

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MIRIAM TOEWS

KARMAŞIK
BİR
NEZAKET

Çeviri:
Kübra Tekneci

JK

MIRIAM TOEWS

KARMAŞIK

BİR

NEZAKET

Karmaşık Bir Nezaket

Orijinal Adı: *A Complicated Kindness*

Yazar: Miriam Toews

İngilizce Aslından Çeviren: Kübra Tekneci

Yayın Yönetmeni: Aslı Tunç

Yayıma Hazırlayan: Şebnem Soral Tamer

Editör: Nazlı Berivan Ak

Kapak Tasarım: İlknur Muştı

Sayfa Tasarım: Ceyda Çakıcı Baş

1. Baskı: Haziran 2022

ISBN: 978-625-799-461-3

© Miriam Toews, 2004. Tüm hakları saklıdır.

Bu eser, yayıncının yazılı izni olmadan çoğaltılamaz.

Türkçe yayım hakkı: © Epsilon Yayınevi Ticaret ve Sanayi A.Ş.

kafkakıtap* Epsilon Yayınevi Tic. ve San. A.Ş.'nin tescilli alt markasıdır.

Baskı ve Cilt:

Yıldız Mücellit Matbaacılık ve Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.

Maltepe Mah., Gümüşsuyu Cad.,

Dalgıç Çarşısı, No: 3/4

Zeytinburnu/İstanbul

Tel: (212) 613 17 33 Faks: (212) 501 31 17

Sertifika No: 46025

Yayımlayan:

Epsilon Yayınevi Ticaret ve Sanayi A.Ş.

Osmanlı Sok., No: 18/4-5 Taksim/İstanbul

Tel: (212) 252 38 21 Faks: (212) 252 63 98

İnternet Adresi: www.kafkakıtap.com

E-posta: kafka@kafkakıtap.com

Sertifika No: 49067

MIRIAM TOEWS

KARMAŞIK

BİR

NEZAKET

İngilizce aslından çeviren
Kübra Tekneci

Karmaşık Bir Nezaket'e Övgüler

"Bu hüzünlü, acı-tatlı ve tuhaf roman benzerlerinin arasından sıyrılıyor. Aile bağlarının nasıl koptuğunu dokunaklı bir şekilde anlatan Toews, son birkaç sene içinde Kanada'dan çıkan Margaret Atwood, Rohinton Mistry, Yann Martel gibi birinci sınıf yazarlarla birlikte anılmayı hak ediyor."

—*Scotland on Sunday*

"*Karmaşık Bir Nezaket* baştan sona bir zevkti. Kara mizahın hâkim olduğu bir eser ('Görünüşe bakılırsa, buradaki insanlar ölmek için sabırsızlanıyorlar. Ana etkinlik bu.') ama bütünüyle düşünüldüğünde özgürleştirici ve kesinlikle eğlenceli."

—*Daily Mail* (Birleşik Krallık)

"Mordecai Richler gibi, Toews de aykırı gülünçlüğü aşırdozda empatiyle karıştırarak hikâyenin kahramanının acısını okuyucuya hissettirirken, halkının çıkmazına ışık tutuyor. Komik olduğunda, günahkârca komik."

—*The Gazette* (Montreal)

"Bu kitapta başarılı ve nitelikli çok şey var: Hikâyenin temposu, anlatımın kalitesi, şaşırtıcı imgeler, zamanın ve mekânın harika bir şekilde betimlenmesi, yazarın dikkatli ve kataloglayan gözü, muhteşem zarafeti... Miriam Toews'ın en büyük başarısını sorarsanız, bana kalırsa o kesinlikle Daisy Goodwill Flett, Pi Patel ve Hagar Shipley'nin yanındaki yerini almayı hak eden, okuyucunun önemseydiği, pekâlâ, sevdiği, kusursuzca düşünülmüş bir karakter olan Nomi Nickel'ı yaratması olurdu."

—*The Globe and Mail*

"Gerçekten harika... Yılın en neşeli kitaplarından biri. Toews hiçbir şeyin olmadığı küçük bir kasabada yaşayan öfkeli bir Mennonit gencin boğucu hayatını büyüleyici bir gerçeklikle anlatıyor... Toews hassasiyeti, zekice gözlemleri ve etkileyici espri anlayışıyla okuyucuyu baştan çıkarıyor. Ve sonra okuyucuya attırdığı kahkahaları bir bıçak gibi çeviriyor."

—*Toronto Star*

"*Karmaşık Bir Nezaket* özünde umutla umutsuzluk arasındaki savaşın bir tasviri... kitap boyunca her şeyini kaybetmesine rağmen hayata ve kendisine tutunan, mutlu sonların garanti olmadığı bir dünyada cesaretini ve iyimserliğini yitirmeyen bir kahramanla unutulmaz bir yaz geçiriyoruz."

—*The Georgia Straight*

"1951'den beri birçok Holden Caulfield taklidi ortaya çıktı ama çok az yazar gençlik sıkıntılarını derinlemesine olduğu kadar çekici bir şekilde de ele alabilen J. D. Salinger ölçüsünde başarılı olabildi. Miriam Toews yeni romanıyla o tutturulması zor hedefi on ikiden vuruyor. Aslına bakarsanız, *Karmaşık Bir Nezaket* gelecekte klasikler arasında yer alabilir... Bu harika bir kitap, çünkü bize küçük bir hayatın küçük bir anının güzelliği ve anlamını hatırlatıyor."

—*Philadelphia Inquirer*

"Toews, orijinal karakterlerle dolu bu romanda cesur ama sempatik genç bir kahraman yaratmış... *Karmaşık Bir Nezaket*, dini tutuculuğa karşı bir yakınma olarak tam zamanında ortaya çıkıyor. Karakterler yeni ve özgün, anlatım birinci sınıf."

—*The London Free Press*

"Aykırı bir gencin rahat ve havalı üslubuyla yazılmış bu ısıt ısıt romanın kaderinde bir ergenlik çağı klasiğı olmak var."
—*Elle* (Birleşik Krallık)

"Toews tutucu bir Mennonit kasabasında yaşamının klost-rofobik yanını olağanüstü bir incelikle ele alıyor. Sık sık doğ-rudan bir komik vuruşla gerginliğini hafifletiyor."
—*Literary Review of Canada*

"Alaycı ve komik keşiflerle dolu *Karmaşık Bir Nezaket*, Holden Caulfield'in içini dökmesinden beri en güçlü kur-gusal seslerden birini barındırıyor."
—*Time Out* (Birleşik Krallık)

"Dokunaklı, acı-tatlı, çılgınca, eğlenceli... Çarpıcı bir şekil-de taze ve sıradışı bir ses."
—*The Seattle Times*

MIRIAM TOEWS, 1964 yılında Kanada'da doğdu. Aralarında *Karmaşık Bir Nezaket* (2004), *All My Puny Sorrows* (2014) ve *Konuşan Kadınlar*'ın da yer aldığı bol ödüllü dokuz kitabın yazarıdır. Yazarlığın yanı sıra gazeteciliği de sürdüren Toews, toplumsal dayatmalar altındaki bireyin dünyasına eğildiği eleştirel eserleriyle edebiyat jürileri ve okurlardan büyük övgüler almıştır. Hayatı boyunca manik depresif ruh hâli sebebiyle ızdırap çeken ve 1998 yılında intihar eden bir öğretmen olan babasının öyküsünü anlattığı *Swing Low: A Life* (2000) adlı eseriyle geniş bir okur kitlesine ulaşmayı başarmış, birden fazla ödüle layık görülmüştür. Tıpkı 2022 yılında yine Kafka Kitap tarafından Türkçeleştirilen *Konuşan Kadınlar* adlı romanında olduğu gibi, bu kitapta da yakından tanıma şansı bulacağınız Mennonite topluluğu, yazarın geçmişinden bir parçadır; çocukluğu oldukça sıradışı ve baskıcı olan bu topluluğun arasında geçmiştir.

Marj'a...

BİR

On iki numaralı otoyolun üzerindeki o tek katlı alçak evde babam Ray Nickel’la birlikte yaşıyorum. Mavi panjurlu, kah-verengi kapılı, pencerelerinden biri kırık olan ev. Ahım şahım bir şey değil. Fakat eşyalarımızın ortadan kaybolup durması her şeyi ilginç kılıyor.

Ailenin güzel yarısı kayıp. Ray ve ben sabah kalkıp yatma vaktine kadar farklı işlerle ilgileniyoruz. Her gece saat on civarında Ray bana yatmaya gideceğini söyler. Yatak odasına giderken koridorun girişinde durup ayakkabılarının üzerine ertesi gün yapacağı şeyleri hatırlatan notlar yerleştirir. Birlikte Kuzey Işıklarını izlemekten keyif alırız. Bay Quiring’in bize derste o ışıkların nasıl oluştuğuna dair anlattıklarını ona kelimesi kelimesine söyledim. Bay Quiring’in ilginç fikirleri olduğunu söyledi. Ray muhtemelen kendisi de bir öğretmen olduğu için Bay Quiring’in düşüncelerine hep biraz ilgi duymuştur.

Bitirmem gereken ödevlerim var. Doğru kelime bu, *bitirmek*. Bitişlerle ilgili bir sorunum var. Bay Quiring bana denemelerin ve hikâyelerin genellikle yazarın kontrolü dışında, doğal bir şekilde, önceden belirlenmiş bir sona ulaştıklarını söyledi. Sonun ne zaman geleceğini hissedeceğimizi söylüyor. Bundan o kadar emin değilim. Seçebileceğim çok fazla şey olduğunu düşünüyor ve şimdiden başarısız olmayı bekliyorum. Bu kadarını yapmayı öğrendim. Gerçi bu dünyadan kopuk bir kasabanın ücra bir köşesinde beton bir bloğu andıran loş bir şekilde aydınlatılmış kesimhanede incecik boyunları kopartıp tüylü cesetleri taşıyıcı

banda fırlatırken, bunun benim için ne önemi olacak ki? Buradaki çocukların çoğu büyüdüklerinde yöredeki tavukların öldürülmek üzere gönderildiği Mutlu Aile Çiftlikleri'nde çalışırlar. Artık on altı yaşındayım, liseden mezun olmanın eşiğinde sayılacak kadar gencim ve ölüm bandındaki yerimi almama sadece birkaç ay kaldı.

Annem Trudie Nickel'a dair sürekli aklıma gelen anılardan biri bir kümes hayvanını öldürmesiyle ilgili. Annem ve ben bir çiftliğin avlusunda durmuş Carson ve babasının tavukların kafalarını koparmalarını izliyorduk. Carson'ı görür görmez tanır-sınız. Carson Enns. En arka sırada oturan, koltuk altından gaz sesi çıkaran oğlan. Sapıklar Kulübü'nün Başkanı. Pansy'de bir çocuğu olduğunu söylüyor, buranın güneyindeki küçük bir kasaba. Sorunlu bir oğlan ama eskiden Kar Arabası Kostümü Katili olduğu düşünülürse bu hiç şaşırtıcı değil. Sekiz yaşındaydım ve Trudie yaklaşık otuz beş yaşındaydı. Kırmızı yün bir palto ve astronot botları giymişti. O sabah saç kurutma makinesini bulamadığı için saçlarının uçları donmuştu. "Bak," dedi annem. Saçının bir tutamını tutup saman gibi büktü. Kulaklarımın etrafına bağlamam için bana şal desenli atkısını vermişti. Carson'ın çiftliğinde o kıyımın ortasında ne aradığımızı tam olarak bilmiyorum, yola o amaçla çıkmamıştık ama sanırım katliamın çaktırmadan insana sokulmak gibi bir huyu var. Carson benimle yaşıttı, baltasını her savurduğunda tavuklara bir şeyler söylerdi. Hayvanın kaçmasını isterdi. "Koş, seni aptal tavuk!" "Carson," derdi babası. Sadece ismini söyleyip başını hafifçe iki yana sallardı. Oğlunun içindeki katili yetiştirmek için elinden geleni yapıyordu. Bir kış günü öğleden sonra saat 16.30'du, gökyüzü maviye dönerken yatay bir biçimde kar yağıyordu ve hepimiz sarı bir bahçe lambasının altında duruyorduk. Bazılarımız ölüyordu. Ve bir tavuğun boynunu doğramaya çalışan Carson berbat bir iş çıkarıyordu, kesinlikle doğru yapmıyordu ve bir yandan da ona nasıl kaçacağına dair talimatlar fısıldıyordu. "Uç git, ahmak. Beni bunu yapmaya zorlama." Zavallı çocuk.

O noktada, çoktan kar arabası kostümünün üst yarısının fermuarını çözmüştü ve bir etek gibi belinde uçuştugu için onu yavaşlatıyordu, babası o hâlini görünce yanına gitti, yarı kesilmiş tavuğu Carson'ın eldivenli küçük elinden alıp öldürmek için kullandığı ahşap kesme tahtasına yapıştırdı ve inanılmaz bir hız ve kesinlikle baltasını indirip bir saniyeden kısa bir süre içinde karın üzerinde sıçratma tekniğiyle yapılmış bir tablo oluşturdu, kanın çıt çıkarmadan o kadar hızlı bir şekilde akması beni çok şaşırttı ve annem nefesini tutup "Bak, Nomi, bu bir Jackson Pollock." Ah, çok güzel... Ah, cennetin kaftanları,"[†] dedi. Bu sık sık söylediği bir şeydi. Carson ve ben durup karın üstündeki kan lekesine bakarken annem, "İşte böyle. Bu kadar kolay olacağı kimin aklına gelirdi," dedi.

Sanat eseri yapmanın mı, bir tavuğu öldürmenin mi, yoksa ölmenin mi çok kolay olduğunu kastettiğini bilmiyorum. Her biri bana yapması çok zor şeyler gibi geliyor. Sanırım şu anda burada olsaydı ve ona ne demek istediğini sorsaydım, bana neden bahsettiğimi sorardı, hiçbir şey söylemezdim ve konu kapanırdı.

Sırf artık burada olmadığı için geçmişte kalan bütün o önemsiz ufak tefek şeyler zihnimde yankılanıp duruyor. Carson'ların çiftliğindeki kıyımdan sonra o gece akşam yemeğinde, bize hepimiz komada olsaydık ve bütün yazı uykuda geçirdikten sonra kasımın ortasında uyansaydık nasıl hissedeceğimizi sordu. Yazın sıcaklığını ve güzelliğini kaçırdığımız için sinirlenir miydik, yoksa hayatta kaldığımızı memnun mu olurduk? Seçim yapmaktan nefret eden Ray ona ikisini birden hissedip hissedemeyeceğimizi sordu ama Trudie bunun mümkün olduğunu sanmadığını söyledi.

* (28 Ocak 1912 - 11 Ağustos 1956) Soyut dışavurumculuk akımının önemli temsilcilerinden biri olan Amerikalı ressam. (ç.n.)

† İrlandalı şair William Butler Yeats'in "Aedh Wishes for the Cloths of Heaven" adlı şiirine yapılan bir gönderme. (ç.n.)

Trudie artık burada yaşamıyor. Ablam Tash evden ayrıldıktan kısa bir süre sonra o da gitti. Ray ve ben ikisinin de nerede olduğunu bilmiyoruz. Tash'ın Bay Quiring'in yeğeni Ian'la birlikte gittiğini biliyoruz. Oğlan çok esnek ve kırmızı bir Ford Econoline minibüsü var. Trudie tek başına yola çıkmış gibi görünüyor.

Babama gelince, otoyolun kenarındaki evimizde geçirdiğimiz o uzun gecelerde ne diyor biliyor musunuz? "Biraz plak döndürmeye ne dersin, Nomi?" Evet, o utanç verici kelimeleri kullanıyor. Bu Anne Murray'nin "Snowbird" adlı şarkısını tekrar dinlemek istediği anlamına geliyor. Ya da benim eski Terry Jacks kırk beşliğim "Seasons in the Sun"[†] Varlığımın gerçekten farkına vardığımda, dokuz yaşındayken karanlıkta o şarkıyı tekrar tekrar dinlerdim. Ne isyan ama! Çok eğlenirdik. Son zamanlarda Ray *mide* kelimesini sık sık fiil olarak kullanıyor. *Toplanmak* kelimesini de. Toplanıyor ve sindiriyoruz. Buna dikkatini çektiğimde, Ray inkâr etti. Eğlendiğimizi ve geçinip gittiğimizi söylüyor. Neden iyileşmesin? Bana hayatın vaatlerle dolu olduğunu söylüyor ama sanırım bitiş vaadini kastediyor, çünkü şimdiye kadar başka bir anlam çıkaramadım. Bu kasabadan ayrılırsak her şey daha iyiye gidebilir ama yapamayız, çünkü Trudie ve Tash'ın geri dönmesini bekliyoruz. Şimdilik üç sene oldu. Trudie gittikten sonraki gün regl oldum ve bu da ikisi gittiğinden beri otuz altı kez kanadığım anlamına geliyor.

Bu kasaba çok haşın. Ve sessiz. Sessizlik beni deli ediyor. İnsanın sessizlikten ölüp ölemeyeceğini merak ediyorum. Açık, kanayan bir yaraya bastıran el gibi kelimelerimize sürekli baskı

* Kanadalı şarkıcı Anne Murray'nin 1970'de yayınlanan derleme albümüne adını veren ilk şarkısı. (ç.n.)

† Belçikalı şarkıcı Jacques Brel'in Le Moribond adlı şarkısının İngilizceye uyarlanan versiyonu. Kanadalı şarkıcı Terry Jacks'in yorumuyla 1974'de dünyaca ünlenmiştir. (ç.n.)

uygulayan görünmez bir güç var. "Belediye binasında öfkesinden boğularak öldü" ya da "mutsuzluğunu dile getiremediği için tıkanı" yazan ölüm belgeleriyle dolu kocaman bir dosya dolabı var. *Silentium*.* Geceleri duyabileceğimiz tek şey insanların bıçaklarla saldıracağı uyuşturulmuş hayvanları taşıırken otoyolda hızla giden tırlar. O ineklerle göz teması kurmayın. Görünüşe bakılırsa, buradaki insanlar ölmek için sabırsızlanıyorlar. Ana etkinlik bu. Doğum esnasında hepimizin ölmemesinin tek sebebi bunun bizi bir ömür boyunca acı çekmekten yoksun bırakacak olması. Rehberlik danışmanım kasabaya karşı tavrımı değiştirip burayı sevmeye çalışmamı tavsiye etti. "Ama zaten seviyorum," dedim ona. "Ah, bu güzel," dedi. "Çok güzel."

Mennonitiz.† Bildiğim kadarıyla, ait olmanın en utanç verici olduğu mezhep bizimkisi, özellikle de bir gençseniz. Beş yüz sene önce, Avrupa'da Menno Simons adında bir adam kendi tuhaf dinini kurmak için yola çıkmış, o ve müritleri Hollanda, Polonya ve Rusya'da dövülmüş, öldürülmüş ya da baskı yoluyla uyum sağlamaya zorlanmışlar ve sonunda en azından bir kısmı soluğu şu anda oturduğum yerde almış. İronik bir şekilde buraya East Village adını vermişler, duyduğum kadarıyla New York'ta yaşamayı en çok istediğim yerin adı da bu. Diğerleri Paraguay'da dünyanın en sıcak yeri olan Chaco adında devasa bir toz çanağına kaçmışlar. Paraguay'dan buraya taşınan arkadaşım Lydia bana sıcaktan aklını kaçıranlarla ilgili hikâyeler anlattı. Sık sık köy meydanında ters çevirdiği bir yem kovaasına oturup beyninin ona geri verilmesi için haykıran bir amcası varmış. Geceleri onunla sohbet etmek daha kolaymış. Neşeyle ölümü beklememiz gerekiyor ve bu arada, o kutsal gün gelene kadar hayatlarımızın, ölümün ya da en azından ölüm sürecinin bir kopyası olması gerekiyor.

* (Lat.) Sessizlik. (ç.n.)

† Adını 1496-1561 yılları arasında yaşayan Menno Simons'dan alan Anabaptist mezheplerin kilise topluluklarına bağlı belirli Hristiyan grupların üyeleridir. (ç.n.)

Telefonla yapılan bir Mennonit anketi, "Yaşamayı mı tercih edersiniz yoksa acımasız bir ölümü mü?" gibi sorular içerebilir ve eğer "yaşamayı" derseniz, anketi yapan Mennonit telefonu *yüzünüze* kapatır. Okulunuza en az adapte olan çocuğun basın, dans, sigara, ılıman iklim, sinema filmleri, alkol, *rock'n'roll*, keyif için seks, yüzme, makyaj, takılar, bilardo oynamak, şehirleri gezmek ve dokuzdan sonra uyanık kalmak gibi yasaklar içeren bir bildirisi olan radikal bir grup oluşturduğunu hayal edin. Menno aynen bunları yaptı. Çok teşekkürler, Menno.

Ayrıca, alçakgönüllülüğe inanan bir adamın koca bir grup insana kendi ismini vermesinin sinir bozucu bir yanı var. Üstelik ilk ismini... Nominatler. Hımm. Belki de kesimhanede bir süre kaldıktan sonra ben de bir mezhep kurarım. Bazen kendimi Menno'yu eyaletler arasında hoş, ağaçlık bir yerdeki bir klinikte kuruntulu bir hasta olarak hayal ederken buluyorum. Ayaklarını sürterek grubuyla toplanan, ilaçlarını biriktiren bir hasta. O adamın hayalindeki korkunç duvar resmine ait olmak sinirimi bozuyor. Acaba Menno'nun dünyasında hayata sırtını dönmesine tam olarak sebep olan ne oldu? Menno Simons'ın çocukluğundaki sıradan bir gün yeniden sahnelenseydi, neye benzeyeceğini merak ediyorum. Tolkien'i, Ursula Le Guin'i ve tavşanlar hakkındaki o nefis alegori *Watership Tepesi*'ni* yazan adamı duydum. Fakat fantastik kitaplara meraklı değilim. Burada bize dayatılan yeterince fantastik düşünce var. Canavarın damgası? Altın kaplı sokaklar? Yedi beyaz at? Ne? Hadi oradan. *Gerçek* dünyaya kaçmayı hayal ediyorum. Eğer bir tane daha *Narnia*[†] serisi kitabı okumaya zorlanırsam kendimi öldürecekim. Şehirde yaşayan yaşıtım bir kızın günlüğünü okumayı çok isterdim. Ya da şehir planlamasıyla ilgili bir ders kitabını. Ya da New York şehrinin telefon rehberini. New York şehrinin telefon rehberine sahip olmayı çok isterdim.

* İngiliz yazar Richard Adams'ın 1972'de yayımlanan ilk fantastik romanı. (ç.n.)

† *Narnia Günlükleri*. C. S. Lewis tarafından yazılan yedi kitaplık bir fantastik roman serisidir. (ç.n.)

Trudie hep gözlerinin ela olduğunu söylerdi ama aslında Ray'inki gibi dumanlı yeşildi. Trudie ve Ray ikinci dereceden kuzenler. Bu Tash ve benim kız kardeş olmamızın yanı sıra üçüncü dereceden kuzen olduğumuz anlamına geliyor. Bu kasabanın gen havuzunda derinlik yok. Kulağa eskimiş bir şaka gibi geliyor ama bizim için öyle değil. "Hayır," dedi Trudie, "gözlerim ela." Pasaportuma göz rengimin ela olduğunu yazacağım. Tekrar bakın. Tash ve ben baktık fakat elaya benzeyen bir şey göremedik, benekler, noktalar, incecik çizgiler yoktu, yine de ona pekâlâ, gözlerin ela, dedik. Kız kardeşim neden bir pasaporta ihtiyaç duyduğunu sordu. Trudie kimlik tespiti için olduğunu söyledi. Sanırım bir pasaportunun olması, günün birinde bir uçağa binip insanların dans ettiği ılıman iklimli, sihirli bir yere gideceğini düşünmek ona kendisini maceraperest hissettiriyordu.

Mennonitler altmış beş kilometre ötedeki şehre gitmekten vazgeçirilirler ama Gideon İncilleri* ve saç fileleriyle dolu fiçılara Üçüncü Dünya ülkelerinin en ücra köşelerine seyahat etmeye teşvik edilirler. Belki de Trudie şimdi öyle bir yerdedir, ayak bileklerine varan çiçek desenli güzel elbisesi, lastik botları ve harsır şapkasıyla Kongo'da kiliseler dikeyordur. Gerçi sanmıyorum. Ağız, kız kurusu denilen ama muhtemelen eşcinsel olan bekâr, yaşlı kadınlarla bunu yapardı; onları aylık maaş karşılığında bir kürek ve fotoğraf makinesiyle sıcak bir yere gönderirdi, böylece her birkaç senede bir geri döndüklerinde küçük Mennonitler için kilisenin bodrumunda bir slayt gösterisi düzenleyebilirlerdi. Slayt gösterisinin sonunda genelde köyün en suratsız çocuğu imana gelir, kendi halkının tehditleri ve hoşnutsuzluğuna rağmen dini giysiler giymeye başlayıp beyaz eşcinsel kadınların iyilik yapmalarına yardım ederdi. Bazen misyonerler öldürülürler. Ama bu işin doğasında var. Ya büyücü doktoru kasabadan

* *Gideons International* adlı Evangelist organizasyonun mümkün olduğunca fazla kişiye ulaştırmak amacıyla ücretsiz olarak otel ve hastane odaları gibi yerlere bıraktıkları İncil baskısı. (ç.n.)

kaçırmayı ya da Yeni Ahit'in bir kopyasıyla ona gülümseyerek poz verdirtmeyi içeren o slayt gösterilerinde genellikle içten içe kaynakayan tuhaf bir alt plan bulunur, ikinci seçenek –şükürler olsun– kurtarıldı anlamına gelir. Slayt gösterisinden sonra peynirle çörek yer ve antrede belki biraz saklambaç oynarız.

Her neyse, annemi bir misyoner olarak hayal edemiyorum. Onu derin deniz dalışı yaparken ya da Avrupa'da turist gruplarına rehberlik ederken düşünebiliyorum. Trudie, Gertrude'un kısaltmasıydı, Paris'teki Gertrude Stein'ı* ve bütün o kedileri duyunca isminden daha az nefret etmeye başladı. Hep Paris'i görmek istemişti. Koyu bir Fransız aksanıyla o eski Jacques Brel† şarkılarını söylerdi. Onları yüksek sesle, gülünç bir şekilde söylerdi ama Tash bana bunun *sahte* olduğunu söyledi. Trudie'nin sonu gelmeyen ev işleri yüzünden aklını kaçırdığını, baskıcı bir ataerkil rejim karşısında çaresiz olduğunu düşünüyordu.

Trudie okumayı severdi ama genellikle gizemli romanlar (şu sıralar burada *Gizem diye bir şey yok!* denilse de) ya da Nazi soykırımı hakkında kitaplar okurdu. *Gerçekdışı* demeyi severdi. Onu şaşırtan, hayal kırıklığına uğratan ya da hayret ettiren şeylere, "Bu gerçekdışı," derdi ve görünüşe bakılırsa, o tür şeylerle çok sık karşılaşılıyordu. Aynı zamanda *oleeey* sözcüğü de hoşuna giderdi ve onu heyecanlandıran her küçük şeye şevkle böyle tepki gösterirdi. Ailece bir motorlu teknede kocaman dalgaların üzerinde süzülürken. Ailece boş vitesteki arabayla tepeden aşağı inerken. Ailece bir Noel ağacı keserken. Ailece bir aradayken. Sık sık söylediği bir diğer şey ise, kitap okurken ona soru sorduğumuzda yanıt vermek istemiyorsa *Neeeeeeeeee?* sözcüğüydü. Kalından tize çıkan ve uzun süre orada kalan geniş bir ses aralığında, inanılmaz uzun bir kelimeydi. Gözleri kitabında olurdu. "Hey anne, dışarı çıkıp üzerime benzin dökeceğim ve sonra bir

* (3 Şubat 1874 - 27 Temmuz 1946) Amerikalı yazar, şair, sanat koleksiyoncusu. 1903'te Paris'e taşınıp hayatının geri kalanını orada geçirmiştir. (ç.n.)

† (8 Nisan 1929 - 9 Ekim 1978) Önce Belçika ve Fransa'da, daha sonra dünya çapında üne kavuşan Belçikalı şarkıcı ve söz yazarı. (ç.n.)

kibrit çakacağım!" Neeeeeeeeee? Gözlerini sayfadan asla ayırmazdı. Buna bayılırdım.

Annemin hayali Kutsal Topraklar'a gitmekti. Museviler çok ilgisini çekiyordu. Kasabamızda hiç Musevi yoktu. Siyahiler ya da Asyalılar da yoktu. Bir bilimkurgu evreni gibi hepimiz birbirimize benziyorduk. Kız kardeşim ve ben sabah okula giderken, annemiz geceliğiyle kapının girişinde durur ve birlikte geçirdiğimiz fantastik bir gecenin ardından ara limandan ayrılan yabancı denizcilerimiz gibi sesini duyamayacak kadar uzaklaşınca dek bize "Güle güle, güle güle, sizi seviyorum, iyi şanslar, iyi eğlenceler," derdi. Akşam dörtte eve döndüğümüzde, üzerinde hâlâ geceliği olurdu ama kanepede otururdu ve parmağını bir ayraç gibi kitabının arasına koyup "Merhaba, selam, gününüz nasıldı?" diye sorardı. "Sakın bana saatin dördü geçtiğini söylemeyin."

"Geçti," derdik. "Yemekte ne var?" Aniden doğrulan annemiz genellikle, "Ah, çok hızlı kalktım," derdi ve beş saniye kadar kafasını toplamasını beklerdik. Neredeyse kusursuz bir küre şeklinde, kıpkırmızı kuş tüyü terlikleri vardı. Bir saat içinde giyinip markete, Tomboy'a* gider (kim bir cinsiyet anormalliğini bir markete isim olarak verir?), akşam yemeği için bir şeyler aldıktan sonra eve dönüp yemeği pişirir ve mutlu, sıcak, tasasız bir şekilde gülümseyerek onu masaya koyardı.

Ezilmiş insan etine benzeyen, kutuyu açmak için çevirmeniz gereken dahili bir anahtarla gelen konserve et Klik'le yemek yapmak konusunda çok becerikliydi. Keşke elimde ona dair daha fazla somut gerçek, kusursuz netlikte bir tablo olsaydı ama onu tam olarak çözmek zordu.

Tıpkı bir doğum günü pastasının içindeki testere gibi içinde fokurdayan azgın ve öngörülemez bir şey vardı. *Guguk Kuşu*'nda† bir deliyi canlandıran Jack Nicholson gibi hâinden

* (İng.) Erkek Fatma. (ç.n.)

† Romandan sinemaya uyarlanan 1975 yapımı film. (ç.n.)

memnun rolünü oynardı ama asıl hâlimden memnun olan takım elbisesi ve kravatıyla masanın başında oturup nispeten normal kızları ve eğlenmeyi seven, ela gözlü, seksi iç çamaşırlar giyen, şifonyerinin üst çekmecesinde göz kamaştırıcı siyah-be-yaz fotoğraflı pasaportunu saklayan karısıyla şakalaşan Ray'di.

Trudie'nin sık sık seyahat ettiği yer kilisenin bodrumuydu. Kadınlar orada çok fazla vakit geçirmek zorundaydılar. Bunu yapmazlarsa, cehenneme giderlerdi. (Kime hizmet edeceksiniz? Botsvana'daki misyonerlere mi, yoksa Şeytan'a mı? Bu doğru. Başka sorusu olan? Olmasa gerek.) İşleri misyonerler için giysiler ve battaniyeler dikip onları fiçılarla yurtdışına göndermekti. Trudie bundan nefret ederdi. Nikaragua'ya giden fiçılara birkaç aşk romanı attığı için başı belaya girmişti. Kilisede her türlü işi yapması gerekiyordu, düğünler ve cenaze törenlerinde yemek pişirmek, yorgan dikmek, Pazar Okulu'nda öğretmenlik yapmak ve genel olarak büyük-küçük demeden her işe canı gönülden koşmak. Sürekli onu arayıp biraz yardım etmek için vakit ayırıp ayıramayacağını soruyorlardı. Bu aslında bir rica değildi. Bazen son anda "Ah, gitmeliyim, hemen gitmeliyim," deyip giderdi.

Erkek kardeşinin Über-Shultz olması işleri iyice zorlaştırıyordu. Bu Muammer Kaddafi ya da Joseph Stalin'in kız kardeşi olmak gibiydi. Ya toplumla aynı şekilde hareket eder ya da gözden düşersiniz. Babam annemizin yardımı gitmesinden hoşlanırdı ama gitmemesinden de hoşlanırdı. Görünüşe bakılırsa, hangi Trudie'yi astronot botu giyen, kilisenin bodrumundan çıkmayan uysal kadını mı yoksa seksi iç çamaşırlı isyankâr hatunu mu daha çok sevdiğini hiçbir zaman çözememişti. Sanırım bu iki uç örnek sadece birer pozdu ve gerçek Trudie arada bir yerdeydi. Bu kasabanın asıl sorunu buydu: Arada kalanlara yer yoktur. Ya onlardan biri olursunuz ya da dışlanırsınız. Ya iyi ya da kötü olabilirsiniz. Daha doğrusu ya çok iyi ya da çok kötü. Ya da çaktırmadan kötü olmakta çok yetenekli.

iki

İnsanlar dünyanın dört bir yanından East Village'e basit yaşamımızı yakından görmeye geliyorlar. Trudie, yaz aylarında geri kalmış aşırı Hıristiyan ucubeler olarak sergilendiğimiz gerçeğini kabul etmeyi bile büyük ölçüde reddederdi. Amerikan plakalı onca arabanın kasabada ne aradığına dair merakını yüksek sesle dile getirirdi. "Sahtekâr, neden burada olduklarını bal gibi biliyorsun," derdi Tash. Trudie kendisini dünyanın en gelişmemiş topluluğunun bir üyesi olarak görmekten nefret ederdi. Yıllar önce Kraliçe geçmişe küçük bir bakış atmak için kasabamızı ziyaret ettiğinde, Trudie gitmeyeceğini söyledi. Kraliçe evimizden yarım blok ötede olacaktı, kasabadaki herkes karşılamaya gidecekti ve bu nedense Ray için büyük bir meseleydi, Trudie'nin koyu mavi elbisesini giyip kalabalıkta ona katılmasını istedi ama annem evde kalıp kitap okuyacağını söyledi. Sırf alaycı İngiliz basını tarafından kasabalı bir hödük olarak adlandırılmak uğruna orada aptal aptal durmayacağını söyledi. Ya da Kraliçe'nin dindar topluluğu ziyaret etmesinden etkilenmeyen "Kimliği Belirsiz Mennonit Kadın" başlığı atılan bir fotoğrafının çekilmesine izin vermeyecekti. "Lütfen, Trudie," dedi Ray, "lütfen bana eşlik et."

"Hayır," diye karşılık verdi, "kızlarla git." En sonunda babam öyle yaptı. Annemin kayınbiraderiyle buluştuk, yanında ayaklı bir merdiven getirmişti, Kraliçe ve beraberinde gelenleri daha iyi görebilmek için onun çocukları, ben ve Tash sırayla merdivene çıkarken, arkamızdaki insanlar tuhaf dilimizde küf-

rettirler. Biri size *Upemmuhljefulle und siehn muhl bliefope* ya da *schlidunzich* derken alınmanız zor.

Eve dönerken annemle karşılaştık, bize her şeye rağmen Kraliçe'yi gördüğünü söyledi. Üzerinde sabahlığı ve ayaklarında Keds'leriyle, Trudie bir grup genç oğlanla birlikte Kliwer'in makine atölyesinin tepesinde oturmuş. Kasabadaki en iyi manzaraya sahiplermiş. "Ee," dedi annem, "artık mutlu musun?" Kraliçe'yi gördüm. Babamın koluna girip onu eve sürükledi. Tash ve ben *Annemiz havalı, eğlenceli bir anlamda mı kaçık, yoksa bir an önce kesmesini tercih edeceğimiz türden rahatsızlık verici bir kaçık olma sınırını çoktan aştı mı?* der gibi birbirimize baktık. Ray hoşnut ya da hoşnutsuz görünmüyordu, sadece akli karışmıştı. Herhangi bir şeyi babamızın hatrına yaparken, belli belirsiz de olsa meydan okur gibi kendi bildiğini yapması annemize özgü bir davranıştı. Yarı dünyada, yarı değil. Sınıfta küstahça konuşurken ne kadar ileri gideceğini çok iyi bilen komik çocuk gibiydi.

Plaklarını Tash'ın bodrumdaki eski oyuncak kutusunda saklardı. Bir keresinde ben on yaşlarındayken, Tash, Ağız'ı arayıp ona Trudie'nin Kris Kristofferson* sekiz kanallı kasetlerini bulduğunu ve onu dinlemek üzere olmaktan korktuğunu söyleyince, Ağız, "Pekâlâ, şimdi sakın ol ve benimle dua et," dedi. "Nesneyi alıp bir kesekâğıdına koy. Paketi zımbalayıp papaz evine getir, onunla birlikte ilgileniriz. Şeytan seni baştan çıkarmaya çalışıyor, bunu anlıyor musun? Evet, Tash," dedi, "o çok kötü bir adam." (Neydi tam olarak? Cennetten kovulmuş bir melek mi?) Tash ağlamaya başladı. Elbette, hepsi bir oyundu. Bütün konuşmayı dinleyen arkadaşlarıyla birlikte gülmekten yerlere yattı ama ben dehşete kapıldım. Kız kardeşimin lanetlenmek için işaretlenmesi hiç komik değildi. O gün daha sonra Ağız, Trudie'yle konuşmak ve Kristofferson ve Billy Joel† gibi adamlara düşkünlüğü için dua etmek için evimize uğradı. Anneme

* Country tarzı şarkılarıyla bilinen Amerikalı şarkıcı, söz yazarı, aktör. (ç.n.)

† Amerikalı müzisyen, şarkıcı ve söz yazarı. (ç.n.)

kendi kitabında cehennemin *rock'n'roll* dan sonra geldiğini söyledi.

Yapabileceğimiz ve yapamayacağımız şeylerden oluşan bir sürü tuhaf kategori vardı ve hiçbirisi bana mantıklı gelmiyordu. Yapılabilir ve yapılamaz şeylerin listesini oluştururken Menno öksürük şurubunu fazla kaçırmış olmalıydı, her nasılsa, bütün bu kurallar açıklanamaz bir şekilde zamana meydan okumuşlardı ve şimdi hayatlarımızın vazgeçilmez birer parçasıydılar.

On yaşındayken annem ve ben ana caddedeki Rouge Sineması'nda gösterimde olan *İsviçreli Robinson Ailesi** yüzünden şiddetli bir şekilde tartıştık. Sinemaya gitmek istiyordum. O sıralar en iyi arkadaşım Agnes da gidecekti ama sebebi babasının sigara içmesi ve arınmadan önce kasabanın barmeni olmasıydı; Ağız her şeyi devralmış, barı, otobüs durağını, bilardo salonunu ve yüzme havuzunu kapatıp bütün öğretmenleri standart taşra yönetmeliğiyle ilgisi olmayan tuhaf bir müfredat izlemeye mecbur bırakmıştı. Ders kitabımızın adı *Kınadığımız Kanıtlanmış Teoriler* olabilir. Ağız'ın kapatamadığı tek şey Rouge Sineması'ydı ama sebebini hiçbir zaman çözemedim. Sanırım bir tür gizli anlaşması vardı. Kâr payı alıyor olabilir. Kimbilir, belki de onu Amerikalı turistler için orada bırakmıştı. Köy kapandığında gece yapabilecekleri bir şey olması için. Ya da bir gün durmaksızın *Hazel's People*'i† ve *Menno's Reins*'i‡ göstermeyi hayal ediyordu. Bunlar düzenli olarak izlediğimiz filmlerdi (onlara *sinema filmi* demekten caydırılırdık).

Eğer o filmlerin sadece birer propaganda, dünyanın normal olma baskısının üstesinden gelen ve zorlu iklimlerde kendi çatlak topluluklarını kuran bir grup utangaç çiftçinin basit hikâyeleri olduğunu düşünüyorsanız, haklısınız.

* 1960 Amerikan yapımı macera filmi. (ç.n.)

† Bir New York üniversitesinin Vietnam Savaşı'nı protestosu sırasında dövülerek öldürülen Mennonit oğlanı ve yakın arkadaşının Mennonit kasabasında onun cenaze törenine katılmasını konu alan 1973 yapımı film. (ç.n.)

‡ Mennonitleri konu alan 1976 yapımı bir film. (ç.n.)

Agnes'in ailesi nesiller önce kiliseye gitmeyi bırakmıştı. Onlar için önemi yoktu. Bir vakumda varlıklarını sürdürüyorlardı. Kasabada ama tam olarak değil. Büyüleyiciydiler. Evlerine hâkim olan tütün kokusu bir tür egzotik parfüm, boş şişelerin tıngırtısı ise nadir ve güzel bir müzik gibiydi.

Arınmadan önce, Agnes'in babası bütün gece barda çalışırken, onların evine giderdim, babası gündüz uyuduğu için çok ama çok sessizce oyun oynamak zorundaydık. Genellikle sünger-sakla adında bir oyun oynardık ama bakmak yasaktı, sadece dinleyebilirdik. Oyun alt kattaki banyoda gerçekleşirdi ve amaç küçük yeşil sünger çıt çıkarmadan lavabonun altındaki dolaba koymaktı. Biri sünger dolaba koyarken diğeri klozete tünere ve dolabın kapısı kapanırken ses çıkıp çıkmadığını dinlerdi. Eğer ses çıkarırsa, dinleyen kişi *ses* diye fısıldar ve sıra diğerine geçerdi. Geceleri bu kasabanın sessizliğinden nefret etsem de itiraf etmeliyim ki, barmenin evinde elimizden geldiğince sessizce oyun oynama fikri ilgimi çekmişti.

Rouge Sineması'na hiç gitmemiştim. Benim ailem gibi ailelerin gittiği türden bir yer değildi. Ama *İsviçreli Robinson Ailesi*'ni izlemeyi çok istiyordum. Annem bunu düşüneceğini söyleyince, ona filmin o öğlen olduğunu söyledim, biraz zamana ihtiyacı olduğunu söyledi. Bu konuyu babamla görüştü ve elbette babam ne diyeceğini bilmiyordu. Kararı anneme bıraktı. Annem kuş tüylü kırmızı terlikleriyle evin içinde dolaşır bir şeylerle oyalanırken bana ne söyleyeceğini düşündü. Onu takip edip "Eee?" diye sordum. Bana filmin konusunun ne olduğunu sorunca ona bilmediğimi söyledim. Bir aile hakkında, diye düşündüm. Adada yaşayan ve paçayı kurtarmaya çalışan bir aile. Yüzünde çok ciddi bir ifade vardı. "Hayatta kalmaya, mücadele etmeye ve adadan kurtulmaya çalışan bir ailenin nesi günahkâr?" diye sordum ona. Bana meselenin bu olmadığını söyledi. Asıl mesele bazı insanların beni sinemada görmesiydi. Ona kılık değiştirebileceğimi söyleyince, gülerek bunun tama-

men gerçekdişı olduğunu söyledi. Eski dilde aşağı yukarı *canı cehenneme* anlamı taşıdığını düşündüğüm bir şey söyledi, tabii elbette öyle söylemiş olamazdı. *Cehennem* sözcüğünü gelişigüzel kullanamazdık ama anne babam sık sık 'aynen öyle' anlamına gelen *oba*, *yo* sözcüklerini kullanırlardı.

Kahrolası dememize bile izin verilmezdi. Agnes'in ailesi kahrolası derdi. Erkek kardeşinin ağaç evini ve ağacı yaktığımızda (sessiz aktivitelerimizden bir başkasıydı), Agnes *kahrolası* demişti. Anneme bunun ne demek olduğunu sorunca başını iki yana sallayıp bana bunu bir daha tekrarlamamamı söyledi. Daha sonra arkadaşşıma kahrolup olmadığını sordum. "Evet," dediğini duyunca korktuğumu ve onu kıskandığımı hatırlıyorum. Tütün kokusu, tangırdayan şişeler ve şimdi de *kahrolmak*. Tam bir cennetti.

Menno'nun işe yaramazlar listesinde televizyonlar da vardı, en azından onun yaşadığı dönemde icat edilmiş olsalardı, kesin olurlardı. Hem birinci hem de ikinci kuzenimiz, muhtemelen dayımız ve müstakbel kaynımız olan kuzenlerimizden birinin kasabalı liseli çocukların sorulan soruları en kısa sürede yanıtladığı ve doğru yanıtlar karşılığında ödöl kazandığı bilgi yarışması *Reach for the Top*'a katılacağını duyana kadar televizyon alma ihtiyacı hissetmemiştik.

Her şey, izin verilen ve verilmeyen şeyler, o kadar rastgele ve saçmaydı ki, iki yaşındaki çocuklarla saklambaç oynamak gibiydi. Billy Joel sorun değildi ama *kahrolsun* kelimesi kabul edilemezdi. *Reach for the Top* iyiydi. *İsviçreli Robinson Ailesi*, kesinlikle yasaktı. Ağz bir keresinde "Durum Komedileri: Zararsız Eğlence mi?" başlıklı bir vaaz verdi. Trudie *M*A*S*H** olmadan yaşayamazdı. Helikopter sesine eşlik eden "Suicide is Painless'ın"† melodisi akşam sekizde ekrandan içeri sızıp arka

* CBS'te 1972-1983 yılları arasında yayınlanan Kore Savaşı'nda görev yapan askeri hastane çalışanlarını konu alan komedi-dram türünde bir dizi. (ç.n.)

† *İntihar Acısızdır* anlamına gelen, bestesini Johnny Mandel'in yaptığı ve sözlerini Michael Altman'ın yazdığı *M*A*S*H** dizisi ve sinema filmi için hazırlanan şarkı. (ç.n.)

bahçeye ulaşınca, Ray için bahçe hortumunu çözmeye, kuşları gömmeye ya da her ne yapıyorsam ona ara verip *Ah, Trudie şu anda gerçekten mutlu*, diye geçirirdim içimden.

İnsan yiyen bitkilerle ve kötülüğün varlığına işaret ettiğini bildiğimiz takma ismini bir iskambil kâğıdından alan Joker'le savaşımasına rağmen, nedense *Batman*'i izlememiz sorun değildi. *Tatlı Cadi*'yi ya da *I Dream of Jeannie*'yi izlemememiz gerekiyordu, çünkü sihir Satanizm demekti ama yine de izledik. Trudie burnunuzu oynatarak insanları düşüremeyeceğinizi, tabakları yere deviremeyeceğinizi söyleyince, Tash şöyle söyledi: "Ah, evet ama bir çubuk alıp alev alması için onu bir çalıya değdirebiliriz, değil mi? Şunu dinleyin, sağ elimde beş balık tutuyorum. Diğer elimde bir somun ekmek var. Şimdi beni dikkatle izleyin..." Annem susmasını söyleyince, Tash asıl onun susmasını söyleyerek karşılık verdi. Annem "Tash!" dedi. Ve Tash "Anne!" dedi. Hepsi buydu. Annemin sözde disiplini bile isteksizdi.

Bir keresinde, hangisi olduğunu hatırlamadığım bir komedi programında, komedyen cennette seks olup olmadığını merak ettiğini dile getirince, çenesini ellerinin arasında yüzüstü uzanan Tash, cennette seks olduğunu ve hatta ilahi olacağını söyledi. Bunu neden net bir şekilde hatırladığımı bilmiyorum. Aklımda kalan daha ziyade bunu ifadesiz bir şekilde söylemesi ve ane-babamın verdiği tepkiydi: Hiç tepki vermediler. Savunmaları çökmüş olmalıydı. Yorgunlardı. Şaka olup olmadığını bilmiyordum. *Seks* ve *cennet* kelimelerini aynı cümlede kullanma fikrinin, bilemiyorum, en azından bir dua seansına sebep olacağını sanmıştım. Gözyaşları, ayetler, kucaklaşmalar, şeytan çıkarmalar.

* 1964-1972 yılları arasında yayınlanan, sıradan ölümlü bir adamla evli bir cadının ailesinin karşılaştığı sorunları sihir gücüyle çözmeye karşı koyamamasını konu alan komedi dizisi. (ç.n.)

† 1965-1970 yılları arasında yayınlanan, içinde dişi bir cin olan bir şişe bulan Amerikalı astronotun maceralarını konu alan komedi dizisi. (ç.n.)

Çocukluğumun büyük bir kısmını Tash'ın ruhu için dua ederek geçirdim. İSA'YLA YİM tişörtünü neredeyse iki sene boyunca sakladım, çünkü o tişörtü samimiyetsizce giydiğini biliyordum, ayrıca keçeli kalemimle yan tarafı gösteren bir ok yerine yukarıyı işaret eden bir ok koyarak onu yanlışlıkla tahrip etmiştim. Bir keresinde kilisede soru-cevap alıştırması yapıyorduk, Ağız bize sorular soruyor ve hepimiz aynı anda yanıt veriyorduk, her yanıtın Yüce İsa olması gerekiyordu ama Tash John Lennon* diyordu. Annem Yüce İsa yanıtlarıyla onun sesini bastırmaya çalıştıkça, Tash John Lennon'larını Trudie'nin Yüce İsa'larından bir saniye önce söyleyip onları hızla araya sıkıştırmaya başladı, başımı Trudie'nin kucığına koyup Tash'ın cehennemin cayır cayır yanan derinliklerini boylamadan önce İsa'nın onun kapkara kalbinin kapısını tıklattığını duyması için dua ettim. Daha sonra arabaya bindiğimizde, annem Tash'ın iflah olmaz olduğunu söyledi, Tash annemizin babamızın hatıra numara yaptığını söyleyerek karşılık verince, babam annemizin hangi konuda numara yaptığını bilmek istedi. Tash sinirlenmiş gibi yaptığını söyledi. Babam annemizin hangi konuda sinirlendiğini sordu. "John Lennon," dedi Tash. Babam "John Lennon'a deli mi oluyor?" diye sordu. "Evet," dedi Tash, "annem John Lennon'a deli oluyor. Tanrım." Trudie'nin gözlerini devirdiğini *duyabilirdiniz*. Sonra babam John Lennon'ın kim olduğunu sorunca, Tash kendisini öldürmek için izin istedi. Annem mutlu görünüyordu, en azından mutsuz değildi ve babam da her zamanki gibi şaşkıındı.

O gün ilk kez Tash'ın bana *Fırdöndü kafa* dediğini duyduğuma eminim. Görünüşe bakılırsa, o zaman tek yaptığım Trudie'den Ray'e, sonra Tash'e, sonra tekrar Trudie'ye, Ray'e ve Tash'e bakmak ve çaresizce neden bahsettiklerini, ağızlarından çıkan kelimelerin ne *anlama geldiğini* anlamaya çalışmaktı. Bilmek istediğim tek şey sonsuza kadar cennette Tanrı'yla birlikte

* The Beatles grubunun vokali. (ç.n.)

mutlu, acısız, üzüntüsüz ve günahsız bir şekilde yaşayıp yaşamayacağımızdı. Benim kasabamda *anlaşma* budur. Bu kanıksanmıştır. Özenle seçilmiş insanlardık. Hızlı giriştindik, ayrı tutulmuş ve kurtarılmıştık. Bu güvendiğim tek şeydi ve ailemin yukarıda Tanrı'yla birlikte olmak varken, neden farklı yönlere küçük çalımlar attığını anlayamıyordum.

Neden Tash sonsuza kadar birlikte olma şansımızı düşürüyor ve planlarımızı sabote ediyordu, neden anne-babam neler olduğunu fark edip o kızı dizginlemiyordu? Bir arada olmamız gerekiyordu, bu açıkça ortadaydı. Nickel Ailesi'nin varoluşunun işlevi, asıl amacı ve temel dayanağı buydu. Sonsuza kadar birlikte olmak. Üstelik bu yapılabilir bir şeydi. Çok yaklaşmıştık, ona neredeyse dokunabilirdik, hatta dokunuyorduk. East Village'da yaşamak yolu yarılacak sayılırdı. Dindar küçük bir Mennonit çocuk başka ne isteyebilirdi?

Annem hakkında mutlaka bilmediğiniz ya da hatırlamadığınız başka şeyler olabilir. Karnını okşamaya bayılırdı, özellikle de can sıkıcı bir ev işine girişmeden önce mutfağın ortasında durup zihinsel olarak kendisini hazırlamaya çalışarak dolaplara bakarken.

Genellikle bir soruya *evet* diye yanıt verseyse, müzisyenlerinden kocaman bir ses bekleyen bir orkestra şefi gibi kollarını iki yana açardı.

Toplanmış bir yatak hoşuna giderdi.

Hava tahminlerinde olağanüstü becerikliydi.

Havluları katlamadan önce acımasızca silkelirdi, genelde bunu oturmuş televizyon izlerken kafamızın dibinde yapardı.

Yüzmeye gitmek için yemek yedikten sonra iki saat beklemek gerektiğine inanmazdı. "Balıklar bir şeyler yedikten sonra sudan çıkıyorlar mı?"

Çok hızlı araba kullanırdı ve park etmesi gerektiğinde arabanın tamponu önündeki duvara ya da bariyere toslayana

kadar yavaş yavaş yanaşırdı. Buna Montreal tarzı park etme derdi. Montreal'e hiç gitmemişti ama her fırsatta *Montreal* demeye bayılırdı; ona göre park etme biçimi, saç stili, sandviçler Montreal tarzıydı.

Yüzde yüz pamukluya inanırdı. "Çok kırışıyor ama en azından havadar."

Babamın kız gibi kirpiklerine, gülümsemesine (*ah, Ray'in gülümsemesi yok mu!*) ve yazın bronzlaşan kollarına bayılırdı. Bir keresinde annem babamla mutfakta sohbet ederken, Tash ve ben "TANRIM, espri anlayışına bayılıyorum," dediğini duyduk.

Arada sırada çenesindeki kılları alırdı ve bunu izlemeye dayanamazdım. Her fırsat bulduğunda yabancılarla, genellikle *köyü* görmeye gelen turistlerle sohbet ederdi ve o yabancıların hayatlarının farklı yönleri onu çok heyecanlandırırdı.

Kışın cumartesi geceleri ben banyo yaparken yirmi dakika boyunca yatağımda uzanarak benim için yatağı ısıtırdı.

The Waltons'ı* her izlediğinde ağlardı.

Sırf üzerinde BOSTON yazdığı için bodrumdaki kalemtırışa sık sık gezi düzenlerdi.

Hayatının bir noktasında kasabanın belediye başkanı adayı olmayı düşündü ama Ray'i utandırmak istemedi.

İlahileri yüksek sesle söylemesi beni mahcup ederdi.

At çizmekte uzmandı, özellikle de kalçalarını. Telefon rehberinin her yerine at kalçası çizmişti.

Hayata sevinçle kucak açması bir hata olabilirdi.

Beyaz fırfırlı perdelere ya da çok açık renk olduğu sürece sarı perdelere bayılırdı.

Babam onu çok sever ve genelde ona ne diyeceğini bilemezdi, annem de babamı çok severdi ve hayatlarının sessiz kısımlarını kitaplar ve kahveyle doldururdu.

* 1971-1982 yılları arasında yayınlanan, Büyük Buhran ve İkinci Dünya Savaşı sırasında Virjinya kırsalında yaşayan bir aileyi konu alan dram türünde bir dizi. (ç.n.)

Ona dair sık sık aklıma gelen bir görüntü var: Ben yaklaşık on iki yaşındayken, Trudie birinci, ikinci *ve* üçüncü dereceden kuzenim Jerry'nin motosikletini sürmeyi öğrenmeye karar verdi. Jerry motosikleti bahçemize getirip anneme ona nasıl oturacağını, onu nasıl çalıştıracağını, nasıl hızlandıracığını, frenin nerede olduğunu ve o tür şeyleri gösterdi, annem "Pekâlâ, tamam, anladım, anladım, anladım," dedi. Tash ve benden endişeleneceği için Ray'e söylemememizi istedi. Araba yolunun yanında çimenlere oturup ev yapımı buzlu şekerimizi yerken onu izliyorduk. Güneş ışığı motosikletin krom kaplamasından yansıyor ve annem kahkaha atıyordu. Üzerinde sahte kot kaprisi ve havlu kumaşlı pembe bir tişört vardı. Jerry ona talimatlar verirken bize el sallayıp yüzünü tuhaf şekillere sokuyordu. En sonunda Jerry, "Pekâlâ, bunu çalıştırma vakti geldi," dedi. Kocaman kaskını annemin kafasına takınca, annem bize sahte, çaresiz bir bakış atar gibi yaptı. Sonra sıra onu sürmesine geldi.

Annem ayaklığı geriye itip yüzü otoyola dönük olacak şekilde yavaşça motosikleti çevirdi. Jerry'ye baktı, kuzenim yüzünde kocaman bir gülümsemeyle olumlu anlamda başını sallamaz annem havalandı. Ok gibi fırladı. Bir saniye içinde sıfırdan altmışa çıktıktan sonra araba yolundan çıkıp çimenlere girdi ve bir saksıya çarpıp gidonların üzerinden uçtu. Havada uçarkenki hâli ikide bir gözlerimin önüne geliyor. Motosikletin üzerindeki oturur pozisyonunu korumuştur. Sanki hâlâ motosikletin koltuğunda oturuyormuş gibi bacakları kıvrık ve hafifçe ayırttı, havada uçtuğu süre boyunca elleri ve kolları hâlâ gidonları tutuyor gibiydi. Yirmi arabanın üzerinden atlayan Evel Knievel'a* benziyordu, tek farkı motosikletinin görünmez olmasıydı. Bu gördüğüm en komik şeydi. Hiç bitmeyecekmiş gibiydi.

Sonra hepimiz kalkıp çimenlerin üzerinde yattığı yere koştuk, hâlâ gülüyor ve inliyordu. Jerry kendisini çok kötü hisset-

* Kariyeri boyunca motosikletle yetmiş beşten fazla rampa atlayışı yapan Amerikan akrobat. (ç.n.)

ti, Trudie ise Ray'e söylemememiz için söz vermemizi istedi, bu biraz zordu çünkü babam eve dönünce annemin kolunun neden alçıya alındığını merak etti. Ona elinde bir kap yumuşatıcıyla durulama devrine yetişmek için koşarken düştüğünü söyledi, Tash babama gerçeği söyledi ama anneme bildiğini söylememesi için ona söz verdirtti.

İnsanın ortadan kaybolan annesine dair tekrar eden harika ya da asil bir görüntü olmayabilir ama o tuhaf şekilde uçuşunu hatırladıkça biraz heyecanlanıyorum. O yaz daha sonra kolundaki alçı çıkınca, Trudie, Tash ve beni yüzmeye götürdü ve bize suya dalıp gözlerimizi açık tutmamızı söyledi. Birinin uyduruverdiği tahta parçasından suya atlayacağını ve suyun altında yaklaştığını gördüğümüzde kusursuz bir kurbağa pozisyonunda olacağını söyledi. Haklıydı. Tıpkı suya dalan bir kurbağaya benziyordu.

Trudie'ye dair aklımda kalan bir diğer net görüntü de bu ama uçtuğu anki kadar güçlü değil. Geçen gün babamın yıkanmış mendillerini kaldırırken çekmecedeki onun pasaportunu buldum. Keşke bulmasaydım. Hikâyemin amacına göre, pasaportunu yanına almış olması gerekirdi. Babamın yatağına oturup boş sayfalarını çevirdim. Damga yoktu. Egzotik yerlere yapılan geziler yoktu. Seyahat lekesi ya da kırıklığı yoktu. Sadece annemin kimlik bilgileri ve yüz ifadelerinin anlamı üzerine yazılmış bir psikoloji kitabında "Aşırı derecede yürek parçalayıcı bir şekilde umut dolu" başlığıyla sunulabilecek siyah-beyaz fotoğrafı vardı.

ÜÇ

Travis'le beş ay önce İntihar Tepesi'nde bir yılbaşı partisinde tanıştım. İyi Mennonitler teknik olarak bu dünyaya mahkûm olacakları yeni bir yılın gelişini kutlamazlar. Onlar için bikkınlık verici bir gecedir. Ama biz iyi Mennonitler değildik.

Biri kocaman bir ateş yakmıştı ve kıvılcımlar hoş bir şekilde uçuşuyor, insanlar gülüyor ve öksürüyordu. Bazıları çalılaların arasında sevişiyordu. Birkaç kişi tepenin yanındaki eski Rus mezarlığında fenerle saklambaç oynuyordu. Bir-iki kişi karda kusuyordu ve birinin arabasının hoparlöründen belli belirsizce gelen "Oh Daddy"yi söyleyen Christine McVie'nin sesini duyabiliyordum. Okuldan bazı kızlarla yeni yıl kararlarımızı konuşurken, Travis ve Regan adında bir oğlan yanımıza gelip bizimle sigara içip içemeyeceklerini sordular.

Çekimser bir şekilde omuzlarımızı silktik ve saçımızı savurup sıkılmış gibi yaptık. "Eh," dedi Janine, en konuşkanımız. Esrarı paylaştıktan sonra, Travis'le sohbet etmeye başladık ve diğerleri ateşin yanına gittiler. "Sen Tash'in kardeşisin, değil mi?" diye sordu.

"Evet," dedim.

"Bu saçmalık, dostum," dedi Tash'in ortalıktan kaybolmasını kastederek.

Omuzlarımı silktim.

"Paçuli gibi kokuyorsun," dedi.

Gülümsedim. Biraz daha ot içtik. Yıldızlara baktık. Soğuktan titredik.

"Adın neydi?" diye sordu.

"Nomi," dedim.

Birçok cebi olan bir asker ceketi ve *Greb Kodiak* botlar giymişti. Eldivenlerinin parmak uçlarını kesmişti.

"Reggae seversin, değil mi?" diye sordu.

"Sayılır," dedim. Bazı reggae şarkılarını seviyordum. O da sevdiğini söyledi. Sonra müzikten bahsetmeye başladık, çünkü bu bir tür potansiyel testiydi. Dünyadan kopuk bir Mennonit bile Air Supply* plağı olan bir oğlanın ağzına dilini sokmaması gerektiğini bilir. Emerson, Lake and Palmer† plakları olan bir oğlanın ağzına dilinizi sokabilirsiniz ama onunla düzenli olarak ya da açıkça çıkmazsınız. Sonra Travis yaltakçı bir ahmak gibi görünmeden Lou Reed'den‡ bahsedince, o anda onun kız arkadaşı olmayı istediğimi anladım, o yüzden bir süre susup dudaklarımı belirli bir şekilde tutarak ağırbaşlı gibi davranmaya çalıştım.

Gizemli ol, dedim kendime içimden. Bir süredir dışarıdan bakıldığında gülen ama içi kan ağlayan görünüşü üzerinde çalışıyordum. Tamamen gözler, ağız ve konuşmada belirli durak-samalardan ibaretti. Trajik ve romantikti. Bu konuda çok iyi değildim ama bu saçma gösteriş, bilirsiniz, bir şeyin üzerini hem örtme hem de onu gösterme *çabası* hoşuma gidiyordu.

"Nomi demiştin, değil mi?" diye sordu Travis.

"Evet," dedim, "ya senin adın neydi?"

"Travis," dedi.

"Doğru. Travis, Travis," dedim unutmamaya çalıştığımı vurgulayarak. Adını yıllardır biliyordum. Sonra yavaşça çalılara doğru yürüyüp bir açıklığa vardık, devrilmiş bir ağacın gövdesine oturunca kollarını bana dolayıp "Konuş benimle, Nomi," dedi ve aklıma gelen ilk şey hakkında saçmalamaya başladım.

* 1975'te kurulan Avustralyalı bir müzik grubu. (ç.n.)

† 1970'te kurulan, Keith Emerson, Greg Lake ve Carl Palmer'dan oluşan İngiliz progresif rock grubu. (ç.n.)

‡ (2 Mart 1942 - 27 Ekim 2013) Amerikalı rock müzisyeni, şarkıcı, söz yazarı ve şair. (ç.n.)

"Bir keresinde hoşuma giden bir şey duydum ve bunu sık sık düşünüyorum," dedim.

"Öyle mi?" dedi Travis. "Ne duydun?"

"Biri kız, diğeri erkek iki kişi bir kasabanın karanlık bir sokağında duruyorlarmış, kız oğlandan gerçekten hoşlanıyormuş ve sürekli onu, onunla olmayı, bir ilişkileri olmasını düşünüyormuş, ama oğlan, bilemiyorum, kızdaki hoşlanmış olabilir, ondan biraz büyük ve havalıymış, ikisi de bir yerden eve dönerken gece onda sokakta karşılaşmışlar ve oğlan kıza hey, selam, nasıl gidiyor, adın... demiş... ve kız da ah, sana da selam demiş, oğlan kızdaki onunla konuşmasını istemiş ve kız duraksayıp gülümse-dikten sonra ama buradasın demiş. İşte böyle," dedim Travis'e, sanki az önce atom bombasının yapımıyla ilgili bir ders anlatmayı bitirmişim gibi. "Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

"Evet, evet, anlıyorum," dedi. Bu hikâyeden neden hoşlandığımı sorunca "Bilmiyorum, başka bir şeyi simgeliyor olabilir," dedim ama karşımda olduğunu ve onunla konuştuğumu söyle-yince ona hak verdim.

Sonra bana hoşlandığım kişilerle konuşurken onların yanımda olmamalarını tercih edip etmediğimi sordu, kafam karıştığı için duraksadım ama duraksamamın dramatik bir şekilde cilveli bir duraksama olduğunu anladı ve nihayet "Hayır," diye yanıt verince, "Pekâlâ, güzel," dedi ve orada karı tekmeleyip nefesimizin duman çıkarmasını izleyip o sırada ne olduğunu merak ederek oturduk, bu son kısım en azından benim açımdan geçerliydi.

O esnada bir grup çocuk "Geri sayım, geri sayım, gece yarısına bir dakika kaldı, hadi gelin!" diyerek yanımıza koşunca, Travis ve ben kalkıp Kurt adında bir oğlanı, nam-ı diğer Küçük Metalci Çocuğu Şeytan'a kurban etmek için ateşe atar gibi yapan farklı bir grubun yanına gittik. Diğer çocuklar, her zamanki gibi şamatacı ve sarhoş, süslü kızlarla geriye doğru sayıyorlardı ve herkes İskoç aksanıyla konuşuyordu. Janine bana bir esrar piposu uzattı ama tam bir nefes çekmek üzereyken, Kurt'un savurduğu bacaklarından biri yüzüme çarpınca pipo damağıma

saplanıp derimi yırttı. Gözlerim dolmaya başlarken, Travis kolunu omuzlarıma dolayıp "Mutlu yıllar!" dedi, ağız dolusu kan yutarken ben de "Mutlu yıllar," diye fısıldadım. Travis beni öpmek için eğilince yavaşça başımı salladım ama fark edebileceği gibi değildi, sonra karların üzerine düşerek bayıldım.

Daha sonra, Travis bana çıt çıkarmadan düştüğümü söyledi. Tıpkı annemin Jackson Pollock tablosuna benzettiği fışkıran tavuk kanı gibi. Kar bu işe yarar. Menno "Gece yarısına bayılıyorum" Simons kıyameti beklerken kimseyi rahatsız etmeden sessizce düşebileceğimiz bu yeri bu yüzden seçmiş olmalı. Birkaç saat sonra Travis'in babasının iş kamyonetinin arkasında bir halının üzerinde yatarken gözlerimi açtığımda Travis'i başımın dibinde bağdaş kurmuş bir şekilde buldum. Dudakları morarmıştı ve zar zor konuşabiliyordu, yine de: Ah, kahrolası Tanrı'ya şükür, yaşıyorsun, dedi. Bunun birinin benim için söylediği en orijinal şey olduğunu düşündüm ve onu sevmeye başladım.

Trudie kilisedeki ağlama odasında çalışırdı, o, Tash ve benim orada takılırken çekilen resimlerimiz var, hatta resimlerin birinde Travis yüzüme basıyor. Kışında kocaman bir bez olan yaklaşık iki yaşında bir çocuktü ve ben de yerde yatan, bariz bir şekilde yoluna çıkan bir bebektim.

Annem *adamı*, erkek kardeşini, "Ağız" olarak bilinen dayım Hans'ı duymamak için ağlama odasındaki hoparlörün arkasındaki kabloyu çıkarırdı. Tash biraz daha büyüyünce, annemin bebeklerle ilgilenmesine yardım ederken Amerikan radyo istasyonlarını dinleyebilmemiz için transistörlü bir radyo getirmeye başladı.

Ağlama odasında çok eğlenirdik. Erkekler bölümünde babamın düşen ve Hands Dayı'nın* sitemlerine dikkat etmeye çalışırken aniden kaldırdığı başının arkasını görebiliyorduk.

* İngilizcede *eller* anlamına gelen *hands* sözcüğüyle *Hans* isminin benzerliğinden doğan bir lakap. (ç.n.)

Çığlık atıp kilisenin sıralarında ayakta dikilen çocukları olan annelere dikkat etmek genellikle benim işimdi, çünkü bu bizim yanımıza gelecekleri ve annemin yakalanıp erkek kardeşinin katı ve kötü giyimli olmakla bilinen rejimi tarafından disipline edilmemesi için radyonun kapatılması gerektiği anlamına geliyordu. Babamın temkinli bir şekilde ilerlediği tehlikeli hat buydu, sanırım, hâlâ öyle. Sevdiği kadın ve motorunu çalıştırmaya devam eden inancı arasında kalmıştı. Gerçi annem gittikten sonra pek anlaşmazlık yaşanmadı. Evimizin sessiz bir teslimiyetin sapkınca huzurlu havasını taşıdığını söyleyebilirim. Birkaç hafta önce dayım babamın lokma takımını ödünç almak için bize uğradığında, ona nasıl olduğunu sorunca, babam "Ah, aleladeyim. Hayal kırıklıklarımınla sessizce yaşayıp gidiyorum," dedi. "Ya sen nasılsın?"

Bu tür şeyler söylerken şaka yapıp yapmadığını hiçbir zaman anlayamadım. İnsanlara yolladığı Noel kartlarını her zaman şu şekilde sonlandırır: Günahta ve Yanılgıda, Özlemle Yanıp Tutuşan... Raymond.

DÖRT

Ray'in sanki ne zaman kaynak yapması ya da güneş tutulmasından kendisini koruması gerektiğini bilmiyormuş gibi deniz altı gözlüğüne benzeyen alışılmadık derecede büyük bir gözlüğü var. Bana göz kırptığında, uzaktaki şehir ışıkları, *Atlantis'ten Gelen Adam** ya da otuz senesini izole bir şekilde geçirdikten sonra yeraltındaki karanlık hücrelerinden yeni çıkan biri aklıma geliyor. Gözlüğünün kare biçimli kalın gri camları var ve sık sık onu çıkarıp camlara nefesini üflüyor. Hoh. Hoh. Her cam için birer tane olacak şekilde iki kesik nefes. Sonra onları bir mendille silip ışığa doğru tutuyor ve gözlerini kısarak temiz olup olmadıklarına bakıyor. Hâlâ mendil kullanıyor. Onları *Schlitzking Clothing* adında bir dükkândan üçerli paketler hâlinde satın alıyor. Çamaşır yıkamak için ceplerini boşalttığımda, bir tanesini bulmaktan korkuyorum.

Çamaşır yıkamak çok ilginç ve büyüleyici bir süreç olabilir. İnsanların ceplerini boşaltmak, kokuların, lekelerin ve nesnelerin farkına varmak, sonra giysileri katlamak, çekmeceleri açıp her şeyi yerlerine kaldırmak... Eğer FBI tarafından Kremlin'e sızmam istenseydi, orada kesinlikle çamaşırcı olarak çalışırdım. Dram kesinlikle orada başlıyor. Ne kârlı bir iş olurdu! Her neyse. Geçen gece eve döndüğümde, babam ön kapının yanında ki sarı katlanır sandalyesinde oturmuş on iki numaralı otoyola bakıyordu. Gözleri gözlüğünün ardından yeşil *Life Savers*[†] gibi parladı. Bir yüzme havuzunun dibinden çıkarmak için uğruna

* 1977-1978 yıllarında yayınlanan macera, bilimkurgu türünde bir dizi. (ç.n.)

† Halka şeklinde sert ve yumuşak şekerler üreten bir Amerikan firması. (ç.n.)

dalabileceğiniz türde bir şeye benziyorlardı. Bazen o kadar güzel görünüyorduk ki, ürkütücü olabiliyordu ve ondan gözlerini kapatmasını istiyordum. "Yatmamışsın," dedim.

"Nomi ve nereye gittiği hakkında konuşmalıyız," dedi. Ben de otoyola baktım. Ona beni kastedip kastetmediğini sorunca şaşkınlıkla bana baktı. Uzanıp yavaşça başını okşadım. Bu tuhaf bir histi. Elini kaldırıp elimin üzerine koydu ve sanki bir ambulansın gelmesini beklerken kan kaybını önlemeye çalışıyormuşuz gibi ellerimizi öylece başının yan tarafında kulağına yakın bir yerde tuttuk. Bir süre sonra Nomi'nin içeri gireceğini söyledim ama elimi hemen bırakmadı. Berbat bir tiyatro oyunundaymışız ve repliğini unutmuş gibiydi.

Ray bir keresinde bir şey inşa etti. Bana onun bir çöp kulübesi olduğunu söyledi. Trudie gittikten birkaç hafta sonra, garaja girip onun üzerinde çalışmaya başlamıştı. Birkaç gün aralıksız çalıştıktan sonra onu tamamladı. Bütün boş vaktimi oturma odasında tek bir şarkıyı (Led Zeppelin'in "All My Love" adlı şarkısı, Trudie de çok severdi) tekrar tekrar dinleyerek geçiriyordum ve Ray garajda kulübesini çekiçe dövüp testereyle doğruyordu.

Küçük birer üzüntü adasıydık ikimiz de. Büyükanнем bana büyükbabam öldüğünde çok sakın olduğunu söyledi. Çok, çok sakınmış. Banyo yapmış, evi temizlemiş, yemek pişirmiş, güveçlerini getirmek ve taziyelerini sunmak için uğrayan insanlara nezaketle teşekkür etmiş. Sonra bir gün teşekkür kartları göndermek için postaneye pul almaya gitmiş ama tezgâhın arkasındaki adam ona iki sent eksiği olduğunu söylemiş, büyükanнемin üzerinde başka para yokmuş, adam "Ah, çok yazık, o hâlde sana pul yok," demiş. Büyükanнем yetmiş beş senedir o postaneye gittiğini, adamın onun kim olduğunu, nerede yaşadığını, çocuklarının ve torunlarının kim olduğunu, kimlere mektup gönderdiğini, her şeyi bildiğini söylemiş ve eksik iki

senti bir sonraki gelişinde ödeyip ödeyemeyeceğini sormuş. "Hayır, üzgünüm," demiş adam. Onun için bunu yaparsa, herkes için yapmak zorunda kalacağını söylemiş. "Ama herkesin iki sent eksiği olmuyor," demiş büyükannem. "Hayır," demiş adam. "Yapamam." Başının derde girmesini istemiyormuş. Büyükannem öfkeden deliye dönmüş. Küfretmiş. Süngerimsi pul yapıştırıcısını ona fırlatmış, tükürükler saçmış, hırlamış, çığlık atmış, çantasıyla ona vurduktan sonra dışarı çıkarken Eaton'ın kataloglarını yere devirmiş, yürüyerek eve dönerken kendisini şaşırtıcı derecede iyi hissetmiş ve arka verandasının basamaklarına oturup günün geri kalanını şeker pancarı tarlasına bakarak geçirmiş. Nabzının elli civarında olduğunu söyledi, hiç olmadığı kadar düşükmüş.

Ray ve ben hiçbir zaman o tür aşırılıklara teslim olmadık. O kulübesini inşa etti, ben Zeppelin dinledim. İçimizde organlarımız muhtemelen paramparça olup ağarıyordu. Ama asla haykırmadık. En sonunda Ray'ın kulübesini sergileyeceği büyük gün geldi ve onu eski Radio Flyer* yük arabama koyup kaldırıma sürükledi. Ertesi sabah çöpçülerin kulübeden bidonları çıkarmalarını izlemek için erkenden kalktık. Kulübeye hayran kalacaklarını biliyorduk. Ray onu leylak rengine boyamış ve hatta altına bir parça AstroTurf† sermişti. Önünde çöp bidonlarını güvenli bir şekilde içeride tutan bir tahtası bile vardı ve tahta bir okul projesinden kalan koyu kırmızıya boyalıydı. "Aferin, baba," dedim. "Bu mükemmel bir kulübe." Bana Trudie'nin poşetleri yırtıp çöpleri bahçemize saçan köpeklere ve kedilere engel olması için ondan hep bir kulübe yapmasını istediğini söyledi. "Boynum sarkmadan sağlam, basit bir kulübemizin olması hoş olur," demiş. İkimiz de güldük. Babama bunun çok kaliteli, modern bir kulübe olduğunu söyledim. Ağlamamak için ken-

* 1917'de Şikago'da kurulan, kırmızı oyuncak yük arabalarıyla meşhur Amerikan oyuncak firması. (ç.n.)

† Özellikle spor müsabakalarında yüzeyler için yapay çimler üreten bir şirket. (ç.n.)

disini zor tuttuğunu biliyorum. Görünüşe bakılırsa, çöpçüler renkli tahtaları, çivileri ve dış mekân döşemesiyle rengârenk bir karışıklığa benzeyen çöp kulübesinin bir çöp olduğunu sandılar ve onu kamyonlarının arkasına attılar. Ray dışarı koşup onlara büyük bir hata yaptıklarını söylememe izin vermedi. Elini omzuma koyup "Hayır, hayır, yapma," dedi. Gülümseyip başını iki yana salladı. Sonra yatak odasına gidip sessizce kapıyı kapattı. "All My Love"ı açıp güneşin doğuşunu seyrederken Robert Plant'a bütün sevgisi için teşekkür edip biraz daha sevgisi olup olmadığını sordum.

Bir süredir vejetaryen yemekler deniyorum, "Hayatta Kalma Güvenci" adında bir şey. Birkaç gün önce Ray eve girince mutfakta durup ocakta bir tavada pişirdiğim şeyi inceledi. "Son zamanlarda çok fazla sebze tüketiyoruz," dedi. Omuzlarımı silk-tim. "Bıkkınlık verecek kadar çok mu?" diye sordum. "Evet," dedi, "kastettiğim buydu."

"Geçen gün bir yumurtada kan izine rastladım," dedim.

"Gerçi, sebze yemekleri çok lezzetli," diye ekledi.

"Hangi açıdan?" diye sordum.

"Bilirsin," dedi. *Bilirsin*, onun hayata dair bütün sorulara verdiği kendine özgü yanıtıydı. "Sebzeler ömrünü uzatır," dedim. Başını eğip kaşlarını çatı.

"Yoksa sadece öyle mi görünüyor?" dedi.

"Çok komiksin, baba."

Ömrünü uzatacakları için sebzelere kızdı. Ona akşam yemeğinde armut nektarı yiyebileceğimizi söyledim. Bir yemek kadar yoğundu. "Yemek pişirmek uzmanlık alanın değil, öyle değil mi?" diye sordu. Tahta kaşığı tezgâha koydum. "Et mi istiyorsun?" diye sordum. "Et pişiremem."

"Tamam," dedi. "Tastamam." *Tastamam* gibi şeyler söylemeye bayılır. *Yasal tazı, fasulye sayacı, acemi fotoğrafçı* gibi şeyler. Bir keresinde ona gerçek kelimeleri söylemekten tiksini

tiksinmediğini sordum. *Avukat, muhasebeci, fotoğrafçı* demenin nesi kötü? "Kötü bir yanı yok," dedi. Yine de sanki birikintide oynayan bir çocukmuş ve ona maskaralık etmeyi kesmesini söylemişim gibi, bunu söylerken üzgün görünüyordu.

Trudie babamın kendine özgü kelimelerine aldırılmazdı ama beni hep deli ederdi. Daha umursamaz olmayı denemeliyim. Bunu sırf benim hatırıma neşeli ve rahat görünmek için yaptığını bilmek beni çıldırtmasaydı, umursamaz olabileceğimi biliyorum. Benden ve arkadaşım Lydia Voth'dan Tom ve Huck diye bahsediyor. Tom ve Huck ne işler çeviriyor? Tom ve Huck bugün ne tür bir macera planlıyor? *Kızılderili Joe adında iriyarı bir adamla Mississippi'de sala binmek dışında mı?*

Bana kalırsa Ray bir oğlu olmasını istemiş olabilir. Bir gece yedi ya da sekiz yaşındayken, aileme cuma geceleri oğlanlarla hokey oynamak istediğimi söyledim ve Ray çok heveslendi. "Pekâlâ!" diye bağırdı. "Tamamdır! Sana bir hokey sopası alalım! Bant da almalıyız! Arabada bekliyor olacağım!"

Bugünlerde Tom ve Huck'ın çok fazla planı yok, çünkü Tom, yoksa Huck mı desem, teşhisi koyulmamış bir hastalık yüzünden hastanede yatıyor. Kimse Lydia'nın nesi olduğunu bilmiyor. Vücudunun bazı yerleri kırılıp duruyor. Geçen gün nasıl olduğunu görmek için hastaneye uğradığımda, giderek daha çok tükendiğini söyleyip katıla katıla güldü ama acıya daha fazla dayanamayacağını anlayınca duruldu. Çoraplarının ayak bileklerinde toplanmasından ya da ışıkların bazen kafasında uğuldamasından hoşlanmıyor. Balkabağından yapılmış bir fener gibi içinden aydınlatılmış görünüyor. Yanakları kıpkırmızı ve elektrik mavisi gözleri parlıyor, saçı artık sarı değil, penisilin rengi. Yatakta yanında uzanıp ona eski *Kara Rüzgâr*[†] kitaplarından birini okudum. Benimle yaşıt ama o kitapları okumaktan hoşlanıyor. Umurunda değil.

* Mark Twain'in *Tom Sawyer'ın Maceraları* adlı romanının başkahramanı Tom Sawyer ve arkadaşı Huckleberry Finn'e gönderme yapılıyor. (ç.n.)

† Amerikan yazar Walter Farley'nin yazdığı yirmi kitaplık seri. (ç.n.)

Bana dışarının gerçekten sıcak olup olmadığını sorunca "Evet," dedim, "çok sıcak. Pırıl pırıl." Olumlu anlamda başını salladı.

"İş nasıl gidiyor?" diye sordu. Dyck Dodge'da arabaları yıkamaktan sorumlu olduğum yarı zamanlı bir işim vardı ama bir süredir oraya gitmemiştim, çünkü lastik botlarımın kenarlarının baldırlarıma vurmasından nefret ediyordum. Lids'e bacaklarımda soyulan yerleri gösterince kaşlarını çattı. Aslında dilediğim zaman oraya gidebilirdim ve kısa şortlar giyip hortum tutan kızlar karşısında büyülenen galerideki adam bana el altından ücretimi ödeyebilirdi. Beni tesisteki katı öldürme planına kesinlikle hazırlamayacak rahat bir anlaşılmıyordu.

"Sen ve Travis o işi hâlâ yapmadınız mı?" diye sordu. "Hayır, hayır, hayır, hayır, Tanrım," dedim. *Sayı değil*, diyen bir hakem gibi kollarımı salladım. Bir kez daha olumlu anlamda başını salladı.

Güçlkle soludu. "Muhtemelen bir erkekle birlikte olmanın zevkini," tekrar zorlukla nefes aldı, "hiçbir zaman bilemeyeceğim." Gözlerini kapatıp gülümsedi.

Lydia alkol, uyuşturucu ve evlilik dışı ilişkiye karşıydı ama asla kimseyi yargılamazdı. Ortak hiçbir noktamız yoktu. Ben sadece onun tuhaf yok oluşundan, farkında olmadan ya da farkındaysa bile umursamadan son derece demode şeyler yapmasından hoşlanıyordum.

Bir keresinde benimle birlikte göl kenarındaki Cadılar Bayramı partisine geldi, bütün kızlar fahişe gibi giyinmişlerdi, Lydia hariç, *Neşeli Günler*'den* bir iple bağlı kahverengi kesekâğıdı paketi kılığına girmişti. Yazın dizlerine varan çoraplar, ortopedik ayakkabılar ve misket limonu yeşili tozluklar giyerdi. Bazen kulakları gürültüye dayanamazdı, gözleri küçük yazıları göremezdi, bana konuşamayacağını ama kısık bir sesle konuşsam beni dinleyeceğini ve söylediklerimi *düşüneceğini* söylerdi.

* Orijinal adı *The Sound of Music* olan 1965 yapımı müzikal dram filmi. (ç.n.)

Bu doğruydu, söylediklerimi düşünürdü. Bazen bir gün söylediğim şeyden başka bir gün bahseder, bana hâlâ aynı şekilde hissedip hissetmediğimi ya da bazı şeylerin değışip değışmediğini sorardı. Bizim yaş grubumuzda kimse böyle yapmazdı. Hissettiklerimiz hakkında değil, olanlar ve yaptığımız şeyler hakkında konuşurduk. Fakat Lids'in hayatında doğru düzgün bir aksiyon yoktu, sadece duygulara ve düşüncelere yer vardı. Kendi kafasında yaşıyordu ve bu yüzden kafası ışıldıyordu.

Düzgün, kibar ve tatlı biriydi. Sanırım bu yüzden hastanede yatmak zorunda kaldı. Ona hayatım hakkında sıkıcı şeyler anlatmam hoşuna gidiyordu. Gülerdi. Onun iyi bir Hıristiyan kız ve benim kasvetli, alaycı bir esrarkeş olmama rağmen arkadaş olabileceğimizi düşünmesi hoşuma gidiyordu.

"Saçını taramamı ister misin?" diye sordum ona.

"Hayır," dedi, "canım çok yanıyor."

"Nemlendiricini sürebilir miyim?" diye sordum.

"Hayır," dedi, "o da acı veriyor."

Yüzünde ince bir tabaka Noxzema krem vardı. "Yumuşak bir ıslak mendille onu silmemi ister misin?" diye sordum.

"Hayır," dedi, "böyle iyiyim."

"Yorgun musun?" diye sordum. Gülümsedi.

"Gitmemi ister misin?" diye sordum. Başını iki yana salladı.

"Sana bir battaniye daha getireyim mi?" diye sordum. Lydia sürekli üşüdüğü için fazladan bir battaniye hoşuna gider. Benden esintinin nereden geldiğini bulmam için duvarları yoklamamı ister. Eğer sabırlı bir günümdeysen, bütün duvarları yoklarım ve esintinin geldiği duvarı bulmuş gibi yaptıktan sonra yatağını ondan mümkün olduğunca uzağı iterim. Bazen, "Lids, burada serin esinti yok," derim. Odaların kuluçka makinesi kadar sıcak olmasından hoşlanır. Bazen yazın boynuna kışlık atkı dolar. Onda fazladan bir battaniye isteyip istemediğini tekrar sordum. Gözleri hâlâ kapalıydı. Başını iki yana salladı.

Bir hemşire içeri girip "Prenses ve bezelye tanesi" nasıl?" diye sordu ama sevimli bir şekilde değil... Kadına dik dik baktım. Hemşirenin böyle demesinin sebebi Lydia'nın bir yerine iki döşegün serili olduğu bir yatakta yatmasıydı, çünkü bir döşek kemiklerine fazla sert geliyordu. "Güzel bir gün," dedi hemşire, "Lydia gibi genç ve sağlıklı bir kızın dışarıda temiz havada olması gerekir. Değil mi, Lydia?" diye sordu. "Değil mi, Lydia?" Lydia gözlerini açıp gülümsedi, başını olumlu anlamda salladıktan sonra gözlerini tekrar kapattı. Hemşire içini çekti. Hastaneden çıkarken onu öldürecektim. Lids'le arkadaşlığımın genellikle koruyucu bir yanı vardı. Ya da ortak bir çaresizlikle, belki de birbirimizin ölmekte olan ruhlarının yanıp sönen kollarını fark etmemizle ilgiliydi. Gitme vaktim gelince, Lids yatağının yanındaki masayı işaret etti. Bana bir şatonun surlarının içinde oyun oynayan iki kızla ilgili bir şiir yazmıştı. Sol kenar boşluğunda *ağıt* kelimesinin farklı yazım biçimlerini denemişti. Annem olsaydı bir at kalçası çizirdi.

* Hans Christian Andersen'in yazdığı *Prenses ve Bezelye Tanesi* adlı masalın başkahramanına benzetme yapılıyor. (ç.n.)

BEŞ

Akşam yemeğinden sonra Travis ve ben arabayla kasabaya gittik ve soluğu çukurda aldık. Cumartesi geceleri orada yüz ya da daha fazla genç içki içer, asit alır, sigara içer, küfreder, sevişir, kavga eder, yüzer, amatör dövmeler yapar, sızar ve kusardı, bütün bunlar ertesi sabah kiliseye gitmeden bir saat öncesine kadar devam ederdi, herkes üzerlerinde düzgün (çirkin) elbiseleri ve gömlekleriyle annesi ve babasıyla birlikte kilise sıralarındaki yerini alıp Tesniye'ye* göz gezdirir ve "The Old Rugged Cross"u ahenkli bir şekilde söylemeye çalışırdı.

Travis'le cehennem çukurunun suya bakan yel değirmenlerinin olduğu tarafına park edip radyo dinlemeye başladık. Bir Cars† şarkısında gitarlar girer girmez, ikimiz de aynı anda sesi açmaya uzandık. "Bu birbirimiz için yaratıldığımız anlamına geliyor," dedim. Kavgayla sonuçlanan bir sohbet ettik. Ona ne düşündüğünü sorunca, hiçbir şey düşünmediğini söyledi. "Ne düşünüyorsun?" diye direttim. Uyumak, içki içmek, seks yapmak gibi bir tür girdapta sürüklenmekten ve bir türlü tam olarak ayılamamaktan bahsetti. "Ah, demek öyle," dedim (hiç birlikte olmamıştık), bana ne düşündüğümü sordu. "Atları," dedim. "Korkmadan binebileceğim küçük bir at almayı düşünüyorum." Eğlenmeyi severim ama korkuyla karışık eğlenceden hoşlanmam. Sanırım o bilinç ve seksi düşünürken, benim atları düşünmem canını sıktı, dışarı çıkıp Altın Tarak ya da Eldon'ın

* Eski Ahit'in beşinci kitabı. (ç.n.)

† 1976'da Boston'da kurulan Amerikan rock grubu. (ç.n.)

orada olup olmadığını görmek için atlama tahtasına kadar yürüyüp hemen döneceğini söyledi. "Harika," dedim, "çünkü bir kamyonette oturup çakıltaşlarına bakmaya bayılırım." O gittikten sonra, kamyonetten inip suya kadar ilerledim ve Sheridan Klippenstein'in orada olduğunu gördüm. Kolsuz bir Ludwig davul tişörtü ve kamuflej desenli bir pantolon giymişti. Kare biçimli kahverengi elleri ve incecik bilekleri vardı, üst kol kasları belirginleşmeye başlamıştı. Sigarasını rüzgâra karşı eliyle koruyup sık sık tükürüyordu.

Ailesinin başına bir dizi çılgınca olay gelmeden önce komşuyduk. Aynı zamanda, annemin eskiden bacak yaralarına pansuman yaptığı yaşlı bir kadının torunuydu. Adı Bayan Klippenstein'dı. Garson Yolu üzerinde kocaman eski bir çiftlik evinde yaşıyordu. Bir keresinde onun evi hakkında kısa bir hikâye yazmıştım ve Bay Quiring mutfaktaki bazı detaylar hakkında beni düzeltmişti, ona Bayan Klippenstein'in mutfağını nasıl bildiğini sorduğumda, bana bir keresinde onun sigortalarını değiştirdiğini ve ailenin bir dostu olduğunu söyledi. Küçük kasabalar böyledir.

Yazın Sheridan'la evinin yanındaki bahçede bulunan elektrik nakil hattı kablosu makaralarında kocaman iki ayaklı fareler gibi koşardık. Kışın faraşlarla kulübesinin çatısından kayardık. Ortaokulda birbirimizden koptuk.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordum ona. Bana babasının Kuzey Dakotalı bir bar grubunda bas çalmak için evi terk ettiğini söyledi. "Bir bar grubu uğruna evi terk etmiş olamaz," dedim.

"Biliyorum," dedi Sheridan. Bir ağız dolusu salya biriktirip suya doğru tükürdü. Tükürük hafif bir esintiye kapılıp havada asılı kalır gibi oldu. Güneşte küçük bir avize gibi parladıktan sonra yumuşak bir iniş yapıp kayboldu.

"Bana bir hesap makinesi bıraktı," dedi.

"Hadi oradan," dedim.

"Evet, bu doğru," dedi. Bir süre nerede olacağını bilmediğini söyledi.

"Hepsi bu mu?" diye sordum.

"Pekâlâ, bana bir de hakem saati miras bıraktı," dedi. Anlaşılan babası kendisi hariç her şeyin kaydını tutmaktan hoşlanıyordu. Onu son gördüğümde, kasaba sınırlarının dışında, pek cana yakın olmayan üçlü İsa'nın, Menno "Seksi" Simons'ın ve Hands Dayı'nın erişiminin ötesindeki bir bar olan Kyro'nun önünde yağmurun altında turşu hâline getirilmiş yumurtalarla hokkabazlık yapıyordu. Babam bakmamamı söylemişti ama onu çoktan görmüştüm. Turşulaştırılmış yumurtalar Şeytan'ın atıştırmalıklarıydı.

"Yalınayak kapı çerçevesine tırmandığın günleri hatırlıyor musun?" diye sordum ona. Ayaklarına baktım. *Greb Kodiak* botlar giyyordu. Kendine hâkim olması gereken, sürekli çıt çıkarmadan yere düşmek üzere olan insanlarmışız gibi kasabadaki herkes *Greb Kodiak* giyyordu. Birliğin olmadığı yerde, kibarca ve mütevazılıkla yere seriliriz.

"Son zamanlarda neler yapıyorsun?" diye sordum ona. Hafta sonları Moose Gölü'ndeki Sandilands'da çalıştığını söyledi.

"Öyle mi?" dedim. "Hoşuna gidiyor mu?"

Birkaç sene önce annesi orada intihar ettiği için onu biraz ürküttüğünü söyledi. "Ama bilirsin," dedi, "orada eğlenceli şeyler de var; balık tutmak, doğa yürüyüşü, su kayağı..." Evet anlamında başımı salladım. Annesi seçeneklerinin farkında değildi. Onu belli belirsiz de olsa hatırlıyorum. O gördüğüm saçı röfleli ilk kadındı. Parmaklı çorapları vardı. Sheridan'a küçük adamım derdi ve *Nesquik*'imizi hazırlarken bol bol toz koyardı. Bize ip atlama şarkıları öğretti. Yeri süpürürken karşısına çıkarsak, "Yolumdan çekilin," derdi. Bir keresinde omuzlarımdaki çillerin hoşuna gittiğini, gökyüzündeki yıldızlara benzediklerini söyledi. Bodrumlarındaki alçı panele resim yapmamıza izin verirdi.

Bir süre hatırlayabildiğimiz ve uydurduğumuz bütün dilerde nasıl veda ettiğimizden bahsettik. "Çok zekiceydi," dedi. Biraz daha tükürüp bana sigarasını uzattı. Ön kapılarımızın ya-

nında durup bağıra bağıra *shalom**, *Faloma*, *güzel aroma*, *hadi yapalım bir kardan adama* gibi eski Menno rap tarzıyla saçma sapan şeyler söyledik ve en sonunda babası ona bir tokat isteyip istemediğini sordu. Bir tokat atağı mı ahbab? Kendine gel! Babası ciddi değildi. Brylcreemed[†] saçlı nazik bir adamdı. Evin içinde bir yerde katıla katıla güldüğünü duyardık. Merv Griffin'in[‡] yüzü oturma odasının penceresine yansırı. Bazen babasının halkımızın eski dilinde kafasındaki iblislerle tartıştığını duyardık.

"Onu bencilce davranmaya iten neydi?" diye sordum. Sheridan omuzlarını silkti. Babasının kürek kemiklerini küçük kanatlar gibi dışarı çıkarmasını hatırladım.

Açgözlülük ya da çeşitli bahaneler. Haklıydı. Ne fark ederdi? Babasının bir sebepten kiliseyle ilişkisinin kesildiğini biliyordum ama bu konuda konuşmazdık. Kasabadaki kimse bundan bahsetmezdi.

Yıllar önce bu olduğunda, Sheridan'ın annesi aklını kaçırdı. Trudie Tash ve bana Sheridan'ın babasının karısını o ölmüş gibi davranma zahmetinden kurtarmak için kasabayı terk etmesi gerektiğini düşündüğünü söyledi. Kadın onu gerçekten seviyordu. Adam fazla sarhoş olmadığına birlikte çok eğleniyorlardı.

Ama artık Sheridan ve ben büyüktük, dalgın dalgın suya baskarken aynı şigarayı paylaşıyorduk. Onu son zamanlarda okulda göremediğimi söyleyince, bana marangozluk yaparken uykuya daldığı için koca bir şişe İsveç yağının kafasına döküldüğünü ve cilalandıktan sonra okula geri dönecek enerjiyi kendisinde bulamadığını söyledi. Ona yedinci sınıfta fen dersinde, diyafram dışında bir şeyden bahsettiğim için herkesin gözü önünde tahta cetvelle birçok kez elime vurulduğunu söyledim.

Maymuncu, geveze ve vız gelir tırıs gider gibi eskiden kullan-

* (İbr.) Merhaba, güle güle, barış. (ç.n.)

† Erkekler için saç şekillendirme ürünleri satan bir İngiliz markası. (ç.n.)

‡ (d.6 Temmuz 1925 - ö.12 Ağustos 2007) Amerikalı söyleşi programı sunucusu ve medya patronu. (ç.n.)

dığımız terimlerden bahsettik. "Uydurduğumuz dili hatırlıyor musun?" diye sordum. "Evet," dedi ama onu nasıl yaptığını artık hatırlamıyordu. Ash Parkı'ndaki demirlerde sallanmaktan su toplayan ellerimize oksijenli su dökmemizden bahsettik. Ve kimin kimi sonsuza kadar sevdiğine dair demirlere kazıdığımız aptalca şeylerden konuştuk.

Sonra kamyonetin motorunun çalıştığını ve müziği... IOCC* gibi bir şeyi duydum... Radyoda ölmekle ilgili bir şey çalışıyordu, Travis kornaya basınca, Sheridan'a gitmem gerektiğini söyledim. "Her beş senede bir burada buluşup birbirimize hayatlarımızdan bahsedelim," dedi. "Pekâlâ, kabul," deyip ona el salladım.

* *International Orthodox Christian Charities*. Uluslararası Ortodoks Hristiyan Dernekleri'nin kısaltması. (ç.n.)

ALTI

Küçükken, Tash ve ben büyükannemizin çiftlik evinin loş yemek odasında oturup cenaze anonslarını dinlerdik. Akşam yemeğinden sonra dinlememize izin verilen yerel radyo kanalında duyurulurlardı, çünkü yetişkinler "Tek ihtiyacımız sevgi," diye şarkı söyleyen Beatles yerine ürkütücü bir şekilde tekdüze bir tonla ölen kişilerin isimlerinin okunmasını dinlemenin küçük çocuklar için daha iyi olduğunu bilirlerdi. Daha sonra büyükannem bize şöyle derdi: "Nihayet eve gittiler. Tanrı'ya şükürler olsun." Ardından orta parmaklarımız acıyana kadar *Knipsbrat** denen bir oyun oynardık. Bu oynamamıza izin verilen birkaç oyundan biriydi. Golf bir diğerydi, çünkü kendinizden çok daha küçük bir şeye bir sopayla vurmayı içeriyordu ve bu kasabadaki birçok erkek o tür şeylerden hoşlanıyordu.

Çocukken tarlalarda durup korkuluk gibi davranırdım. Oduğumuzdan farklı bir şeymişiz gibi davranmak günahtı ama tarlalarda kıpırdamadan durmak hep hoşuma giderdi. Ayrıca, söz konusu çiftçilik olduğunda günah kelimesi geçerse, Mennonitler genellikle görmezden gelirlerdi. Çiftçilik bizim için çok önemlidir. Gerçekten önemlidir. Çocukken Pazar Okulu'nda bir oyun oynardık, ona oyun değil, koza derdik. Öğretmenimiz skeçte farklı kişilerin rolünü üstlenirdi. Önce Profesör Knuf oldu ama cennet trenine binemedi. Sonra Rockçı Rhonda oldu, onun da trene binmesine izin verilmedi. Bir sonraki pazar günü Beyzbolcu Sam oldu ve cennet trenine binışine yine izin verilmedi. En sonunda

* Mennonitler arasında popüler bir tahta oyunu. (ç.n.)

Çiftçi Fred oldu ve yüreğinde İsa sevgisi olduğu için trene binebildi. Eğlenceli bir oyundu. Hepimiz Çiftçi Fred'i alkışladık ve ardından cennetin kapılarında ağlayan diğer üç kişinin ve ışıltılı süzülerek içeri giren Çiftçi Fred'in resimlerini çizdik. Rockçı Rhonda'yı üzerinde çok kısa bir şort ve alt dudağından ruj bulaşmış bir sigara sallanırken çizmek hoşuma gitti. Beyzbolcu Sam'i sopasını kafasına indirmek üzereymiş gibi onun yanına çizdim ve ağzından çıkan konuşma balonuna "Kötü Kadın!" yazdım. Profesör Knuf'un neden cennete giremediğini tam olarak anlayamadım, belki de bilim profesörü olduğu ve gerçeklere inandığı içindir. Çiftçi Fred'e "Kavrul, Knuf, kavrul!" yazan bir konuşma balonu vermeyi düşündüm ama sonra bunun böbürlenmek olacağını ve çiftçi olsun ya da olmasın, cennet treninde böbürlenmenin yeri olmadığını düşündüm.

Bir öğleden sonra, büyükannemin şeker pancarı tarlasında hareketsizce dururken, kasabamızdaki birçok yaşlı kadının her gün giydiği çirkin Fortrel tarzı iki siyah elbisenin kocaman çılgın kuşlar gibi su kulesinin yanında gökyüzünde uçtuklarını fark ettim. İlk etapta olmasa da bir süre sonra elbise olduklarını anladım. Öylece durup büyükannemin bahçesine kadar uçmalarını izledim. Birbirlerine bu kadar yakın uçmaları beni büyüledi, dans ediyor gibi göründükleri için bunun harika olduğunu düşündüm, çılgın, özgür, güzel bir şekilde kırıyorlardı, en sonunda biri büyükannemin ahırının çatısına düştü, diğeri ayaklarımın dibine oldukça nazik bir iniş yaptı. O elbiselerin rüzgârda çılgınca dans etmelerine tanık olmak başıma gelen en güzel şeylerden biriydi.

Yerde yanımda yatana dokunmadım, bir tür kutsal nesneye benziyordu, ayağımla üzerine biraz toprak attıktan sonra toprağın üstüne bir taş koydum. Bir elbise ve insan arasındaki farkı bilmeyen küçük bir çocukmuşum gibi ona veda ettim ve ahırın çatısına düşen elbiseyi tamamen görmezden geldim. Hâlâ orada olabilir. Bir gün kontrol etmeliyim.

Travis ve ben arabayla dolaşmaktan yeni dönmüştük. Bert'in kız arkadaşını alıp Kırmızı Phantom'ıyla ana caddede dolaştığı gibi olmasa da aramızda altı tane Old Stock* ve radyodaki yeterince iyi sayılabilecek şarkılar eşliğinde dolaşıp durduk. Pencereler açık olunca üzerimizde toz birikiyor fakat kapalı bırakınca da sıcaktan ölecek gibi oluyoruz. Çıplak ayaklarımızı ön panele koyup ön camda ayak parmaklarımızın izini bırakınca Travis çok sinirleniyor. Ayaklarımızla radyonun bütün tuşlarını idare edebiliyorum, hatta kaseti değiştirip yerine bir başkasını rahatlıkla takabiliyorum.

Bazen çiftlik köpeklerini yarıştıırıyoruz ama bundan pek keyif almıyorum, çünkü arabanın tekerleklerinin altında kalmalarından korkuyorum. Henüz böyle bir şey olmadı. Arada sırada geniş siyah elektrik bantlarıyla ineklerin üzerine protesto mesajları yapıştırıyoruz. ÇEK ELLERİNİ ÜZERİMDEN, ÇİFTÇİ OĞLAN. Bu tür şeyler.

Bugün bir tarlanın ortasında tek başına duran ağaca tırmanıp sırayla en üstteki dallardan aşağı atladık. Tomboy'da ürünleri paketleyen yaşlı adama çok benzeyen bir tarla sincabı gördük. İfadesi aynıydı. Bir grup karganın hiç izlemediğimiz ama bildiğimiz *Kuşlar*[†] filminde olduğu gibi bizi öldürmeyi planladıklarını düşündük ve sonra karga sürüsüne *cinayet*[‡] dendiğini hatırladık. Onlara kuru toprak parçaları atınca uçarak uzaklaştılar. Tarlada yanlışlıkla bir şişe kırdık ve ineklerin üzerine basması için yarım saatimizi küçük parçaları toplamakla geçirdik, bir yarım saatimiz de onları toprağın derinliklerine gömmekle geçti. Sonra Travis'e uzun ot parçalarını nasıl öreceğini öğrettim, küçük bir taç yapıp onu orada yatan bir ineğin kafasına taktık, hiç umurunda değilmiş gibi görünüyordu. Ardından bir ağacın gölgesine oturduk ve ona günün birinde ihtiyacım olur-

* Bir bira markası. (ç.n.)

† Yapımcılığını ve yönetmenliğini Alfred Hitchcock'un üstlendiği 1963 yapımı korku filmi. (ç.n.)

‡ İngilizcede *cinayet* anlamına gelen *murder* sözcüğü aynı zamanda *karga sürüsü* anlamına gelir. (ç.n.)

sa böbreklerinden birini bana bağışlayıp bağışlamayacağını sordum, bağışlayacağını söyledi, "Güzel, teşekkür ederim," dedim. Sonra "Bekle," dedi, "tek böbrekli olmak ne kadar içebileceğimi etkiler mi?"

"Muhtemelen," dedim ve bunun üzerine, "Hımm," dedi, bunu düşünmesi gerekecekti.

Eve dönerken elbisenin hâlâ orada olup olmadığını görmek için büyükannemin eski ahırına uğramamızı istedim. Elbiseyle ne yapacağımı sorunca, hiçbir şey yapmayacağımı, sadece hâlâ orada olup olmadığını görmek istediğimi söyledim.

Büyükannem sonbaharda televizyonda bir Blue Jays* maçı izlerken vefat etti. Ayaklarını kaldırıp sehpaye yaslamıştı, saçında hâlâ bigudileri vardı ve ocakta bir konserve kutusu domates çorbası kaynıyordu. Artık büyükannemin evinde izine gelen misyonerler yaşıyor.

Travis ve ben araba yoluna girdikten sonra kamyonetten inip ahıra baktık. Bir yerlerde bir merdiven olup olmadığını görmek için içeri girdik ama bulamadık, o yüzden kamyonetiyle ahırın arkasına gittik, sonra Travis sürücü kısmının üstüne çıktı ve ben omuzlarına çıktıktan sonra çatıya atladım. Elbise orada değildi. Gerçekten orada olacağını umuyordum ama onu bulamayınca yorgun, kızgın, hararetili ve aptal hissettim.

"Sence nereye gitmiş olabilir?" diye sordu Travis. Bilmediğimi söyledim. "Bir şeylerin nereye gittiğini bilmem," dedim. "Bu tür şeylere üzülme, olur mu?" dedi. Kolunu omuzlarıma doladı. "Pekâlâ, tamam, üzülmem," dedim. Ahırın yanında topraktan fırlayan kara hindibalardan birkaç tane koparıp bana verdi, teşekkür ettim ve eve dönene kadar onları elimde tuttum. Böbreklerinden birini bana vermezse bile otlarına sahip olabildim.

Gidip babası için bir iş yapması gerekiyordu. "Bugün eğlendin mi?" diye sordu. Olumlu anlamda başımı sallayıp gülümseyerek ona sarıldım. Beni daha sonra arayacağını söyleyip havaya kaldırdı.

* Beyzbol takımı Toronto Blue Jays. (ç.n.)

Anne ve babamın ilk randevuları kilisedeymiş. Üç koca güzel blok boyunca uzanan çakıllı yolda otoparka doğru yan yana yürümüşler ve en sonunda babam anneme "Eh," demiş. Annem şöyle karşılık vermiş: "Bunun çok derin bir anlamı olmalı." İkisi de birbirlerini gülmekten öldürmüşler. Tanrı'ya şükür orada değildim. İngilizce onların anadili değildi, o yüzden espri yapabilmeleri bir başarı sayılırdı. Ana dilleri *yazılı olmayan* bir dildi. Bir keresinde, "Peki nasıl yazıyorsunuz?" diye sormuştum Trudie'ye. "Yazmıyoruz, elbette," dedi, "en azından o dilde yazmıyoruz. Hikâyeler ağızdan ağza dolaşıp bize ulaşıyor."

"İçeri girelim mi?" diye merak etmiş babam. Sık sık merak ederdi.

"Elbette," demiş annem. "Bunca yolu geldik."

"Sadece üç blok," demiş babam. Talihsiz Profesör Knuf gibi kesin konuşmaktan hoşlanırdı. İnkâr edilemez gerçekleri not almak hoşuna giderdi. Hatta, inkâr edilemez gerçeklere cankurtaran salıymış gibi sıkı sıkıya *tutunmaya* bayılırdı. Eşler ve kız evlatların aksine çekip gitmeyecek şeylere. Bence annem teklif etseydi, onunla sonsuza kadar yürürdü. Şu anda hâlâ yürüyor ve belki de şimdiye kadar New York'a varmış olurlardı.

Babam karar vermekte sıkıntı çekerti. Bu onun için zordu. Adam kız arkadaşıyla önceden planladığı yere varıyor ve *içeri* girmeliler mi, yoksa girmemeliler mi diye merak ediyor. Öyle... demiş. "Nasıl?" diye sormuş annem. Babam ne diyeceğini bilememiş. "Ceketini çıkar," demiş annem. "Çok sıcak." Mabedin boğucu havası iyice kavurucu olur. Genelde annem bir öneride bulunduğu babam onu yerine getirirdi. Ama söz konusu takım elbisesinin ceketiyse, hayır. Onun için Batman'ın kostümü ya da Samson'ın* saçığı gibiydi. Hayır...hayır, demiş. Üzerimde kalması daha iyi.

İçeri girmişler. Ayrılıp kilisede her zaman durdukları yere gidip ihtiyarların teker teker oylarını kullanmalarını dinlemişler. Günün sonunda, kilisenin üye sayısı üç kişi azalmış.

Bu konu hakkında bildiğim tek şey bu, annemin ben çok

* Eski Ahit'te geçen, doğaüstü güçlere sahip olduğuna inanılan bir karakter. (ç.n.)

küçükken bana anlattıkları. Ne yaptıklarını bilmiyorum. "Yüce Tanrım," dedi Tash, "ilk buluşmanızda kiliseyle ilişkisi kesilenleri mi izlediniz?"

"Suçları neydi?" diye sordum anneme.

"Ah, bilmiyorum," dedi. "Pek dikkat etmedim." Ama annemi biraz daha zorladım. Altı ya da yedi yaşındaydım.

"Ne yaptılar?" diye sordum.

"Sadece tahmin et. Maskaralık etmiş olabilirler."

"Peki sonra ne oldu?" diye sordum.

"Kilisenin bir parçası olamadılar," dedi.

"Bunu biliyorum, anne. Peki sonra?"

"Ailelerinin onlarla konuşmasına izin verilmedi," dedi.

"Ve?" diye direttim.

Bu yatma vakti ritüeliydi. Kiliseyle ilişkisi kesilenleri irdelerdim. Bunu duymak için sabırsızlanırdım. Ne kıymetli bir hikâyeydi. Doğru ve yanlışla dair inanç sistemimi tamamen pekiştirdi. Ve herkes kilisede dikilip onları alenen suçladı.

"İşte böyle!" dedim. "Onları alenen suçlayın!" Bu kelime hep hoşuma gitmişti.

"Herkes üzgündü," dedim. "Değil mi?"

"Evet, herkes üzgündü."

"Sadece kiliseden kovulanlar için değil, onları sevenler için de çok zor bir durum. Özellikle de Tanrı için," dedim. "Değil mi?"

"Evet, özellikle de Tanrı için."

Bu tuzağa bayılırdım. En büyük cezalandırıcı o olmasına rağmen bundan zevk almıyordu. Cezalandırmak onu üzüyordu ama birinin bunu yapması gerekiyordu. Bunun çok kahramanca olduğunu düşündüm.

"Ama Nomi," dedi annem, "her zaman affedilme olasılığı vardır. Bunu sakın unutma." Bu kısımdan hoşlanmazdım. Berak sularımı bulandırıyor.

"Büyük olasılıkla yok," derdim. "Büyük olasılıkla yok."

Bir gece annem bu hikâyeden sıkıldığını söyledi. Artık hoşuna gitmediği için bana başka bir hikâyeye anlatmak istedi. Kendi

kasabalarında hayaletler gibi yaşadılar, değil mi, diye sordum. Arkadaşları ya da aileleri yoktu. Ortalıkta süzülüp durdular. Cehenneme gideceklerdi, değil mi? Sürekli ağlıyorlardı? "Hey, anne! Maskaralık ettikleri için cezalandırıldılar, değil mi?" Odamı terk etmek için bahaneler yaratırdı. Ah, babanın haftaya giyeceği gömlekleri seçmesine yardım etmeliyim, der ve nazıkçe kapımı kapatırdı.

Annem bana bir masa hilesinden bahsetti. Diyelim ki karının kiliseyle ilişkisi kesildi ve onunla aynı masaya oturmana izin verilmiyor, aralarında iki santimetre boşluk olacak şekilde iki masayı yan yana koyup üzerlerine bir örtü serersen, aynı masadaymış gibi görünürsünüz, bu hoş olur fakat teknik olarak aynı masada *olmadığınız* için kuralları çiğnemiş sayılmazsınız.

Tash "Seni aforoz ediyorum!" sözleri eşliğinde beni sık sık odasından kovardı. Bazı şeyleri olması gerektiği kadar ciddiye almazdı. Dayım, Karanlığın Ağzı gibi, ebedi meselelerin mevzu-bahis olduğunu söylerdi. Disiplin düzgün bir şekilde uygulandığında, disiplin altındaki kişinin alçakgönüllü olması gerekirdi.

Dayımın adı Hans Rosenfeldt. O kilisemizin papazı. Annemin erkek kardeşi. Tash bir keresinde Karanlığın Ağzı araba yolumuza park etti. "Onu içeri alayım mı?" dedi. O günden itibaren ona Ağız demeye başladık, akıllıca ya da komik olmasa bile, ona çok uygun.

Kasabamızda zina sebebiyle kiliseyle ilişkisi kesilen ama kasabayı terk etmeyen bir kadın yaşıyor. O hayaletlerden biri. Sağlık problemleri var ve bazen sokakta bayılıyor, genellikle Tomboy'un önünde. İnsanlar bazen yanına sosis ya da peynir bırakıyorlar ama bundan daha fazlasını yapamazlar. Gerçi bir keresinde yaşlı bir kadının onun dizlerinin üzerine çıkan eteğini aşağı çektiğini görmüştüm.

Annem kadının bayılmasının stresle ilgili olduğunu söyleyince bunun büyüleyici olduğunu düşündüm. Bir anda yere yığılıp dakikalar sonra kendinizi devam etmeye hazır hissederek uyanmak. Bunu yapabilmeyi isterdim, gerçi benim dakikalarım

uzayıp günlere ya da yıllara dönüşürdü. Annem bir keresinde kasabamızda hiç yetişkin olmadığını söyledi. Ona ne demek istediğini sordum. "Ne demek mi istiyorum?" diye karşılık verdi. Sorularımı tekrarlayarak yanıt vermesi hiç hoşuma gitmezdi. Bulaşıkları yıkarken, görünmez insanlarla sohbet ederdi. Yemek odasından başını iki yana sallayıp dudaklarını oynatmasını, omuzlarını silkmelerini, elini sallayarak hayali bir noktayı vurgulamasını izlerdim. Kiminle konuştuğunu sorduğumda, bana bakıp güler, kiminle konuştuğunu ya da neyi kastettiğini bilmediğini söyleyip "Konuşmak mı?" diye sorardı. "Konuşuyor muydum?"

"Evet," derdim, "konuşuyor ve kızgın görünüyordun."

"Öyle mi?" derdi masumca. "Çok tuhaf," diye eklerdi. "Gerçekten tuhaf."

Daha sonra neredeyse bir saldırı gibi gelen sahte bir coşkuyla bunu telafi etmeye çalışırdı. Tenime batardı ve doğrudan *neşeye* birkaç kez maruz kaldıktan sonra genellikle odayı terk ederdim. İlk önce kiminle konuştuğunu bilmek istiyordum.

Bazı insanların, hangi insanlar olduğundan emin değilim, gezegenin bir noktasında olan bir şeyin başka bir noktasındaki bir şeyi tetikleyebileceğini iddia ettiklerini duymuşsunuzdur. Genelde bir tür jeolojik olayı kastettiklerini düşünürüm ama annemin bu kasabanın ve kilisenin basitliğine duyduğu sessiz öfkenin dünyanın her tarafında çığlara, tayfunlara ve depremlere sebep olabileceğine eminim. Ama burada bir nezaket var, karmaşık bir nezaket. Bazen size baktıklarında insanların gözlerinde bunu görebilir ve ne diyeceğinizi bilemezsiniz. Örneğin, bana babamın nasıl olduğunu ve annem olmadan nasıl idare ettiğini sorduklarında olduğu gibi. Düzenli olarak hayal kırıklığına uğrattığım öğretmenim Bay Quiring bile belirli aralıklarla bana şans tanıyor. Evde hayatın biraz *zor* olduğunu tahmin ettiğini söylüyor. Bana ek süre vermeyi teklif ediyor, bizim için dua ettiğini söylüyor. Benim için sakıncası yok.

YEDİ

Ana cadde her zamanki gibi cansız. Caddenin sonundaki su kulesinde göz kamaştıran beyaz bir ışık var ve ortasında açık mavi cüppesiyle "Nereden bileyim, ben sadece bir marangozum," der gibi avuçları yukarı bakacak şekilde kollarını iki yana açan İsa duruyor. Ringling Kardeşler Sirki'nde çalışan Doğu dinleri dönemindeki George Harrison'a* benziyor. Hangi amatör sağlıklı görünmesi için yanaklarına kırmızı daireler koyduysa, sağlıklı biçimde gülünç görünmesine sebep olmuş. Diğer uçta ŞEY-TAN GERÇEK yazan kocaman bir reklam panosu var.

Ana caddenin iki ucunda hiç mahsul yetiştirmeyen pislik içinde tarlalar var. Babam *sonsuzla kadar nadasa bırakıldıklarını* söyledi. O kelimeler hiç aklımdan çıkmıyor.

Buraya gelen Amerikalıların bunu tuhaf bulduklarını hissedebiliyorum. Ana caddelerin ebedi lanet dışında bir yere çıkmaları gerekir. Yol gibi dünyevi bir şeye bağlı olmaları gerekir.

Amerikalılar buraya basit yaşam biçimimizi gözlemlemeye geliyorlar. Burada hayat ferahlatıcı bir şekilde sade. Turistler yel değirmeninden ağartılmamış un almaya ve kasabanın kenarında yer alan, eskiden nasıl yaşadığımızı tasvir eden müze köyün toprak yollarında dolaşmaya teşvik ediliyorlar. Tam anlamıyla gerçek olmayan bu gerçek kasabanın hemen bitişiğinde. Bu kasaba dünyada var olmadığı fikrine dayanarak dünyada yer alıyor. Kıyamet Günü'nden önce sade bir şekilde, yanlış yapanları dışlayarak, vakit ve coşku öldürerek yaşayabileceğiniz sade

* The Beatles'ın gitaristi, İngiliz şarkıcı ve söz yazarı. (ç.n.)

bir yer olarak yaratıldı. Eğer bu dünyanın zevklerinden başarılı bir şekilde kendimizi soyutlayabilirsek, bir sonraki dünyanın keyfini sonsuza kadar çıkarmak için ilk sırada yer alacağımız görüşü hâkim. Fakat o zevklerin ne olduğunu hiçbir zaman anlayamadım. Kimse gelip bana açıkça söylemedi. Sanırım havada süzülürken insanlardan karnımıza mümkün olduğunca sert bir yumruk indirmelerini isteyeceğiz ve canımız hiç yanmayacak, eğer böyle bir şeyse bir günlüğüne eğlenceli olabilir.

Bir keresinde kompozisyon öğretmenimle ebedi hayat hakkında sohbet ettim. Benden dünyada ne tecrübe etmek istediğimi açıkça tanımlamamı istedi. Sigara içmek mi, içki içmek mi, Rolling Stones çalarken dans pistinde kıvranmak mı? "*Exile on Main Street*'i" ne kadar takdir etsem de tam olarak değil," dedim ona. "Ne öyleyse?" diye sormaya devam etti. Suç işlemek, uyuşturucu kullanmak, önüne gelenle birlikte olmak mı? "Hayır," dedim, "bunlar da değil." Tam olarak ne tecrübe etmek istediğimi bilemiyordum. Sadece kendim olmak, günah olup olmadığına kafa yormadan bir şeyler yapabilmek istiyorum. "Özgür olmak istiyorum. Bir insan tarafından affedilmenin nasıl bir şey olduğunu bilmek istiyorum (elbette, kafam iyiydi) ve iyi biri olup olmadığımı öğrenmek için bütün hayatım boyunca ölmeyi beklemek istemiyorum. Dini bir çerçevede olmaksızın iyiliği ve insanlığı tecrübe etmek istiyorum." *Dini çerçeve* derken havada tırnak işareti yaptığımı hatırlıyorum. Tanrım, ben bir pisliğim. Ona yargılamanın sadece Tanrı'ya mahsus olduğunu söylerken, günün her ânını başkalarını yargılayarak geçiren bir kişi daha görürsem (aslında *bütün dünyanın* kötü olduğunu düşünüyorlardı) ağzıma 22 kalibrelik kısa namlulu bir silah sokup tetiği çekeceğimi söyledim. Ona ebedi hayatın neden bu kadar abartıldığını anlamadığımı söyledim. Sonsuza kadar yaşamayı istemek saçma görünüyordu. O noktada beni dışarı attı. Hatalı olduğunu söylemiyorum, ben sadece neler olduğunu hiçbir

* İngiliz rock grubu The Rolling Stones'un 1972'de yayınlanan albümü. (ç.n.)

zaman anlayamadım. Bazen sohbetlerimizin aldığı yön düşünlüğünde, saçma bir avangard tiyatrodaki olduğumuzu hissediyordum.

Bir keresinde başka bir dünyanın olma ihtimaline karşı bu dünyada sahip olduğumuz her şeyin üzerine bahse girmenin çok riskli bir kumar olduğunu iddia edince, beş saniye içinde bütün sınıfa dua ettirmeye başladı.

Yüce Tanrımız, Nomi'yi kilisene geri alman için sana yalvarıyoruz. Bugün senden bir mucize bekliyoruz, yüce İsa. (*Baba Tanrı'ya mı, yoksa Oğul İsa'ya mı dua ediyordu? Eğer spontane bir duayla sürüyü dehşete düşürecekse, en azından ilgili kişiye dua edin.*)

Sabah giyinip (neyse ki, Menno örtünmeyi seviyordu) işe ya da okula gitmek gibi normal dünyevi geleneklerle bağılmışız gibi yapan bir tür tarikatız.

Burada şimdiki zamana doğru düzgün ilgi duyan yok. Herkesin akraba olması biraz rahatsızlık verici. Eğer Mennonit bir çift boşanırsa, hâlâ kuzen sayılırlar mı? Ah evet, çok komik. Tash bir keresinde anneme şöyle söyledi: "Ah, demek insanın müziğe uygun bir şekilde vücudunun herhangi bir kısmını hareket ettirmesi yanlış ama geniş ailesinin üyelerinden birinin vücuduna girmesi son derece normal, öyle mi?" Annem ona saçmalamayı bırakmasını söyledi.

Saçmalamak Trudie'ye göre en büyük suçtu. "Pekâlâ," derdi, "şimdi iyice saçmalamaya başladın,." İşte o zaman hizaya gelmemiz gerektiğini anladık. Bu fazla ileri gittiğimiz anlamına gelirdi.

Karanlığın Ağzı *modern* sözcüğüne ve *basitçe söylemek gerekirse* deyimine bayılır. Basitçe söylemek gerekirse, biz modern insanlar değiliz. Utanç fikrine hayrandır ve okullara dadanan uyuşturucu satıcıları gibi bunun ticaretini yapar ama kendisi asla kullanmaz. Cehennem azabıyla ilgili konuşmayı sevmez. Uyarıcımız bu değildir. Fazla hareketli. Dansa çok benziyor.

Bana Paskalya Adası'ndaki heykellerden birini hatırlatıyor. Çocukluk fotoğraflarını gördüm, o zaman bile merhametsiz bir

granite benziyormuş. Büyükanнем bana bir keresinde, güneş arkasından batarken onun bir kanoda oturmuş, rahat ve mutlulukla gülümsediğı bir fotoğrafını göstermişti. Küreğini bir mızrak gibi dimdik tutuyordu. Sık sık o fotoğrafa bakıp o anda ne düşündüğünü ve Ağız'a dönüşmeden önce o mutlu oğlana ne olduğunu merak ederim. Aslına bakarsanız, uyduruk bir anının başlangıcı gibi bu kulağa çok saçma geliyor. Sırada dönen bir tünel görüntüsü var. Onu o kadar sık düşünmüyorum. Bu zamanı ve zamanın yapısını, sizi nasıl kontrol ettiğı, kaderinizi nasıl belirlediğı ve en sonunda sizi nasıl yok ettiğini düşünmek gibi olur.

Ağız'ın küçükken çok kötü tecrübeler geçirdiğini (hımm, söylesene...bu *nasıl* bir his?) ve o tecrübelerden sonra katı bir şekilde yönetmek için Cehennem Çukuru'na geri döndüğünü kasabadaki herkes biliyor ama kimse bu konuda konuşmuyor. Belki de dimdik tuttuğı küreğin manası buydu. Bana sorarsanız, yıllar önce isyan etmeye çalıştığı şeyin daha sonra savunucusu oldu, çünkü şehirde Tanrı bilir neler yaparak hayatını sürerken...bir kız onu terk etti. Kız onu günüşiğı olarak görmedi. Ağız kıza kalbini açıp yanlışlıkla evlenme teklif ettikten sonra terk edildi. (Hands Dayı için anıydı...evlenmeden *birlikte yaşam* dönemi idi, dostum.) Beat Kuşağı gibi şiir yazamıyordu ve bu yüzden onunla alay ediliyordu. Abartılı giysileri, havalı görünme arzusu, doğru düzgün tıraş olamaması (ben demiyorum, bunu bana Trudie söyledi) ve gençliğin sayısız diğеr suçlarından ötürü alay konusu oldu ve en sonunda pes edip pişmanlıklar, kasabamızı sözde eğlencelerden son damlasına kadar arındırmaya dair fikirler, ölüme büyük bir ilgi ve dünyaya karşı yeni bir nefretle buraya döndü. Eğer ring antrenörü olsaydım, ona "Şimdi lütfen ringe geri dön," derdim. "Dünyaya yeniden gir. Ölçülü ol. Ağzını daha az aç. Tanrı aşkına, bir kez daha dene!"

Birkaç ay önce Travislerden yürüyerek eve dönüyordum, Ağız'ın evi yolumun üzerindeydi. Saat sabahın üçüydü ve bütün

kasaba ölüydü, eriyen kar yüzünden ıslıl ıslıl görünen sokaklar ve arabaların kaportaları hariç her yer karanlıktı. Evinin önünden geçerken, mutfağında bir ışık, küçük bir ocak ışığı yanınca nedense kaldırımda durup baktım. Ağız'ın eski bir kravata benzer bir şeyle önünü gelişigüzel kapattığı rengi solmuş yeşil bir sabahlıkla yavaşça pencerenin önünden geçtiğini gördüm. Baş eğik ve hareketsiz elleri ocağın üzerinde hafifçe eğilirken profiline baktım. Bir süre o şekilde durdu. Duyduğum tek şey birinin drenaj borusundan damlayan suydı. Sonra başını kaldırıp çok ama çok yavaşça buzdolabına doğru yürüdü ve buzuğu açıp bir kutu dondurma çıkardı. Belki de gökkuşağı dondurmasıydı. *Heavenly Hash** de olabilirdi. Kutuyu alıp birkaç saniyeliğine görüş alanımdan kaybolduktan sonra bir kaşıkla geri dönüp kutuyu ocağa koydu, küçük ışığın altında onu açıp yemeye başladı. Domuz gibi olmasa da en az yirmi, belki otuz dakika boyunca durmadan yemeye devam etti.

Kaldırımda durup onu izlerken arada bir artık duracağını, dondurma kutusunu buzuğa kaldırıp ışıkları söndürdükten sonra yatmaya gideceğini sandım ama bunu yapmadı. Dondurmayı yemeye devam etti.

Nihayet yemeyi bitirip yine birkaç saniyeliğine ortadan kayboldu, sonra geri dönüp hayat tarafından tamamen yenilgiye uğramış, ne kadar yerse yesin dondurmaya asla dolduramayacağı eksiklikleri olan bir adam gibi başını vantilatöre yakın olacak şekilde ocağın üst kısmına yaslayınca, şehirli kız arkadaşının terk ettiği ve tek istediği dünyada birilerinin hoşuna gidebilecek bir şiir yazmak olan zavallı Ağız'ı düşünürken neredeyse ağlamaya başlayacaktım. *O benim dayım, onu sevmem gerekir*, diye içimden geçirdim. Sonra eve kalan yolu yürüdüm.

Yaklaşık bir ay sonra, Ağız'ın başını ocağın vantilatör kısmına yasladığı gibi annemin de mutfak lavabosunun üstündeki pencereye başını yasladığını fark ettim. Komşunun köpeğini

* Marşmelov, çikolata kaplı badem ve çikolata parçacıklı çikolatalı dondurma. (ç.n.)

izliyordu. "Bu köpeğin özgürlüğüne ve kayıtsızlığına gıpta ediyorum," dedi.

Ona köpeğin neye kayıtsız olduğunu sandığını sorduğumda yanıt vermedi: "Hey, Nomi, arkadaşların yeni saç kesimini beğendi mi?" Dengesiz sohbetler konusunda bir uzmandı. Sorularımın nereye gittiğini ya da yanıtlarının yanıt mı, ipucu mu, şaka mı olduğunu hiçbir zaman anlayamadım. Bazı sorular şarkılara yol açardı. Bazıları kucaklaşmaya ve öpücüklere. Bir haritaya ihtiyacım vardı.

On yaşındayken, Blue Mountain İncil Kampı'na gidebilmek için İncil'in mısralarını ezberlemek zorundaydım. Ağz'ın ofisinde dikilip okudum: "Başlangıçta Dünya vardı. Dünya Tanrı'yla birlikteydi ve Dünya, Tanrı'ydı."

"Hayır, Nomi, dünya değil, *söz*... *Söz*, *söz*."

Tekrar denedim. "Başlangıçta Dünya vardı. Dünya..."

"Hayır, Nomi, *söz*, dünya değil."

Hiçbiri bana mantıklı gelmiyordu.

İncil kampına gitmek bile istememiştim. O tecrübeye dair hoşuma giden tek şey gidişte ve dönüşteki otobüs yolculuğuydu, çünkü seçtikleri rota kısmen şehrin içinden geçiyordu ve hep orada yaşayan insanlara bakmak istemiştim. Buradaki insanlara da dik dik bakmayı denedim ama bebekler gibi aynı şekilde karşılık verdiler. Agresif değil, sadece sosyalleşmekten uzak bir bakış. Buradaki insanların çoğu sessiz, kibar ve biraz şaşkın. Her nasılsa dünyadaki bütün sorunlar kasabamıza sızmayı başarıyor fakat o sorunlarla mücadele etme stratejileri buraya uğramıyor. Dua ediyoruz. Dua edip duruyoruz. Dünyanın herhangi bir yerinde yaşama şansım olsaydı, yaşardım. Ama asıl tercihim New York olurdu.

* Yeni Ahit'in ilk dört bölümünü oluşturan incillerin sonuncusu Yuhanna İncili'nin birinci bölümünün ilk dizeleri. Nomi İngilizcede *dünya* anlamına gelen *world* ve *söz* anlamına gelen *word* sözcüklerini karıştırıyor. (ç.n.)

Babam hiçbir Pazar Ayini'ni kaçırmazdı. Kusursuz katılımından ötürü birçok ödül aldı. Ama bundan hiç bahsetmez. Önceleri bundan utanırdım. Bir süre sonra tavrımı değiştirmesem bu utancın beni öldüreceğini anlayınca, babamı batan bir geminin asil kaptanı olarak hayal etmeye başladım. Ya da tutkuyla planlanmış ancak hiç gerçekleşmeyecek bir randevuyu sabırla bekleyen sadık bir aşıkı.

Güçsüzlüğünün tekrar tekrar hatırlatılmasına duyduğu ihtiyacın tatmin edilmesi gibi görünen asıl sebep dışında, her pazar orada olması için birçok sebep düşündüm.

Gerçek kasabamıza gelen Amerikalılar ya şaşıyorlar ya hayal kırıklığına uğruyorlar ya da her ikisi geçerli oluyor. Bazılarımızı kaldırımın kenarında oturmuş *Sweet Caps** içerken, askısız bluzlar giyerken görüyorlar ve bundan hoşlanmıyorlar. Başlıklar, önlükler ve at arabaları görmek için çok para ödüyorlar.

Bir keresinde yanıma gelen bir turist resmimi çektikten sonra kocasına, "Burada eski ve yeni paha biçilmez bir şekilde bir araya geliyor," dedi. Bana biraz para vermek konusunda tartıştılar ve en sonunda para vermemeye karar verdiler.

"İngilizce biliyorum," dedim. Birkaç kilometre ötedeki yapay köy ve tavukların içini temizlediğimiz tesis bizim ana endüstrimiz. Rüzgârın doğru yönden estiği sıcak gecelerde, kan ve tüy kokusu şeytani bir anne-baba gibi bizi sarmalar. Barlar ya da görünür bir çıkış yok.

Araziyi tanıyorsanız, buradan gitmenin yolları var. Annem ve kız kardeşim defolup gitme vakti geldiğinde rahatlıkla tabanları yağladılar. (Bay Quiring "siyahiler gibi abartılı konuşmaktan vazgeçmemi" tavsiye etti. Bazen kendime hâkim olamayıp böyle konuşuyorum. Ben Sybil'im.[†] Eskiden bunu annemi ve

* Sigara markası Sweet Caporal Cigarettes'in kısaltması. (ç.n.)

† Antik Yunan'da kadın peygamberlere ya da kâhinlere verilen isim. (ç.n.)

kız kardeşimi eğlendirmek için yapardım, onlara çocuk diye seslenir ve bilirsiniz, sırf onları güldürmek için kasabadaki uyuşturucu satıcısı adamdan ve o tür şeylerden bahsederdim. Ben sadece Tash'in plaklarını taklit eden bir çocuktum. Şimdi onlardan bahsederken, bazen Curtis Mayfield* oluyorum. Bunun neden olduğunu gerçekten bilmiyorum. Kendimi zaptetmeye çalışacağım.)

Annem Trudie Dora Nickel, kızlık soyadıyla Rosenfeldt, evi terk etti. Bu inkâr edilemez bir gerçek, gerçi şu anda nerede olduğu beni ilgilendirir, değil mi? Elbette nerede olduğunu *bilmiyorum* ama kimin umurunda... Burada hikâyeler böyledir. Her gün Mutlu Aile Çiftlikleri'nden birkaç tavuk bir şekilde kaçmayı başarır. Bazıları hendekleri boylayıp orada ölürler.

Söylediğim gibi, annemin nerede olduğunu bilmiyorum ama aklıma farklı senaryolar geliyor. Sık sık hayal ettiğim senaryolarda annem elinde pasaportuyla dünyayı dolaşıyor. Pasaportunu üst çekmecede bulunca büyük bir hayal kırıklığına uğramamın sebebi buydu. O keşif annemin dünyada bir yerde değilse, nerede olabileceğine dair nefret dolu bir soruya sebep oldu.

O soruyu uyuşturucu ve hayal gücümün yardımıyla bastırıyordum.

Bay Quiring'in yeğeni olan erkek arkadaşı Ian'la birlikte giden kız kardeşim Natasha Dawn Nickel'dan yedi hafta sonra annem evden ayrıldı. Farklı insanların farklı teorileri var ama genellikle bunlardan bahsetmiyorlar. Hepsinin hayatta olduğuna ve belki Ian hariç günün birinde birlikte olacağımıza inanıyorum. Tash ve Ian şu anda Kuzey Kaliforniya'da bir yerde gayri meşru çocuklarını büyütüyor olabilirler. Tolerance adında birinin teyzesi olabilirim. Annem bir yolcu gemisinde faaliyet direktörü olabilir. Suyu ve etkinlikleri sever. O Yengeç burcu. Giderken yanına onu sıcak tutan giysiler aldı mı? Hayır, almadı.

* (3 Haziran 1942 - 26 Aralık 1999) İnsan haklarını savunuculuğuyla tanınan Amerikalı şarkıcı, söz yazarı, müzisyen. (ç.n.)

Giderken yanına *herhangi* bir giysi aldı mı? Hayır, almadı. Bu detay pasaportunun hâlâ çekmecede olmasıyla aynı rahatsızlık verici kategoriye giriyor.

İçime dert oldukları için bu tür şeylerden bahsediyorum. Hayatımı ya da bu hikâyeyi kontrol etmelerine izin verdiğim için değil. Gerçekler kimin umurunda, değil mi? Burada mucizelerden bahsediyoruz. İsa bizi günahlarımızdan kurtarmak için bir haçın üzerinde can verdi ve üç gün sonra mezarından kalkıp onu tıktıkları mağaranın ağzını kapatan kocaman bir kayayı kenara itti. Hiç fena değil.

SEKİZ

Bisikletimle sınıra kadar gidip Amerika'ya bakmayı seviyorum. Boş tarlalardan geçen tren raylarında bisikletimi sürerken duvar resimlerinin saatte yüz altmış kilometre hızla yanımdan geçip gitmelerini izlemeyi seviyorum. Bu sanatı incelemenin gerçekten en güzel yolu. Detroit ya da St. Louis'li haklarından mahrum edilmiş çocuklara hayatıma renk kattıkları için içimden teşekkür ediyorum. Sık sık onlara bir mesaj bırakmayı düşünüyorum: "Hiçliğin ortasındaki Nomi'den selamlar..."

Ama tren burada durmuyor ve spreyci boyam yok. Geceleri Purple City'ye gitmek hoşuma gidiyor. Postanenin önündeki kocaman kafesli ışığa tam altmış saniye baktıktan sonra insanların evlerindeki ışıklara bakınca her biri mor görünüyor. Ay ve (bulutsuz bir geceyse) yıldızlar da mor görünüyor. Bunu ben ve Lids'den başka kimse bilmiyor. Purple City'nin tek sakinleri biziz.

Bisikletimle eski fuar alanına gidip rodeo sunucularının bölmesinde sigara içmeyi ve duvarlardaki yazılara bakmayı seviyorum. GÜNAHIN BEDELİ ÖLÜMDÜR. ÖDEME GÜNNÜNE KADAR BEKLEMİYİN. DİKENLİ TELLERE DÜĞÜM ATAN İNSANLAR KİM? AİLEMİN HASTALIKLI BİR GEÇMİŞİ YOK VE ASLINDA NORMALİM. KIRIM NEHRİ VAR MI? ESKİDEN BURADA YAŞARDIM.

Sonuncusu favorim. Sık sık onu kız kardeşimin yazıp yazmadığını merak ediyorum, eğer o yazdıysa, gitmeden önce mi yazdı, yoksa geri mi döndü? Ama başka biri de yazmış olabilir.

Otoyolda bisiklet sürmeyi ve saatte yüz yirmi kilometre hızla giden Amerikan plakalı karavanların arkasına tutunmayı seviyorum. Bir keresinde Kaliforniyalı bir Airstream karavanının arkasında Falkon Gölü'ne kadar gittim. Pencereden bana bakan küçük bir kız arada bir şeyler kaldırıp bana gösterdi. Bir fırıldak, bir pelüş ayı, yaptığı bir çizim ve bir taç. Olumlu anlamda başımı sallayıp gülümserken saçım rüzgârda yüzümün etrafında uçuşuyordu ve kız gidip başka bir şey getiriyordu. Anne-babası arka tarafta neden o kadar sessiz olduğunu merak etmiş olmalıydılar. Bir benzin istasyonunda durduklarında, karavandan uzaklaştım ve Kaliforniyalı kız bana el sallarken ayısına da el sallattı.

Tash on iki yaşındayken azıdişlerinden biri çıkınca, onu kaybetmemek için banyo tezgâhında bir bardağa koymuş, bir süre sonra teneke tekmelemece oyunundan eve döndüğümde bardağı suyla doldurup onu içince yanlışıklıkla dişi yuttum. Asabi bir adam olan doktorum onun hâlâ midemde olduğundan emin. Muhtemelen sonsuza kadar orada kalacak, tıpkı beni mutlu eden, başında tacıyla el sallayan Kaliforniyalı kızın görüntüsü gibi.

Hiçbir yere gitmiyor olmama rağmen bugün biraz dolaşıp insanlara veda etmeye karar verdim.

"Hoşça kal Gloria," dedim Gloria'ya.

"Hey, beş yaşlarındayken birlikte futbol oynardık, değil mi?" diye sordu. Bana antrenörün koyduğu yegâne iki kuralı hatırlattı: Kucaklaşmak ya da çiçek toplamak yok. Hatırladığım tek şey adamın bizi kar siperinin önüne dizmesi ve biz çığlık çığlığa kaçıırken bize donmuş kartopları atmasıydı.

Uzun bir süre güldüm, sonra Gloria bana müdürü gittiği için ücretsiz bir kola alabileceğimi söyledi.

"Sağ kolun," dedim. (Keşke demeseydim.) Gloria bileğine yakın bir yere anarşi dövmesi yaptırmıştı. "O bir söz yüzüğü mü?" diye sordum.

"Ah, bu mu?" dedi elini uzatarak. "Evet, sanırım teknik olarak öyle," dedi.

"Kiminle nişanlandın?" diye sordum.

"Marvin Fast'le," dedi.

"Gerçekten mi?" diye sordum.

"Sanırım," deyip kahkaha attı.

"Marvin Fast eskiden okuldan eve kadar beni kovalayıp çalışanlar beni kırbaçlardı, ertesi gün bana beş dolar verirdi," dedim.

"Sahiden mi?" diye sordu. Bu biçerdöverle ezilip boynunu kırdıktan sonra olmalı.

"Tebrik ederim," dedim.

"Ah, henüz resmi değil," deyip "Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

"İlk olarak şehre," dedim. Bu doğru değildi, sadece söylemekten hoşlandığım bir şeydi. Gloria olumlu anlamda başını sallayıp "Büyük çılgınlığa kalkışıyorsun demek? İyi şanslar," dedi.

Şehir karanlık taraftı, balinanın midesiydi. Uzakta acı gibi yanıp sönüyordu. O başınıza gelebilecek en kötü şeydi. Eğer bir süreliğine oraya giderseniz, geri dönemezsiniz ve geri dönmezseniz cennet sırasındaki yerinizi kaybedersiniz.

"Hey," dedi Gloria, "yeni binadaki senin resmin mi?" Hayır demem gerekirdi ama ikna edici bir yalan söylemek için çok fazla duraksadım. Müze köyündeki genç gönüllü olarak çekilen fotoğrafımı kastediyordu. Yayıklı karıştırıcısı olmuştum. Kızgın güneşin altında sıcak ekmek fırınının önünde durmuş robot gibi küreğin sapını seramik krema güğümüne sokup çıkarırken, Amerikalılar memleketlerindeki insanlara göstermek için fotoğraflarını çektiler.

Bir gün bir sigara yaktım ve pipo gibi kaskatı bir şekilde yüzümden fırlayan başlığım tutuştu. Yüzüme giden tünelin girişi

alev almıştı. Onu çözmeye çalıştım ama beceremedim. Seramik ayaklı vazonun etrafında çığlık çığlığa koşmaya başladım ve en sonunda hızlı düşünen bir turist beni arkamdan yakalayıp eski marketin önündeki yağmur suyu fıçısına kafamı daldırdı. Tam bir vodvil gibiydi. Herkesin siyah-beyaz olduğunu ve çok hızlı hareket ettiğini hayal ediyorum.

"Evet, evet, o benim," dedim. Gloria yüzümü inceledi. "Ama yaran yok," dedi.

"BU KONUDA ÇOK YANILIYORSUN!" diye haykırmak istedim.

"Eh," dedim. "Başlığında çıkan küçük bir yangın ne ki?" Fotoğraf ben yanarken çekilmişti, suya daldırılmadan önce. Çerçevenip yeni binanın bir ücret karşılığında girilen arşiv bölümüne asılmıştı. Sebebini bilmiyorum. "Genç Öncü, Naomi Nickel değerli bir ders alıyor" başlığıyla sunulmuştu.

"Hey," dedi Gloria, "hâlâ cehennem çukuruna takılıyor musun?"

"Evet, arada," deyip omuzlarımı silktim.

"Alınma ama senin hep alkol, sigara ve uyuşturucuya karşı olduğunu sanıyordum," dedi

"Hımm, evet, uzun bir süre öyleydim," diye karşılık verdim.

"Ah," deyip gülümsedi.

Arkasındaki açık pencereden içeri giren rüzgârın kokusunu alabiliyordum, bu bir hediye ya da iltifat gibiydi. Kümes hayvanı katliamına yeterince ara verildiğinde bazen biz Mennonitlerin üzerine en tatlı rüzgârlar eser; insanı olduğu yerde durdurup kalbini kıran türden esintilerdir. Rüzgârın kendine has o kokusu ve ani sıcak hava beni mahveder. Genellikle bir haziran esintisidir. Bir kucaklaşma. (*Kucaklaşma* mı dedim? Pislik.) Şimdi de onun kokusunu alabiliyorum.

"Ne güzel olurdu biliyor musun?" diye sordu Gloria.

"Ne?"

"Ot içtiğimiz dönemde denk gelseydik çok güzel olurdu," dedi özlemle.

Bir kez daha olumlu anlamda başımı salladım ve gülümseyip evet, güzel olurdu, dedim. Elini tutmayı düşündüm ama aksine, başka şeyler oldu. Gloria'nın dükkânında kalıp onunla futbol, anarşi, Marvin Fast ve çocukluğumuz hakkında konuşmak isterdim fakat çoktan kapıya doğru yürümüş, elimi üzerine koyup ona veda etmiştim, artık yönümü değiştirmem acınası olurdu. Ana caddede yürürken kötü bir hisse kapıldım. Çok parlaktı. *Bir otopsi böyle olmalı*, diye içimden geçirdim. Güneşin retinalarımı deldiğini hissedebiliyordum.

Tomboy'un önünden geçerken pencerede İÇERİ GİRİP BİR BALON PATLATIN yazan yeni bir tabela asılı olduğunu gördüm. Ne anlama geldiğinden emin değildim. Kucağında bir bebek taşıyan kovboy şapkalı bir adam yanımdan geçerken güle güle dedim. Bebek el salladı.

Rüzgâr benim en iyi dostumdu ama artık kokusunu alamıyordum, buna memnundum çünkü beni öldürüyordu. Yanından geçtiğim herkese veda ettim ve kollarını uzatan George Harrison'a doğru ağır adımlarla yürüdüm.

Işıklara varınca sola dönüp İkinci Cadde'ye girdim ve postanenin önünden geçtim. Bayan Peters'a uğradım. Bana ev yapımı patlamış mısır verdi ve ben de ona yaşasaydı benim yaşımda olacak merhum oğlu hakkında konuşma fırsatı verdim. Onun barometresiydim. Oğlu dört yaşında boğulmasaydı nasıl olacağını hayal ederken, kız olmama rağmen benden yararlanıyordu. Bu bir süredir devam ediyordu. Beş ya da altı yaşındayken bir gün kilisede bana doğru eğilip "Clayton'ım gibi durmadan kıpırdıyorsun," diye fısıldamıştı.

Oğlanın cesedini Wohlgemuth Cenaze Evi'nde bir tabutta gördüm. Açık mavi gofre kumaştan bir şort tulum, Peter Pan yakalı ve küçük sarı ördeklerle süslü düz düğmeli beyaz bir gömlek giydirilmişti. Sarı saçları yana doğru taranmıştı ve yüzünde sıkılmış gibi bir ifade vardı. Sol gözünün yanında küçük bir yara görülüyordu. Bayan Peters'a oğlunun koluna doku-

nup dokunamayacağımı sorunca "Evet," dedi. Ona üzgün olup olmadığını sordum, bir kez daha "Evet," dedi. Uzun bir süre Clayton'a baktım. Küçük kirli elimi oğlanın soğuk kolunda yavaşça yukarı aşağı gezdirdim. "Sanırım hareket ettiğini hissediyorum," dedim annesine. Bayan Claton "Hayır," dedi. Başka insanlar da ona bakmaya geldiler. Kadın onlara sarıldı ama konuşmadı. Bana evde beni bekleyip beklemediklerini sordu. En sonunda akşam yemeği için eve gitmemi tavsiye etti, ne de olsa yakında hava kararacaktı.

Bu kez çikolatalı buğday patlağı hazırlamıştı. Clayton buna bayılıyordu. Bayan Clayton benim yaşımdaki çocukların anne-babalarından daha büyüktü. Kocasını da ölmüştü ya da eve çağırılmıştı, diğer çocukları Bolivya ve Akron, Pennsylvania'da yaşıyorlardı. Onun için bir ampulü değiştirdim ve saçlarını lavaboda ıslattıktan sonra kakül kestim. Mutfağındaki bütün gereçler beyazdı, çünkü renkli ocaklar ve buzdolaplarının kansere dönüşme ihtimali olan hücreler gibi *günaha teşvik ettiklerini* söylüyordu. Aynı şey tuşlu telefonlar ve üstü açılabilir arabalar için de geçerliydi.

"Clayton'ın liseden mezun olacak yaşa geldiğine inanamıyorum," deyip "Sonrasında ne yapacaksın?" diye sordu bana.

Islak saçını Clayton'ınki gibi yana ayırdım. "Bilmiyorum," dedim. (Biliyordum. Merhaba, kesimevi!)

"Sanırım o da ne yapacağını bilmezdi," dedi.

"Öyle biri miydi?" diye sordum.

"Bazı açılardan öyleydi," dedi. "Ama diğer bazı açılardan öyle değildi." Olumlu anlamda başımı salladım. Bana saçının asimetrik olmasından hoşlandığını söyledi.

"Bu güzel bir seçim," dedim. "Kendime özgü kesimim."

"Clayton da bundan hoşlanırdı," dedi. Bileğime bağladığım ince deri parçasını işaret ediyordu.

"Öyle mi?" dedim.

Bayan Peters, "Evet, hoşlanırdı," dedi. "Hem de çok."

Saçını kesmeyi bitirince, Bayan Peters kalkıp ekmek kızartma makinesinde kendisine baktı. "Harika," dedi. "Çok teşekkürler."

Kilerden bir süpürge çıkarıp yere düşen tüy gibi beyaz saç parçalarını süpürmeye başladı. "Son günlerde ne yapıyorsun?" diye sordu bana. Ona doğruyu söylemek istemedim. Clayton'ı benim yaptığım şeyleri yaparken hayal etmesini istemedim. "Sık sık dolaşıyorum," dedim.

"Hoşuna gidiyor mu?" diye sordu.

"Bazen," dedim.

"Clayton koşmayı severdi," dedi. Tasarruf yapmak için ona birkaç numara büyük aldığı yeni ayakkabılarıyla bir gün kaldırımında koşarken nasıl düştüğünü anlattı. "Kafasında Aspirin büyüklüğünde bir delik açıldı," dedi. "Hastanede çok cesur davrandı. Ona adını sorduklarında, 'Adım Clayton. Clayton Peters. Gerçek Yarasa Adam'ım,' dedi."

"Buna nasıl karşılık verdiler?" diye sordum.

"Bir dahaki sefere acelesi olduğunda...ne diyorlardı o araca?"

"Yarasamobil," dedim.

"Doğru," dedi. "Ona Yarasamobil'ini almasını söylediler."

"Dikiş atıldı mı?" diye sordum.

"Evet," dedi Bayan Peters, "tam burasına." Şakağına dokundu.

"Kaç dikiş atıldı?" diye sordum. Clayton'la ilgili soruları yanıtlamaya bayılıyordu.

"Üç ya da dört tane olmalı... Sanırım üç," dedi. Omuzlarını kaldırıp birkaç saniye kulaklarına yakın tuttukten sonra indirdim.

Kulağa Yidçe gibi geldiği söylenen, halkımızın tuhaf, yazılı olmayan dilinde bir şey söyledi.

"Bunu tercüme eder misin?" diye rica ettim.

Bayan Peters düşündü. Sonra, "Bilmiyorum," dedi. "Bilemiyorum. Fakat herhangi bir şey hakkında onun hakkında bildiklerimden daha az fikir sahibi olmayacağımı biliyorum."

Bayan Peters gülümsedi. "Cennette onu görmek için sabırsızlanıyorum," dedi.

"Evet," deyip bakışlarımı yere çevirdim. "Sence seni tanıyacak mı?" diye sordum sonra.

"Elbette tanıyacak, Nomi, o benim oğlum."

"Ama yaşlandın, değil mi?" diye sordum.

"Ah, hayır," dedi, "orada yine genç olacağım."

"Ne kadar genç?" diye sordum. "Clayton yaşarkenki kadar mı genç? Yoksa..."

"Endişelenme," dedi, "birbirimizi tanıyacağız. Tanrı bundan emin olacak."

"Önce kocana mı, yoksa oğluna mı selam vereceksin?" diye sordum.

"İşte bu güzel bir soru," dedi.

"Ya yeniden evlenseydin?" diye sordum. "İkinci kocan da ölseydi ve cennete gidince, orada oğlun, birinci ve ikinci kocan olacak. Bu çok tuhaf olurdu, değil mi? Kiminle birlikte yaşardın?"

"Hımmm," dedi. "Sanırım oğlumla yaşardım."

"Hangi kocanla yaşayacağını kastediyordum," dedim. "Birinci mi yoksa ikinci mi? Yoksa her ikisi mi?"

"Her ikisiyle değil," dedi. "Emin değilim. Tanrı bilir. Onun bir planı vardır."

"Ama" dedim, "ya..."

"Baban nasıl?" diye sordu. İnsanlar bana sürekli bunu soruyorlar.

"Harika," dedim ona gülümseyerek. Babam harika değildi, yaşam destek ünitesine bağlıydı ama o bunu duymak istemezdi.

Bayan Peters radyodaki cenaze anonslarını dinlemek istediği için oradan ayrıldım.

"Hoşça kal," demek istedim ona, "bir süre geri dönmeyebilirim." Ama bu kulağa gülünç geliyordu. Zavallıydım. Uzun bir süreliğine ortalıkta olmayacak biri gibi insanlara veda etme planımı bile uygulayamıyordum. Belki de yeterince istekli değildim ya da kötü bir oyuncuydum.

Lids'i hastanede ziyaret etmeye karar verdim. Ona veda etmeyecektim.

Oraya vardığımda, gözleri kapalı ve yüzünde bir ameliyat maskesi takılı bir şekilde yüksek yatağında yatıyordu. Duman ya da o tür keskin bir koku almış olmalıydı. Otoparktaki bir arabadan ya da üç yüz kilometre ötede boya yapan birinden gelmiş olabilirdi. Karnında bir kâğıt yığını vardı.

"Merhaba," diye fısıldadım. Lids gözlerini açıp gülümsedi ve içeri girmemi söyledi.

"Bu ne?" diye sordum ona kâğıtları işaret ederek.

"Bay Quiring onları geride kalmamam için getirdi," diye fısıldadı. Boğazını işaret etti.

"Konuşamıyor musun?" diye sordum. Evet anlamında başını salladı.

"Bunların karnında kalmasını mı istiyorsun?" Lids başını iki yana sallayıp onları kaldıramadığını söyledi.

"Hemşire onları karnına mı koydu?" diye sordum. Kâğıtları alıp onları komodininin çekmecesine koydum.

"Geçen günkü şiirin için teşekkür ederim," dedim. "Keşke dışarıda oynamaya *gelebilsen*."

"Yakında," diye fısıldadı.

"Evet," dedim.

Lids komodindeki küçük bir kâğıt parçasını işaret etti. Sana bir şiir daha yazdım, dedi. Onu alıp başlığını okudum: "Hadi, Normalleş." Teşekkür edip ona şiiri daha sonra kendimi tuhaf hissettiğimde okuyacağımı söyledim.

Lids gözlerini kocaman açıp bana baktı. Bu hayatım hakkında konuşmamı beklediği anlamına geliyordu. Ona birkaç şeyden, Gloria'yı gördüğümünden ve Marvin Fast'le nişanlandığını öğrendiğimden bahsettim. Marvin Fast diyince, Lids eliyle ağzını kapattı ve ona biliyorum deyip gülmeye başladım. Hemşire içeri girip gülüşmeler duyduğunu söyledi. Belki de Lydia sandığı kadar hasta değildi?

"Hayır," dedim, "gülen bendim."

"Pekâlâ," dedi hemşire, "sanırım burada gerçekten komik bir şey oluyor." Hemşireye Lydia'nın kâğıtlarını koymak için karnından başka bir yer bulduğumu söyledim.

"Ah," dedi hemşire. "Bunu kendisinin yapabileceğini sanıyordum."

"Sanırım tahmin yürütmek pek iyi bir fikir değil," dedim.

"İlgilenmen gereken on iki hastan olsaydı, kendinden bu kadar emin olmazdın," dedi hemşire.

"Kendimden emin değilim," dedim.

"Kendinden çok eminmiş gibi konuşuyorsun," dedi hemşire. Lids'in yatağının yakınında bir şeylerle uğraşıyordu. Kasabamızda kendinden emin olmak en büyük günahtı.

"Lydia," dedi hemşire kibirli yüksek bir sesle, "ögle yemeğini yemedin." Lydia ne tek bir kasını oynatabildi ne de gözlerini açabildi. "Lydia!" dedi hemşire.

"Yemeğin yumuşak olması gerekiyor," dedim, "çünkü çiğ-nemek ona acı veriyor. Her şeyin fazladan birkaç dakika daha pişmesi gerekiyor."

"Öyle mi?" dedi hemşire. "Lydia'nın ne çok şeye ihtiyacı var, değil mi?"

"Evet," dedim, "öyle." Kasabamızdaki ikinci en büyük günah birçok şeye ihtiyaç duymaktı.

"Hastanenin yapması gereken de bu," diyerek söze girmiştim ki hemşire, Lydia'nın ve benim kanatlarımızın kırılması gerektiğini söyledi.

"Ne?" Çok sinirlendim. Bazen onun gibi insanlar beni çileden çıkarıyorlar. "Ne diyeceğim biliyor musun?" dedim hemşireye. "Ben..."

Hemşire elini havaya kaldırıp bana rahatına düşkün gezeze-liğimi dinlemek için vakti ya da sabrı olmadığını söyledi. Lids inler gibi boğuk bir ses çıkarmaya başlamıştı.

"Tek söylemek istediğim şu," dedim...

"Söyleyeceklerinizin hepsi bir yalan, Bayan Nickel, bütün aileniz...kaçık." Hemşire işaret parmağıyla kulağının etrafında küçük daireler çizdi.

Lids'in elma suyu şişesini alıp hemşirenin kafasına attım, ıskalamış olmam bir bakıma iyi bir şeydi. Lids gözlerini açıp bana baktı. Elma suyu kapının yanındaki duvardan aşağı süzülüyordu. "Üzgünüm," dedim. "Üzgünüm," dedim tekrar daha yüksek bir sesle hemşireye. "Özür dilerim. Lütfen..." Ama kadın odadan çıktı.

Önce annem gibi kaçık olduğumu söyledi, *sonra* odayı terk etti. Elimi ağzıma koyup yeşil ameliyat maskesinin üzerinden kocaman gözlerle beni izleyen Lids'e baktım.

"Eyyvah," dedim. Lids gülmemeye çalışırken yatağında titriyordu. "Bir dahaki sefere iyi nişan al," diye fısıldadı. Hemşire Lids ve benim hayal meyal tanıdığımız bir başka hemşire ve hademeyle geri döndü. Adam eskiden okulumuzda çalışıyordu ama hastane hademesi olmaya karar verdi. Protesto amacıyla bir sene içinde bütün spor çantasını yiyen oğlandı.

"Merhaba," dedim. "Merhaba," diyerek karşılık verdi. Duvarı işaret etti. "Bunu sen mi yaptın?" diye sordu.

"Affedersin," dedim.

Hademe omuzlarını silktiler. "Ona bir tane daha getiririm," dedi.

"Teşekkürler dostum," dedim.

"Lids, sana bir tane daha elma suyu getirecek," dedim ona. Gözleri kapalı bir şekilde gülümsedi. "Sorun değil," dedi hademe.

Diğer hemşire kibarca benden gitmemi istedi. Asabi hemşire bu süre boyunca bana dik dik baktı ve ona bir fotoğraf çekmesini, bu ânı daha uzun süre saklayabileceğini söyleyince, Lids bir saniyeliğine gözlerini açıp bana anlamlı bir şekilde baktı. Omuzlarımı silktiler. Dışarı çıkarken hemşire masasına uğradım ve benden gitmemi ama *ortalık yatışınca* gelmemi isteyen iyi hemşireden arkadaşımın ilgilenmesini, yemeğini biraz daha uzun pişirmesini, odasını sıcak tutmasını ve hiçbir şeyi karnına

koymamasını istedim. Hemşire olumlu anlamda başını sallayıp gülümsedi ve deneyeceğine dair beni temin etti. Sinirli hemşirenin çok baskı altında olduğunu ve bir dahaki sefere canımı sıkan bir şey olursa, diğer hemşire yerine onunla görüşebileceğimi, sorun neyse birlikte çözmeyi deneyebileceğimizi söyledi. Nezaketi karşısında şaşkına dönmemek istedim, çünkü böyle bir şeyden bu kadar mutlu olmak beni üzdü ama dışarı çıkıp günışığına adım atarken, göğsüm patlayacakmış gibi hissettim ve odaklanabileceğim, acı verici bir şey istediğim için dümdüz güneşe baktım.

DOKUZ

Travis bana araba kullanmayı öğretiyor. Bana bir şeyler öğretmek hoşuna gidiyor. Şunu düşünün: Halkımızın medeniyete katkısı bir ev ahır; insanların çiftlik hayvanlarıyla birlikte uymaya teşvik edildikleri bir ev. Ya da şu: *Players* sigara paketindeki adamın şapkasında yazan kelime KAHRAMAN. Tarlalara gidip birbirimizin kafalarına kurumuş tezeklerle nişan alıyoruz.

Travis hippi ve punk arasında gidip geliyor. Futbol oynarken sık sık *Sex Pistols* tişörtü ve *Patrick* kramponlarını giyiyor. Dün gece babasının iş kamyonetiyle La Broqueire'ye gidip Chez Felix'ten bir şişe *Black Tower* aldık. Burada çok sayıda Fransız köyü var. Savaş sırasında bütün Fransız erkekleri savaşımaya gitmek zorunda kalmışlar ama Mennonitler gitmemişler, çünkü Mennonitler vicdani retçiler (reddetmekte *üstlerine yok*), o yüzden Fransızlar Avrupa'da savaşırken, Mennonitler gidip kocaları ve oğulları eve dönene kadar çocuklarını beslemek, hayatta kalmak için çaresiz olan kadınlardan ekilebilir arazilerini çok ucuza satın almışlar.

Bunları birkaç sene önce meraklı ve umutlu bir çocukken komşu köylere bisikletimle yaptığım geziler sırasında onlara Mennonitler hakkında ne düşündüklerini sorduğumda öğrendim. Bütün bilgileri bir araya getirdikten sonra bir sosyal bilimler ödevi olarak teslim etmeye çalıştığım Bay Petkau alakasız olduğunu söyleyerek kabaca reddetti.

Neyle alakasız olduğunu sordum, bana yarıyılın geri kalanını koridorda oturarak geçirmek isteyip istemediğimi sordu.

"Evet," deyince beni hızla kapıdan dışarı çıkarıp bana kötü olduğumu söyledi.

Bir keresinde "Menno Gerçek Dünyaya Olan İnancını Nasıl Kaybetti? (Olası Sebepler)" başlıklı bir deneme teslim etmeye çalıştım, o da benzer şekilde reddedildi.

Her neyse, Mennonitler açısından uygunsuz bir davranıştı ama Travis ve ben burada satın alamayacağımız içkileri Fransızlardan bol bol alarak bunu telafi ediyorduk. Teknik olarak zengin olmamaları gerekse de varlıklı Mennonitler içkilerini Kuzey Dakota ya da Hawai'de içerler. Turnedeki rock grupları gibiler, evlerinden uzaktayken bu kasabanın kuralları onlara işlemez. Zengin Mennonitler için başka zengin Mennonitlerle Honolulu Holiday Inn'in havuz başındaki barında karşılaşmak utanç verici bir durumdur.

Direksiyon dersinden sonra şarap içmek ve tekrar *Cheap Trick** dinlemek için Travis'in bodrumundaki yatak odasına gittik. Bana koltuk altları kıllı, mutlu, çıplak hippilerin karakalem çizimlerini içeren *Joy of Sex*[†] kitabını gösterdi. Koltukaltı kıllarının son derece erotik olabileceğini okuduk. Dolabının üst rafında fiyatı ucuza gelen büyük bir kutu Vick's Vazelin vardı. Kuyruk enfeksiyonu yüzünden antibiyotik kullanan Soul[‡] adında bir kemirgeni vardı. Bana üşüyüp üşümediğimi sorunca, "Hayır, sadece bazen ürperiyorum," dedim.

Gelişigüzel şeylerden bahsettik. On bir yaşındayken kulaklarının geride durması için bir ameliyat geçirmesinden. Kulaklarına dikkatle baktım. Çok iyi görünüyorlardı. Travis onların tekrar

* 1973'te kurulan Amerikalı rock grubu. (ç.n.)

† İngiliz biliminsanı ve Doktor Alex Comfort'ın 1972'de yayımlanan kitabı. (ç.n.)

‡ (İng.) Ruh. (ç.n.)

dışa doğru büyüdüklerini ve bir gün yine geriye yapıştırılmaları gerekeceğini düşünüyordu. Ona kulaklarının harika göründüğünü söyledim. Ona dair her şey bana harika görünüyordu. Her şey. Çoğunlukla, kafası alev alan bir öncü olarak bir fotoğrafla ölümsüzleştirilen benim gibi birinin Travis gibi bir oğlanın yatak odasında oturduğuna inanamıyordum. Bana şortunun üzerine kazak giymekten hoşlandığını söyledi. Ve *Greb Kodiak*'larının içine hokey çorabı giymeyi de seviyordu. Bunlar onun en sevdiği kombinasyonlardan bazılarıydı. Bana en sevdiğim kombinasyonları sordu.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordum. "Tezatlar gibi mi?" Yaratıcı yanıtları takdir ettiğini bildiğim için Travis'in soruları beni hep tedirgin ediyordu.

Bana gitarıyla şarkılar çaldı. Bob Dylan, Neil Young ve James Taylor şarkıları. Şarkı aralarındaki duraksamalardan hoşlanmadım, çünkü ona "Güzeldi, bir tane daha çal," demek dışında ne diyeceğimi bilmiyordum. Arada "Vay canına, bu çılgıncaydı!" diyordum. Travis'in yatağına uzanıp tavana bakarken Tash'i ve bir çamaşır sepetini şişirip Alcatraz' gibi bir yerden onunla süzülerek uzaklaşmanın olasılığını düşündüm. Travis Dylan'ın "You're a Big Girl Now"[†] adlı şarkısını söylüyordu, sesi giderek alçaldı ve en sonunda durdu. Uzun parmaklarının uçları kare biçimliydi. O da bileğine ince bir deri parçası takıyordu.

Tash evden ayrıldıktan sonra birkaç kez aradı ama sonra telefonları tamamen kesildi. Yetmişli yıllarda barış ve serbest birliktelik arayışındaki gençlerin çoğu evlerinden ayrıldıktan sonra soluğu küçük topluluklarda alıyor, beyinleri yıkanıyor ve kendilerini yeni Mesihler olarak gören sakallı adamlardan çok sayıda

* San Francisco Körfezi'ndeki bir adada yer alan, 1934-1963 yılları arasında faaliyet gösteren bir hapisane. (ç.n.)

† (İng.) "Artık Büyük bir Kızısın". Bob Dylan'ın 1975'te yayınlanan *Blood on the Tracks* albümünde yer alan bir şarkısı. (ç.n.)

bebekleri oluyordu. Ama onun başına bunların geldiğini sanmıyorum, çünkü buraya, bu kasabaya çok benzer bir hayat olurdu ve Tash'ın buraya dair söyleyebileceği olumlu bir şey yoktu. "Biz ulusal bir şakayız," derdi. "Gerçekten, biz şaka eyaletinin şaka ilinin şaka kasabasıyız," derdi. "Herkes bizimle dalga geçiyor ve onlar dalga geçtikçe Ağız, 'Pes etmeyeceğiz! Mücadele edeceğiz! İnancımızı koruyacağız! Daha çok kitabı yasaklayacağız! Daha çok plağı yakacağız!' diye vaaz verip duruyor. Basının bizi modadan anlamayan dindar ucubeler olarak nasıl gösterdiğini fark ettin mi? Aman Tanrım, bu inanılmaz utanç verici!" Annem, babam ve ben mutfak masasında oturup onun söylenmesini dinlerdik ve sözleri bittiğinde annem kolunu Tash'e dolayıp, "Ilık bir banyo yap," gibi şeyler söylerdi.

Tash'ın bazı eşyalarını saklıyorum. Çalamadığım piyano notaları. Metronomu. Lee kot etiketi koleksiyonu, eski *Seventeen* dergileri, *Lives of Girls and Women**, *Lady Schick* saç kurutma makinesi. Telefon çaldığında babam ve ben eskiden kalp krizi geçirirdik ama artık o denli bir etkisi yok. Biraz miskinleştik. Telefon nadiren çalışıyor. Bir keresinde bu gerçekten Ray'e bahsedince, bunun insanların bizi aramadıkları anlamına gelmediğini söyledi.

"Bana kalırsa bu tam olarak o anlama geliyor, baba," dedim ona. Sesler duymasından endişeleniyordum. Sonra sesler duymadığım için endişelenmeye başladım.

Bir hafta sonu, ikimiz de grip olduğumuz için evde yatıyorduk, zar zor hareket ediyor, zar zor konuşuyorduk ve telefon hiç çalmadı, sadece pazar akşamı bir kez çalınca kulağa alarm gibi geldi ve Ray "Vay canına, aşırı duyuşal yükleme," dedi. Buna o kadar çok güldüm ki, verdiğim tepki yüzünden 1) başarısızlık korkusu sebebiyle performans gösteremeyecek kadar tutukluk yaşayacağı bir standarda taşıdığım için ya da 2) yapmacık olduğum için onu ileride espri yapmaktan vazgeçirdiğini söyledi.

* Alice Munro'nun 1971'de yayımlanan, kısa hikâyelerden oluşan kitabı. (ç.n.)

Bana kahkahamda çaresizlik tınısı duyduğunu söyledi. Hayatım o kadar heyecansızdı ki, en ufak şey beni ölçüsüz bir şekilde tetikliyordu.

"Hey," dedim, "çok eğlencelisin. Basit anları berbat edene kadar analiz etmemene bayılıyorum," sözüme "Hangi basit anlar?" diye karşılık verdi. Hayatın aslında acı ve üzüntüden ibaret olduğunu doğruladıktan sonra hep yaptığı gibi neşelendi. Bir plak koydu. Benimle langırt oynadı. Ayakkabılarını cilaladı. *Hymn Sing** başlayınca sesini açtı.

Tash ve Trudie gittikten sonra, Karanlığın Ağzı bizimle birlikte dua etmeye geldi ve bize sonsuza kadar kriz hâlinde yaşayamayacağımızı söyledi. "Öyle değil mi, Nomi?" dedi.

Hayır, çok az çaba göstererek yaşayabileceğimi düşünüyorum," demek istedim. Kolunu uzatıp "El sıkışalım mı?" diye sordu. Elimi bir kâse sıcak patates püresine ya da yeni ısıtılmış bir bebek bezine sokmak gibiydi. Neyi kabul ettiğimden emin değildim.

Ağız, sırtına hafifçe vurunca suratını ekşiten babam şakacı, erkeksi bir şekilde sırtır gibi yaptı.

"Pekâlâ," dedi babam, "haznedeki yumuşatıcının seviyesini kontrol etmeliyim ama ziyaretin için teşekkür ederim."

İşin tuhaf yanı bunun bir yalan olmamasıydı. Babam kan nakline ihtiyaç duyan insanlar gibi gerçekten de su yumuşatıcısı gibi şeyleri kontrol etmeye gereksinim duyardı. Sürekli bir şeyleri tekrar tekrar kontrol ederdi. O gün içinde çaktırmadan birkaç kez nabzını ölçen biriydi. İki parmağını bileğinin iç kısmında tutardı. *Evet, hımm, hâlâ atıyor, iyi bari.* Bu konudaki hislerim karışıktı. Endişe verici olduğu kesindi. Sık sık "Merhaba," demek yerine bana "Ah, iyi, buradasın," derdi. Bu konuda onun hisleri

* 1965-1995 yılları arasında Kanada'nın CBC Television kanalında pazar günleri öğleden sonra on altı kişilik bir koronun söylediği ilahilerin, dini ve ilham verici müziklerin yayınlandığı bir program. (ç.n.)

ve benim hislerim arasındaki boşluk ölçülemezdi. Gerçi *burada* derken neyi kastettiğinden asla tam olarak emin değildim.

Araba yolumda oturup eriyen asfaltı parmaklarımla sağa sola itmek hoşuma gidiyor. Bazen paketler hâlinde satılan küçük sahte deniz kabuklarından alıp onları oraya yapıştırıyorum. Bir araba üstlerinden geçerken çıkan çıtırtı hoşuma gidiyor. Güzel şeylerin rastgele silah ateşleyerek kutlanıldığı bir Latin Amerika başkentinde olduğumu hayal edebiliyorum.

Babam Red Glider'ıyla yanıma gelip bana bugünlerde gençlerin ne yaptıklarını sordu ve ona "Bu sorunun yanıtını nasıl bilebilirim ki?" diye karşılık verdim.

"Pekâlâ," dedi. Elini cebine soktuktan sonra bana uzatıp "Al sana tebeşir," dedi. Bir sigaraya benziyordu.

Çocukken tebeşir, kil ve ince taneli olduğu sürece kum yerdim. O insanlardan biriydim. Sadece beyaz tebeşir yerdim. Evde onlardan çok fazla vardı. Renkli tebeşirleri de denedim ama tadı yağlıydı. Kâğıdın da tadına baktım ama hoşuma gitmedi.

Babam komşunun bahçesine baktı. "Görüşüne bakılırsa, küçük kıza yeni bir iki tekerlekli almışlar," dedi.

"Ona *bisiklet* diyoruz, baba," dedim. Red Glider'ının ön tekerini garajın yanındaki beton standı koydu, pantolon mandalını çıkardıktan sonra beni selamlayıp eve girdi. Onu daha önce selam verirken görmemiştim. Artık selam mı verecektik? Yeni *şakamız* bu muydu? Tanrım, Ray benden daha iyi bir kızı hak ediyor. Laura Ingalls Wilder gibi birinin "Ah, baba!" deyip topuklarını birbirine vurarak coşkuyla onu selamlamasını ve ona bir kız evlattan beklendiği gibi bakılmayı hak ediyordu. Tebeşiri alıp araba yoluna çok küçük harflerle şöyle yazdım: "Baba, sana selam vermediğimde selam vermediğimi sanma." Sonra biri onu görmeden ayağımla yazıyı dağıttım. Neredeyse bütün araba yoluna tebeşirle en sevdiğim alıntıyı yazdım. HAYAT

BÖYLEYKEN, İNTİKAM HAYALLERİ KURMAK KAÇINILMAZDIR. Gauguin'in sözüydü.

Komşum ona bakmaya geldi; gördüğüm en düz kalçaya sahip, mutsuz bir ev hanımı o. Sıradan bir insanın kışına ayrılan kumaş onunkinin etrafında bir yelkenli gibi uçuşuyor. Okumayı yeni öğrenen küçük bir çocuğun sesiyle araba yoluna yazdığım yazıyı okuyarak ilerledi. Sonra "Go Gwin mi?" dedi. "*Gauguin*," dedim. Bana sadece ana renklerin olduğu bir evde yaşamanın nasıl bir his olacağını sordu. Bilmediğimi söyledim. "Cidden, nasıl hissederdin?" diyince "Sanırım bu o kadar harika olmazdı," dedim. Sonra kollarını göğsünde birleştirip bana baktı: "Bu berbat bir şey."

"Gerçekten mi?" diye sordum. "O kadar kötü mü?"

"Hey," dedi, "nerelisin? Kaçıklar köyünden mi?"

Gülümseyip evet anlamında başımı salladım.

"O renklere ne diyorsun?" diye sordu. Evimizi işaret ediyordu.

"Annem onlara *somon ve gökyüzü* derdi," dedim. Tash onlara et ve damar diyordu. Onlardan nefret ederdi.

"Peki sence onlar ne?" diye sordu komşum.

Evime bakıp omuzlarımı silktim. "Bilmiyorum," dedim. Bunu hiç düşünmemiştim. Kadın gidince tebeşir eserime göz gezdirdim. En sevdiğim alıntının kulağa her şeyden daha güzel geldiğini ve hiçbir zaman intikam hayalleri kurmadığımı fark ettim.

Kurtulamadığım bir gölgede kalana kadar araba yolunda oturup çatlaklara katran ittim. İsmini validen alan, kasabanın eteklerindeki devasa toprak yığını Abe Tepesi'ne yürüdüm ve bir *Sweet Cap* içerken alacakaranlığın çöküp uzaktaki bir şehrin ışıklarının yanmasını izledim. Sihirli krallık.

Şehrin ışıkları önce yavaş yavaş, sonra sanki onları açmaktan sorumlu kişiler pes edip "Pekâlâ, hava iyice karardı, bu gece-

yi de halledelim," diye düşünmüşler gibi daha hızlı bir şekilde yanmaya başladı.

Eve dönünce yatağımın yanındaki sandığın üzerinde bir kitap buldum. *The Screwtape Letters*'tı*. Babam içine bir şey yazmıştı. *Nomi'ye, ilham vermesi dileğimle, sevgiler, baban.*

Şeytandan mektuplar mı? diye düşündüm.

Babamın en sevdiği yazarlar C.S. Lewis ve W.B. Yeats'ti. Onların yazı ustaları olduğunu söylerdi. Bir keresinde bana isim yerine kullandıkları baş harflerin gizemli bolluğunun onu çekmesinden hoşlandığını söyledi. "Teşekkürler, baba," diye fısıldadıktan sonra *Christina'nın Dünyası*† posterime baktım.

Yatağıma uzanıp Travis'i, geniş gözenekli yeşil ellerini, en sevdiği giysi kombinasyonlarını ve dönüş yaparken bana her zaman sinyal vermemi hatırlatmasını düşündüm. "Nomi," dedi, "diğer insanların senin nereye gittiğini bilmeleri gerektiği gerçeğini kabul etmelisin."

"Ama arkamda kimse yok," dedim.

Beni temin eder bir şekilde, "Bir gün biri olabilir," dedi.

Tash'in Keith Jarrett‡ plağını takıp iğnenin başımdan on beş santimetre uzakta dönüp durmasını izledim. Piyano çalarken inlemesi hoşuma gidiyordu. İniltilerinin kayda alınıp dünyaya dağıtılmasına izin veren herkesi sevmeye karar verdim. Dünyanın benim de iniltilerimi duymasını istediğimi düşündüm. Sonra bir enstrümanı çok iyi çalmayı öğrenmek zorunda olduğumu fark ettim. "Gerçeği kabullenmek," dedim yüksek sesle. Sebebini bilmiyorum. Ölmeden önce bedenimi bilime bağışlamanın mümkün olup olmadığını merak ettim. Acaba adını benden alan bir hastalığın belirtileri ne olurdu?

* 1942'de yayımlanan, C.S. Lewis'in J.R.R. Tolkien'e adadığı romanı. Hikâye Screwtape adında bir şeytanın tecrübesiz yeğeni Wormwood'a yazdığı otuz bir mektuptan oluşmaktadır. (ç.n.)

† Amerikan ressam Andrew Wyeth'in 1948'de tamamladığı bir tablosu. (ç.n.)

‡ Amerikan caz ve klasik müzik piyanisti. (ç.n.)

ON

"Sen patolojik bir yalancısın," dedi Travis bana. "O filmdeki adam gibi, hatırlıyor musun?"

"Yalancı değilim," dedim.

"Fakat annen," dedi. "Babanla? Yanılıyorsam söyle ama... sence aralarında çekim var mıydı?"

"Sanırım bunu bilebilirim," dedim.

"Kendine sakla," dedi Travis.

"Ne yani, şimdi de psikiyatrist mi oldun?" diye sordum.

"Hayır, öylesine söylüyorum." Sigarasının dumanını halkalar hâlinde üfledi.

"Saçmalıyorsun," dedim.

Travis omuzlarını silkti. "Bilirsin," dedi.

"Ah, beni öldürüyorsun," diye karşılık verdim.

Altın Tarak'ın treylerinin dışında kamyonda oturuyorduk. Travis elimi tutup kucağına koydu. "Hissediyor musun?" diye sordu. "Elbette," dedim, elim onun üzerinde. "Sonuçta elim tahtadan değil."

"Sen patolojik bir yalancısın," dedi, "aynı zamanda çok gerçekçisin. Bu ürkütücü," dedi.

Birdenbire "Bana kendi hayatımı anlatmaya başlamandan hoşlanmıyorum, hepsi bu," dedim ona.

"Anlatmıyorum," dedi, "sadece baban bana hep o oğlanı hatırlatıyor, bilirsin... Bente parmağını dayayan çocuk orada durmuş bir kahraman gibi kasabayı kurtarıyor ama biraz şaşkın.

"Pekâlâ," dedim, "bana yalancı olduğumu, babamın bir ah-

mak olduğunu söylüyor ve aynı zamanda bana asılıyor musun?"

"Hayır, sana yalancı olduğunu ve babanın bir ahmak olduğunu söylemiyorum. Ben insanlık hâinden bahsediyorum."

"Ah," dedim, "pekâlâ, insanlık hâli. Güzel. Bir baloncukta yaşayan küçük Mennonit oğlan birdenbire kahrolası Balzac' ya da öyle biri oluyor. Şuna bir bak, Travis, hiçliğin ortasındaki lanet olası bir arazideyiz. Burada insanlık hâli diye bir şey yok."

"Pekâlâ," dedi Travis, "tamam." Bana sakinleşmem gerektiğini söyledi.

Altın Tarak treylerinden çıkıp kamyonunda oturduğum tarafa doğru yürüdü. "Neler oluyor?" diye sordu.

"Erkeğimi bekliyorum," dedim. Altın Tarak başını pence-remden içeri sokup gülümsedi. Ellerine baktım. Bir zamanlar katliam tesisinde çalışıyordu ve parmaklarının arasındaki boşluklara tavukların bacaklarını sıkıştırarak tek eliyle dört tane birden yakalamayı öğrenmişti. Elini sertçe bir kez sallayarak tavukların beyinlerini beyin saplarından ayırıp onları taşıma bandına atabilirdi, bu sayede sekizi birden yan yana dizilirlerdi. Tash'den hep hoşlanmıştı.

"Hava açacakmış gibi görünüyor," dedi Tarak. Olumlu anlamda başımı salladım. "Anlaşılan, Bay Green kasabaya dönmüş," dedi.

"Harika," dedim ve ona parayı verdim. Arka cebinden kürdanını çıkarıp onunla sarı Afro'sunu kurcalamaya başladı. Travis başını direksiyona yasladı.

"Görünen o ki, Bay Brown Bay Green'e katılacak."

"Hadi, dostum," dedi Travis. "Malı ona ver."

"Patlamak üzeresin, pislik," dedi Tarak. Sağını ve solunu süzdükten sonra boynunu uzatıp omzunun üzerinden baktı.

"Açık alandayız," dedim. Bunu daha kaç kişiye söylemem gerekecek? Kimi görmeyi bekliyorsun?" diye sordum ona. "FBI'ymı?"

* Edebi gerçekçiliğin öncülerinden biri olmasıyla tanınan Fransız roman ve oyun yazarı Honoré de Balzac. (ç.n.)

Normalde Tarak'la küstahça konuşmazdım, o bizim tek umudumuzdu, *Mayo Clinic*'imizdi* ama ortam beni geriordu.

Tarak tükürüp açık pencereden kucağıma bir paket attı. "Kız kardeşini gördün mü?" diye sordu.

"Sana haber veririm," dedim.

"Bekliyorum," dedi kasığını avuçlayarak.

"Sana haber veririm," dedim tekrar, sesimin daha nazik çıkmasını umarak. Bu kulağa bir Hollywood repliği gibi gelebilir ama gerçek şu ki Altın Tarak'ı sinirlendirmemelisiniz. O kasabamızda kilise bünyesinin tamamen dışında özgürce yaşayan, hiçbir şeyi umursamayan, ama kasabayı da terk etmeyen bir insana verilebilecek nadir bir örnekti. Herhangi bir sorumluluk ya da suçluluk duygusundan o kadar uzaktı ki, o ve kendisi gibi tamamen dışlanmış bir başka adam olan Eldon çalılarının arasındaki küçük, pis karavanlarında ne isterlerse yapabilirlerdi. Sanırım Tarak'ın bu toplumun büyük bir ihtiyacını fark etmesi ve sonra tek başına o ihtiyacı karşılamaya kalkışmış olmasının kimseye bir zararı yoktu. Menno Simons bile adamı kendisini koruduğu için tebrik ederdi. Dünyadan kaçma tutkusunu paylaşıyorlardı, tek farkı Tarak'ın bundan çok para kazanmasıydı.

Denizde deniz tutması, evde ev tutmasıyla aynı şey değildi. Darnell'in Fırını'nın karşısındaki boş otoparkta oturup tebeşir parçamla kaldırıma derin anlamlı şeyler yazarken, Bert'in ana caddede Red Phantom'ını sürmesini izledim. Kolları kesik bir kot ceket giymişti ve bir keçeli kalemle arkasına LED ZEPPEL† yazıp kalan iki harfi altına eklemişti.

Keşke harflerin ceketinin arkasına sığıp sığmayacağını hesaplamaya biraz zaman ayırsaydı ve onları önce bir kurşunkalemle çizseydi. Kendi kendime daha az aptal görünmemiz için

* Sağlık hizmeti, eğitim ve araştırmaya odaklanan kâr amacı gütmeyen Amerikan akademik tıp merkezi. (ç.n.)

† İngiliz rock grubu Led Zeppelin. (ç.n.)

deneyebileceğimiz, gerçekten çok basit yöntemler olduğunu düşündüm. Bert'in yanımdan arabasıyla kaç kez geçtiğini saydım. Yirmi üç kez. Herhalde Bert beni arıyor olsaydı, şimdiye kadar bulurdu. Bert ve benim aramızda geçen tek gerçek konuşma bir tartışmaydı ve ne olduğunu hatırlamıyordum. Ona dair hatırladığım tek şey Bert'in "Konu kapanmıştır," demesiydi. "Konu kapanmıştır." Nutkumun tutulduğunu ve keyfimin kaçtığını hatırlıyorum. Ama bunun sebebi bitişlerin zayıf nokta olması, onlardan nefret etmem ve bir şeyin ne zaman bittiğini bilen insanlara güvensizliğimdi.

On iki yaşındayken, Bert beni Sunset'in dışında arabasına alıp kır yollarında dolaştırdı. Ona eve gitmem gerektiğini söyleyince, bana nedenini sordu ve anne-babamın endişeleneceğini söyledim. Anne-babası olmadığını söyledi. Anne-babası vardı ama bir kasabadan kovulmuşlardı. Büyükannesiyle birlikte yaşıyordu. Büyükbabası arka bahçedeki küçük bir kulübede yaşıyordu ve yemekleri ona bir margarin kabında götürülüyordu. Hasta olduğu için uzun zaman önce kiliseyle ilişkisi kesilmişti. İhtiyarlar alkolizmin bir hastalık olduğunu düşünmedikleri için cemaate o şekilde sunulmamıştı.

"Bu üzücü," dedim. "Annen baban yok." Bert kahkaha atıp başka bir şeyi olduğunu söyledikten sonra bir eliyle sigarasını, diğeriyle *Old Stock* şişesini havaya kaldırdı: Anne. Ve baba. Beni eve bıraktığında, annem ve babam ön bahçede badminton oynuyorlardı. Annem Amerika'dan aldığı beyaz bez *Keds*'lerini ve kaprisini giymişti. Babam elbette takım elbiseliydi. Bert'e el salladılar ve ona annesi ve babasını saklamasını, yoksa bir daha onunla arabaya binmeyeceğimi söylediler. Zaten bir daha onun arabasına binmedim, çünkü Marchand'dan çılgın Fransız bir kızla çıkmaya başladı. Hâlâ birlikte. Genellikle ana caddede kız arkadaşını Red Phantom'ıyla gezdirip duruyor. Kız onun

yanında, neredeyse tepesinde oturup arka arkaya *du Mauriers** içiyor, her turda, her gece. Çok çetin görünüyor. Pek gülümsemiyor. Bert sürekli sersemce davranıyor ve kız arkadaşı eliyle göğsünü iterek onu kendisinden uzaklaştırıyor. *Fancy Ass* kot pantolonun yanlarında şimşekler vardı. Bazen Bert Phantom'ı Tomboy'un otoparkında bir lambanın altına park edip yüksek sesle müzik çalardı ve ikisi *Thunder Road*'daki çocuklar gibi arabanın kaportasına otururlardı.

Bir keresinde rüyamda Bert ve Muştalı Kız'ın (bu ismin nereden çıktığını bilmiyorum ama kızın gerçek ismi bizim gibi bastırılmış Tötonik tiplerin söyleyemeyeceği kadar zordu ve elbette bireyleri özlerinde olduğunu sandığımız şeye indirgemekten hoşlanırdık) Tomboy'un lambasının altında oturup Fred ve Ginger[†] misali eski stilde dans ettiklerini gördüm. Bert tatlılıkla sordu: "Muştalı Kız, benimle dans eder misin?" Ve kız Bert'e, "Elbette isterim," dedi. Ve Bert kızın *du Maurier*'inden derin bir nefes aldıktan sonra onu lambanın dışında kalan karanlık asfaltta fırlattı, el ele arabanın kaportasından aşağı kayıp otoparkta vals yaptılar, insanlar teker teker onları izlemeye geldi ve hem çok güzel hem de talihsiz oldukları için herkes ağlamaya başladı. Yaklaşık yirmi dakika dans ettikten sonra onları nazikçe alkışlayan seyircileri selamlayıp Red Phantom'la uzaklaştılar, araba ana caddeyi yarılایınca yerden yükselip karanlığa doğru süzüldü. Bu rüyayı gördükten sonra Bert ve Muştalı Kız'ın siloların tepesinde mum ışığında akşam yemeği yediklerini ve biri diğeri olmadan yaşamak zorunda kalmasın diye bir intihar anlaşması yaptıklarını duydum. Onu kanla imzalayıp imzalamadıklarını, nerede sakladıklarını ve ölmeden önce ne kadar yaşamaya karar verdiklerini merak ediyordum. Gitmeden önce ana caddede atmaları gereken belirli bir sayıda tur olup olmadığını bilmek

* Bir sigara markası. (ç.n.)

† On müzikalde birlikte rol alan dansçı ve oyuncu Fred Astaire ve Ginger Rogers. (ç.n.)

istiyordum. Aynı zamanda Travis'in "Fire and Rain" versiyonunun nasıl gittiğini ve onu benim için tekrar çaldığında ne söyleyeceğimi merak ediyordum. Arabasıyla beni ana caddeden alıp bana Federico Fellini'nin karısına benzediğimi söyleyince, Travis'e onun kim olduğunu sordum, onu tanımayacağımı söyledi. "Yoksa *Kutsal Hazine Avcıları*'ndan mı?" diye sordum. Bunun komik olduğunu söyledi, ona bir intihar anlaşması yapmak isteyip istemediğini sorunca bunun çılgınlık olduğunu söyledi, hiçbir şey söylemedim ama yanığında ketçaba benzer bir şey olduğunu fark ettim ve şarkılar arasında söylenecek şeylere odaklanırken onu görmezden gelmeye çalışmaya karar verdim.

Şarkılar arasında ne söyleyeceğimi düşünerek çok fazla vakit geçiriyordum. Tuhaf, iyi seçim, müthiş, çok uzun ya da *küstahça* diyebilirdim. Yalın diyebilirdim. Ama artık "Vay canına, çılgınca!" diyemezdim. Bir kızın oğlanın elini tutup onu kalp atışını hissedebilmesi için kalbine götürdüğünü duymuştum. Ama Travis yaptığım şeyi anlamazsa ne diyecektim? Ona "Bu benim kalbim, ne kadar hızlı attığına baksana!" mı diyecektim?

Önemi yoktu, çünkü Travis genellikle tarlalarda çıplak koşmaktan hoşlanıyordu. Bunu yapabiliirdim. Sonrasında sadece yere yatıp sessizce gökyüzüne bakmak gerekiyordu ve sonuçta sessizlik gerektiren aktiviteleri takdir ediyordum. Bir keresinde nezaketen konuşmaya çalıştığımda, Travis elini karnıma koyup "Sus," dedi, "sadece aynı anda nefes alıp verelim. Al. Ver. Çok kolay, Nomi, işte oldu." Zatürre testinden geçiyormuş gibi hissettim. Otuz metre yükseklikten üzerimize bir kaya atılırsa, yuvarlanarak kaçmak için kaç saniyemiz olacağını merak ettim.

Bunu düşünürken uykuya dalmış olmalıyım, çünkü uyandığımda Travis kamyonette oturuyordu ve ıslaktım. Onun pencesine gidip camı tıklattım. Camı hafifçe aşağı indirdi.

"Beni yağmurun altında çırlıçıplak yataarken mi bıraktın?" diye sordum.

"Seni taşıyamazdım," dedi.

"Beni uyandıramadın mı?" diye sordum. Şimşek çaktığını ve kamyonetin en güvenli yer olduğunu söyledi. Giysilerimi giyip kamyonette yanına oturdum.

"Ah, ıslanmışsın," diyince biraz kenara kayıp pencereden dışarı baktım. Ona "Fire and Rain" versiyonunun ruhumu mahvettiğini söyledim. Ama sadece içimden.

"Biliyor musun," dedim, "yağmur yağdığında ya da yağacak gibi olduğunda, inekler, atlar bile birbirlerini havadan korumak için bir araya toplanırlar."

"Gerçekten mi?" dedi.

"Evet," dedim. "Şuraya bak." Yolun karşısındaki arazide bir araya toplanan atlara baktık.

Eve döndüğümde babam çatıdaydı. "Yukarıda kendine dikkat et," dedim. Başını iki yana salladı. Çömelmiş bir şeye bakıyordu.

Bir megafon gibi ellerimi ağzımın kenarına koyup "Lütfen çatıdan aşağı in," dedim. "Tekrar ediyorum, hemen çatıdan in." Babam doğruldu. Başından küçük şimşekler çıkıyor gibiydi. Bilmem ne dağından aşağı inen Musa'nın kardeşinin daha az sinirli ve buyurgan versiyonu gibi görünüyordu. Ona ne yaptığını sordum ve yağmur oluşunu işaret edip onu temizlediğini söyledi. "Tamam, düşme," dedim. Odama gidip pencereden dışarı baktım. Babamın temizlik yapmak için çatıya çıkmayı bilerek bir şimşek fırtınasına denk getirip getirmediğini merak ettim. Yere kocaman pislik parçaları dökülüyordu. Elimi pencereden dışarı çıkarırsam onları yakalayabilirdim.

Kız kardeşime azı dişi çekildikten sonra verilen Valium'dan geriye kalanlar hâlâ ocağın üzerindeki dolapta duruyordu. İki tane Valium ve *Sweet Caps*'imi alıp şehrin ışıklarını izlemek için Abe Tepesi'ne doğru yola çıktım.

Geçerken komşunun çocuğunun bahçesinde oyun oynadığını görüp her zaman yaptığım şeyi yaptım. İkimiz de yere düşünce kadar onu döndürdüm. Kıza hava karardığı için eve girmesi gerektiğini söyleyince "Neden?" diye sordu, bana sorulan diğer soruların arasında hoş bir şekilde göze çarptığını düşündüm. Omzunda yeşil, parlak bir çanta asılıydı.

"Çantanda ne var?" diye sordum. Çantasını açıp bana içindikileri gösterdi; bir ruj ve plastik bir tabanca vardı. "Artık hazırsın," dedim. Sonra bana İsa'nın şarap içtiğini bilip bilmediğimi sordu. "Hayır," dedim, kız da "Gördün mü, kimse İsa'nın kötü yanlarını bilmiyor," dedi. Bahçe boyunca ilerlerken bacağımdan ayrılmadı. Ancak *meşhur yüzümü* yapmayı kabul ederek onu bacağıma bırakmaya ikna edebilirdim. Sonra yüzüm eski hâline dönmüyormuş gibi yapıp paniklemem gerekiyordu. Sanırım bu bir rutindi. Yavandı ama onu güldürüyordu.

Yanında bir kutu çikolatalı süt vardı ve benden tek seferde hepsini içmesini izlememi istedi. Sütü içmeyi bitirince "Şunu dinle," dedi ve yerinde sıçramaya başladı, midesinde çalkalanan çikolatalı sütün sesini elbette duyabiliyordum.

Hayatım utançlarla dolu. Abe Tepesi'ne giderken, bisikletle dolaşmaya çıkan Ağız ve karısının yanından geçtim. "Merhaba Nomi," dedi Ağız. *Vo est deet*, halkımızın Latin kökenli olmayan dilinde. Kocaman, gri dişleri vardı. Tıpkı bir sıradağ gibi bazıları tırtıklı, bazıları sivriydi. Karısı dudaklarını oynatarak zayıf bir selam verdi. Her zamankinden daha işitilebilir bir sesle nefesimi verdim. Selamlamak konusunda elimden en fazla bu kadarı geliyordu. "Bu senin anadilin," dedi, az önce konuştuğu yazılı olmayan dili kastederek. İnsanların hep bu dili konuşmalarını istiyordu. İngilizce ona acı veriyordu.

Black Forest'da yaşayan bir kızları vardı. O da fiziksel egzersizlerden hoşlanırdı. Eskiden Pazar Okulu öğretmenimdi ve bazen bizi çok sevdiği ve cehennem ateşinde kavrulduğumuzu düşünmeye dayanamadığı için ardımızdan gözyaşı dökerdi. Sınıfımızın penceresi kilisenin arkasındaki yangın çıkışına

açılıyordu ve keçe tahtası malzemeleri almaya gittiğinde sık sık sınıftan kaçırdık. El işi yapmaktan, özellikle de makarnaları kavanozlara yapıştırıp onları spreyle altın rengine boyama sanatından gerçekten keyif alıyordu. "İsa'ya hizmet etmenin birçok yolu olması heyecan verici, değil mi?" diye sorardı bize. Bir keresinde bana ve sınıfımızdaki diğer kızlara çok şişman jimnastikçiler olsaydık, günün birinde gidip bir Olimpiyat madalyası kazanıp kazanamayacağımızı sordu. "Kazanamayacağınızı mı düşünüyorsunuz? İşte Hristiyanlık da bundan ibaret," dedi.

Ağız'ın karısı asla konuşmazdı. O İsa'nın Gelinleri'nden* sorumluydu, belki o zaman konuşuyordu ama İsa'nın Gelinlerine ne söyleyebilirsiniz ki? Bir ara oğullarından birinden hoşlanıyordum, birlikte yazın bir araziye park eden boş okul otobüslerinde oturup sohbet ederdik, bazen el ele tutuşur ve hatta öpüşürdük. Kuzen olduğumuz gerçeğinin oynaşmamıza engel olmasına izin vermedik. Otobüs Şoförü ve Kayıp Kız oyunu oynardık. O otobüs şoförüydü ve ben de kayıp kızdım. Beni eve bırakmasını istiyorsam, beni öpmesine izin vermek zorundaydım.

Bahar tatilinden sonra, muz şeklindeki bisiklet oturağına yapıştırması için kendisine STP motor yağı çıkartmaları çalan başka bir kızdan hoşlanmaya başladı ve ilişkimizin bittiğini ben yavaş yavaş fark edene kadar onu kasabanın her tarafında dolaştırdı.

Ağız konuştu. "Baban nasıl, Nomi?" diye sordu. "Neden ona sormuyorsun?" diye karşılık verince bisikletiyle uzaklaştı.

Bisikletimi yokuş yukarı sürmeye çalıştım ama pek işe yaramadı. Tepede yaklaşık altı metre ilerledikten sonra geriye

* Hristiyanlık inancına göre, İsa'nın Gelini tanımıyla İsa Peygamber'le evli olduğuna inanılan Kilise kastedilir. (ç.n.)

yuvarlanıyordum. Sonra tekrar denedim. Başka biriyle yapmak eğlenceli olabilirdi. Çok zor bir işti. Bana sigarayı bırakmayı düşündürdü. Ama nihayetinde bisikletimi yokuşun dibinde bırakıp tepeye ağır adımlarla yayan çıkmaya karar verdim.

Bu üzücü ama sigaralarım olmadan ne yapardım bilmiyorum. Bırakmayı denedim. Daha az katran olan sigaralara geçmeyi denedim fakat bir *Sweet Cap*'ten aldığım keyfi asla unutamadım. Bu benim markam. Açıklaması zor ama insanın belirli bir markası olması güzel bir his. Sigara almak için markete gittiğimde, *Ah, işte, rafta markamı görüyorum*, diye düşüncecek olmak içimi rahatlatıyor. "Bu senin markan mı?" diye soracak kasiyer. Ben de "Evet, o benim," diyeceğim. Bazı televizyon programlarını hiç kaçırmayan ve "Dizimi izlemek için eve gitmeliyim," diyen insanlar gibi. Sanki dizi onlarınmış gibi. Babamın *Hymn Sings*'i sahiplenmesi gibi. Belirli bir diziyi takip eden, her gün aynı saatte yapacak bir şeyi olan insanları hep kıskanmışımdır. Tıpkı kahrolan arkadaşımı kıskandığım gibi. Takip ettiği bir dizisi olan, kahrolan bir insan. Televizyon ve cezalandırma gibi şeyler düzensiz bir hayata ne güzel bir noktalama getiriyor. *Sweet Caps*'in de üzerimde benzer bir etkisi var. Onlar benim noktalarım ve virgüllerim, muhtemelen sonum da olacaklar. Kırk yaşına girdiğimde bırakmayı denerim. Ondan sonra kim sigara içmek ister ki? Gerçekten, ondan sonra kim yaşamak ister ki? Kırk yaşına girdiğimde, yaklaşık yirmi üç sene boyunca tavuk kafası koparmış olacağım. Vaktim gelmiş olur.

ON BİR

Yokluğunuzda size saygı duyulması, büyük bir planınız olduğunu düşünmek kolaydır. Bunu az önce ben mi söyledim?

Uzun bir süre tepede kaldım. Kendi kendime hava serinleyince eve gideceğimi söyledim ama havanın serinlemesi uzun zaman aldı. Toprağa Travis'in adını yazdım. Travis'in tasarlamama yardım ettiği yeni imzama alıştırma yaptım. Büyük bir *N* ve ölen birinin bağlı olduğu kalp makinesine benzer düz bir çizgiden ibaretti. O kısmı canımı sıkıyordu ama Travis gizemli olduğunu söyledi. Birkaç süslü imza daha denedim. Umduğum gibi olmadılar. Tash beni fazla zorlamamak hakkında uyarmıştı. Uzun zaman önce ismimde bir *a* harfi vardı. *Naomi*. Ama ben doğduğumda Tash ismimi söyleyemiyordu. Natasha ve Naomi'ydik.

Birlikte Prag'da yaşayacaktık, çünkü Tash olmamız gereken şehrin orası olduğunu söyledi. Büyükannemin ağacında otururken bana Kazakistan diye bir yerde küçük Mennonit kolonileri olduğunu söyledi. Stalin onları savaş sırasında ağır işlere yardım etmeleri için oraya koymuş. Bir ailenin yirmi çocuğu varmış. "Söylesene," dedi. "Kazakistan de." Söyleyince, "Hayır, gerçekten söyle," dedi. "Dilimleyen bir bıçak gibi." Bu artık en sevdiğim kelime. "Çok iletken," dedi. *İletken* onun sevdiği kelimelerden bir diğeri, gerçi bir şeyin başka bir şeye iletken olduğunu asla söylemezdi, sadece iletken olduğunu söylerdi. Doğru telaffuz edene kadar Kazakistan dedim.

"Bir gün oraya gideceğiz," Nomi, dedi. "O çocukları özgür bırakacağız ve kaldırım kafelerinde Çek sevgilileriyle oturup gülüşmeleri, içki içebilmeleri için onları yanımıza alıp Prag'a gideceğiz." Ben de gülüp içmek istiyordum ama Mennonit çocuklarından oluşan bir sürüyle birlikte değil. Yine de olumlu anlamda başımı sallayıp "Tamam," dedim.

En sonunda –ölmüş kümes hayvanlarının kokusunu taşımasaydı ferahlatıcı olabilecek– kuzeyden esen bir rüzgârla hava serinleyince eve döndüm.

Bulvarda Bay Quiring'i küçük oğluyla birlikte gördüm ama oğlanın ayakkabısını bağlamakla meşgul olduğu için beni fark etmedi. Çocuğun uyanık olması için biraz geç olduğunu düşündüm fakat Bay Quiring ne yaptığını biliyor olmalıydı. Belki de bir akşam yürüyüşüne çıkmıştı. Trudie de küçükken beni akşam yürüyüşlerine çıkarırdı; aydan, yıldızlardan ve yatmadan önceki "gece yemeğimizde" ne yiyeceğimizden bahsederdik.

O zamanlar benden nefret eden ve beni öldürmeye çalışan hayali bir arkadaşım vardı. Trudie'yle çıktığım akşam yürüyüşleri sorunlarımı unutmama yardımcı oluyordu.

Eve dönünce, babamı sarı katlanır sandalyesinde buldum. "Oturma alıştırması mı yapıyorsun?" diye sordum. Yapması gereken şeyi yapmaktan çekinmeyen bir mafya babası gibi gözleri kapalı bir şekilde omuzlarını silkti. Kabul etmekten nefret ediyordum ama Travis haklıydı. Babamı kurtarmaya çalıştığı kasabanın alay ettiği bir sersem gibi sonsuza kadar dururken hayal edebiliyordum. Ve bu durumun farkında bile değildi. Ya da farkındaydı ama umurunda değildi. Belki de farkındaydı ama başka ne yapacağını bilmiyordu.

Odama gittim, sessiz bir Keith Jarrett plağı koyup yatağıma uzandım. Kalkıp su içmek için mutfığa gidince, babamın

mutfak masasıyla göz kırpmadan bakışma yarışması yapmak için içeri girdiğini gördüm. Suyumu alıp ona iyi geceler dile-dim, o da bana iyi geceler diledi fakat bunu bana geceyi çıkara-mayacağını düşündüren bir sesle söyledi. *Kahve içmek için Minnesota'ya gidecek*, diye içimden geçirdim. Bunu görebili-yordum. Ailesinden geriye kalan uyurken, yabancı bir ülkede dini radyo kanallarını dinleyerek arabasıyla dolaşacak.

Odama dönüp yatağıma yattım. Yastığıma yakın bir yerde duvarın yarısına kadar sıçrayan eski kan lekelerine bakarken, her zamanki gibi bir bez alıp onu silmeyi düşündüm. Kan as-lında bisikletimden çakılların üzerine düştüğümde yüzümden gelmişti.

Tash'e aldığım Kotex pedlerle dolu koca bir kutuyla, küçük bisikletimle yalpalayarak eve dönüyordum, kız kardeşim on da-kika önce *kahrolası tüm kâseyi* doldurmadan babamın şifonye-rinden para alıp ihtiyacı olan şeyi ona almam için banyonun içinden tıslayarak talimatlar vermişti. O kutular küçük bir buz-dolabı kadar kocamandı ve gidonların üzerinde dengelediğim kutu görüşümü tamamen engelliyordu, ön tekerim kaldırımın kenarına çarpınca bisiklet kontrolden çıktı, birinin çakıllı araba yoluna yüzüstü serilirken, Tash'in pedleri yolun ortasına saçıldı ve bir kez daha yüzümden kan fışkırdı.

Bisiklet ve kutuyla iki ayrı sefer düzenledikten sonra nihayet eve döndüğümde Tash, "Tanrım, hayatımın geri kalanı boyun-ca bu kahrolası helada mahsur kalacağımı sandım," dedi. Yatak odama gidip yatağıma uzandım, yüzümdeki çakıl ve kurumuş kan kalıntılarını temizleyip onları Çinceye benzer bir şekilde yastığımın üzerindeki duvara bulaştırdım. Sağ yanağıma dik-katle bakarsanız, *Aero* çikolatasına benzeyen çok sayıda küçük delik görebilirsiniz. Duvarımdaki kahverengi kan lekesi beni Charles Mansonvari bir şekilde rahatsız etse de ona her baktı-ğımda o anda yüzümün *kanamadığını* bilmek hoşuma gidiyor. Bunlar umuda dair güçlü sözler, gerçekten.

Trudie'nin çocukları, kocası ve kitapları vardı. Bir arabası, gecelikleri ve beyaz dantel perdeleri vardı. Arkadaşları vardı. Ağırbaşlıydı. Her şey iyiydi. Herkesin onu tanıdığı, nereli olduğunu bildiği bir kasabada yaşıyordu ve bazen bu onu deli ediyordu ama çoğunlukla hoşuna gidiyordu, çünkü bu ona kendisini bir şeyin parçasıymış gibi hissettiriyordu. Tanrı'ya ve cennete inanıyordu.

Merhum babasından, büyükbabamdan sık sık bahsediyordu. Adı Nicodemus'tu. Babası arada adını hatırlamasa da ikisi çok yakındı. Genç ve sağlıklıken bile, bazen on dört çocuğunun adını hatırlamakta zorluk çekerti. Yarısi bebekken öldü. Küçük odadaki bir rafta onun eski, parçalara ayrılmış İncil'i duruyor, içinde doğum ve ölüm gibi önemli olayları yazabileceğiniz bir yer var. Bütün yazıları Nicodemus yazmış ama büyükannemin arada onu düzelttiğini görebilirsiniz. Oğlu Peter'ın ilk isminin Walter olduğunu düşünmüş ama aslında Albert'tı. Walter ölen, daha büyük çocuklarının adıydı. Büyükannem doğum ve ölüm bölümlerinde Walter'ın üstünü iki kez çizip Peter'ın yanına Albert yazmış. Bir başka yerde büyükbabamın Mina'sının üstünü çizip Minty yazmış. Gorge ve Hellen'ı da düzeltmiş.

Sanırım büyükbabam Nicodemus annemin kahramanıydı. Annem onu özlüyordu. Kurabiye tepsisinde merdivenden kayarken babasının cep saatiyle süre tutmasını özlüyordu. Cambaz ayaklıklarıyla bahçede koşup ikinci kattaki penceresini tıkladmasını izlemeyi özlüyordu. Onu on üç yaşındayken tek başına Ontario'ya kısa bir iş gezisine göndererek ona araba kullanmayı öğretmişti. Araba kullanmaya bayılıyordu. Trudie ve Ray sık sık arabayla dolaşmaya giderlerdi, aralarındaki koltukta Wrigley'nin naneli sakız paketlerinden oluşan küçük bir yığın olurdu. Sınıra yakın küçük kasabalara gidip öğle yemeği ya da tatlı yer ya da sadece kahve içerlerdi.

Kilisede, Trudie en yüksek sesle ilahi söyleyenlerden biriydi. Bütün ilahilerin sözlerini biliyordu ve şarkı söylerken bana

kafesinden yeni salınan bir kuşu ya da siyasi mahkûmu hatırlıyordu. Çok küçükken başımı onun kucağına koyardım. Naylon çoraplarından fırlayan tek tük tüyleri görebiliyordum. Komünyon sırasında kadınlar çoraplarını çıkarmadan birbirlerinin ayaklarını yıkarlardı. "Ah," dedi Trudie, "hemen kuruyorlar." Parmaklarını şıklattı. Ancak erkekler çoraplarını çıkarıyorlardı ve ayak hastalıklarına dair yeterince dehşet verici şey görürdüm.

Kiliseden sonra, dinç ve net bir sesle "Hadi gidelim!" derdi. Koridor boyunca ilerleyip arka tarafta Ağız ve cemaatten kişilerle el sıkışmanız gerekiyordu ama o genellikle kız kardeşimle benim ellerimizden tutup bizi orgun yanındaki ön kapıdan dışarı çıkarırdı. "Vay canına, içerisi çok sıcak," derdi. "Temiz havaya ihtiyacım vardı."

Arabada oturup babamın gelmesini beklerdik, çünkü o her zaman el sıkışmak için koridorda ilerlerdi ve bu çok uzun zaman alırdı. Genellikle, otoparktan en son ayrılan araba bizimki olurdu.

Babamın içerde işini bitirmesini beklerken, annem yüzünde tuhaf bir gülümsemeyle dosdoğru önüne bakardı. Bazen babam dışarı çıkıp "Sanırım eve kadar yürüyeceğim derdi," annem de "Bunu bana şimdi mi söylüyorsun?" diye karşılık verirdi. "Kızlar ve ben burada oturmuş seni bekliyorduk."

"Pekâlâ," derdi babam, "eve arabayla döneceğiz."

"Hayır," derdi annem, "artık önemi yok. İstersen eve kadar yürüyebilirsin."

"Yürüsem mi?" diye sorardı babam.

"Aman Tanrım!" derdi kız kardeşim.

"Yürümek istiyor musun?" diye sorardı annem.

"Yürümeyi düşünüyordum," derdi babam.

"O hâlde yürü," derdi annem. Ve babam eve yürüyerek dönerdi. Babam anneme bayılırdı. Buna eminim.

Menno Simons için bir hayal kırıklığı olabilirim ama sunduğu hammaddelerden yeni bir inanç oluşturduğumu bilme-

sini isterdim. Hâlâ bir gün New York'ta dördümüzün birlikte olacağına inanıyorum. Lou Reed de bizimle birlikte yaşayabilir. Öğlene kadar uyur, sonra Central Park'ta frizbi oynarız, ardından çaldığı kulüplerde Lou'yu izlemeye gideriz. Onun sahne ekipmanlarını kurmaktan sorumlu olabiliriz. İnsanlar, "Hey, şu Lou Reed ve sahne ekipmanlarından sorumlu Mennonit ailesi mi?" diye sorar.

Trudie çocukluğundan bahsetmekten hoşlanırdı. Kasabayı kastederek, "Ah, burayı dilediğim şekilde kullanırdım," derdi. Annemin ailesi buraya gelen ilk insanlardan biriydi. Kız kardeşim gülerek "Nereyi?" diye sordu. Bu kasaba gerçek bir şeyin olmasına izin verilmeyen bir film seti gibi. Burası hayalet bir kasaba. Brigadoon.*

Annem ona Rusya'da kalsaydık, ahırlarımızın ateşe verileceğini ve içimizin dışımıza çıkarılacağını söyledi. "Savaşta, doğrama kütüğünde kendisini ilk bulacak olanlar tuhaf tiplerdir," dedi.

"Ah, bu orijinal bir düşünce mi?" diye sordu Tash ona.

"Yanlarına neredeyse hiçbir şey almadan yola çıkmalarını kastediyorum," dedi annem. "Belki bir düzine çörek almışlardır. Ya da birkaç battaniye. Çoğu gecenin bir yarısı kaçmak zorunda kalmış."

"Pekâlâ, gecenin bir yarısı kaçmak bir klişe," dedi Tash ona. İnsanlar gün içinde de kaçıyorlar.

"Ailelerin çoğu ya yolda birbirlerinden kopmuşlar," dedi annem "ya da ölüp yolların kenarına terk edilmişler. Onları gömmeye vakitleri yokmuş. Buraya gelmemize izin verdikleri için şanslıyız."

Kız kardeşim, "Ah, tabii, çok şanslı hissediyorum," dedi. "Stalag 14'ten[†] Studio 54'e."[‡] Bu tür şeyler söylediğinde annem

* Her yüz senede bir sadece bir günlüğüne ortaya çıkan gizemli bir İskoç köyünü konu alan 1947 yapımı müzikale adını veren köy. (ç.n.)

† Almanya'da savaş mahkûmlarının kaldığı kamplara verilen isim. (ç.n.)

‡ Manhattan, New York'ta 1977-1980 yılları arasında popüler olan bir gece kulübü. (ç.n.)

ona gülerdi ve Tash yanaklarını içine çekerdi. Büyükannem, anneme evi daha temiz tutmasını söylerdi. "Motivasyona mı ihtiyacın var?" diye sordu ona. Annem motivasyona ihtiyacı olmadığını, sadece evi temiz tutmayı o kadar umursamadığını söyledi. Büyükannem temiz bir evi bir kartvizite benzetirdi. "Eğer dışarıdayken kıyamet koparsa ve yüce Tanrı yanımıza inip evine girse, evin temizliğinden onun koyunlarından biri olduğunu anlar," dedi büyükannem.

"Sonra ne olacak?" diye sordu annem.

"Geri dönmeni bekleyecek," dedi büyükannem.

"Peki ya evim dağınıksa?" diye sordu annem.

"Tanrı hemen evini terk eder," dedi büyükannem.

"Ah," dedi annem, "anlıyorum." Gerçekten anlayıp anlamadığını ya da anlamış gibi yapıp yapmadığını hiçbir zaman anlamazdım, belki de sadece o sinir bozucu gizemli havasını korumaya çalışıyordu.

Evimiz aynı karışıklık içinde olmaya devam etti. Babam içini çekip izotoplar ve karbonlardan oluşan dünyasına kaçardı. Radyoaktif elementlerin doğası gereği istikrarsız olduklarını, çekirdeklerinin emisyonları yüzünden zamanla kütlelerini kaybettiklerini öğrendim.

"Peki bu kimin umurunda?" diye sordum babama.

Çenesini işaret ve başparmağının arasına alıp yanıt verdi. "Bu radyoaktif elementler daha istikrarlı olabilmek için parçalanırlar. Bu hoşuma gidiyor," dedi. Termodinamiğin ikinci yasası bu noktada devreye giriyor." *Babam ve İkinci Yasası*.

"Sus," dedim. Elimle ağzını kapattım.

Annem Pennsylvania'lı Amişlerin* uydurduğu *Dutch Blitz* kart oyununu oynamayı severdi. Gerçek dünya onları daha çok rahatsız etse de birbirimizin farklı şubeleriyiz.

* 1693'te Jacob Ammann'ın liderliğinde İsviçre'de kurulan, 18. ve 19. yüzyılda Avrupa'dan Amerika'ya göç eden, basit bir hayat sürmeleri, sade giysileri ve modern teknolojinin birçok kolaylığına zor adapte olmalarıyla bilinen aşırı tutucu bir topluluk. (ç.n.)

Oyun hızla ilgiliydi. Trudie *Dutch Blitz* oynayabileceği birinin olması için geç saatlere kadar uyanık kalmama izin verirdi. *Dutch Blitz*'e deli oluyordu. Oyunlar arasında kartlar karıştırılırken, başımı masaya koyup gözlerimi kapatmama rağmen "Bir kez daha," derdi. Bazen biz oyun oynarken Tash eve gelip "Aman Tanrım, *Dutch Blitz* oynuyorsunuz!" diyince, Trudie "Pekâlâ benden bu kadar, teşekkürler Nomi, çok eğlenceliydi," derdi. Sanırım hepimiz güvenli bir şekilde evde olana kadar uyanık kalmak için *Dutch Blitz*'i kullanıyordu. Ama o zaman bunun farkında değildim. Endişesini asla belli etmezdi. İstırabı aleni bir şekilde belli etmekten nefret ederdi. Gerçi günün birinde belli edecekti...

Bir gün Ağız evimize gelip onunla araba yolunda yalnız konuşmak istedi.

"Ah, Pete'in aşkına, Hans, sorun ne?" dedi. Tash ve ben onları evden, oturma odasının penceresinden izliyorduk. Trudie sırtı bize dönük bir şekilde arabanın kaportasına otururken, Ağız kollarını göğsünde kavuşturarak onunla konuşup arada sırada onu dinliyordu. Ama annemin konuşmasını göremiyorduk. Arada ellerini çaresizce havaya kaldırıyordu. Sonra kamburunu çıkarıp yüzünü eline yasladı. Yazlık bluzunu esneten omurgasını görebiliyordum. (*Omurga* ve *bluz* kelimelerini yeni keşfettim. Yetmiş yaşımdayım.) Tash'e ne hakkında konuştuklarını sorunca "Nereden bileyim," dedi.

Bir ara Ağız konuşurken, annem dönüp bize baktı ve el salladı. Tash'e, "Bize el salladı," dedim, Tash kör olmadığını söyledi.

"Mutlu, değil mi?" diye sordum Tash'e. "Aksi hâlde neden el sallasın?"

"Bu istemsizce yapılan bir şey," dedi Tash. "Anneler el sallar. Bizim de gülümsememiz gerekiyor." Annemin el sallamasına gülümseyerek karşılık verdim. Tash gülümsemedi.

"Ağlıyor mu?" diye sordum. "Hey, Tash, o ağlıyor mu?"

"El sallayarak karşılık vermelisin... Ağız annemizden bir şey yapmasını istiyor," dedi Tash. Sonra da tükürüğüyle bir baloncuk yaptı.

"Ne?" diye sordum. "Ne demek istiyorsun?"

Tash onları işaret etti. "O pislige bak," dedi Tash. "O kahrolası herife..."

"Hişt," dedim. Elimi ağzına koyunca onu itti ve bana kaybolmamı söyledi. Sonra kalktı, "Pekâlâ, bu beş yüz senelik bir deneyin başarısızlığının kanıtı," dedi.

"Ne?" diye sordum.

"Ne mi?" dedi ve bir plak koydu.

Ağız biraz daha konuşmak ister gibi görünüyordu ama arabanın kaportasından kalkan annem yavaşça ondan uzaklaşıp eve doğru ilerledi. Annem olumlu anlamda başını sallayıp, *Pekâlâ, tamam ama artık çocuklarımla yanına dönmeliyim*, der gibi omzunun üzerinden bakıyordu. En sonunda Ağız gitti ve annem içeri girdi. "Ne istiyor?" diye sordum ona ve annem "Ah, hiçbir şey," dedi.

"Hiçbir şey mi?" dedim. Annem gülümseyerek mutfağa gidip bir kaba su doldurdu. Onu takip ettim. "Hiçbir şey mi?" diye sordum yine.

"Kilisedeki kütüphanede çalışmamı istiyor," dedi.

"Bir iş gibi mi?" diye sordum.

"Evet," dedi.

"Çalışacak mısınız?" diye sordum.

Canımı sıkan bir kakhaha attı. "Nomi," dedi, "elbette çalışacağım." Sonra hem hayran olduğum hem de nefrete ettiğim o kocaman, sahte, ürkütücü gülümsemesini takındı.

ON İKİ

Bir yaz ben on bir ve Tash on dört yaşındayken, kardeşim ve annem Woods Gölü'ndeki adaların birindeki Hıristiyan kampında iki haftalığına çalışmaya gittiler. "Babanla ilgilenebileceksin, değil mi?" diye sordu annem. "Ne kadar zor olabilir ki?" dedim. "Evet," dedi Ray, "arada sırada kafesime bir parça et atman yeterli."

Tash çok heyecanlıydı, çünkü gidecekleri yer bir erkekler kampıydı. Annem revirde çalışacaktı ve Tash aylak aylak dolaşıp çekici görünerek erkekleri deli edecekti.

Babam ve ben o zamandan beri çok işimize yarayan alfabe rutinini o günlerde geliştirdik. *Alfaghatti*'yle başlayıp *Bread ve Cake'e** geçtim. Sonrasında babam mola vermek için beni Sunset Diner'a götürdü, çünkü *D* harfiyle başlayan bir şey düşünemedim.

Tash kamptan eve dönünce bana Mason McClury adında genç bir kamp idarecisiyle harika bir romantik ilişki yaşadığını söyledi. "Tanrım, ismi bile harika," dedi. Ona deli olan genç adam onunla birlikte çıplak yüzmeye gitmek için kulübelerinde uyuyan dokuz yaşındaki çocuklardan oluşan grubunu yalnız bırakıyormuş. "Peki ama bütün yaz boyunca adadaki tek kız sen değil miydin?" diye sordum. Tash hırlayıp elini bir pençe gibi kaldırdı. Bu bana arka bahçede oynadığımız Beyaz Diş oyununu hatırlattı.

Annemle birlikte kamp teknesiyle adadan ayrılırken, Mason'ın iskelede durup ona öpücükler yolladığını söyledi, çok

* (İng.) Ekmek ve Kek. İngiliz alfabesinin ikinci ve üçüncü harfleriyle başlayan kelimeler. (ç.n.)

sevimliymiş, hatta ondan ayrılmak istemediği için giysileriyle suya dalıp teknenin peşinden yüzer gibi yapmış. "Tekneye varabildi mi?" diye sordum. "Hayır, elbette yetişemedi," dedi Tash. "Motorlu bir tekneydi. Bu bir jestti, Nomi," dedi. "Sevgi gibi." Bana Mason'ın ona mektup yazmaya söz verdiğini ve yaz sonunda adadan ayrılınca ileride birlikte olacaklarını söyledi.

Sonbahar geldiğinde Mason ona hâlâ yazmamıştı ve Tash adresini kaybetmiş olabileceğini, bunun tam da ondan beklenilecek bir şey olduğunu söyledi, fakat Mason ona okul takımında basketbol oynadığını ve küçük bir kasabada yaşadığını söylemişti, bazen takımı bizim kasabamızın takımıyla maç yapıyordu, bu yüzden Tash spordan nefret etmesine rağmen bütün maçlara gitmeye başladı, insanlara Mason McClury'yi tanıyıp tanımadıklarını soruyordu ama herkes "O kim?" diye yanıt veriyordu. Maç boyunca orada oturup takımımız için tezahürat eder gibi yaparken kızgın utanç gözyaşları dökmemeye çalışıyordu. Otoyolda eve doğru yürürken, kendisini bir besi hayvanı kamyonunun önüne atmanın nasıl olacağını düşünüyordu. Onu gerçekten kimin özleyeceğini düşünüyor ve "hiç kimse" sonucuna varıyordu. Elbette, bana bunların hiçbirini söylemedi. Günlüğünü okudum. Açıkçası *kızgın utanç gözyaşları* kelimelerinden etkilendim.

Sonra ona karşı daha nazik olmaya çalıştım, Tash bir yerlere giderken, ona "Neden gitmek zorundasın?" ya da "Umarım geri dönersin," diyordum ama bu kez de sorunumun ne olduğunu merak etti. Sonra küçük kız döneminin sona erdiğine işaret eden bir törenle günlüğünü yakıp küllerini Sıçan Nehri'ne serpti, artık tam anlamıyla hayata küsmüş bir kadındı.

Kısa bir süre önce Tash'ın şifonyerinin üst çekmecesinde üzerinde adı olan küçük bir kart ve zarf buldum. *Natasha, canım, "Tanrı her zaman size yol gösterecek, kurak topraklarda sizi doyurup güçlendirecek; iyi sulanmış bahçe gibi, tükenmez su kaynağı*

gibi olacaksınız." Sana neşe, huzur ve rahatlık diliyorum. Hep aklımda olacaksın, seni sevgi ve kıvançla anacağım. Güvende ve güzellik içinde olduğunu hayal edeceğim. Annen.*

Şaşırtıcı. Trudie, Tash'ın bir gün gideceğini biliyor muydu? Belki de Trudie gitme fikrini aklından geçiriyordu ve bu kartı Tash'ın şifonyerine saklamıştı. Eğer öyleyse, *benim* kartım neredeydi? Gerçi Tash annemden aylar önce evi terk etmişti ve bunun tek bir anlamı olabilirdi... Bilemiyorum. Ya annem kasabayı terk edeceğini bildiği için Tash'e veda ediyordu ya da Tash gitmeden önce kartı bulamamıştı ya da bulmuş ama onu unutmuştu YA DA annem gitmeden uzun zaman önce Tash'e veda ediyordu. Bir elbise provası gibi. Gerçekten gitmeye cesaret etmeden önce mi? Ray'ın hatrına gitmesi gerektiğini düşünmeden önce mi? Burası âdeta soru yağmuruna tutulmuş gibiydi. Onların arasında boğulabilirdiniz.

Travis babası için panjur takıyordu. Araba yolumuzda babasının iş kamyonetinde otururken bana doğum kontrol hapi kullanmam gerektiğini söyledi. *Evet, muhtemelen*, diye geçirdim içimden. İyi fikir. Travis babasının yanında çalışıp kendi kendine bir şeyler öğrenmek için okulu bırakmak zorunda kalmıştı. On sekiz yaşına yeni girmişti. Okulun gülünç olduğu fikrini destekleyen şeyler söylemek isterdim.

Ona İngilizce öğretmenimin kasıklığın ne olduğunu bilmediğini söyledim. Onlara iğrenç bir şekilde büyütülmüş cinsel organ diyordu. "Kasıklıklar Shakespeare'in döneminde çok modaydı," dedi Travis. *Çok moda* deme biçimi beni rahatsız ediyor. Ona biyoloji öğretmenimin bize üreme sistemini öğretirken, tepegözdeki penisi işaret edip "Ee, işlevsiz," dediğini

* İncil'in Yeşaya kitabının 58. bölümünün 11. mısrası. (ç.n.)

söyledim. "Maymunlar," dedi Travis. Eve dönünce sözlükte *kasıklık* ve *maymun* sözcüklerine bakmayı aklımın bir köşesine yazdım. Sonra panjurları takmaya gitti. Benim tarih sınıfımla birlikte bir çiftçi tarlasına gidip taş toplamam gerekiyordu. Mevcut hayatlarımızın ne kadar mükemmel olduğunu takdir etmemizi sağlayacaktı.

Tarlada birkaçımız taşlarla SOS* yazdık, gerçi üzerimizden ilaçlama uçağı dışında hiçbir şey geçmedi ve zehirden neredeyse boğulacaktık. O kadar sıcaktı ki, gözlerimiz onları kırpamayaçağımız kadar korkunç bir şekilde kurudu ve Bay Quiring damla çıkarmak için ilkyardım çantasını açmak zorunda kaldı.

Tarlada uçan, tam ortadan ikiye yırtılmış bir not buldum. Şöyle yazıyordu: *Oturuyorum, sarhoş olmak istiyorum ama S. H.'de adı Andrew olan hiç çiçek çocuk yok. Çirkinim ama amaç o oğlanları çıldırtmak. Günün birinde seksi birine denk gelirsin, haha. Pekâlâ pislik, ben ve Sherise, neyse, sanırım bir süre kız kardeşimde kalacağım, pantolonumu unutursan umarım bu gece kafayı bulmazsın, onu terk etmelisin, bu kadarını yapabilirsin. Kız sürtüğün teki, herkesin yaptığını yaparak ortalıkta dolaşma. O kız seni kapana kıştırarak!! Ben sadece söylüyorum, burada ya da değil, senin kızınım. Her zaman çapkınlık yapacağım. Senin kızın!*

Birkaçımız kâğıdın diğer yarısını aradı ama rüzgâr onu bir başka kasabaya uçurmuş olmalıydı. "Senin kızın"ın neden bahsettiğini çok iyi biliyordum, çünkü ben de söylemek istediklerimin sadece yarısını söyledim ve onların sadece yarısı mantıklı olurdu, itiraf etmem gerekir ki bu iletişim becerimi cömertçe değerlendirme anlamına geliyor.

Taş tarlasından eve dönerken, insanlar hakkında bilmediğimiz şeylerin onları insan kılan şeyler olduğu aklıma geldi ve bu düşünce beni üzdü ama bu on iki farklı dilde eve hoş geldin diyen türden rahatlatıcı bir üzüntüydü.

* İmdat çağrısı. (ç.n.)

Okula döndüğümüzde, müdürümüz çok sayıda anne-babanın olası olumsuz sonuçlardan şikâyetçi olduğu için okulun son gününde Queen City Kids'in* kafeteryamızdaki konserini iptal ettiğini söyledi. Bunun yerine bize ağzımızı pembeye bulayarak diş çürüklerimizi gösteren tabletler verildi. Buradaki değişiklikleri takip etmek zor.

Okuldan sonra eve dönüp biraz kestirdim. Uyandığımda, kolumda ısırık izleri buldum. Test etmek amacıyla kolumu ısırınca izler örtüştü. Bunun deliliğin başlangıcı olup olmadığını merak ettim. *Christina'nın Dünyası* posterim tekrar başıma düştü, çünkü Ray duvara raptiye takmamı istemiyordu. Ağzımdaki pembe madde Nuh'un Gemisi yastık kılıfıma bulaşmıştı. İçimden şöyle geçirdim: Dünyadaki insanlar iki gruba ayrılabilirler. Orada durdum. Travis ufkumu genişletmemi ve düşüncelerimi tamamlamayı önermişti. Kendimi geliştirebileceğim yöntemlerden oluşan bir liste yapmamı söyledi. *Ah, tabii, bunun çok faydası olur*, diye düşündüğümü hatırlıyorum.

1. Sohbetler için seçilmiş konular: Daha sonra doldurulacak.
2. Eylem planı: Filozofların kitaplarını oku (Albert Camus'den *Yabancı*)
3. Haberler hakkında fikir edin, mümkünse dünyadan haberler bölümünü oku.
4. Gerçekten eğlenceli ol.
5. Varoluşçuluğun mevcut tanımını iyice kafana sok.
6. Kariyer seçenekleri: Okul müdürü, şehir planlayıcısı, taş kırıcısı, serbest dedektif, sualtı araştırmacısı.
7. Kişilik geliştirme: Jung, Adler, Freud oku. *The Jam* dinle.

* 1968-1983 yılları arasında aktif olan Kanadalı bir rock grubu. (ç.n.)

Oturma odasına dönüp gazete yığınlarına baktım. "1982 yazı bahriyeli çizgilerinin sezonu" yazıyordu.

Yatak odama gidip çocukken yaptığım gibi yatağında diz çöktüm. Ellerimi birleştirip başparmak eklemlerimi sertçe alnıma bastırdım.

Yüce Tanrım. Ne istediğimi ya da kim olduğumu bilmiyorum. Anladığım kadarıyla, sen biliyorsun. Hımm... harika. Boş ver. Burada çok kötü bir şöretin var. Bunu bilmelisin. Ah ama sanırım bunu zaten biliyorsun. Beni hemen kurtar. Ya da vaktin olunca. Birlikte kaçabiliriz. Bu aptallık. Ne yapıyorum? Herhalde bu bir dua. Kendimi bir ahmak gibi hissediyorum fakat bunu da biliyor olmalısın. Kız kardeşim Tanrı'nın müzik olduğunu söylerdi. Güle güle. Amen.

Yatağıma uzanıp o yoğun, tatlı hissin üzerime hücum etmesini, o gerçekdışı yarı uyanıklık hâlinin gelmesini bekledim, hikâye başlayıp kendine ait bir hayat edindiğinde tek yapmanız gereken gözlerinizi kapatıp teslim olmak ve boş vermektir. Teslim olmak, boş vermek ve gevşemek.

ON ÜÇ

Hands Dayı'nın karısı Gonad Yenge bir sabah sessizce içeri girip bizi kocasını dinlemek yerine *The Knacks* eşliğinde kıvrırken yakalayınca, Trudie ağlama odasındaki işinden oldu.

Bir süre Hands Dayı, ben ve Tash dahil bir grup kızı alıp berbat kokan İstirahat Limanı'nda Dünya'daki En Yaşlı Menonitler için ilahiler söylemeye zorladı. Tepsileri ve oksijen tüpleriyle birlikte tekerlekli sandalyelerinde iki büklüm otururken yanlarından geçtiğimizi fark ettiklerinde inleyip bir başka yüzyıldan kalma incecik benekli ellerini uzatarak bize dokunmaya çalışırlardı. Özellikle de adamlardan biri ıslak dudaklarını kırk kez şapırdatır ve bakıcıları bizi yanına gidip "What a Friend We Have in Jesus" ilahisini söylemeye zorlayana kadar sağlam elini sallardı, o da bize eşlik ederdi ama şarkının sözleri ya da melodiyle değil. Bazılarının kavrayışı inanılmaz ve korkutucuydu. Beni beraberlerinde cennete mi götürmeye çalışıyorlardı, yoksa çaresizce onları güvenli, koşup oynanılan ve bağımsızca nefes alınan bir hayata götürmemi mi istiyorlardı, emin değildim. Bazen işe yarar ve ortama uygunsuz görünen şık bir kadın odasından çıkıp ilahi söylememizi dinlerdi. Bir keresinde ayrılmak üzereyken kadının yanına gidip ona "Merhaba, adım Nomi," dedim, cevap olarak cehenneme gitmemi söyledi.

Tash'le Trudie'ye bizi bir daha oraya götürmemesi için yalvardık, neden bahsettiğimizi biliyordu. Sanırım eninde sonunda hayatım bu olacak. İlk elli senemi tavuk öldürerek geçirdik-

* (İng.) İsa Ne İyi Bir Dost. (ç.n.)

ten sonra İstirahat Limanı'na gideceğim. Şükürler olsun. Ben de dost canlısı küçük kızlara cehenneme gitmelerini söyleyen yaşlı bir kadın olacağım.

İstirahat Limanı'ndan sonra, Trudie kilise kütüphanecisi olarak işe başladı. Antropolojik anlamda insanları çok severdi, o yüzden ilk başta o kadar kötü değildi. Aradıkları kitabı bulmalarına yardım etmek hoşuna gidiyordu. "O kitap için üç hafta süre ister misiniz?" diye sorardı. Standart süre iki haftaydı ama annem insanların teslim tarihi için telaşlanmadan bitirmelerini isterdi.

Bazen Tash ve benim üst kattaki kiliseden kaçmamıza ve kitapları raflara dizerek, sırtlarına rakamlar yapıştırarak ya da bir şeyler okuyarak onunla vakit geçirmemize izin verirdi. Bir grup yaramaz Hıristiyan çocuğu konu alan *Sugar Creek Çetesi* serisinin bütün kitaplarını okuduk. Kötü şeyler oluyordu. Başlarını belaya sokuyorlardı. Ama hikâyenin sonunda daima günah işlemek ve affedilmekle ilgili bir şey öğrenirlerdi. Billy Graham'ın kitaplarının yanı sıra, kocanız işten eve döndüğünde temiz ve sessiz olmayı, çocukları cezalandırmayı öğütleyen kitaplar okurduk.

Kütüphanenin kokusu ve radyatörlerin tıslayıp tınlayarak bizi korkutması hoşumuza giderdi. Nedense kütüphanedeyken, Tash ve ben Alman casuslar gibi yapar ve birbirimize Platzy ve Strassy diye seslenirdik. Kitaplara ufak tefek bilgiler sakladık ve sonra onları nasıl bulacağımıza dair birbirimize ipucu verirdik. Muhtemelen hâlâ Billy Graham'ın kitaplarının arasında "Bugün birkaç saat boyunca korkunç bir şekilde işkence gördüm ama iyiyim. Saat sekizde ÜberSwank'ta birer içki için buluşalım. Platzy," gibi şeyler yazan küçük notlar olmalı.

Bazen anne-babalar vaaz esnasında yaramazlık yapan çocuklarını azarlamak için kütüphaneye getirirlerdi. Bir keresinde üç yaşındaki bir çocuğun bağırıldığını duydum: "Onu ısırmadım! Onu tekmelemedim! Onu çimdiklemedim! Ben iyi bir Hıristiyanım!"

Kiliseden sonra babam bizi almak için aşığı gelirdi ve birlikte eve dönerdik. Annem sık sık kütüphanede çalışıyor gibi görünüyordu. Babam bazen kitaplar için yeni raflar inşa ederdi ve annem masasında oturup bacaklarını sallarken ona rafları nereye koyması gerektiğini söylerdi. Ağız ona işini sahiplendiğini ve İsa'nın sadık bir askeri olduğunu görmenin güzel olduğunu söyledi. Babam elinden geldiğince yardım etmekten memnundu. O sadece annemizle vakit geçirmek istiyordu. Nerede olduğunun önemi yoktu.

Sadık asker demişken, Tash onlardan biri değildi. Gizlice bir iğne ve patatesle kulaklarını deldirmişti. Nadiren bizimle sohbet ederdi ve gözleri yarı kapalı olurdu. Bazen bir şeyler mırıldanırdı ama ona ne söylediğini sorduğumuzda "Unut gitsin," diyerek karşılık verirdi. Banyo yaparken yanına radyosunu ve mumlarını almaya başladı. Babam küvete düşüp ölümüne sebep olmaması için radyosunu tezgâha bantlardı. Yatak odasının duvarlarına Patti Smith şarkılarının sözlerini yazıyordu, bir de NOSTALJİNİZİ BANA DAYATMAYIN yazmıştı.

Sonra Ian'la çıkmaya başladı, *Greb Kodiak*'ın aksine, zincirli motosiklet botları giyiyor ve kasabada dolaştıkları nadir anlarda elini Tash'in kalçasına koyuyordu, ne de olsa *yürümelerine* gerek yoktu. Koşmazlardı da. Tash beni koşmak hakkında uyarılmıştı. Aptallar ve çocuklara göre bir şeydi. Ian'ın soluk kırmızı bir *Econoline* minibüsü vardı, arka tarafında pencereleri yoktu, sadece bir döşek ve soğutucu vardı. Ian bazen gözlerine kalem çekerdi. Tash gözbebeklerini vurgulayıp onu ölü gibi gösterecek şekilde nasıl kalem çekeceğini ona göstermişti. Ense hoşuna giderdi ve onu vajinalarla kıyaslardı. Bana mitozun ne olduğunu o söyledi. "İki kız hücre," derken ses tonu hoşuma gitmişti. Kız kardeşimin elini tutmasına izin vereceğinden emin bir şekilde elini tutmasına bayılırdım. Islak kahverengi gözleri ve çok uzun

kolları vardı, Keith Richard'inkine benzer şekilde alt dişleri hafifçe üst dişlerinin önündeydi. Bir keresinde çekip gitmem için bana beş dolar vermişti.

Tash bir gecede aniden uzadı. Annem, "Tash, uykunda boy atmış olmalısın," dedi. Tash insanın uykusunda boy atmasının mümkün olduğunu sanmadığını söyleyince, Trudie ona elbette mümkün olduğunu söyleyerek karşılık verdi ve Tash, "Öyle mi? Gerçekten mi? Peki nasıl?" diye sordu. Kafası güzel bir keş gibi davranmak hoşuna giderdi ama bence Trudie sırf bir şeye güldüğünü duymak için onunla uğraşıyordu, çünkü Tash yanımdayken artık nadiren gülüyordu ve alaycı bir kahkaha hiç gülmemesinden daha iyiydi, sanırım.

Sabah kahvaltı masasına geldiğinde, hepimiz ona baktık. Gerçekten de bir gün öncesine kıyasla otuz santimetre daha uzundu. "Bir şeyin üzerinde mi duruyorsun?" diye sordu annem. "Eklemlerin ağrıyor mu?"

"Aman Tanrım," dedi Tash. Trudie kolunu ona dolayıp uykusunda boyu uzayan bir kızın hâlâ nasıl bu kadar katı olabildiğini sordu. Tash ona bunun çok mantıklı olduğunu söyledi, aslında hiç mantıklı olmadığı anlamına geliyordu ama en azından sohbet ediyorlardı. Tash'ın ipli bir bikini altı ve açık mavi sutyeni vardı. Sabah okula hazırlanırken giyinmesini izlemek hoşuma giderdi. Nazareth'in "Love Hurts" adlı şarkısı eşliğinde giyinmeyi severdi. Her sabah aynıydı. Hepimiz okula ya da işe gitmeye hazırlanırdık, babam tıraş olur ve annem öğle yemeğini pişirirken, aşkın sebep olabileceği bir dizi kötü şey Tash'ın stereo hoparlörlerinden bangırdardı. Sutyenini profesyonel bir şekilde takmasına bayılırdım, kopçasını önden bağladıktan sonra onu çevirip tek bir hamlede kollarını askılarından geçirirdi.

* (İng.) "Aşk Acıtır". İskoç hard rock grubu Nazareth'in 1975 çıkışlı *Hair of the Dog* albümünde yeniden yorumladığı, orijinali Everly Brothers'a ait olan şarkı. (ç.n.)

Okuldan eve yürürken bluzunun altında farklı şeyler yaparak sutyenini açıp kolundan dışarı çıkarabilirdi. Turuncu, bazen de beyaz erkek gömlekleri giyerdi, düşük belli Lee kotuna Wesson silah tokası olan deri bir kemer ve ortasında mavi bir boncuğu olan beyaz deriden örölmüş bir boyun bağı takardı. Düz siyah saçını ortadan ikiye ayırırdı. Ten rengi çok solgundu ve gözleri Ray'inkiler gibi koyu yeşildi. Dişlerine çok özen gösterirdi. Diş ipi kullanma konseptini evimize o getirdi. Parfümü Love'ın Baby Soft'uydu. Hafif bir koku elde etmek için onu kendimden uzakta sıkıp puslu damlaların içinden geçmeyi bana o öğretti. *Faşizmin* ne demek olduğunu anlıyordu. Kot pantolonunun bacaklarından birinde üç küçük beyaz boya damlası vardı ve küçücük, pembe işlemeli harflerle BOK YİYİN VE ÖLÜN yazıyordu. Gerçek ders kitapları vardı; matematik, fen... O, olmayı umduğumdan çok daha fazlasıydı.

Bir haziran akşamı saat 17.36'daki ışık, fiskiye suyunun tozla karışık kokusu ya da "Seni öldüreceğim!" diye bağırın komşu çocuğunun sesi olabilirdi ama birdenbire onu çok özlediğim için öleceğimi sandım. Sanki bayılıyordum, düşüp kendimden geçecektim. Sırtımdan vurulmak gibiydi. Tam bir sürprizdi ama hoş bir sürpriz değildi. Ve sonra geçti. Her zamanki gibi. Ama bir hastalık, bir nöbet gibi beni yorgun düşürdü.

Bugün not defterimin kenarındaki boşluklara Travis'in adını yazdım. Bütün Travisleri sildiğim yerlerde hâlâ lekeler var. Sağ dirseğimin izini de bıraktım. İleride bir gün dişlerim bulunamazsa kimliğimi saptamakta işe yarayabilir.

Ona Trav dememe izin vermiyor. *Trav-iss*, dedi.

"Günter Grass'ın halkımızdan kaba diye söz ettiğini biliyor muydun?" diye sordu bana.

"Ne pislik ama," dedim. Şaka yapıyordum fakat Travis

onun iyi bir yazar olduğunu söyledi, hiçbir şey açıklayacak hâlim olmadığı için "Ah, evet, biliyorum," dedim.

Travis yatak odasının duvarındaki haritada bana Vistula Nehri'ni gösterdi. Ve Gdansk da denen Danzig'i de. Parmağıyla Vistula'yı takip etmesini izlerken heyecanlandım. Halkımızın kabalığını hayal ettim. Travis'e ne yaptıklarını sordum. Omuzlarını silktiler. "Yem değirmenlerini yakmışlar. Onlara ait olmayan yem değirmenlerini."

"Ah, dedim, bu çok büyük kabalık, değil mi?"

Travis elini bluzumun altına sokup boynumu emmeye başladı. Ona soyadımın Grass olmasını istediğimi söyledim.

"Değiştir öyleyse," dedi.

"Şaka yapıyordum," dedim.

Travis "Ah," dedi, ben de ona hiçbir zaman sözlerimde ciddi olmadığını söyledim, bana neden bu kadar kararsız olduğumu sordu, kararsızlıkla ilgisinin olmadığını, sadece ne söyleyeceğimi bilmediğimi ama bir şey söylemek zorunda hissettiğimi söyledim, o yüzden her ağzımı açtığımda sözlerim bir fikir barındırmıyor ve kulağa mantıklı gelmiyordu.

Parmağını göğüslerimin arasındaki bölümden aşağı indirirken bana biraz terlediğini söyledi. "Biliyorum," dedim, sarhoş olduğumda her zaman gergindim, hatta sarhoşken bile gergindim.

"Nomi Grass," dedi. Kulağa hoş geliyordu.

Güldüm. İsmimi asla değiştiremezdim, çünkü değiştirsem annemi ve kız kardeşimi nasıl bulacaktım? Ama Travis'e bundan bahsetmedim, çünkü "Tanrım, hayır, Nomi, yine mi o küçük senaryo?" derdi. Ya da buna benzer bir şey.

"Neden bana şarkını çalmıyorsun?" dedim.

"Hangi şarkı?" diye sordu. "Birçok şarkım var."

"Ah, bilirsin," dedim.

"Ateş ve Yağmur mu?" diye sordu.

"Evet," dedim, "bu beni rahatlatılabilir... Çalarken seni çizeceğim."

"Karakalem mi?" diye sordu. "Çizebiliyor musun?"

Çizemediğimi söyledim ama önemi yoktu, çünkü bir kız için gitar çalan oğlanın soyut bir resmi olacaktı. Hislerimi karakalemle ifade edecektim. Bunun kulağa çok havalı geldiğini düşündüm ve Travis de aynı şekilde düşünüyor gibi görünüyordu. Şarkısını bitirince ona çizdiğim resmi gösterdim.

"O insanlar da kim?" diye sordu.

"Grass ailesi," dedim.

"Sana bir şarkı çalmamı temsilen ailenin resmini mi çizdin?" diye sordu. Hayal kırıklığına uğramış gibi görünüyordu.

"Özür dilerim," dedim. "Sonsuzlukla ilgili kısmı söylerken...günlerin hiç bitmemesinden bahsederken..."

"Ne?" dedi. "Bunun ne ilgisi var..."

Gözlerimi kapatıp yavaşça dudaklarından öptüm ve hareket ettirememesi için başını tuttum, ellerini omuzlarıma koyup beni hafifçe itmeye çalıştığında bile buna bir süre devam ettim, tek eliyle bluzumu çıkarıp ışığı söndürdü, yatağındaki her şeyi kaldırıp gitarını yoldan çekerken onu öpmeye devam ettim, ta ki fark etmeyeceği kadar uzun süre ağlamayı kesene dek.

Üst kata çıkıp bana bir bardak suyla çubuk sucuk getirdi, sonra da sıska ve ateşli olduğumu söyledi.

"Çok güzelsin," dedim ona. "Biraz da alçak."

Hayır, sonuncuyu söylemedim. Arada sırada ilk adımı atmamdan hoşlandığını söyledi ve "Bebeğim, gerçekten *schteck me ohn*," diye karşılık verdim, kasabamızda bu bebeğim, beni heyecanlandırıyorsun anlamına gelir (İsa beni gerçekten izliyor olsaydı, etkilemek istediğim insanlara bu tür aptalca şeyler söylememe engel olurdu) ve sonra ışıkları açıp kapatarak beni çılgınca güldüren, manik depresif olup olmadığım konusunda endişelenen bir Donna Summer numarası yaptı. Bay Quiring'in kaçık olduğumu düşündüğüne dair şüphelerim vardı.

Ne de olsa aile geçmişimi ve bunun sebep olduğu sorunları, karmaşık sonları biliyor. Bütün kasaba biliyor, değil mi? Nasıl

bilmesinler? Adam muhtemelen, *Bu kızın haklı bir sebebi var*, diye düşünüyordur. Onu suçlamıyorum. Deli genlerine nasıl karşı çıkabilirsiniz ki? Ama endişelenmeyin, dayanıyorum, sabretmeyi unutmuyorum, vesaire, vesaire. Okul ödevlerim odaklanmama ve düşüncelerimden bazılarını düzenlememe yardımcı oluyor. Ve çok geçmeden İstirahat Limanı öncesi günlerimi bastırılmış psikozumu kısmen serbest bırakmama yardımcı olacak tavuk öldürme işiyle geçirebileceğim.

Yine de Bay Quiring'in deli olduğumu düşünmesi beni biraz rahatsız ediyor. Onu aksine ikna etmeye çalışmakla uğraşmayacağım, elbette. Bugün okulda masama oturup pazar sabahları East Village'da çimen biçmenin kanunlara aykırı olduğunu söyledi. "Bunu babana söyle," dedi. "Geçen pazar saat yedide çimenleri biçtiğini biliyor muydun?"

ON DÖRT

Görünüşe bakılırsa, annem kütüphanedeki işini seviyordu. Ve babam da onu seviyordu. Tash, Ian'ı seviyordu. Ve ben de Tash'i seviyordum. Ama evde tuhaf bir hava vardı. Tam olarak ne olduğunu bilmiyordum. Felsefi değişimleri anlayamayacak kadar küçüktüm. Herkesin gözünde açıklayamadığım bir bakış vardı. Sanki benim göremediğim bir şeyi görüyorlardı. Sanki yine dört yaşındaydım ve arabanın arka koltuğunda uyur gibi yaparken, ailenin geri kalanı birlikte önde oturmuş tam olarak duyamadığım şeylerden bahsediyordu. Bir gece babamın anneme şöyle dediğini duydum: "Şu anda sahip olduğumuz iyi anların daha sonra acı verici anılara dönüşeceklerini düşünmeden edemiyorum."

Annem ona "Hadi ama tatlım," diyerek karşılık verdi.

Ah harika, diye içimden geçirdim, babam artık gelecek için de yas tutuyor.

Tash, Ian'la çok geç saatlere kadar dışarıda kalmaya başladı ve eve dönünce yatak odasına gidip kapıyı sertçe kapatıyordu. Ağzı anne-babamla konuşmaya daha sık geliyordu. Gonad Yenge'yi de bazen yanında getirirdi, annem sehpaları çıkarıp çay hazırlar ve Ağzı pantolonunu yukarı sıyrıp parlak, tüysüz bacağı ortaya çıkacak şekilde bacak bacak üstüne atarak kanepede otururdu. Sadece kemikten ibaretti. Arada oturma odasında dolaşp sırf kendimi korkutmak için çaktırmadan bacağına bakardım ama bu uzun zaman önceydi. Tash'e bir akşam bundan bahsetmek istediğimi hatırlıyorum, bu onu neredeyse güldürecek türden

grotesk bir detaydı ama yatak odasının kapısını tıklatınca, "Defol git, Fırdöndü Kafa," dedi. Bu da uzun zaman önceydi.

Çocukken karanlıktan korkardım ve bir gece o gün Rhonda Henzel'e yalan söylediğim ve af dilemeyi unuttuğum için kafamı kırmak isteyen İsa'yı bir beyzbol sopasıyla yatağımın ucunda beklerken gördüğümü sandım. Annemle babamın odasına koşup yatağın altına saklandım ve en sonunda uykuya daldım.

Beni uyandırmak için yatağıma geldiklerinde annemin babama nereye gittiğimi sorduğunu ve soyulup soyulmadığımı merak ettiğimi hatırlıyorum. "Sanırım Tash'i kaybediyorum," deyip ağlamaya başladı. Babamın tek kelime etmeden yatağın etrafından dolaşıp kolunu ona dolayarak onu teselli etmeye çalıştığını duydum. Uykuya dalmalarını bekledikten sonra odama dönüp bütün gece ışık açık uyudum. Ertesi gün babam ve ben kiliseye gitmeye karar verdik ve annem ona iyi hissetmediği için gelemeyeceğini söyledi. Babam yatak odasının kapalı kapısının önünde durup baktı. Oturma odasından karanlıkta dış hatlarını görebiliyordum. Sonra Tash'in kapısını tıklatıp kalkma vaktinin geldiğini söyledi. Kız kardeşim ona cehenneme gitmesini söyleyerek karşılık verdi.

Sonu neyin oluşturduğuna dair bir fikrim olsaydı, o günün sonun başlangıcı olduğunu söylerdim. Babam ve ben el ele kiliseye yürüdük. Sonra yürüyerek eve döndük. Bana izotopların yarılanma ömürlerini anlatmasını dinledim.

"Radon örneğin," dedi. "Oğul çekirdeği polonyum 218'e parçalanması 3,82 gün sürüyor. Diğerlerinin ise sadece saniyeler sürüyor."

Neden bahsettiğini bilmiyordum ama bir şeyin parçalanmasıyla ilgili olmasına rağmen bundan memnun olduğunu bilmek beni sevindirdi.

"Peki potasyum?" diye sordu. "Argona parçalanması?"

Mırıldandım.

"Nomi, beni dinliyor musun?" dedi. "Elli milyar yıl sürüyor. Biraz denge bulmak için elli milyar yıl. Bir molekülün değeri."

Güldüm ama sonra annemin sık sık yaptığı şekilde güldüğümü fark ettim. İki ya da üç kutu Aspirin içtikten sonra atılan bir kahkahaya benziyordu. Aklımda bir düşünce belirdi: Tash'ın gülmeyi bırakmasının geçerli bir sebebi olmalıydı. O ailemizdeki en akli başında kişiydi. Ama bu yaptığı hiç mantıklı değildi.

Biri Tash'e iltifat ettiğinde gülümsememek için yanaklarını içine çekerdi, çünkü sinirli ve tehlikeli görünmekten hoşlanıyordu. Bunu yaptığında yüzünde beliren gölgeler hoşuma giderdi. Sophia Loren'e benzerdi. Aynı hareketi ben yaptığımda, yıllarca hücre hapsinde kalmış Alexander Solzhenitsyn'e benziyordum. Ray'de onun bir kitabı vardı.

Garaja gidip soğuk beton zemine oturdum üzerinde STANLEY yazan küçük kara bir kutuyla garajın kapısını açıp kapattım. Otomatik kapı açıcıyı ilk aldığımızda, kapının altından yuvarlanarak son anda geçmeye bayıldım. Ufak bir taktik hatası yaparsam ikiye bölüneceğimi düşünmek eğlenceliydi ama bir gün kardeşim bana kapının ten de dahil herhangi bir yüzeye en ufak temas hâlinde duracak şekilde tasarlandığını söyledi. "Eğlencemi berbat ettiğin için teşekkürler." Araba yolunda durmuş bana "Önce kimin kendisini öldüreceği konusunda tartışan türden bir aile olmayalım," derken dizlerinin nasıl göründüğünü hatırlıyorum.

Tash dört yaşında ve ben tombul bir bebekken, ağaçtan atlayıp dirseğini iki yerden kırmıştı. Tanrı'nın buna izin vermediğini sanmıştı. Annem ona Tanrı'nın hayatını kurtardığını söyledi, oysa rahatlıkla boynunu kırıp ölebilirdi. Sonra Tanrı'nın sevgisini test etmek için beni bir ağaçtan atmak istemişti ve annem "Hayır, kaza diye bir şey var," demişti.

Bunlar Trudie'nin konfeti gibi ortaya attığı ve bir saniye

içinde unuttuğu, doğru düzgün düşünmeden söylediği basit sözlerdi ama kulağınızdan beyninize giden ve orada yumurtlayan orman kenesi gibi aklından çıkmazdı. *Kaza* derken ne demek istedi? Tanrı'nın her kumsalda kaç kum tanesi olduğunu bilmesine ne demeli? Peki ya bir şeyi yapmadan önce ne yapacağımızı bilmesi? Herhalde kardeşimin beni ağaçtan aşağı atması Tanrı'nın emrettiği bir son olurdu. Kardeşimin bunu yapacağını ve sonucun ne olacağını bilirdi. Tash beni ağaçtan atmak istiyorsa bu, Tanrı onu beni bir ağaçtan atmaya zorladığı için değil miydi ve Tanrı'nın bu isteğini yerine getirmemesi günah olmaz mıydı? Annem Tash'in Tanrı'nın isteğini yerine getirip beni ağaçtan atmasına engel olurken, Şeytan onun ağzından konuşmuyor muydu? Teknik olarak, o ağaçtan aşağı atılmam gerekirdi.

Garajda kaldım ama karıncalardan uzaklaşmak için yerden dondurucuya çıktım. Üzerinde yatarken, vücudumun içine rahatlıkla sığabileceğini fark ettim. Tash'in üzerinde uçları püsküllü bir kot şort ve ayak parmaklarının arasında pamukla yanıma geldiğini hayal ettim: "Hayır, sıgmazsın. Güveç, domuz pirzolası gibi şeyleri saklamak için tasarlandı. Dondurucuların içinde bulunan bir aile olmayalım."

Kız kardeşim bir keresinde bana "Jim Jones seni seviyor" yazan bir Sevgililer Günü kartı verdi. İçindeki gökkuşağı çıkartmasını büyük manzara penceremizin tam ortasına yapıştırdım.

Babam onu görünce bana ne olduğunu sordu. "Bir gökkuşağı," dedim. "Hayır," dedi... "Hayır," deyip başını iki yana salladı. Bana bir jilet ve ıslak bir bez verdi. Babam umudu belirten açık sembollerden pek hoşlanmazdı. Meşhur bir sözü vardı: "Buna kutlama demeyelim." Bunu okulu yirminci yıldönümü buluşması planlarken söylemişti, çocuklar halkın gelip birer

sandviç yemeleri ve hiçbir şeyin değişmemiş olmasına hayretle bakmaları için davetiyeler hazırlarken "Yirmi Sene: Geçmişe Bir Bakış" ifadesini kullanmalarını önerdi.

Trudie, "Ama tatlım, bence kutlama kulağa çok hoş geliyor," dedi, Ray de "Evet, kulağa hoş geliyor," dedi. Tash "Yirmi Sene: Uzun ve Zorlu Bir Yolculuk" olmasını önerdi, bu babamın da hoşuna gitti ve Tash'in şaka yaptığını çok sonra fark etti.

Uzun araba yolculukları esnasında Tash arka koltukta düşüncelerini benimle paylaşmak zorunda kalırdı. Kimsenin fark etmediği şeyleri fark etmek en büyük özelliği idi. Örneğin: "İnsanların artık çocuklarına Cain adını vermediğini fark ettin mi? Anne ve babamızın *kapısı herkese açık davet, gelip gitmek ve yapmak* sözcüklerini kullandıklarını ama *parti* demediklerini hiç fark ettin mi?" *Parti* diyemeyen anne-babamız vardı. Arabadaydık ve bir yere doğru uzun, sıkıcı bir yolculuk yapıyorduk. Onlara *parti* dedirtmenin yollarını aradık.

"Pekâlâ," dedi Tash, "sözcük çağrışımı oynayalım. *Doğum günü* diyorum, anne, sen ne diyorsun?"

"Kek?" dedi annem. "Takım elbise?"

Sonra ben şansımı denedim: "Pekâlâ, baba, bu bir tür boşlukları doldurma oyunu. Bir restorana gittiğimi farz edelim, hostes yanıma gelip ... kaç kişi olduğunu soruyor?"

Babam "Aile de mi? Araba da mı?" dedi.

Tash, "Tanrım," deyip başını dışarı çıkarabilecek kadar indirdi pencereyi. Babam, "Tash, lütfen bunu yapma, lütfen başını içeri sok," deyince Tash pencereyi boynunun etrafında iyice sıkıştırdı, sanki pencere onu kopartacak ve başı kayıp bir balon misali gökyüzünde süzülecek gibi görünüyordu. Saçı çılgınca savruluyordu, dudakları rüzgârdan geriye çekilmiş ve morarmıştı, kolunda kanayan küçük bir hilal oluşturan kadar tırnaklarını kendisine geçirdi. Anne-babamızın *parti* dediğini duymayı bu kadar çok istiyordu işte. En sonunda babam arabayı Falcon Gölü'nün çıkışında bir yerde durdurup Tash'in

arka koltukta doğru düzgün oturmasını bekledi. Bu yaklaşık beş ya da on dakika sürdü. Annem, "Tatlım, size eşlik ediyorduk. Sadece sizinle şakalaşıyorduk," dedi. Arabadan inip Tash'e güneşte susuz kalmaması için kolamdan bir yudum vermem gerekti. Bunun onun için neden bu kadar önemli olduğunu bilmiyorum. Her zaman her şey önemliydi. Bazen o gün *parti* deselerdi, bazı şeylerin farklı olup olmayacağını merak ediyorum. Hayat bu kadar küçük şeylere bağlı olmamalı. Sırf hapşırdığınız için otoyolda katliama sebep olabiliyorsunuz. Küçük bir taşı aldığınızda, bam, bir çığ istatistiği oluyorsunuz. Ama sanırım nasıl olduğunu anlamadan ölebiliyorsanız, nasıl olduğunu tam olarak anlamadan da yaşayabilirsiniz. Bu bir bakıma rahatlatıcı.

ON BEŞ

Her şeyi başlatan sadece bir fikirdi. Yetmişli yıllardı ve kasabamız gizli bir kasaba olsa da (Ağız kim olduğumuzu tam olarak göremediğimiz için aynaya baktığımızda bir yansımamızın olmaması gerektiğini söylerdi) daha az baskı gören gençlerin bazıları görünmez radarlarının dışından bazı sinyaller aldılar. Özellikle de Tash.

Bir akşam Ağız evimize gelip kız kardeşime fiziksel varlığının öneminin olmadığını söyledi. Tash, "Sorun değil, bunun için teşekkürler. Sırf bana bunu söylemek için buraya geldiğin için teşekkür ederim," dedi. Ağız gidince, "Aman Tanrım!" deyip Ağız'ın Hristiyanlığın esaslarının Budistliğe çalan yorumunu arkadaşlarına anlatmak için hemen telefona koştu.

Aynı dönemde Gonad Yenge, Tash'ten *Jesus Christ Superstar* film müziğinin notalarını yakmasını istedi. Tash "I Don't Know How to Love Him" adlı şarkının büyük kreşendosu esnasında orgazm taklidi yaparak çok komik, seksi bir versiyonunu canlandırabiliyordu. Ian onu piyanoda çalabiliyordu, çünkü her uslu ya da bir zamanlar uslu olan Menno çocuğu piyano çalmayı bilirdi ve Tash kendini onun üzerine atardı, bir yandan şarkıyı söyleyip inerken, gülmekten çatlayan Ian şarkıyı çalmaya devam ederdi.

"Lütfen *schput*[†] etme," derdi Ray. Asla olay çıkarmazdı. Bodruma inip yazıları ya da suluboya resimleri üzerinde çalışırdı.

* (İng.) Onu nasıl seveceğimi bilmiyorum. (ç.n.)

† (Hol.) Alay etmek. (ç.n.)

Tash genellikle yoktu. Yazın öğlen bir ya da ikiye kadar uyurdu ve sonra kalkıp yüksek sesle müzik dinlerken havalı giysilerini giyer ve buzdolabından bir elma alıp dışarı çıkardı. Beline taktığı ince gümüş bir zinciri vardı ve bazen bahçeye çıktığında günışığında parlardı, ısıltısı öylesine göz alıcıydı ki, bakışlarımı kaçırdım ve bunun bir tür mesaj olduğunu düşünmek hoşuma giderdi. Bam, seni seviyorum, gibi. Ya da öyle bir şey.

Annem, babam ve ben oturma odasında durup geniş pencereden ona bakardık. "İşte gidiyor," derdi babam. Annem gittikten sonra her gün ve gece yaptığı gibi cebindeki bozuklukları şingırdatırdı. Annem, "Bu normal bir şey tatlım, fazla büyüt-meyelim yoksa iyice kötüye gider," derdi. Ama annem birçok konuda anlayışlı olsa da gözleri bazı şeylere takılırdı, araba yolunda ilerleyip Ian'ın minibüsüne binen Tash gibi. Trudie'nin evden çıkan Tash'e gözlerini dikmesi ve dönüp ıslıl ıslıl gözlerle gülümseyerek bana bakıp "Pekâlâ, sırada ne var?" diye sorması arasında geçen saniyeleri sayardım. Genelde dokuz ya da on saniye sürerdi. Bir annenin endişeden sahte bir coşkuya geçmesi arasında çok az süre vardı ama Trudie bir profesyoneldi ve bu yüzden ona bayılıyordum, bu tür bir gösterişin raf ömrü olabileceği aklıma gelmedi. Belki Trudie de Tash'in gümüş bel zincirinden lazer gibi yansıyan günışığından cesaret alıyordu.

Tash'in gümüş bel zinciri taktığı o dönemde Bay Quiring, Ray ve Trudie'yle Tash'in dersleri asması, ödevlerini teslim etmemesi ve okuldayken sınıfı eğlenceli olduğunu sandığı küçük isyanlara teşvik etmesi hakkında görüşmek için evimize geldi. Ray ve Trudie'ye kendisini sabırlı bir adam olarak gördüğünü fakat bir yerde dur demek gerektiğini düşündüğünü söyledi. "Öyle mi?" diye sordu Trudie.

Ray dışarıda çiçekleri suluyordu, Trudie mutfakta bir şey pişiriyordu ve ben... O esnada ne yaptığımı hatırlamıyorum.

Kapıyı açtım. Tash evde değildi. Annem Bay Quiring'in ne istediğini ya da neden orada olduğunu bilmediği için önce şaşırdı, girişte dikilen Bay Quiring de biraz gergin görünüyordu. Sonra Ray içeri geldi, elleri hâlâ kirliydi. Bay Quiring, Tash hakkında konuşmak için uygun bir zaman olup olmadığını sordu, Trudie ve Tash uygun olduğunu düşündüler, ben de çay hazırlayıp kanepede oturarak onları dinledim.

Bay Quiring oldukça iyi niyetliydi, Trudie'ye Tash'ın çok yetenekli ve akıllı olduğunu düşündüğünü söyledi. Tiyatroya ilgisi olduğunu ve kasabada bu yeteneğini geliştirebileceği bir yer olmamasının çok üzücü olduğunu ekledi. Kot pantolon ve sandalet giymişti. Ve o üç şey, Tash'ın tiyatro konusunda yetenekli olduğunu söylemesi, East Village'da bunu muhtemelen gerçekleştiremeyeceğini pişmanlıkla dile getirmesi ve kot pantolonuyla sandaletleri onu orijinal hipster adam gibi gösteriyordu; özellikle de bahçeyle ilgilenmeden önce kravatını bile çıkarmayan ve hayatı boyunca, belki de birinin tevazu yeteneği olduğunu belirtmek dışında *yetenek* kelimesini muhtemelen hiç kullanmamış Ray'le kıyaslandığında. Ray ondan çok daha yaşlı görünüyordu ama aslında hiç de değildi.

Bay Quiring'e bütün bunları hatırlayıp hatırlamadığını sordum ama kendim dışında kimseyle geçmiş hakkında sohbet etmek istemiyorum. Çelişkilerin gölge gibi içeri süzülmesine engel oluyor.

Bay Quiring gittikten sonra Trudie bardağını sertçe mutfak tezgâhına koyup Ray'e Almon Quiring'in bile Tash'ın bu kasabaya ait olmadığını fark ettiğini söyledi. Ray ona bu konuda ne yapması gerektiğini sordu, Natasha Nickel'a dair bir Almon Quiring kursuna mı gitmeliydi?

Bu sorunun yanıtını ben bile biliyordum. *Ah, baba, hepimiz New York'a taşınsak olmaz mı?* Ama ağzımı açmadım. Bazen Trudie'nin Tash Ian'la birlikte kasabayı terk ettiği için Ray'i suçladığını düşünüyorum, çünkü Ray daha önce gitmeyi kabul

etseydi, bizi başka bir yere götürseydi, Tash'in isyan edebileceği bir şey olmazdı ve bizi terk etmezdi.

Öte yandan bazen Trudie'nin Tash'in isyan edebileceği birçok şey olduğu gerçeğini takdir ettiğini düşünüyorum, çünkü isyan edebileceği şeyler olmasaydı tiyatro kabiliyetini geliştiremezdi ve Trudie'nin de her şeyden çok tecrübe etmek istediği bir şehirde ve dünyada her türlü maceranın peşinden koşmazdı.

Her neyse, o günden itibaren, Trudie düzenli olarak Bay Quiring'in adını anar ve Ray'e kasabada en azından bir kişinin Tash'in diğerleri gibi olmadığını anladığını söylerdi. Ray her zaman ona katılıp Bay Quiring'in kesinlikle haklı olduğunu söylerdi ve bu Trudie'yi daha az ya da daha çok hüsrana uğratmazdı.

Esasen, Trudie ve Tash'in aynı insan olduğunu düşünüyorum. Belki Ray ve ben de aynıyız. Bay Quiring danışmana ne demişti? "Nomi'nin sorunu belirli bir hedefi olmasına engel olan genel bir özgüven eksikliği." Evet, pekâlâ, sanırım kulağa doğru geliyor. Günde dokuz saati tavuk başlarını gövdelerinden ayırarak geçirmeye başladığımda, daha iyi ve işe yarar hissedeceğime eminim.

Anne-babam Tash'in içki içmesi ve sık sık, bazen sabahın beşi ya da altısına kadar Ian'la cehennem çukurunda, İntihar Tepesi'nin etrafındaki çalılarda ya da biz genç öncülerin geceyi geçirmek için güvendiği diğer kırsal alanlarda vakit geçirmesinden pek hoşlanmıyorlardı ama annemi asıl endişelendiren bu değildi.

Ağız'ın evimize geldiğini ve annemin "Hans, Tanrı aşkına, yine ne var?" dediğini hatırlıyorum. Ağız, "Trudie, sen de biliyorsun ki Tash şehre otostop çekiyor," dediğinde annem "Ne olmuş, onu suçlayabilir misin?" gibi küstahça bir karşılık verirdi. Ağız da ona ince buz üzerinde yürüdüğünü söylerdi. Annemi mi, Tash'i mi yoksa ikisini birden mi kastettiğini bilmiyordum

ve *ince buz üzerinde yürümenin* ne olduğunu da bilmiyordum. Anneme sorduğumda, "Ah, sadece sıcaktan böyle konuşuyor. Son günlerde herkes huysuz," demişti.

O akşam daha sonra büyükannemin evinde akşam yemeği yerken, Ağız da karısı ve birinci-üçüncü dereceden kuzenim olan çocuklarıyla oradaydı. Büyükannem "Tash nerede?" diye sordu ve Ağız annemin konuşmasına izin vermeden "Anne, bu muhteşem bir etli güveç," dedi. Ağız'ın daha önce *muhteşem* sözcüğünü herhangi bir bağlamda kullandığını hiç duymamıştım. Belli belirsiz de olsa *muhteşem* demenin günah olduğunu düşünüyordum. Bu kelimeyi tercih etme sebebini düşünmekle meşgulken, annemin erkek kardeşine ve hayatının her alanını kontrol etme alışkanlığına giderek daha fazla kızdığını fark etmemiştim. Aslına bakılırsa, canını sıkan şey tam olarak bu değildi. Elbette, kardeşinin bu tavrına alıştı ve üstesinden gelebilirdi.

Tash ve Ian'ın şehirde kütüphane kartına başvurdıklarını biliyordum ama eve Billy Graham'ın ya da Sugar Creek Çetesi kitaplarını getirmiyorlardı. Komünizm ve Arnavutluk'un harika bir yer olduğuna dair broşürler getiriyorlardı. John Lennon dışında Ağız'ı gıcık eden bir şey varsa o komünizmdi, çünkü Vistula'nın kıyısında hayat basit ve tatlıyken, Rusların Menno-lardan her şeyi alıp onları sepetlemelerinin sebebi buydu.

Tash *metafor* kelimesinin anlamını öğrenmişti ve onu kendi hayatının ve bizimkinin neredeyse her alanına uygulamaya başlamıştı. Babamın ona şöyle dediğini duydum: "Tash, bazı şeyler gerçektir. Bazı şeyler tamamen olduğu gibidir."

Tash ona bunu nereden bildiğini sorunca, babam bilmediğini ama buna inandığını söyledi. "Ve bazı şeyler görüldüğünden daha fazlasıdır. "

"Hangi şeyler?" diye sordu Tash. Babam tam olarak bilmediğini söyledi. O sohbetin beni korkuttuğunu ve bildiğim şeyleri

zihnimde listelediğimi, sonra gerçek olup olmadıklarını merak ettiğimi hatırlıyorum.

Bu kendimi ısırma dönemimin başlangıcı olabilir. Tash'ın içine Şeytan'ın girip girmediğini merak ettim. Birdenbire cehennem çukurunda içki içmek, bütün geceyi bir oğlanla dışarıda geçirmek, evde sutyen ve iç amaşısıyla dolaşıp Marianne Faithfull'la birlikte küfretmek ve söylenilen her şeye "Aman Tanrım!" diye karşılık vermek, güzel metaforlar ve komünizme kıyasla zararsız, alışılmış ve statüko gibi göründü. Neden kız kardeşimin bundan daha fazlasına ihtiyacı vardı? O kütüphane kartıyla ne yapıyordu? Fazla ileri gittiğini biliyordum.

ON ALTI

O akşam Travis'e beni neden 23. Otoyol'un banketinde uzatırken bulduğunu açıklamaya çalıştım. "Zincirim," dedim. "Bozuk." Bu sık sık başıma geliyordu. Otoyolda uçarcasına Amerika'ya doğru ilerlerken, bir anda *Wrangler*'ınızın İspanyol paçası zincire takılıyor ve yere serilip yola çakılıyorsunuz, sonra bulutları seyrederek teninize yapışan çakıltaşlarını temizlerken birinin gelip sizi kurtarmasını bekliyorsunuz.

Genelde yoldan geçen bir çiftçi oluyor. Pantolonumun paçasını zincirden çıkarıp bisikletimi kamyonetinin arkasına atıyor ve beni sınıra kadar götürüyor. Bir keresinde Snake* adında bir karnaval çalışanı için vites değiştirdim. "Şimdi!" derdi. Eğlenceliydi. Biri onunla arabada olduğumu görürse, iş arkadaşı olduğumu düşünüp onu ispiyonlamaması için bana üzerinde karnaval logosu olan şapkalarından birini taktırdı. Pamuk şekeri satan kızdan belsoğukluğu kapıldığı için antibiyotik kullandığını söyledi. Bana benim gibi bir kızın sopa savurmayı biliyorsa panayı yerinde yirmi beş sent kazanabileceğini söyledi. Neden bahsettiğine dair bir fikrim yoktu. Bir cürüm daha işlemeyi göze alamadığını söyledi. Sadece on yaşında olmama ve daha önce *cürüm* kelimesini hiç duymama rağmen, "Al benden de o kadar," dedim. Kulağa güzel bir kız ismi gibi geliyordu.

Travis bisikletimi babasının kamyonetine koydu ve bana pantolonumun paçalarını neden çorabımın içine sokmadığımı sordu. "Biri beni o hâlde görebilir," dedim. "Düşmeyi tercih ederim."

* (İng.) Yılan. (ç.n.)

Travis'den bisiklet sürerken paçalarını çoraplarının içine sokan türden bir insan olmaması için bana söz vermesini isteyince, yüzeysel olduğumu ama neyi kastettiğimi bildiğini söyledi. Öyle yapmaktansa, pantolonunu çıkarıp iç çamaşırıyla bisikletini süreceğini söyledi.

"Peki pantolonunu nereye koyacaksın?" diye sordum. "Bir taşıyıcın olmayacak!"

"Taşıyıcının nesi var?" dedi.

Ben de "Hayır, hayır, taşıyıcı olmaz. Taşıyıcılar küçük çocuklar içindir," dedim.

O hâlde pantolonunun paçasını kıvracağını söyledi, ona paçasını kıvrımayacağını söyleyince, bisiklet kurallarımın çok katı olduğunu söyledi. Bisiklet sürerken nasıl görünmem gerektiğini bildiğime sevindiğim için kendimi bir aptal gibi hissettim. Yakında ehliyetimi almak zorundaydım.

Bisikletimin altında, yolun yanında yatarken tuhaf hissedip hissetmediğimi sordu. "Sen dikkat çekene kadar hissetmedim," dedim. Bir tarlaya gidip esrar içtik ve uzanıp gökyüzünü izlemek için kamyonetin arkasına tırmandık. Sonsuzluğu düşünürken uzanılacak bir başka sert yüzeydi.

"Biraz daha bisikletler hakkında konuşalım," dedim. Çocukluğumuzda bir yarışma da içeren 1 Temmuz geçit töreni için bisikletlerimizi süslemekten bahsettik.

"Ama kazanmak istemezsin," dedim. Travis bana katıldı. (Bu kasabada bir şey kazanırsanız öldünüz demektir.) "Hey, en azından bir konuda hemfikiriz," dedim.

Isınıp ısınmadığımı sordu.

"Hem evet hem hayır," dedim. Henüz doğum kontrol hapı kullanmadığımı söyledim, sorun olmadığını ama ne zaman başlayacağımı sordu. "Belki iki hafta içinde," dedim.

"Yine de giysilerimizi çıkaralım mı?" diye sordu.

"Sanırım çıkartabiliriz," dedim. Küçük bir teknenin dibinde

ölmek üzere olan iki balık gibi kamyonetin açık kasasına uzandık. Bana ayışığında sevimli göründüğümü söyledi. Keşke güzel göründüğümü söyleseydi. *Sevimli* bana kendimi dekoratif bir cüce biblosu gibi hissettirdi.

Birlikte Avrupa'ya gitmemizi, orada ekmek pişirmeyi öğrenebileceğimi ve yazılarını satabileceğini söyledi, Paris'te avlusu olan bir binada yüz merdiven çıkarak ulaşılan küçük bir evimiz olabilirdi, her yere bisikletle gider ve çeşmelerde oynayıp sürekli sevişebilirdik. "Zaten her yere bisikletimle gidiyorum," dedim. "Hayır," dedi Travis, "Paris'te baget ekmeklerin, şarap ve taze çiçeklerin sığabileceği kadar büyük bir taşıyıcısı olan bir bisiklet..."

"Baget mi?" dedim. "Öyleyse, neden ekmek pişirmeyi öğreniyorum? Ayrıca, az önce taşıyıcılar hakkında ne dedim?"

"Nomi, bu romantik," dedi.

"Peki ama Paris'e nasıl gideceğiz?" diye sordum.

"İşlerimizden para biriktiririz," dedi.

"Hangi iş?" diye sordum.

"Nomi, sen..."

"Hayır, çok fazla değişken var," dedim. Sonra da "Bize doğru ilerleyen bu parlak ışık ne?" diye sordum. Bir ekim makinesi olabilirdi. Kıyamet gibi hızla üzerimize yaklaşan kocaman bir tarım aracıydı.

"Bu lanet olası da ne?" dedi Travis.

"*Jaws* filminde gibiyiz," dedim. Bana arkadaki tüylü kilime sarınmamı söyledikten sonra kamyonetten atlayıp şoför mahalline koştu ve motoru çalıştırıp yola çıktı. Arazi gerçekten engeliydi ve bir kez daha bisikletimin üzerime düştüğünü hissettim, gerçi bu kez bir haliya sarındığım için canım pek yanmadı.

Kokomo Yolu'ndaki Altın Tarak'ın karavan parkına sürüp mor yakıt tankının arkasına park etti ve orada sevimli ama güzel olmayan bir kelebek gibi halıdan dışarı çıkıp giysileri-

mi giydim. Saçımda solucanı andıran turuncu kilim parçaları vardı. Onları teker teker temizledi. Çok nazik ve hoştu, tuhaf bir şekilde alaycı, operayı andıran bir sesle Eric Clapton şarkısı söyledi ama gerçekten hisseder gibi söylüyordu, o yüzden ellerimi beline koyup tişörtünün altına soktum ve kötü bir valsın ardından düştük.

Çimenlere oturup kötü el hareketleri olan aptal kreş şarkıları söyledik. Roy Orbison'un "Crying" adlı şarkısını ılık çalarak, gülmeden söylemeyi denedik. Roy Orbison'a bayılırdık. "Bebeğimize Roy Orbison adını verelim," dedi Travis.

"Bir bebeğimiz var mı?" diye sordum.

"Bir gün olacak," dedi.

"Hımm, Roy Orbison," dedim. "Ya kız olursa?"

"Nova," dedi.

"Nova mı? Bu bir araba markası."

"Hayır, o bir yıldız," dedi bana.

Nova ya da Roy Orbison adında çocuklarım olmasını istemediğimi söyledim. Miep ismi hoşuma gidiyordu. Miep, Anne Frank'ın mektuplarını saklayan ve onun için düşünceli ve kahramanca şeyler yapan kadındı. O gerçek bir yıldızdı.

"Her neyse," dedi Travis. Çimenlerde sırtüstü yatarken bir şey yaptık, ayak ucumda çarmıha gerilmiş gibi kollarını dümdüz uzatarak kaskatı bir şekilde durdu, sonra öne doğru düşünce küçük bir çığlık attım ama son anda, vücudumu ezmesine birkaç santimetre kala ellerini yere koydu. Sonra biraz oturup mor yakıt kokladık, kibrit yakıp onları karanlıkta salladık ve *Wish You Were Here*'i benimle bölüşmek isteyip istemediğini sordum. "Ya ayrılırsak," dedi ve sanki dört bin kız arkadaşı varmış gibi bu biraz moralimi bozunca, sorularına yanıt vermek dışında konuşmadım.

Güzel anları berbat etme biçimimden hep nefret ettim. Altın Tarak'ın karavanının kapısını açıp tükürdüğünü ve sonra kapı-

yı sertçe kapattığını gördük. Bu kasabadaki insanların yas tutma ya da kutlama şekli tükürmektir. Olan biten her şeye verilen standart karşılık buydu. Kapının üzerindeki sineklik güvelerle doluydu. Travis ve ben ona özlemle baktık. "Paran var mı?" diye sordu. Yoktu.

"Peki ya halı?" diye sordum. "Onu uyuşturucuyla takas edebiliriz, babana kamyonetin kasasından düştüğünü ve fark etmediğimizi, aynı yoldan geri dönmemize rağmen onu bulamadığımızı söylersin."

Travis kafayı çekmek için ölüp bittiğimde aklımın çok iyi çalıştığını söyledi.

Ölüp bitme kısmının bana gerçekten yaşadığımı hissettirdiğini söyledim.

Ona bir şey bekleyip beklemediğimizi sordum, sonra kalıp yuvarlanmış halıyı kamyonun arkasından çekti ve ikimiz de bir ucundan tutup Tarak'ın römorkuna doğru yürüyüp kapıya vurduk.

"Aman Tanrım," dedi Travis, "Yes" dinliyorlar."

Tarak kapıyı açıp bize baktı. Tişörtsüzdü ve sinirli görünüyordu. "Hayır, turuncu bir kilim istemiyorum ama yine de teşekkürler," dedi. Kapıyı sertçe kapatmak üzereyken Travis ayağını filmlerdeki gibi eşiğe koydu ve bunun iç katı dolgulu, tüylü bir halı olduğunu söyledi. Tarak dışarı çıkıp kilimi toprağa serdi ve bir dakika üzerine uzandı. Tepesinde durup ona baktık. Parmaklarını kilimde gezdirdi.

"Ee?" diye sordum. "Evet mi, hayır mı?"

Kalktı ve Travis'e onu sarıp eve götürmesini söyledi. Dışarıda kalıp karavanının dalgalı alüminyum cephesine yaslandım ve "Sağ ol, dostum, hayat kurtardın," dedim. Tarak gülümseyerek elini koluma koydu, sonra uzanıp beni kahrolası dudaklarımdan öptü ve beni mor yakıt tankının yanında giyinirken gördüğünü söyledi.

"Hımm, biyonik gözler," deyip omuzlarımı silktim. Beni

* 1968'de Londra'da kurulan İngiliz progresif rock grubu. (ç.n.)

tekrar öpmeye çalıştı, ona bunu yapıp yapmayacağımızı sordum ve gidebileceğimiz başka bir yer olmadığı gerçeğini kastederek pek seçeneğim olmadığını söyledi, haksız mıydı, hayır, pek seçeneğimiz yok dedim ama Travis birazdan dışarı çıkacaktı, ona bir kilim vermiştik, o yüzden... Eldon içeriden tartıyı bulamadığına dair bir şey söyleyince Tarak "Hemen geliyorum," dedi ve bunun üzerine Travis dışarı çıktı, Tarak içeri girdi ve tekrar dışarı çıkmasını beklerken bir sigara yakıp umursamazca davranmaya çalıştım.

"O pislikten nefret ediyorum," diye fısıldadı Travis.

"Bu da nereden çıktı?" diye sordum ona. Eve dönerken, Travis bana küçük bir çocukken annesine Tanrı'yı mı, yoksa babasını mı daha çok sevdiğini sorduğunu söyledi. "Tanrı mı, babam mı?" demiş. "Tanrı mı, babam mı?" Annesi yanıt vermayip sadece mırıldanmış. En sonunda "Elbette Tanrı!" demiş. Bu Travis'e tuhaf gelmiş ama "Doğruuuuu," demiş. Nedense bana bunu anlatırken katıla katıla güldüm ve sonra bir aptal gibi hissettim.

Lisemin ve ortaokulun, demiryolu hattının, Sunset Diner'ın ve mezarlığın önünden geçtik, birkaç evi geride bıraktıktan sonra tekerleklerinin delindiğini düşündüğü için Travis'in sinir olduğu tıkırtılar çıkaran araba yolumuza vardık.

Babamın sarı katlanır sandalyesinde oturmadığını gördüğüme sevindim. Bir süre kamyonette oturup Amerikan müziği dinledik.

"Müzik ilişkimizi bir arada tutan şey, değil mi?" dedim.

Travis "Evet, hişşş, şarkıyı dinliyorum," dedi.

"Gerçekten," dedim. "Bizi o bir araya getirdi, değil mi?"

"Evet, öyle oldu," dedi Travis. Radyonun sesini biraz açtı.

"Müzik muhtemelen DNA'mızı değiştirdi, o yüzden sen ve ben artık ikiziz. Biliyor musun?" dedim. "Biliyorum," dedi Travis. "Kilometrelerce uzakta olsak bile, aynı anda aynı şeyi hissedeceğiz," dedim.

"Bir dakika sessiz olabilir misin, lütfen?" dedi Travis.

Bunun üzerine çenemi kapatıp *merhem* ve *kurtuluş* kelimelerini düşündüm. Hayatımda ilk ve son kez Travis'i öpmeden ve ciao* demeden kamyonetten indim.

O gece hafifçe yağmur yağdı. Sinekliğimin ardından onu duyabiliyordum. Sonra onu yüzümde hissettim, ılıktı ama yağmur değildi.

Sabah jaluzideki bir aralıktan içeri giren tozu izledim. "Hayır," dediğini duydum kardeşimin, "toz zaten oradaydı. Onu aydınlatan günışığı." Vücudumda ısırik izi olup olmadığını kontrol ettim. Uyurken insanın kendisini ısırmasının ne anlama geldiğini merak ettim. Yakında saçlarımı mı kopartacaktım? Eninde sonunda farkında olmadan kendimi öldürecek miydim?

Ray çoktan okula gitmişti. Kahve kupasını tezgâhta tostunu yediği tabağın üzerine bırakmıştı. Onları bulaşık makinesine koyduktan sonra akşam yemeği hazırlayabileceğim bir şey olup olmadığını görmek için buzdolabına baktım. Kapı tıklatılınca, oraya gidip onu açtım, komşu kız üzerinde mayosu ve ayaklarında lastik botlarıyla karşımda duruyordu.

"Merhaba," dedim, "okula gitmeliyim."

"Benimle sessiz sinema oynar mısın?" diye sordu.

"Hayır, vaktim yok," dedim ama çok üzgün ve ümitsiz görünüyordu. Tekrar tekrar sorunca "Pekâlâ," dedim. Dışarı çıkıp ilk basamağa oturdum ve kız da çimenlere oturdu.

"Başla," dedim, "acele et. Tahmin edeceğim."

Kıpırdamadı.

"Filmi anlatıyor musun?" diye sordum. Kız olumlu anlamda başını salladı.

"Hımmmm," dedim. "Bekle." Eve girip sigaralarımı aldım ve tekrar basamağa oturup bir tanesini yaktım. "Yoksa bir kaya mısın?" Kız başını iki yana salladı. Belli belirsiz kare biçimli bir

* (İt.) Güle güle. (ç.n.)

hâlde öylece oturuyordu. "Tanrım," dedim. Ona doğru duman halkaları üfledim. Bir tür hareket yapamaz mısın? Kız başını iki yana sallayıp kıkırdamaya başladı. "Bir kitap mısın?" diye sordum. Tekrar başını iki yana salladı. "Bir buzdolabı mı?" Kız başını iki yana salladı. "Pekâlâ, unut gitsin, bilmiyorum ve artık okula gitmeliyim," dedim. Sigara izmaritini çimenlere atıp içeri girdim ve kapıyı sertçe kapattım.

Üç saniye sonra kız tekrar kapıyı tıklattı ve onu açtım, bana bir Shreddie* olduğunu söyledi. "Pekâlâ," dedim, "üzerine biraz süt döküp seni yerim." Bunun üzerine çığlık atarak kaçtı. Roy Orbison ve Nova'ya pek iyi bir anne olmayacağımı düşündüm.

Okula giderken, otoyolun öteki tarafındaki ortaokulun yanına inşa edilen yeni kesimevine taş atan on iki ya da on üç yaşındaki bir grup oğlanı izlemek için durdum. Etrafında altı metre yüksekliğinde beton cüruf briketlerinden oluşan bir duvar vardı, her geçen gün yükseliyordu ama adamlar içeride çalışıyorlardı ve onları görmek mümkün değildi. Taş birinin kaskına çarpmış gibi önce büyük bir takırtı ve sonra öfkeli bir bağırış duydum, beş saniye sonra bir grup işçi yan taraftaki açıklıktan dışarı fırlayıp taşları bize geri fırlattılar. Oğlanların çoğu kaçmıştı ama taşlardan biri birinin sırtına isabet etti ve haykıarak yere serildi.

Oğlanın yanına gidip elimi sırtına koydum ve ona iyi olup olmadığını sordum, nefes nefese olduğu için bir şey söylemedi.

Üç ya da dört inşaat işçisi koşarak yanımıza geldiler ve onu oturur pozisyona getirip "Hadi evlat, nefes al," dediler. Görünüşe bakılırsa, bu kasabada insanların başkalarını nefes almaya teşvik ettiği birçok an vardı. "Hadi, hadi!" dedi üstsüz bir adam. Ellerini oğlanın göğsüne gezdirip içindeki havayı yaymaya çalıştı. "İşte böyle," dedi. "İşte böyle."

Oğlan öksürüp ağlamaya başladı. Beyzbol şapkasını yerden alıp kafasına taktım.

"Bu oğlanı tanıyor musun?" diye sordu inşaat işçisi. Omuz-

* İlk kez 1939'da Kanada'da üretilen kahvaltılık mısır gevreği. (ç.n.)

larımı silktim. "Onu daha önce duydum," dedim. Hepimiz birbirimizi tanıyorduk.

"Onu okula götüreceğim," dedim.

"Hey, evlat," dedi adam, "taş atarsan ne olacağını gördün mü?"

Oğlan olumlu anlamda başını salladı.

"Tekrar yapacak mısınız?" diye sordu adam.

Oğlan olumlu anlamda başını salladı.

"Yapmayacağını kastediyor," dedim.

"Yapmazsa iyi olur," dedi inşaat işçisi.

"Hadi, dedim," gidelim. Oğlan kalktı ve ortaokula doğru ilerledik.

"Adın ne?" diye sordum.

"Doft," dedi.

"İngilizce biliyor musun?" diye sordum. Omuzlarını silkti.

"Paraguaylı mısınız?" diye sordum. Elimizden geleni yapmamıza rağmen, buranın sağladığından daha fazla zorluk ve izolasyon uğruna Paraguay'a giden insanların çoğu kasabaya geri dönüyorlardı. Paraguaylı kızlar pantolonlarının üzerine elbise, oğlanlarsa pantolon askısı ve gömlek giyerlerdi. Evet anlamında başını salladı.

"Hey," dedim, "ağlama. İyi olacaksın. Sadece bir an nefesin kesildi."

Elinin yan tarafıyla burnunu silip şapkasını iyice gözlerinin üzerine çekti.

"Sigara içeriyor musun?" diye sordum. Onun için yapabileceğim tek şey buydu. Olumlu anlamda başını salladı. Ona bir *Sweet Cap* verip sigarasını yaktım ve sırtımız ortaokulun kapılarına dönük bir şekilde kaldırımın kenarına oturup sigaralarımızı içtik. Sigaramı bitirince izmariti yola attım, Doft da kendi sigarasını yere koyup iki ayağıyla üzerinde zıpladı.

"Artık içeri girmelisin," dedim kapıyı işaret ederek. Doft beyzbol şapkasını çıkarıp bana uzattı. "Lütfen," dedi.

İngilizcesi pek iyi değildi ama hiçbirimizinki iyi sayılmazdı.

Sonra kaldırım boyunca arka arkaya altı ya da yedi kez yan-lamasına takla atıp geri döndü. Ona şapkasını verip "Aferin sana, Doft," dedim. "*Bueno*."

Birbirimize el salladıktan sonra okulun içinde gözden kay-boldu. Beş dakika içinde iki çocuğu mutlu ettiğimi düşündüm.

O gün arsızlık yüzünden yazı yazma cezası aldım. Arsızlık bü-yük bir günahtı. Kurnazlığın asıl önemini anlamam gerekirdi. Peki bu tavukları daha hızlı öldürmeme *nasıl* yardımcı olacaktı?

Karnemizde alfabenin her harfi farklı bir davranış problemini simgeliyor ve her zaman Arsız Davranışı simgeleyen etrafı kırmızı daireyle çevrili *A* harfini alıyordum. Ama hiç sallamı-yordum. (Komik değil mi?)

Travis sabah komşumla yaşadığım Shreddie olayından önce beni arayıp gitarını çok yüksekte tuttuğunda Ian Tyson'a ben-zediğini söylediğim için bana kızgın olduğunu söylemiş ve bu keyfimi kaçırmıştı. Gitarı alçak tutmasının daha çok hoşuma gittiğini söyledim. Bana yüzeysel olduğumu söyledi. Önce pan-tonunun paçalarını çoraplarına sokmasına, şimdi de gitarını nasıl tutacağına karışıyordum. "Peki ne düşünmemi bekliyor-dun?" diye sordum. Ona önceki gece aptalca bir şey söylediğini *bildiği*, özür dilemeyeceği ve beni her şeyden çok sevdiği için asla ayrılmayacağımızı söylemeyeceği için sinirlenecek aptalca sebepler aradığını söyledim. Sonra telefonu yüzüne kapattım.

Beş saniye sonra onu tekrar arayıp üzgün olduğumu söyle-dim ve Travis de üzgün olduğunu söyledi, bana ne giydiğimi sorunca Blumenort Jets eşofman üstünü giydiğimi uydurdum.

Öğle tatilinde yağmur yağdığı için eve gitmedim. Spor sa-lonuna gidip tribünlerin en tepesine oturdum ve Rhinehart Bachenmeir'in basketbol oynamasını izledim. Gerçekten çok iyiydi. *Elverişliydi*. O hızlı hücum, kendi etrafında sağa ve sola

* (İsp.) İyi, güzel. (ç.n.)

dönmesi, sıçraması su parklarındaki yunus gösterileri kadar mükemmeldi. Topu bacaklarının arasından sürüp üçlük atıyor, sol eliyle potaya yakından atışlar yapıyor ve smaç basıyordu. Ne harika bir basketbolcuydu. Eksik olan tek şey toptu. Yine de onu alkışladım ama sanırım Kareem Abdul Jabar'la yalnız olduğunu sandığı için bana orta parmağıyla hareket çekti.

14.30'da rehberlik öğretmeni onunla konuşmam gerektiğini söylemek için sınıfa geldi. Sessizce müdürün ofisinin yanındaki ofisine doğru ilerledik, bir sandalyeyi işaret edip oturmamı söyledi.

Rehber öğretmen liseden sonra belirli bir amacım ya da arzum olup olmadığını sorunca gülümsedim.

"Hımmm," dedim. "Bir düşüneyim." Ona bir gün şehir planlayıcı olmayı düşündüğümü söyledim. Bana hayatımın geri kalanını yangın musluklarını aralıklarla yerleştirerek geçirmek isteyip istemediğimi sordu. "Hayır," dedim, "ama şehirlere bakmak ve onları düşünmek hoşuma gidiyor." Bunun için üstün matematik becerisine sahip olmam gerektiğini söyledi.

"Örneğin, ana caddemizin her iki ucunda iki toprak yol var, bana garip geliyor," dedim. "O yolların bir yere gitmesi gerekmiyor mu?"

"Bu mühendislik gerektirir," dedi rehber öğretmen. Olumlu anlamda başımı salladım. "Başka hedefin var mı?" diye sordu.

Ona bir barfiks çekebilmeyi istediğimi söyledim.

"Bir barfiks," dedi. Bana baktı.

"Bu önemli bir şey olur, değil mi?" dedim. "Bütün vücudumu tek başıma taşıyabilmek. Hiçbir şeyden destek almadan. Yanlış mı?"

Bir şey not aldı. "Nomi," dedi. "Benimle İngilizce hakkında konuş."

"İngilizce mi?" dedim.

"Kompozisyonların," dedi. Şimdilik "Halkımızın Göçünü" unuttu. "Onları teslim etmekte sıkıntı mı yaşıyorsun?"

Teslim etmekte sıkıntı yaşamadığımı söyledim. "Sadece onlar... Bay Quiring dedi ki... Sadece... Bilmiyorum."

Rehber öğretmen olumlu anlamda başını salladı. Kâkülleri mi gözlerimden üfleyerek uzaklaştırdım. Saatine baktı. Omuzlarımı silktim. Bir şeyler daha not aldıktan sonra kalkıp başka biriyle görüşmesi gerektiğini söyledi.

"Pekâlâ," dedim. "Çok teşekkürler."

Kalktım ve rehber öğretmen *Yaşayan Ölülerin Gecesi*'ndeki bir figüran gibi masasının etrafından dolaştı.

"Sana sarılabilir miyim?" diye sordu.

"Ben...eee...demek istediğim felsefi olarak sarılmak harika bir şey," dedim. "Ama..." Gülümseyip sessizce çıktım. Önemseyen biriyle konuşmak çok iyiydi. Okuldan sonra doktor randevum vardı.

Doktora giderken Barkman'a uğradım ve on dakika boyunca başını bir bardak suya daldırıp çıkararak teşhir ürünü bir plastik kuşa baktım. Aşkımızı "bir sonraki aşamaya taşımamızı" sağlayacak kadın hormonundan ziyade plastik bir kuşla daha fazla ilgilenmemin Travis'i üzüp üzmeyeceğini merak ettim.

"O ne kadar?" diye sordum Bay Barkman'a. Babamın hoşuna gidebileceğini düşündüm. Kuşun yaptığı şey çok basit görünüyordu. Başını daldırıp çıkarıyordu. Mantıklıydı. Barkman altı dolar olduğunu söyleyince, babam için onu satın aldım ve Bay Barkman onu kuştan kurtardığım için bana ücretsiz on ya da on beş tane *Icy Cups** ve bir paraşütçü verdi.

Dükkândan çıkınca, tornavida ve elastik bandajdan yapılmış bir mikrofonla "Let My Love Open the Door"u söyleyen iki kıza rastladım.

Ana caddede poposuna oyuncak puset bağlı, tek başına yürüyen üç ya da dört yaşında bir kız vardı. Birkaç adımda bir

* Parlak renkli folyolara sarılı küçük çikolatalar. (ç.n.)

durup dinlenmek için ona oturduktan sonra kalkıp yürümeye devam ediyordu.

Arkasından görebildiğim tek şey oyuncak puset ve iki küçük bacaktı. Kızın ne düşündüğünü merak ettim. Üç yaşındaki çocukların ne düşündüklerini merak ettim. Birinin o puset için fazla büyük olduğunu ona söyleyip söylemediğini düşündüm. İnsanlar doğru olmadığını bildiğiniz bir şeyi söylediğinde benim gibi hissedip hissetmediğini, onlara haykırmak, canlarını yakmak ve kendisini kimyasal bir unutkanlığa atmak isteyip istemediğini merak ettim.

Sakinliğini koruduğu için o çocuğa hayran kaldım. Kendisini o oyuncak pusete sokup muhtemelen tek kelime etmeden yürümeye başlamıştı. Ana caddeye kadar. Bütün kasabaya kahrolası pusete hâlâ sığdığını gösterecekti.

Kliniğe kestirmeden gittim ve kuşun kullanma talimatlarını okurken duvardan çıkıntı yapan bir klimaya kafamı çarptım. Başını suya daldırıp çıkaran bir kuşun kullanma talimatının oldukça kısa olacağını düşünebilirsiniz ama değildi.

Kliniğe girdiğimde, bütün sandalyeler Hutteritler tarafından kapılmıştı, sadece puanlı kumaş giymelerine izin verilmesi dışında pek modern insanlar değillerdi, kadınlar eşarp takmak ve erkekler sakallı olmak zorundaydılar. Babam onlardan yumurta alırdı. Geniş klanımızın bir diğer bölümünü oluşturuyor fakat koloniler hâlinde yaşıyorlar. Kibbutz tarzı. Yine de hepimiz ölme yaklaşıyorduk. Aynı cennetin kapısına.

Yere oturup yüzümü çocuklar için İncil hikâyelerinin olduğu büyük, kalın bir kitabın ardına gizledim. *Sevgili İsa, lütfen bir gün Neil Young ve Joni Mitchell'la takılmama, bütün üzüntümü sevilen şarkılara dönüştürmeme izin ver*, diye geçirdim içimden.

Doktor bana babamın doğum kontrol hapı kullanmaya başlayacağımı bilip bilmediğini sorunca, "Elbette, isterseniz onu

arayıp sorabilirsiniz," dedim. "Şu anda evde olmalı, numarayı verebilirim." Masasındaki telefonu işaret edip "Arayın," dedim. Sonra duvardaki bir noktaya odaklanıp doktor buna gerek yok diyene kadar kendimi astral olarak Greenwich Köyü'ndeki bir kafeye ışınladım, ardından kalbim tekrar atmaya başladı.

Rafında *Ruh Hastalığını Günlük Rutininize Nasıl Dahil Edebilirsiniz?* başlıklı bir kitap gördüğümü sandım. Demek bizi gerçekten anlıyordu. Dr. Hunter İngiliz'di. Kasabamdaki insanlar Mennonit olmayanlara böyle derlerdi. Estonyalı ya da Moravyalı da olabilirdi. Kilisede Ağız ona Kardeş Doktor Hunter diyor ve lüks eğitimi hakkında art niyetli yorumlar yapıyordu. Kasabada ortalığı karıştıran kişi olarak biliniyordu, çünkü burada yatağa gidip sık sık üreyerek on, on iki ya da on beş çocuğu olan kadınlara doğum kontrol hapı vermeye inanıyordu. Antidepresan yazmaya da inanıyordu. Yerel gazete için kasabamızda çok sayıda depresyonda insan olduğuna dair bir makale yazmıştı. Buradaki günah, utanç, ölüm, korku, ceza ve sessizliğe dikkat çekmiş, her nasılsa, *ancak Tanrı bilir*, bütün bunları üzüntü ve hızla artan değersizlikle özdeşleştirmişti.

Ağız makalenin hayal ürünü olduğunu söyledi. Menno Simons'un takipçileri olarak yabancılar tarafından yanlış anlaşılmaya alıştığımızı söyledi. Birkaç kez doktorun işyerini kapattırmaya çalışmıştı ama bu sadece Kardeş Doktor Hunter'ın kararlılığını güçlendirmeye yaramıştı. Her hâlükârda, doğum kontrol hapı dağıtmaktan pek memnun değildi fakat görevini yapıyordu ve görevlerin eğlenceli olmamaları gerekirdi.

"Pıhtılaşma hikâyesi var mı?"

"Anlamadım?"

"Kan pıhtısı."

"Hayır."

"Sigara içiyor musun?"*

* Nomi doktorun sorusunu *Duman çıkarıyor musun?* gibi algılıyor.

"Sadece yandığında."

"Sigara içiyor musun?"

"Evet."

"Aptalca."

"Teşekkürler."

"Aptalca olduğunu söyledim."

"Anladım."

New York'ta olmayı, Lou Reed'le Greenwich Köyü'nde dolaşmayı arzulamamın benim için acı verici, ciddi ve hepten tüketici bir şey ama dünyanın geri kalanı için bir şaka olduğunu fark ettim. Bir Mennonitseniz dünyayı doğru düzgün arzulayamazdınız bile, çünkü dünya o arzulamayı komediye dönüştürür. Bir film için komik bir öneri olurdu, hepsi bu. New York'taki bir Mennonit kız. Soho'ya giden Amiş aile. En derin tutkularınızın Hollywood'da dakika başı kahkaha için test edildiğini fark etmek son derece moral bozucu.

ON YEDİ

On iki numaralı yolda eve doğru yürürken, gün ortası olmasına rağmen her gece çektiğim yüz ağrısının başladığını hissettim. Domuzlar ve tavuklarla dolu kocaman tırlar saatte altı bin kilometre hızla sol kolumun on santimetre uzağından geçtiler. Sağ gözüm dördüncü evre uyku eksikliğinden seğiriyordu. Kasabanın içinden geçip Lids'e yazdırdığım ilacımı söylemek için hastaneye gitmeye karar verdim.

Oraya vardığımda ter içindeydim ve klimaya çarptığımda oluşan alnımdaki kesik biraz kanamaya başlamıştı. Gözüm de seğirmeyi kesmemişti. Huysuz hemşire koridorda ilerlediğimi görünce yolumu kesmek için elinden geleni yaptı.

"Ziyaret saati değil," dedi hemşire.

"Pekâlâ," dedim, "ziyaret etmem." Yürümeye devam ettim.

"Lydia bugün çok gergin," dedi. "Yalnız kalmak istiyor."

"Hayır, istemiyor," dedim. O sırada hemşire terliklerini yere vurarak bir başka acil duruma koştu.

Lids hastane önlüğü yerine sözde normal giysilerini giyiyordu ama derin uykudaydı. Saçı fena hâlde yağlıydı. Eldiven takmıştı. Eldivenleri beyaz, kenarları büzgülüydü ve bileklerinde inci düğmeler vardı.

Yatağının yanındaki sandalyeye oturup *Kara Rüzgâr*'a göz atmaya başladım. Ağrıyı hissetmemesi için uyurken onun için saçını yıkamamın bir yolu olup olmadığını merak ettim ama sonra odanın sıcaklığı, yorgunluğum ve diğer her şey yüzünden sandalyede uykuya daldım, uyandığımda Lids bana baka-

rak kısık bir sesle "Shine a Light"ı, *Exile on Main Street*'den (Mennonitler için bir albüm olsaydı, adı bu olurdu) bir Stones şarkısı söylüyordu. Yüce Tanrı'dan bahsettiği için hoşuna giden şarkılardan biriydi.

Gülümseyip "Merhaba, uyanmışsın," dedim. Gözleri onu son gördüğümde olduğundan daha parlaktı. "Şifacı Nineler Georgina ve Alberta olduğumuz zamanı hatırlıyor musun?" diye sordu.

"Evet," dedim. "Eğlenceliydi." İyileştirici güçlerimiz vardı. Beden öğretmenimiz sınıftaki kızlara acımasızca sözler söyleyerek onları duygusal olarak incittiğinde, gücümüzle onları iyileştirirdik. Bir sene boyunca kızlar koridorda koşarak yanımıza gelip Bayan Weins'ın onlara spor salonunda ne söylediğini anlatırlardı ve sonra gücümüzle onları iyileştirirdik.

Biraz sohbet ettik, nasıl hissettiğinden, neler yaptığımdan, sıradan şeylerden bahsettik ve ona az önce doğum kontrol hapı yazdırdığımı söyledim. Lids evlilik öncesi cinsel ilişki fikrine karşıydı ama beni içtenlikle tebrik etti. "Umarım her şey yolunda gider," dedi.

"Muhtemelen gitmeyecek," dedim. Olumlu anlamda başını salladı.

Reçeteyi görmek isteyince ona gösterdim, eldivenli eliyle onu tutup uzun bir süre baktıktan sonra "Vay canına," dedi.

"Biliyorum," dedim. Biraz utanç verici ve üzücüydü. Nedenini bilmiyorum.

"Yüzünün yan tarafında küçük bir kan lekesi var, farkında mısın?" dedi. Ona klimaya çarptığımı söyledim. Ray'e aldığım kuşu gösterdim.

"Bu çok sevimli," dedi. Ray'in ona bildiğinden emin olduğu şeyleri sormasını özlediğini söyledi. Lids'in anne-babası çok iyi, sessiz sakin insanlardı. İlaçlara, bankalara, sosyal güvenlik numaralarına değil, sadece mucizelere inanırlardı. Lids'i litrelerce domates suyuyla tedavi etmeye çalışıyorlardı. Dr. Hunter onlarla anlaşılamıyordu. Lids bir keresinde onu bir hemşireyle anne

babası hakkında konuşurken duymuştu ve onlara *o dindar osuruklar yok mu* demişti. Lids ruhu için savaş verdiklerini söyledi.

"Okul nasıl gidiyor," diye sordu.

"Eh işte," dedim. Omuzlarımı silktim. Ona pazar sabahları çimenleri biçmenin yasalara aykırı olduğunu öğrendiğimi söyledim. Sonra hiçbir şey hissetmeyeceği şekilde saçını nazikçe, sadece biraz ılık suyla ve hafifçe dokunarak yıkayıp yıkayamayacağımı sordum.

Önce saçını yıkamamı istemedi. Prematüre doğmuş bir bebeğin kafası gibi başına dokundu ve berbat göründüğünü bildiğini ama canının çok yandığını söyledi. Bir kez daha ona çok ama çok nazik olacağımı ve acımaya başladığı anda bırakacağımı söyleyince teklifimi nihayet kabul etti.

İşin lojistik yanı çok karmaşıktı. Yarım saat boyunca bunu nasıl yapacağımızın stratejisini oluşturmaya çalıştık. Banyoya iki kez yürüyerek "havasını" çoktan tüketmişti, o yüzden bunu bir şekilde yatağında yapmak zorundaydık. En sonunda yatağa yan yatıp başını bacaklarıma koymasına karar verdik. Kafasının hemen altında, yerde bacaklarımin arasında bir tas sıcak su olacaktı, avuçlarıma su alarak şampuanı durulayacaktım ve su tekrar tasa akacaktı.

Aşağı yukarı her şey umduğumuz gibi oldu. Lids'in acı çektiğini görebiliyordum ama saçını yıkadığım süre boyunca sakinleştirici bir mantra gibi tekrar tekrar "Shine a Light"ı mırıldandı ve en sonunda işimiz bitti. Gerçi yere çok fazla su sıçramıştı. Onu temizledikten sonra saçının daha çabuk kuruması için nazikçe başını kuruladım ve üşütmemesi için kafasına eşarp ya da o tür bir şey takıp takmamayı konuştuk. Ama ona eşarp varken saçının asla kurumayacağını ve soğuk algınlığının ıslak saçtan değil, virüslerden kaynaklandığını söyledim. Bu bana biraz amirane gelince ondan özür diledim.

"Hayır hayır, özür dilemene gerek yok," dedi.

"Hımm," dedim burnumu saçına yaklaştırarak, "elma gibi kokuyor." Sonra "Saçını kurutmaya ne dersin?" dedim ve Lids

bir saç kurutucusu olmadığını söyledi. Saçını taramak istemiş-tim ama "Olmaz!" dedi. Neyse, en azından temiz, yumuşak ve güzel kokan bir hâldeydiler artık.

"Bu sana daha iyi hissettiriyor mu?" diye sordum ona. Gü-lümseyip olumlu anlamda başını salladıktan sonra gözlerini ka-pattı. Bu bana da kendimi daha iyi hissettirdi.

Ona *Kara Rüzgâr*'dan bir şeyler daha okumamı isteyip iste-mediğini sordum, "Hayır, sorun değil," dedi, sadece uyumak istiyordu. Sonra sesi tamamen ya da sadece o anlığına kesildi. Boğazına dokunup özür diler gibi suratını ekşitti. "Peki," dedim.

Gitmek istemiyordum ama başka ne yapacağımı da bilmi-yordum. Reçetemi ve başını daldırıp çıkaran aptal kuşu tutarak yanında durdum. Saçından elma kokusu yükseliyordu. Gözle-rini açıp tek kelime fısıldadı: "Travis." Sonra reçeteyi işaret etti.

"Ah," dedim, "işe yaraması için birkaç hafta beklemeliyim." Lids olumlu anlamda başını sallayıp tekrar gülümsedi ve son-ra kıpkırmızı yanağından öpüp yakında tekrar geleceğimi, onu sevdiğimi söyledim.

Lids kendisini iyi hissederken, eve dönüş yollarımızın yarısı-na kadar birbirimize eşlik ederdik. Yarı yol ana caddede gemi-ye benzeyen yem fabrikasının yanındaki boş bir araziye denk geliyordu, orada iki Fransız kız gibi önce her iki yanağa birer öpücük ve sonra üçüncü bir öpücük kondurarak vedalaşırdık.

Hastaneden ayrılıp ağır adımlarla ana caddeye doğru ilerle-dim ve boş arazideki yarı yola vardığımda durup bir *Sweet Cap* yaktım.

Araba yolumuzda ilerlerken otoyolu seyretmek için sarı katlanır sandalyesini hazırlayan babama el salladım. Suyu iter gibi elini kaldırdı. Coşkun bir ırmağa karşı gibi.

Artık resmen doğum kontrol hapı kullanıyordum.

"Merhaba," dedim.

"Ah, güzel," dedi. Geldin. Bana badminton filesini çıkarma-

yı planladığını söyledi. Annem gittiğinden beri ona otuz ya da kırk kez takılmıştı. Yere bakarak kapıdan dışarı çıkardı, beyni geçmişe takılıp kalmıştı ve güm...filenin içine girerdi.

"İyi bir fikir olabilir," dedim.

"Ve aletlerimden bazılarını satmayı düşünüyorum, ne dersin?"

"Eh..." diye söze başladım.

"Söylesene," dedi babam, "kasabaya yürümek ister misin? Bana bir takım elbise almakla ilgilenir misin?"

Acaba amfetamin mi aldı?

Schlitzking Giyim'e kadar hoş bir yürüyüş yaptık. Uzun yoldan gitmedik. Evlerinde sohbet eden, şakırdayan ve piyano çalan aileleri duyabiliyorduk. "How Great Thou Art"ı* ahenkli bir şekilde söyleyen bir aile işittik. İçimden babamın elini tutmak geldi ama bu acınası olurdu.

Ana caddede ve birinci caddenin kavuşumundaki kırmızı ışıkta babam cam duvarının ardından hâlâ yanında olmama şaşırmış gibi bana baktı.

"Yeşilin farklı bir tonunu mu bekliyorsun?" diye sordum ona.

Schlitzking Giyim'e varınca, üç parçalı bir takım elbise giyen son derece zayıf bir adam mezurasını çıkarıp babama aynanın önünde durmasını söyledi. Arka tarafta yere oturup bir süre farklı tarzda Stanfield iç çamaşırlarına baktım. Sonra dikkatle okumak için doğum kontrol hapı talimatlarını çıkardım.

Coğrafya öğretmenim bir tane bile doğal iplik içermeyen limon sarısı bir takımila soyunma odasından çıktı.

"Ah," dedi beni görünce. Ona dik dik baktım. Birkaç hafta önce marş esnasında hazır olda durmadığım için beni sertçe eşya dolaplarına yapıştırmıştı. Ona "Bireysel uluslarla ilgilenmiyorum, dostum," demiştim ve öğretmenim aklımı kaçırdığımı söylemişti.

* (İng.) Ne Yücesin. Orijinali 1885'te Carl Boberg tarafından İsveççe yazılan, sekizinci ilahiye dayanan bir şarkı. (ç.n.)

Sidik sarısı Fortrel'in altından çıkan küçük ayaklarına baktıktan sonra gözlerimi yavaşça yüzüne doğru kaldırdım. "Sensin," dedim.

"Bu kumaşı nasıl buldun?" diye sordu.

Gözlerimi kısarak ona baktım. Neden bir kaçığa fikrini sorardı?

"Ferah tutacak şekilde dokunmuş," dedim. "Çok yönlülüğü hoşuna gidecek."

Tıbbi bilgilere geri döndüm. Vücudumun hamile olduğunu sanacağını öğrendim.

Neler olduğunu bilmeyen bir yanımda daha olacaktı.

Babam ve Bay Schlitzkried'in konuşmalarına kulak misafiri oldum. Bay Schlitzking babamın arkasından omuzlarını okşuyor ve "Ee, nasıl?" diyordu. "Artık kimin borusu ötüyor?" Babam aynada gözlerini kırptırdı. "Çorap masasına gidelim," dedi Bay Schlitzking ve babam dükkânın arka tarafında oturduğum yere doğru adamı takip etti. Bütün bunlar benim suçumuş gibi bana baktı.

"Aslına bakarsan, evde çoraplarım var," dedi babam.

"Evet, var," dedim.

"Hayır," dedi Bay Schlitzking, "bu takım elbiseye uygun çorabı kastettim."

"Eh," dedi babam... Sonra Bay Schlitzking, "İnsanların çoraplarına bakmayacaklarını mı sanıyorsun?" diye sordu. Dramatik bir etki yaratmak için çenesini köprücük kemiğine yasladıktan sonra ekledi: "Çoraplarına bakarlar."

Coğrafya öğretmenim üzerinde çikolata rengi dış dikişleri olan nane yeşili, gündelik bir takım elbiseyle soyunma odasından çıktı.

"Ah, merhaba," dedi babama. Babam da selam verdi.

"Yaz tatili için sabırsızlanıyor musun?" diye sordu coğrafya öğretmenim.

"Hayır," dedi babam.

"Tatil planının var mı?" diye sordu coğrafya öğretmenim.

"Yok," dedi babam.

"Sahil?" diye sordu coğrafya öğretmenim.

"Asla," dedi babam.

Babamı sahilde hayal etmeye çalıştım. Sarı katlanır sandalyesinde oturmuş *Yeraltından Notlar*'ı okuyan siyah takım elbiseli ve kravatlı bir adam gördüm. Gülümseyerek bana baktı. "Gidelim mi?" diye sordu.

Paketinden hiç çıkarmadığı bir takım elbise ve bir çift çorapla eve döndük. Yolda birer külâh dondurma almak için Sunset'e uğradık ve paket servis penceresinin yanındaki bir masaya oturduk. Sessizdik, sadece dondurmalarımızı yalayarak gökyüzüne bakıyor ve cırcırböceklerini dinliyorduk.

"Nomi," dedi babam.

"Evet?" dedim. Yüzünde kasvetli bir ifade vardı. Kaşlarını çattı. "Evet?" dedim tekrar.

"Çoraplarına bakmadıklarını mı sanıyorsun?" diye sordu babam. Ciddiyetle başımı salladım. "Çoraplarımıza bakıyorlar," dedik aynı anda.

Eve yürürken babam böyle olmasının benim için mahsuru olup olmadığını sordu. Çok fazla şarap içmiş gibi hüznüydü ama bunu asla yapmazdı, çünkü İsa kendi kanı olmadan ne yapardı? Ayıklık babamın dünyasını döndürmeye yeterliydi. Omzuna hafifçe yumruk attım. *The Partridge Family*'nin müziğini söylerken onu karnından dürttüm. "Hadi, mutlu ol."

"Ah, kes şunu," dedi. Sonra sessizce yürüdük.

En sonunda babam, "Ben tam anlamıyla bir baba değilim," dedi.

"Elbette, öylesin," dedim.

"Hayır," dedi. Başını iki yana salladı.

"Öylesin," dedim.

"Ebeveynlikle amatörce ilgileniyorum."

"Hayır, bu doğru değil," dedim.

"*Deusant*, diye fısıldadı." Bu en sevdiği küfürdü. Aslına bakılırsa, ettiği tek küfürdü ama anlamı çok büyük olduğu için her şeye uygundu.

Eve döndüğümüzde ona kafasını daldırıp çıkararak kuşu verdim ve şifonyerindeki bozuklukları alıp onu oraya, annemin fotoğrafının yanına koydu. "Pekâlâ," dedi. "Bu gerçek bir sürpriz oldu. Çok teşekkür ederim. Gerçekten çok teşekkürler."

Yatağının ucuna oturup kuşun başını su dolu bardağa daldırıp çıkarmasını izledik.

"Bunu nasıl buldun?" dedi. Dizime hafifçe vurdu. Sonra eşit aralıklarla basamaklarda duran siyah takımlı ve uzun elbiseli bir grup kadın ve erkeğin yarım saat boyunca ilahiler söylediği en sevdiği program *Hymn Sing*'i izlemek için aşağı indi. "İstersen benimle izleyebilirsin," dedi koridorun ucundan.

"Hımm," diye içimden geçirdim. "Kuşu geride mi bırakıyım?"

Hymn Sing'de ilahilere eşlik etmek isteme ihtimalinize karşı sözler ekranın altından akardı ama babam asla eşlik etmezdi. Sadece izlerdi. Neden biri "He Was Nailed to the Cross for Me"ye* eşlik etmek istesin ki?

Odama gittim. Lambamın üzerine bir tişört attım ve Tash'in tütsüsünden yakıp bir Bob Marley albümü koydum. Yaklaşık yirmi kez "Redemption Song"u çaldım.

* (İng.) Benim için çarmıha gerildi. (ç.n.)

ON SEKİZ

Tash Ian'la kasabayı terk etmeden üç gün önce on üç yaşına girdim. Dram, o ve Trudie'ye odaklanmıştı. Babam ve ben sahne görevlileri gibi kuliste koşturuyorduk, neler olduğundan tam olarak emin değildik ama bitmesi için sabırsızlanıyorduk. Görünüşe bakılırsa, uzun bir süre bunu şifreli bir şekilde konuşmuşlardı.

Kız kardeşimin bir uyuşturucu satıcısı olduğundan eminim. Kilisede *Hey Preach, You're Comin' Through!* adlı bir film izlemiştik ve Tash gibi sık seyahat edilmeyen yoldan sapıp günahın içinden geçen bir kızı anlatıyordu.

Bir keresinde, uyuşturucu satıcısı olduğunu düşündüğüm dönemde, babamla ben yürüyüşe çıktık ve ona elimi tutmasını önerdim. İyi niyetli ihmale rağmen Afrika menekşesi gibi serpilmemi umduğunu söyledi.

"Öyleyse, serpileceğim," dedim. Bir bitki gibi gelişmek için zayıf umutlarından fazlasına ihtiyacım olduğunu söyledi. Ama elimi tuttu ve ters giden şeyin ne olduğunu hâlâ bilmesem de bu bana bazı şeylerin iyiye gidebileceğini düşündürdü.

Bir gece Ian, Tash'i gecenin bir yarısı eve bıraktı. Ian'ın kısık sesini, kardeşimin hafif kahkahasını ve kâpının çok hafifçe açılıp kapandığını duydum. Annemin yatak odasının kapısını açıp koridorda mutfığa doğru ilerlediğini işittim. Ardından hiçbir şey duyamadım ve uykuya daldım.

Birkaç saat sonra uyanınca, mutfığa gittim ve masada bir not buldum: Annem gecenin köründe kütüphanede rafları

yerleştirmeye ve babam da onun için araba srme anlamına gelen korna çalmaya gitmişti. (Tash bir keresinde gülmekten neredeyse altına edecekti, çünkü onun arkadaş grubunda *korna* uyulşturucu anlamına geliyordu.) Tash ise o esnada kanepede yatıyordu.

Bu kez başının büyük belada olduğunu düşündüm ve ona ne olacağını merak ettim. Daha önce başımıza kötü bir şey gelmemişti, o yüzden sonucunun ne *olabileceğini* bile bilmiyordum. Odasına gidip lise yıllığını çıkardım ve sınıf arkadaşlarının siyah-beyaz fotoğraflarına baktım. Yatağına uzanıp Ian'ın üzerimde uzandığını, gözüme giren saçlarımı kenara ittiğini, yüzümü güçlü ellerinin arasına alıp bana bunu yapmaması gerektiğini ama kendisine hâkim olamadığını, Tash'e asla söylemememiz gerektiğini söylediğini hayal ettim. Asla.

Oturma odasına gittim ve Tash, bu da ne? Aman Tanrım! diye haykırana kadar yüksek sesle bir Irish Rovers plağı çalmaya başladım. Kocaman yeşil koltukta otururken hem kötü hem de gelişigüzel davranmaya çalışıyordum. Yavaş okuyormuş gibi yaptığım gazeteyi indirip ona baktım. "Demek uyandın," dedim. "Belki artık birkaç soruya yanıt vermeye razı olabilirsin?"

"Aman Tanrım," dedi ve küfrederek odadan ıktı.

Biraz komedi izlemenin onu yatıştıracağını düşündüm. "Cehennemde yanacaksın!" diye bağırdım. "Sonsuza kadar!" Odasında kakhaha attığını duyduğumu sandım ama emin değildim. Odama koşup yatağıma gömüldüm ve hıçkırarak ağladım.

O sabah Trudie eve döndüğünde iki kızını da tamamen farklı sebeplerden ötürü yatak odalarında ağlarken buldu. Tash'in günahları yüzünden tereyağı gibi kavrulacağından emindim ve o ise...

Tash'in neden ağladığını bilmiyordum, ta ki annemin "Tatlım, sorun ne? Ne oldu?" dediğini duyana kadar. Tash şöyle

dedi: "Sanırım aklımı kaçıracam. Buna dayanamıyorum. Her şeyi kahrolası bir yalan. Doğru değil ve beni öldürüyor. Beni öldürüyor! Anne, gerçekten öldürüyor."

Sonra beni çok şaşırtan bir şey oldu. Annemin "Biliyorum, tatlım, seni öldürdüğünü biliyorum," dediğini duydum. Aynı yoğunlukla olmasa da ne yaptığını biliyormuş gibi bir tempoyla o da ağlamaya başladı. İkisi de eşit ölçüde mi üzgünler? Annem neden kızgın değil? Tash'i öldüren ne? Uyuşturucular mı? Günah işlemek mi? *Ermiş, Siddhartha* ve *Yengeç Dönencesi* gibi kitaplar mı? diye düşündüğümü hatırlıyorum. Peki annem *seni öldürdüğünü biliyorum*, derken Tash'i öldüren şey her neyse onu bildiğini mi yoksa her şeyin bir yalan olduğunu bildiğini mi kastetmişti?

Geceleri yüzümün sızlamasının o zaman başladığına eminim. Sanki kafam birdenbire içine alamayacağı fikirler ve önerilerle dolmuştu. Belki de boğuluyordum. Her konuda yanılmıştım. Tash'in doğru olmadığını ve bunun onu öldürdüğünü söylediğinde, sürdürdüğünü sandığım uyuşturucu satıcısı hayat tarzını kastettiğini düşünmüştüm. Şehirde uyuşturucu satmak, kötü bir oğlanla gezip tozmak, komünizm fikrine sıcak bakmak ve babasına cehenneme gitmesini söylemek. Bana göre her şey aşikârdı. Bir süre sonra kendimi yeniden iyi hissetmeye başladım, çünkü Tash'in hayatının rayına oturacağını, kurtarılmaya ihtiyacı olduğu ve Tanrı, annemiz, babamız, Ağız ve önemi olan herkesin onu affedeceğini anlamıştı. Arada sırada atılan çaresiz kahkahalara rağmen, yine normal bir aile olabilirdik.

Babamın eve dönüp Tash'in yatak odasının kapısını hafifçe tıklattığını ve annemin "Bir şey yok, tatlım, buradayız, kendine bir sandviç hazırla, buzdolabında taze salam var," dediğini duydum.

Tash ve annemin konuştuklarını duyabiliyordum ama kelimeleri tam olarak seçemiyordum. Sonra annemin onun odasından ayrılıp babamla konuşmaya mutfığa gittiğini duydum.

Kalkıp hole çıktım ve Tash'ın kapısını tıklattım. Bana içeri girmemi söyledi. Misafirperverliği bana kendimi gergin hissettirdi. Üzerinde turuncu erkek gömleği ve mavi boncuklu beyaz boyun bağıyla bağdaş kurmuş ve yalınayak yatağında oturuyordu. Takısı çok güzel görünüyordu. Odada pembe bir ısıltı olması için lambasının üzerine kırmızı tişörtünü atmıştı. "Biraz tütsü yakmak ister misin?" diye sordu. Gülmeye başladım, o zamanlar üzgün ya da tedirgin olduğumda gülerdim. İnsanları korkutan türden bir kahkahaydı. "Nomi," dedi, "yapma." Kollarını bana dolayıp her şeyin yoluna gireceğini söyledi. "Her şey yoluna girecek, dostum. Söz veriyorum." Onu bırakmadım. "Nomi," dedi, "ağladığını biliyorum. Lütfen ağlama." Ona cehenneme gitmesini istemediğimi fısıldayınca gülmeye başladı ve cehennemin bir metafor olduğunu söyledi. Elbette, ne demek istediğini bilmiyordum ve bilsem bile benim için önemi olmazdı. İnançlıydım ve kız kardeşimin cehenneme gideceğinden emindim. "Tanrı sevgidir, Nomi," dedi bana. "Bilmen gereken tek şey bu, dostum. Tanrı sevgidir." Gerçekten talihsizdi.

Ian onu almaya gelince, gazete okumak için oturma odasına gittim. Yine yüksek sesle Irish Rovers çalmaya başladım. Tash oturma odasına gelip aman "Tanrım, Nomi," dedi. Fakat bu kez gülümsüyordu. Beni öldüren, içten ve şefkatli bir gülümseme-ydi. Alaycılık ve sahtecilik yoktu. Korkunç bir şey olacağını biliyordum. Kendisini serbest bırakmıştı. Gerçek bir gülümsemenin anlamı buydu. Biliyordum. Albümlerini alabileceğimi söyledi.

Annem bir çöp poşetine birkaç battaniye ve yastık koydu ve onu Ian'ın kamyonetine taşıdı. Ekmek, meyve ve o gün aldığı taze salamı bir kutuya koydu ve Ian onu dışarı çıkardı.

Annemin bize Rusya'daki Mennonitlerin gecenin bir yarısı kaçıp özgür olabilecekleri herhangi bir yer bulabilmek için çılgınca çırpındıklarını anlatmasını hatırlıyorum. Tek ihtiyaçları olan şey insanların onların eşsiz *ayrılıklarına* tahammül etmele-

riydi. "Nomi, cüzdanımı bul," dedi bana. Cüzdanını asla aynı yere koymazdı. Onu yemek odasında yerde buldum ve anneme verdim, içinden iki ellilik çıkarıp onları Tash'e verdi.

Sonra gitme vakti geldi. Ian elimi sıktı. "Kendine iyi bak, evlat," dedi. Annemin de elini sıktı ama annem "Ah, çirkin," deyip kollarını ona doladı. "Teşekkürler," dedi Ian. Sonra gidip kamyonette otururken, annem ve ben girişte sırayla Tash'e sarıldık.

"Bir kez daha mı, Nomi?" dedi. "Aman Tanrım." Hepimiz güldük. Babam yatak odasında kaldı. Uzun bir süre, karanlıkta. *Hymn Sing* için bile odasından çıkmadı.

Tuvalete gidip ilk doğum kontrol hapımı pazartesi yuvasından çıkardım. Vücudum artık hamile olduğuna inanmanın ilk evresindeydi. Bir kız bebek için Credence* ismini düşündüm. Nova'dan çok daha iyiydi. Okula başladığında CCR† çoktan ortadan kaybolmuş olacağı için sorun olmazdı. Credence.

Yatağıma uzandım ve babamın üst kata dönüp odasındaki geniş yatağına gittiğini duyana kadar sohbetlerimizi anımsadım, söylediğim ya da söylemediğim şeyleri dert ettim. Sırayla yataklarımıza uzanıyor, gece çaktırmadan dışarı çıkıp araba sürüyor ve bazı şeyler erişimimizin ötesindeymiş gibi yapıyorduk. Öylece uzanıp içimde başka bir insanın büyümesinin nasıl bir şey olacağını hayal ettim. Paniğe kapılır mıydı? Babamın bütün gece boğuluyormuş ama ölmeyi reddediyormuş gibi kendine özgü horlamasının başladığını işittim. Ürkütücü bir kreşendoya ulaştıktan sonra nefes almayı kesti, on yediye kadar saydığım da patlarcasına tekrar hayata dönüp en baştan başladı. Kalkıp odasına gittim, onu yan tarafına çevirdim: Bu kez on yedi saniye sürdü, "Baba, o adenoid ameliyatını geçirmelisin. Beni deli

* (İng.) İnanç, güven. (ç.n.)

† Amerikan rock grubu Creedence Clearwater Revisited. (ç.n.)

ediyorsun," dedim. "Üzgünüm, üzgünüm," dedi. Ardından hemen uykuya daldı yeniden. Yan tarafında bir Cheesie* gibi kıvrılarak dua edencesine ellerini dizlerinin arasına soktu. Omuzlarındaki kılların bir kısmının uzadığını fark ettim. İstirahat Limanı'nda yaşadığını hayal ettim. Yüzümü onunkinin yanına koyup fısıldadım: On yedi saniye. Yatağa oturup bir süre onu izledim. Şifoniyerindeki kuşa baktım. Bu gecelik başını daldırıp çıkarmayı bırakmıştı. Pencereden dışarı baktım. Bir ara o beyaz dantel perdelerin yıkanması gerekeceğini içimden geçirdim. Okulumdaki zemin gibi kasvetli bir griye dönmüşlerdi. Ağz'ın ağzındaki ağır silahları andıran dişleri gibi.

Sabahın ikisi, belki de üçü ya da dördüydü, Travis ve ben cehennem çukurundaki bir şambriyelde ayışığında batıp çıkarken delirmenin nasıl bir şey olduğundan bahsediyorduk.

"Bence çevresel görüşün giderek kaybolması," dedi.

"Ah, hayır," dedim içimden. En az onunki kadar zekice bir şey söylememi istediğini biliyordum.

"Sence?" diye sordu. "Uyumadığını biliyordum."

Gözlerimi açtım. "Sadece batıp çıkmanın yanlış bir yanı mı var?" diye sordum ona.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu tekrar.

"Delirmenin nasıl bir his olduğu hakkında mı?" diye sordum.

"Evet."

"Bilmiyorum," dedim. "Sanırım bir arkadaşı kaybetmek kadar üzücü ve kolay? Birkaç yanlış şey söylüyorsun, bariz şeyleri görmezden geliyorsun, komik olmayan bir şekilde aptalca davranıyorsun."

Travis bana Kafka ya da onun gibi birinin deliliği kişinin bir şeyleri aşırı yazma isteğinin, sessizliğin en uygun yanıt ol-

* Cips. (ç.n.)

duğuna dair güçlü inançla uzlaşması olarak tanımlanabileceğini söylediğini söyledi.

"Ah," dedim. "Pekâlâ."

Travis bir baharda Abilene Teyze'sinin aklını kaçırdığını ve cenaze töreninden sonra Ağız, İsa'yı yüreklerine davet etmek için bilgiye dayalı bir karar veremeyen çocuklar ve zihinsel özürlü kişiler gibi, on altı yaşından beri kiliseye gitmemiş olsa da Abilene'in de doğrudan cennete kabul edileceğini söyledi. "Çılgınca, değil mi?" diye sordu Travis. Bütün gece gözlerini kırpmadan çok *biliyorlarmış* gibi Abilene'in sonsuza kadar kıcını nereye park edeceğini tartıştılar.

"O kadar çılgınca ki, *çılğın* kelimesi yetersiz kalıyor," dedim. Zavallı Abilene.

Karanlıkta süzüldük ve Abilene'in gökyüzündeki malikâne-sinden bahsederken aklımızda yer eden "Delta Dawn"ı sessizce mırıldanmaya çalıştık. Travis melodiye kendimi vermediğimi söyledi. Şarkının sözlerini düşündüğümü söyledim. İstasyona yürümekle ilgili dizeyi. Şarkının aslında benimle ilgili olduğuna dair içimde kötü bir his olduğunu ona söylemedim. Sonra Travis, "Hey, bu senin gibi, Nomi," dedi. Boğazımdaki gözyaşları beni boğacak gibi olsa da son anda Travis'in bana bir keresinde darıldığımda sıkıcı olduğumu söylediğini hatırladım, sıkıcı olmak en büyük suçtu, o yüzden başımı geriye atıp kahkaha atar gibi bir ses çıkardım. Sonra ona su sıçrattım. O da su sıçratarak karşılık verdi ve böylece yüzümdeki bütün su aynı göründü.

Sonra otuz dokuz kez şambriyelde ayakta durmaya çalıştık. Eğlenceliydi. Düşme ve el ele tutuşma kısmı hoşuma gitti. İlişkiler üzerinde uğraşmanız gereken tek şey birlikte ayakta kalmak olduğunda çok kolaydır.

Tash: (Hiçbir şey söylemeden bana ters ters baktı.)

Ben: "Ne söylenir peki?"

Tash: "Hiçbir şey."

Trambolin Parkı'nın sahipleri kapılarını açıp artık kapalı oldukları anlamına gelen içinde on sentimin olduğu kahve kutusunu alana kadar bir serseri gibi ellerim iki yanımda zıplayıp durdum. İki saat içinde okula gidip tetikleyici bir noktası, zirvesi ve sonucu olan bin beş yüz kelimelik bir hikâye yazmam gerekiyordu. Eve dönerken ilk cümlemi buldum: İdare, Türk düğünündeki bir marpuç gibi onu elden ele gezdirerek dövdü.

Bay Quiring bunu sertçe eleştirdi. "Hayır...hayır," dedi. Alnıma parmaklarıyla vurdu. Geri kalanını okumaya bile gerek duymadı. Şimdilik İngilizce dersinde Halil Cibran, Marianne Faithfull sözleri, kadife çiçeği tohumları, Holden Caulfield, Nietzsche, Django, Nabokov, olağanüstü kendi kendine psikanaliz becerileri, dürtüler, pürmüzler ve şimdi de Türk düğünleri hakkında yazmama izin verilmiyordu.

"Peki ne hakkında yazmalıyım?" diye sordum ona.

"Gözlerini kapattığında ne görüyorsun?" diye sordu.

"Hiçbir şey," dedim. Bay Quiring kaşlarını çatı.

"Kompozisyonunu geri aldığında her şeyin altının kırmızı kalemle çizilmiş olduğunu görünce üzülüyor musun?" diye sordu.

"Hayır, pek sayılmaz," dedim, İncil'de İsa'nın sözcükleri..."

"Dışarı çık," dedi. Kalkıp uzaklaşırken kalem kutumu bana fırlattı. Sırtımda böbreklerime yakın bir yere çarptı. Ona teşekkür edip kalem kutumu aldıktan sonra dışarı çıktım. Kapısız kızlar tuvaletine gidip kustum, lavabolarda oturup tavana ıslak tuvalet kâğıdı atan keşlere selam verdim ve yakıcı güneşiğina çıktım. Saat sabah 09.08'di.

Birdenbire bir köpeğimin olmasını diledim. O ve ben günü çalıları keşfederek geçirebilirdik, belki bir ateş yakıp yakaladığı bir yer sincabını kızartırdık. Bir yaprak yığınının üzerinde rahat-

ça uykuya daldık. Belki birinin hayatını kurtarırdık. Kasabaya gidip Style-Rite'daki yeni yaşlı adam botlarına bakmaya karar verdim.

Ahmak kuzenim Norm'u Economy Foods'un önündeki pi-yango bölmesinde otururken gördüm. Tash ve ben küçükken onun kucağında oturmamıza izin verilmezdi. Uzaktan ona el sallayınca, her defasında söylediği şeyi söyledi: "Ah, hadi ama." Diğer ahmak kuzenim Jakie'yle bir süre postanenin önünde oturup bir *Sweet Cap* içtim. On altı Hutteritin park hâlindeki bir *Land Rover*'dan inmelerini izledik.

Jakie'yle el sıkıştım. "Kocaman bir elin var," dedim, kuzenim eline baktı. Sonra ondan doğduğum günü anlatmasını istedim. Perşembe gününü. Otomatik olarak kurtarıldığını söyledim. Uzun bir süre müzik dinliyormuş gibi yavaşça olumlu anlamda başını salladı.

Jakie'nin lise erkekler basketbol takımıyla birlikte tam zamanlı olarak bençte otururdu. Bunun ne anlama geldiğini hiçbir zaman çözemedim. Maç esnasında orada oturmasına izin verirlerdi ve devre arasında kalkıp onlarla atış yapardı. Kalkıp destek olmak için onlara hep tezahürat yapardı ve diğer takımla el sıkışırdı. El sıkışmaya bayılırdı. Bençte oturmayı neden bıraktığını bilmiyorum, belki de çocuklarının yanında beyzbol şapkalı kırk beş yaşındaki bir adamın oturması bazı insanları tedirgin etmiştir. Fakat takım için hiç mahsuru yoktu. Bazen onlarla deplasmandaki maçlara gitmesine izin veriyorlardı.

Style-Rite'a varamadım. Jakie ve ben bir paket cipsi ve bir kutu kolayı paylaştık ve bana tanıdığım herkesin doğum gününü anlatmasını istedim. "Harika," dedim, uzanıp elini tutarak. "Tam bir karakterim," dedi. Günde kaç saat postanede oturup bir şeylere baktığını sordum, o da bana "Köpekler daha iyi severler," dedi, az önce köpekleri düşündüğüm için bu bana psişik olup olmadığını düşündürdü. Tekrar el sıkıştık. Sonra bir kez daha. Ona veda edince başını çevirdi.

Kilisenin önünden geçerken dışarıdaki tabelayı okudum: "DIŞARI ÇIKTIKLARINDA BANA BAŞKALDIRMIŞ OLANLARIN CESETLERİNİ GÖRECEKLER. ÖYLELERİNİ KEMİREN KURT ÖLMEZ, YAKAN ATEŞ SÖNMEZ. BÜTÜN İNSANLAR ONLARDAN İĞRENECEK."

Ne hoş. Ağzı kabak tadı veren şeylere başvurduğuna göre keyfi yerinde olmalıydı. Ana caddenin gölgeli tarafından ilerlerken tetikleyici noktaları düşündüm.

Tomboy'un vitrininde yeni bir tabela vardı. İÇERİ GELİP YENİ ET DEPARTMANINA GÖZ ATIN! Bir süre ona baktım. Sonra küçük otoparkı geçip içeri girdim ve dükkânın arka tarafına yürüyüp camın ardındaki etlerin fiyatlarına baktım. Aynı zamanda ucu kancalı uzun bir çubukla kilisedeki camları açan adam olan kasap bana selam verdi ve yardım edip edemeyeceğini sordu. Sadece etlere göz attığımı söyledim.

"Bu yeni et departmanı mı?" diye sordum.

"Bu doğru," dedi kasap. "Seçeneklerimizi genişlettik." Kollarını iki yana açtı.

Olumlu anlamda başımı salladım. "Güzel," dedim. "Burada çok sayıda ilginç et ürünü var."

"Evet," dedi adam, "bu durumdan memnunuz."

"Evet," dedim. "Ben de." Gülümsedim. O da gülümsedi.

"Yardımcı olabileceğim bir şey var mı?" diye sordu bana. Ağırbaşlılıkla koridorda yürüyüp süpürgenin sapıyla pencereleri açarken olduğundan daha dost canlısı görünüyordu.

"Klik satıyor musunuz?" diye sordum.

"Klik mi?" dedi. "Salam gibi yemeye hazır şeyleri mi kastediyorsun?"

Olumlu anlamda başımı salladım.

"Burada taze et var. Burası taze et bölümü. Kutu etler evcil hayvan mamalarının yanındaki dördüncü koridorda."

* İncil'de Yeşaya kitabının 66. bölümünün 24. mısrası. (ç.n.)

"Ah, pekâlâ," dedim. Başımı salladım. "Affedersiniz."

"Sorun değil," dedi adam. Biraz üzgün görünüyordu, ben de onu hayal kırıklığına uğratmak istemediğim için yarım kilo et istedim.

"Ne tür et istersin?" diye sordu.

"Şey, sadece... Babama bir şeyler hazırlayabileceğim türden et. Eti sever. Et yemekleri hoşuna gider."

"Hımm," dedi kasap, "rostoluk et parçasına ne dersin?"

"Evet, harika olur," dedim. Bir iple paket kâğıdına sarılı kocaman bir rostoluk etle dükkândan ayrıldım. Fiyatı üzerine keçeli kalemle yazmıştı.

Uzun bir süre kolumu uzatarak yeni yaya geçidinde durdum. Işıkların yanması için düğmeye bastım. Yaya geçidi kasabamızda yeni bir kavramdı. Aşırı bir harcama olarak hem korkuluyor hem de tiksiniliyordu.

Kimse durmadı, gerçi kamyonetli birkaç oğlan "Nomi, seni kılıf!" dediklerini duyabileceğim kadar yavaşladılar. Burada rezervatiflere *kılıf* denilirdi. Nedenini bilmiyorum. İçimden bir ses bana rostoluk eti kamyonete fırlatmamı söyledi.

Marina Dyck ve Patty Pauls'la Autumnwood Caddesi'nde Funkların çocuklarını bir yük arabasıyla çekerken tanıştım, bana çocuk bakıcılığı yaptıklarını ve onlarla birlikte Funkların evine gidip gizli zuladan biraz Bundt kek ve votka alıp tadını çıkarabileceğimi söylediler. Bir süre orada televizyon seyredip kek yedik ama ben asıl votkayı bekliyordum.

Sonra Marina, anne-babasının yanında eve geleceğini ve gitmemiz gerektiğini söyledi. Patty ve ben farklı yönere gittik. Yaklaşık on dakika sonra mutfakta su içerken pencereden Pat'in Funkların evine döndüğünü gördüm. "Ah," diye içimden geçirdim, "anlıyorum. Kesinlikle anlıyorum. Ben bir aptalım."

Ray çiçekleri suladıktan sonra içeri girip mutfak masasına oturdu. "Merhaba, Nomi," dedi. Ona bakmadım. Musluklar-

la uğraştım. Sonra bana günümün nasıl geçtiğini sordu ve ben de ona gözlerini kapattığında ne gördüğünü sordum. "Elbette, hiçbir şey görmüyorum," dedi.

Sanırım ağladığımı anladı, çünkü hiçbir şey söylemedim ve hâlâ ona bakmaktan kaçınıyordum, trajik bir şekilde neşeli bir sesle, "Dert Sahası'na kadar bana eşlik etmeye ne dersin?" diye sordu.

"Oraya artık *çöplük* diyoruz, Raymond," dedim ona. Ray için çöplük teselliydi. Hayatının büyük bir alanını işgal eden çok çeşitli, serbestçe dalgalanan karmaşıklığa kıyasla belirli atık alanlarını takdir ederdi.

Tash bir keresinde bana Ray'in annemize kasabanın dışındaki parka fabrikasının arkasındaki lağım göletinde evlenme teklif ettiğini söyledi.

"Oyun evindeki kerestelerden bazılarını ve garajda yer kaplayan paslı yatak çerçevesini atmama yardım et," dedi. Ray iyi niyetli ama gülünç bir şekilde teselli sunabilirdi. Susuz bitkileri aşırı sulayan insanlarla aynı şevkle aşırıya kaçmaya meyilliydi.

Annemin at arabası kazası geçiren kız kardeşini teşhis etmek için morga gitmesi gerektiğini gözyaşları içinde ona söylediğini ve Ray'in yanına gidip kollarını ona dolayarak "Bunun tümüyle olumsuz bir deneyim olmasına izin verme, tatlım," dediği ânu hatırlıyorum. Annemin araba yolunda neden patinaj çektiğini anlayamadı. Tash ve ben dışarı çıkıp ipucu olabilirlermiş gibi tekerleklerin geride bıraktığı kara izlere şaşkınlıkla bakmasını izlemiştik.

Ray'in bir şeyin kontrolünü ele almış gibi, bronzlaşmış kıllı kollarını direksiyona sardığını görmek güzeldi. Gözlerini kısmak zorunda kalmaması için siperliği indirdim ve "Şu işe bak," dedi. Siperlik gibi hayatı kolaylaştıran şeylerin onun dünyasında yeri yoktu.

"Söylediğim ilk kelime neydi?" diye sordum, "*Yapma*," dedi.

İkinci kelimemin ne olduğunu sordum ama hatırlayamadı. Yerinde olsaydım sanırım bir şey uydururdum. *Git* gibi.

"Hey, bugün rostoluk et aldım ama eve gelirken onu kaybettim," dedim. Funkların evinden aceleyle çıkarken onu unutmuşum.

"Ah, gerçekten mi?" dedi Ray. "Sorun değil. Rosto çok zahmetlidir."

"Aslına bakarsan değil," dedim. "Kasap kolay olduğunu söyledi. Kiliseye gitmeden önce onu fırına koyuyorsun ve eve döndüğünde hazır oluyor."

"Eh," dedi babam. "Kaybetmesi kolay."

"Hayır," dedim. "Sadece düpedüz salaklar rostoluk eti kaybeder." Hayatı boyunca kaybettiği et miktarını duysam, ona asla inanmayacağımı söyledi.

"Evet, evet," dedim ve pencereden dışarı baktım.

"Rostoluk eti yine alırsız, Nomi," dedi. Hiçbir şey söylemedim. Gözlerimi kapattım.

"Değil mi?" diye sordu babam. Dönüp kısa bir süreliğine bana baktı, gözlerimi açıp gülümsediğini görünce ben de ona gülümsedim ve haklı olduğunu söyledim.

Çöplüğe girmek için bir dolar ödememiz gerekiyordu ama oradaki adam Ray'i tanıdığı için içeri girmesine izin verdi. "Önemli kişiler miyiz?" diye sordum. Böbürlenmek istemedi ama çöplüğe gittiğinde asla para ödemezdi. Sonra bana geceleri bazen kapıdaki adam evine gittiğinde çöplüğü temizlediğini ve buradaki insanların bundan hoşlandığını söyledi.

"Çöplüğü mü temizliyorsun?" diye sordum. "Geceleri mi?"

"Hayır, hayır," dedi.

"Evet, temizliyorsun," dedim.

"Evet," dedi, "temizliyorum."

"Güzel" dedim, yine de içimden *Tanrım, geceleri çöplüğü*

temizleyen türden bir aile olmayalım, diye geçirmeden duramadım. "Çöplük, bir çöplüktür baba," dedim. "Çöplükteki asıl amaç ortamı temizlemek değil."

"Evet ama mantıklı olacak şekilde çöpleri organize ediyorum," dedi Ray. Koluna hafifçe vurdum. Onu teşvik etmek için değil, aksine, o anda sağlam bir şey hissetmeye ihtiyacım vardı.

Yine de orada olmak güzeldi, sahil gibiydi ama daha az bunalıcıydı. Puslu bir yerdi ve binlerce martı vardı, kaybolmuş gibi dolaşmalarını tuhaf buldum, babam bana tutuşu artırmak için üzerlerinde küçük lastik çıkıntılar olan bir çift eldiven verdi. Bileğinin tersiyle alnını ovuşturması hoşuma gitti.

Bir süre kaşlar ve amaçlarından bahsettik. Sonra diğer kıl konularına geçtik. Saçları dökülmeye devam ederse üzerinde filmleri gösterebileceği bir alnı olacağını söyledi.

"Arabalı sinema gibi mi?" diye sordum ona.

"Evet," dedi, boş bir alanda durup para kazanabilirmiş.

"Oturabilirsin," dedim.

"Evet, oturmam gerekir," diyerek bana katıldı.

"Katlanır sandalyene," diye ekledim.

"Evet, Nomi, katlanır sandalyeme," dedi. Katlanır sandalyesinden mantıksızca nefret ettiğimi biliyordu. Mantıklı olmayacak kadar berbat şekilde organize edilmiş bir çöp yığınının içinden fırlayan küçük kırmızı bir kovboy çizmesi gördük ve babam "Vay canına, Misty'yi hatırlıyor musun?" dedi. Misty kalbimi oğlanlara ve uyuşturucuya açmadan önce rodeoda varil yarışı yaptığım altın rengi attı.

"O at sert manevra yapardı," dedi babam.

"Evet," dedim. "Güçlü kalçaları vardı."

"O dönüşleri Mario Andretti gibi alırdın," dedi çürüyen çöplere dalgın bir şekilde bakarak.

"Eğlenceliydi," dedim. Babam yarışın son düzlüğünde "Kazan şunu, Nomi!" diye bağıırdı.

"Kazan şunu, Nomi! diye bağırdığını hatırlıyor musun?" diye sordum. Bana baktı.

"Böyle derdim, değil mi?" Olumlu anlamda başımı salladım.

"Yanlış mıydı?"

"Hayır, hayır, komikti," dedim. Takım elbisesi, kravatı ve ceketiyle ağılın kütük çitlerine yaslandığını hatırlıyorum. Kasa-bada rodeo için resmi giyinen tek kişiydi. Bir keresinde yanına giden bir çocuk ona kovboy kaçarken boğanın dikkatini dağıtan palyaçolardan biri olup olmadığını sormuştu.

Babam olumlu anlamda başını sallayıp çizmeye baktı. "Orada mı olmalı?" diye sordum. Babam başını iki yana salladı ama çizmeyi almadı. Onu hareket ettirmeyi her şeyden çok istediğini biliyordum. Benim hatırıma normal görünmek için çok uğraşıyordu.

"Hadi onu alalım," dedim.

"Ah... Hayır," dedi. Bu fikri geçıştirdi.

"Evet, hadi," dedim. Küçük çizmeyi aldım.

"Nereye?" diye sordum.

"Ah, gerçekten," dedi. Umursamaz görünmeye çalıştı.

"Hadi ama," dedim. "Nereye koymalıyım?" Babam birkaç saniye bana bakıp gülümsedi.

"Pekâlâ," dedi. "Beni şımartmana izin vererek seni şımartacağım." Çizmeyi alıp yaklaşık yüz metre ötede kırık yük arabaları, Hulahoplar, bükülmüş ve paslanmış zıplama sıırıkları, çatlamış *Footsies*, kafaları kopmuş bebekler ve çeşitli rengârenk kırık plastik parçalarının olduğu çöplüğün farklı bir bölümüne yürüdü. Ray çizmeyi yığının ortasına koyup "İşte oldu," dedi. Eski yerimize döndük. Çöplük Ray için bir büyük mağaza gibiydi ama daha ziyade terk edilmiş hayaller ve harap olmuş şeylerden bir arada kalan aileler oluşturduğu bir tür kutsal mezarlıktı.

YİRMİ

Eve döndüğümüzde manzara penceremizin ortasında bir kurşun deliği bulduk. "Evimize kim ateş eder?" diye sordu Ray. Çimenlerde durup başını iki yana sallayarak deliğe baktı.

Polis geldi ve bu tür şeylerin olduğunu söyleyip çocukları, havalı tüfekleri, yaz tatilinin yaklaşıyor olmasını sebep gösterdiler. "Düşmanın var mı?" diye sordu Ray'e ve babam tekrar başını iki yana salladı, sonra "Şey, önümüzdeki sene dersten bırakacağım bir oğlan var," dedi. Polis olumlu anlamda başını sallayıp "İşte, o olabilir," dedi.

Ray adama teşekkür etti ve içeri girip kanepeye oturduk.

"Kimi dersten bırakacaksın?" diye sordum.

"Polisin oğlunu," dedi.

Ray kocaman kare biçimli gözlüğüyle penceredeki deliğe bakmaya devam ederken gazete okudum. Bir süre sonra kalkıp ona bir televizyon yemeği hazırladım ve hem kucağına kıvrılmayı hem de kafasına bir tane vurmayı istememe sebep olan neşeli bir tavırla "Hımmmm... Şefe teşekkürlerimi ilet," dedi.

İnsanın evinin kurşunlanması gibi olumsuz bir deneyim yaşadığında babamın hayatı canlanır. Şaşkınlığı ortadan kalkar. Büyük kaymadan önceki kıtalar gibi hayatın bulmacası anlam kazanır. Evine ateş edilmesi onun için son derece mantıklı bir durum ve anlamlı bir dünyada bir-iki dakika geçirince neredeyse mutlu oluyor. Mutlu olduğunda da kararlılıkla hareket ediyor, örneğin mutfaktaki panoya gidip Tash gittiğinden ve otobüs garajı kapanmadan önceden beri orada olan şehir otobü-

sünün varış çizelgesini kaldırdı. Onu lavabonun altındaki çöp kutusuna attı. "Oh be! Bitti gitti. Elveda geçmiş."

Sonra berbat şeylerin olmadığı bir günde her zamanki şaşkınlığıyla çöplüğe gittiğini, orada varış saatlerinin olduğu küçük kâğıt parçasını gördüğünü ve bunun ona diz çöktürdüğünü hayal ettim. Sadece bir-iki dakikalığına onu kahrederdi, muhtemelen kâğıdı alıp üzerindeki martı pisliğini siler ve elinin tersiyle düzeltirdikten sonra mutfak panosuna geri getirirdi ve hayatının en önemli ögesi olduğunu anlamanız için orada onu *düzenlerdi*.

Ama evimize ateş edildiği ve her şey bunca zamandır olduğunu sandığı, olması gerektiği gibi olduğu için şimdilik uçuştu, o yüzden rahatlayıp ona baskı yapan şeylerden kurtulabilirdi. Oturma odasının halısına cam parçaları düşerken bile klişe şeyler söylüyordu, ben de ona aptalca, dik dik bakıyordum. Sebepini bilmiyorum. Bu bir tür rol. Tuhaf bir şey olduğunda ve ne diyeceğimizi bilmediğimizde yaptığımız bir şey. Sanki geleceksel aptal baba ve isyankâr genç kız rollerini oynuyoruz, gerçi bunların çok ötesindeyiz, biz daha ziyade bir günü daha geride bırakan iki akıl hastası gibiyiz. Benden önce eksikliklerini dile getirdiği için ona merhamet göstermem umuduyla sersemce şeyler söyleyerek sanki sözde erken kibrinden oluşan bir dağ dinamitle patlatarak ilerlemeye çalışıyor gibi. Bu sadece son çare olarak başvurduğumuz eski bir durum komedisi senaryosu. Nasıl rol yapacağımıza dair bir fikrimiz yok.

"Güle güle," dedim.

"İyi eğlenceler," dedi. "Uslu ol."

"Kararını vermelisin," diye karşılık verdim, çünkü benden bir karşılık bekliyordu.

Tash gittikten sonra, annem kilisede daha kısık sesle, babamsa daha yüksek sesle ilahi söylemeye başladı. Ben ise uykusuzluk

çekmeye başladım. Kâbuslarımda Tash ılık ılıa yanarken ona yardım etmek için elimi uzatıyordum, ismi dudaklarımdaydı ve çığlıkları yankılanırken yüzünün eridiğini görüyordum. Geceleri uyandıımda Ray evde olmuyordu, Tash'ın deyiimiyle, muhtemelen "gece görevleri"nden birini yapıyordu. Bu sıradaannem de oturma odasındaki kanepede uzanıp bir şeyler okurdu.

Yanında bana yer açardı, onunla Tash ve cehenneme gidecek olmasından ne kadar korktuğum hakkında konuşurdum. "Cehenneme gidecek, değil mi?" diye sorardım anneme. Duraksamalar olurdu. Ne söylemesini istediğimi bilmiyordum. Evet ya da hayır demesi sorundu. "yle değil mi?" derdim.

Annem, "Bunu söylemek bize düşmez, Nomi," derdi.

"Gitmeyecek mi?" diye sorardım.

"Eh," derdi annem. "Eminim o noktaya gelmez."

"Peki ya gelirse?" diye sorardım. "Ya Tash cehenneme giderse? şeytan kahlkahalar atarken, Tanrı ağlarken ve biz onsuz cennetteyken, cehennemin ortasında tek başına sonsuza kadar yanarsa?"

"şey," derdi annem. "Böyle olacağını gerçekten sanmıyorum."

Genellikle "Bana gerçeği söyle!" gibi çılgınca taleplerle sözünü keserdim. En sonunda her zaman söylediği şeyi söylerdi: "Açıkçası bilmiyorum, Nomi."

Böylece elimde bir hiç olurdu. Ve bu kötü bir şeydi. En azından o zaman öyle hissederdim.

Ah, bütün terslikler st üste geliyordu. Her şey dağılıyordu. Ailemiz dşşteydi ve dürüst olmak gerekirse, *bilmiyordum*. Annem evde gergin davranmaya başladı. Kapıları çarpıyor ve öylece otursam ya da bir muz soymakla meşgul olsam bile bana iyi olup olmadığımı soruyordu. Kütüphanedeki işinden ayrıldı ama kiliseye gitmeye devam etti.

Sonra Sheridan Klippenstein'in yalnız yaşayan ve İstirahat Limanı'na taşınmayı reddeden yaşlı büyükannesinin bacağındaki yarayı temizleme işini üstlendi. Bazen yapacak bir şey olmadı-

ğında onunla birlikte giderdim. Annem Bayan Klippenstein'in bacağındaki sargıyı değiştirirken kanepede oturup onu izlerdim.

Bayan Klippenstein'in sol bacağı karanlık bir güzellikti. Kocaman, parlak, mor ve pulluydu. Dizinin hemen altında hiç iyileşmeyen açık bir yarası vardı. Vesuvius gibi gece gündüz akıntısı vardı ve hayatı onun bakımı etrafında dönüyordu. Annem ona yardım etmekten, sargı bezi ve bantla çalışmaktan gerçekten hoşlanıyor gibi görünüyordu.

Bazen Bayan Klippenstein'in yarasını temizlerken, annemin yanında durup onun için bir şeyler tutardım. Bayan Klippenstein'in başının tepesine bakardım, saçlarının döküldüğü yerdeki süt beyazı kafa derisinin helezonları ilgimi çekerti. Ürpermiş deriyi andıran küçük saç köklerini görebiliyordum.

İngilizcesi pek iyi değildi. Bir keresinde ona okula gitmediği için şanslı olduğunu söyledim (ödevlerimden bahsediyorduk), kolumdan tutup "Senin kalbini kıtır kıtır yerim," dedi. "Bana bir poğaça doğrayın ya da merdivenlerden aşağı bana bir yüz havlusu atın," gibi şeyler de söylerdi.

Trudie ve ben gülmemeye çalışırdık.

Bayan Klippenstein beni *Scotch Mints*' yemeye zorlardı ve sonra Rusya'daki çocukluğuyla, memleketinin ısıltılı hayalleriyle ilgili hikâyeler anlatırdı. Babasının üç yüz tavuğu olduğunu ve arazilerinde yüz seksen altı ağaç bulunduğunu söyledi. Ayrıca babasının karaborsadan aldığı bir kartalları da vardı. Kartalın kanat açıklığı üç buçuk metreymiş. Köpeklerle ve adamlarla kavga edermiş ve onu bahçedeki bir direğe bağlı tutarlarmış.

"Asla acıdığın için bir adamla evlenme, Nomi," dedi bana. Kocasını bir sebepten aforoz edilmişti ve sonrasında birçok hayalet insan gibi, Bayan Klippenstein çocuklarla ve çiftlikle ilgilenirken, kocası ana evin yanındaki küçük bir kulübede yaşamıştı. Küfurbaz Adam olmuştu.

Çocukluğumdan onu hayal meyal hatırlıyorum. Takım el-

* Naneli şeker. (ç.n.)

biseli ve kravatlı bir şekilde kasabada bisikletini sürerken küfredirdi. En sonunda öldü. Genç bir adamken nazik ve adilmiş. Çocuklarına birbirlerinin omuzlarına çıkıp bir insan piramidi oluşturmayı öğretmiş. Harika şarkı söylermiş, özellikle de kendi kusurlarına gülermiş ve asla alınmazmış. Bütün bunlar Bayan Klippenstein'in sözleriydi. Kocasını anlatmasına bayılırdım.

Her gece onun yanına uzanıp kulağına fısıldadığını şöyle söyledi: "Neredeyse kusursuzsun."

Neden aforoz edildiğini hatırlayamıyorum, hiç sormadım. Belki de ailesindeki birinin suçunu üstlendi. Bu tür şeyler olur.

Annem, Bayan Klippenstein için bazen başka şeyler de yapardı. Günlük işler, ev işleri, arada sırada çamaşırlarını yıkamak gibi. Orada çok vakit geçirirdi. Sanırım dikkatini dağıtıyordu.

O süre boyunca, Ağız bizimle dua etmeye geldi, babam ise gecelerini katlanır sarı sandalyesinde otoyolu izleyerek ya da izotopik malzemeleriyle birlikte bodrumda çürümeden üretilen istikrarda teselli arayarak geçirmeye başladı.

"Korktuğumuz başımıza geldi," dedi Ağız.

"Ne? Ne?" diye sordum anneme o gittikten sonra. "Korktuğumuz şey mi? Ne oldu?"

Bir gün annem Tash'in ateist olduğunu söyledi. Annem, Tash kasabayı terk etmeden önceden beri bunu biliyordu. Anlaşılan, bu konuyu uzun uzun konuşmuşlar. Dedikodular sayesinde Ağız'ın yeni haberi olmuştu.

"Aman Tanrım," diye fısıldadım. Annem, "Nomi, ateistin ne demek olduğunu bilmiyorsun," dedi. Bana Tash'in Tanrı'ya inanmayı bıraktığını söyledi. "Hayır," diye fısıldadım. "Evet," dedi annem. Bunu aklım almıyordu. Anlayamadım. O kahrolası kütüphane kartı yok muydu! On üç yaşında olmama rağmen neredeyse her gece annemle birlikte yatağa kıvrılıyordum ve babama şöyle fısıldıyordu: "Nomi burada, tatlım, Tash'in odasında uyu." Babam kalkıp ayaklarını sürterek odadan çıkar ve

yatakta kıvrılabileceğim hoş bir sıcaklık bırakırdı. Artık bundan bahsetmek zorunda değildik. Bahsedebileceğimiz bir şey yoktu.

"Montreal'e taşınabilirim," dedi Travis. Ona ne demek istediğini sordum. Abe Tepesi'nde oturmuş şehrin ışıklarına bakıyorduk.

"Hiçbir şey," dedi. "Sadece Montreal'e taşınabilirim."

"Ama neden?" diye sordum. "Ne zaman?"

"Sonbaharda," dedi, "eğer yeterince para kazanabilirsem."

"Pekâlâ, iyi eğlenceler," dedim. "Bana yaz." Onunla gidebileceğimi söyledi ama neden bahsettiğini bilmiyordu. "Değil mi?" dedi gitarıyla beni dürterek.

"Hayır," dedim, "yanılıyorsun."

"Hadi ama!" dedi, "Neden olmasın? Montreal güzel. Metro-da bir şeyler çalarak para kazanırım, sen de resim dersleri için çıplak modellik yapabilirsin, ucuz bir apartman dairesi buluruz ve peynir-ekmek yeriz."

"Apartman dairesi mi dedin?" diye sordum. Travis olumlu anlamda başını salladı. "Sırf bu yüzden seninle gelmeyeceğim," dedim. Kalkıp tepeden aşağı inmeye başladım ama yolu yarılınca takılıp düştüm ve tepenin çakıllı dibine kadar yuvarlandım, orada iki büklüm yatarken o sırada tepede oturan Travis, "Nomi? Böyle yapma!" diyordu.

Eve döndüğümde, babam kurşun deliğinin önünde kahrolası katlanır sandalyesinde oturmuş suluboya resim yapıyordu. "Tek yaptığın bu mu?" diye sordum ona. Karanlıkta oturup resim yapmak mı?

"Travis nerede?" diye sordu.

"Kimin umurunda," dedim.

"Dondurma almaya gidelim mi?" sorusu, kapıyı sertçe çarpıp kardeşimin tarihi geçen Valium'undan birkaç tane almak için mutfğa girerken duyduğum son soruydu.

Yemek odasındaki masanın eksik olduğunu fark ettim. Dışarı çıkıp babama masanın nerede olduğunu sordum.

"Onu sattım," dedi. "Zaten kullanmıyorduk. Garajdaki dondurucuyu da sattım. İçindekileri boşaltırken Tash'ın baktığı sokak kedisini buldum ve onu arka bahçeye gömebileceğimizi düşündüm."

"Blackula'yı mı?" diye sordum.

"Evet," dedi, "bir tür pelerine sarılıydı. Kırmızı kadife bir pelerin. Şoke edici," dedi.

"Tash karlar eridiğinde onu gömecekti," dedim babama.

"Unutmuş olmalı," dedi. "Çürümeye başlamadan, bu gece gömmeliyiz onu."

Gece gittikçe ilginçleşiyordu. Babam bir çukur kazdı, ben de tahtadan aptalca bir haç yapmaya çalıştım ama kafam o kadar iyiydi ki, ne yaptığımı bile tam olarak anlamıyordum. Bir davulcu ya da o tür bir şeymişim gibi ellerim tahtanın etrafında hareket ediyordu. Yerde, tam yanımda bir çekiç vardı, onun yanında da küçük bir çivi kavanozu fakat bunlarla ne yapacağıma dair hiçbir fikrim yoktu. En sonunda vazgeçtim ve çimenlere uzanıp babamın mezarı kazmasını izledim.

"Hayvanların ona ulaşamamaları için üzerine beton bir plaka koyacağım," dedi babam.

"Evet," dedim ama daha ziyade evveeeeeeeeeet gibi çıktı.

"Belki de onu önce yakmalıyız?" diye sordum. Babam "Hayır!" dedi. Yerden yaklaşık on beş metre yükseklikteki bir dala tutunarak doğrulmaya çalışıyordum. En sonunda vazgeçip uzandım ve bir çark gibi kartal duruşu pozisyonunu aldım. Dışarısı çok karanlıktı ve babamın gömleğinin ne kadar beyaz olduğunu düşündüm. Kravatını düğmelerinin arasına sıkıştırmıştı.

"Yorgun musun?" diye sordu.

"Hayır, sadece tembelim," dedim. Travis bana yorgunluğu

inkâr etmenin önemini öğretmişti. Bana sürekli esnemememi söylüyordu. Babam fosfat almam gerektiğini önerdi. "Fosfat," dedim içimden. "Fosfat."

"Baba," dedim, "neden trenlerin yine buraya gelmesine izin verilmiyor?"

"Ne?" dedi.

"Buraya gelen hiç tren yok?" dedim.

İkimiz de neden bahsettiğimi bilmiyorduk. Ama bir-iki dakika sonra babam "Ah, tren. Evet. Yaşlılar dünyevi etkileri buraya taşıyacağını düşündü," dedi.

"Dünyevi etkiler mi?" diye sordum.

Babam kazmaya ara verip ekledi: "Tren gelip gitmeyi kolaylaştırır. Özellikle de gitmeyi."

"Aaaaaah," dedim. "Burada yok olmama izin verme, dostum," diyince babam devam etti: "Hayır, hayır." Bana gülümsemi. Karanlıkta dişlerini seçebiliyordum. Orada sonsuza kadar uzanmak istedim.

"Burada sonsuza kadar uzanmak istiyorum," dedim ve babam "Hayır, hayır, o artık Blackula'nın işi," dedi.

Her şey çok güzel geliyordu. Çimenler, karanlık gökyüzü ve yıldızlar, babamın gülümsemesi, beyaz gömleğini giymesi, şaka bile olmayan berbat espriler yapması, taze toprağın ve uzaktaki anız yangınının kokusu.

"Mavi tarlalar neydi?" diye sordum ona.

"Mavi mi?" dedi. "Kaba yonca olmalı."

"Eveeeeet," dedim. "Kabbayonca, kabbayon, kappayonca."

"Kaba yonca!" dedi babam.

"Pekâlaaaaa," dedim.

Gecenin sona ermesine epey vakit vardı hâlâ. Babam beni Blackula'nın yanında çimenlerin üzerinde yatmaya bırakırken dinlenmek konusunda çalışmam gerektiğini söyledi, bu içinde bulunduğum âna ters düştüğü için ilginç bulup zihnimde tekrarlayıp durduğum bir fikirdi.

Gökyüzünün mora dönmesini izleyip kapanan kapıların gecenin ilerleyen saatlerini haber veren seslerini dinledim. Ortalıkta kabarık beyaz şeyler uçuşuyordu, birini elimle yakalamak için uzun süre uğraştım. Başımdaki şişlikleri yokladım. Kafatasımın farklı bölümlerini inceledim. Kaküllerim için jilete ihtiyacım olduğunu düşündüm. Yavaşça çimenlerin arasından arka kapıya doğru emekledim. Kahverengi kısımları bana Jersey Milk çikolatayı hatırlatıyordu.

Travis düz kaküllerden hoşlanıyordu ama Montreal'e gidecekti. Kaküllerimin jiletle kesilmesi hoşuma gidiyordu. Tash'ın Thelonius Monk plağını kısık bir sesle çalmaya başlayıp aynada kendime baktım. Babamın horladığını duyabiliyordum. Sesi kısıp nefesinin kesilip kesilmeyeceğini duymayı bekledim.

Nasıl sayacağımı unuttum. Büyükbabamın bana "O kadar yaşlıyım ki ben küçükken sayılar yoktu," dediğini hatırlıyorum.

Tash'ın bebek mavisini kanguru ceketini giyip kapüşonunu jiletle kesilmiş saçlarımın etrafında sıkıştırdım. Ön kapıdan çıkıp kurşun deliğini geride bırakarak araba yolunda ilerleyip on ikinci otoyolun karşısına geçtim, komşumuzun bahçesinden ve çamaşır iplerinin arasından geçerek Birinci Cadde'ye vardım ve Friesen'e doğru ilerleyip ana caddeye çıktım. Postanenin yanındaki anıt mezarın granitine oturup dört milyon sene önce ölen insanların isimlerini okurken birinin bana seslendiğini duydum.

"Nomi," dedi Tash. "Saçını beğendim. Ama ceketimi giyebileceğini sana kim söyledi?"

"Bu adi şeyi mi?" diye sordum. "Onu geride bıraktın. Artık benim."

"Bana daha çok yakışıyordu," dedi Tash. "Demek artık bir erkek arkadaşın var?"

"Evet."

"Hâlâ Ian'la birlikte misin?"

"Hayır, onu Flagstaff'te bıraktım... Pislik."

"Ah, evet."

"Evet."

"Hoş mu?" diye sordu.

"Kim?" diye sordum.

"Erkek arkadaşın."

"Hoş sayılır, sanırım. Evet."

"Bu yüzden mi burada yapayalnızsın?" diye sordu.

"Sen varsın," dedim ona. "Öyle değil mi?"

Tanrım. Kendimi doğru düzgün ifade etmek bir yana, doğru düzgün bir sohbet bile hayal edemiyordum.

Eve dönünce, garajın zeminine oturup sadece bir *Sweet Cap*'in sığabileceği kadar bir açıklık bırakarak kapüşonu yüzümün etrafında olabildiğince sıkı bağladım. Güzel bir geceydi. Belki bir gün fotoğrafçı olabileceğimi düşündüm. Sonra beklenmedik şekilde garaj çatısının bir köşesi çöktü.

YİRMİ BİR

Ertesi gün okul vardı. Matematik dersinde uyuyakaldım. Coğrafyada da. Müdür beni odasına çağırdı.

Tek kelime etmemeye karar verdim. Doğumdayken yapmanızı istedikleri gibi duvarda bakabileceğim bir nokta seçtim. "Anlaşılan, hayatının en iyi yıllarını geçirmiyorsun," dedi bana.

Bunu söylediğinde neredeyse minnettarlıktan sarhoş oldum. Bir silah denetleyicisi gibi zihnime girip sakın, kusursuz bir profesyonellekle durumu tamamen değerlendirdiğini ve konuştuğumuz esnada bile bir tür karşı hareket formülleştirdiğini hissettim. Bu bir tür anlayıştı. Beni kurtaracağını sandım. Ama o noktada sona erdi.

Öğle tatilinde Travis beni almaya geldi. Fakat ona her şeyden önce, "Lütfen bana bir panço giydiğini söyleme," diyince sinirlenip gitti. Çakıltaşlarının üzerinde hızla dönünce küçük bir taş dosyama çarptı. Dosya olmasaydı, acaba ölür müydüm? Diğer çocuklar çimenlerde oturmuş öğle yemeklerini yiyorlardı ve okula dönmek için yanlarından geçmek zorundaydım. Gordo adındaki primat, "Yeni bir erkek arkadaş bulma vakti geldi," dedi. "Seninkini alabilirim," dedim. "Canın cehenneme, sürtük!" diye haykırdı. "Üzülme, atlatırsın," dedim. Amerikan Tarihi dersinde uykuya daldım. Ama hafızamın sadece rüya rolünde işlev göstermesine izin veren türden, tarafsız bir uykuydu. İnsanların Crazy Horse* ve Wounded Knee Katliamı'ndan bah-

* Lakota yerlilerinin lideri, 19. yüzyılın ünlü Kızılderili savaşçılarından biri. (ç.n.)

settiklerini duyabiliyordum ama tek görebildiğim, koklayabildiğim ve dokunabildiğim Trudie'ydi.

Kasabada gece yalınayak ve pijamalarımın annemin elini tutarak yürüdüğümü hatırlıyorum. Tash gitmişti ve bir kez daha çılgık atarak uyanmıştım, Trudie buna daha fazla dayanamayacağını söyledi. Babam yatak odamın kapısında durmuş ona bunu yapmaması için yalvarıyordu. "Arabanın anahtarlarını alabilir miyim?" dedi babama. "Verir misin? Lütfen?"

Babam "Hayır, Trudie, oraya gitme," dedi. "Lütfen oraya gitme."

Sonra bir de baktım ki, üzerimde pijamalarımın sessiz sokaklarda yürüyorum. Dayımın evinin ön avlusunda ilerledik ve annem kapıyı yumruklamaya başladı, en sonunda teyzem gelip kapıyı açtı ve anneme beni değil, Tash'i kastederek kızı gibi aklını kaçırp kaçırmadığını sordu ve annem kızı hakkında bir daha böyle konuşmaya cüret etmemesini söyledi. Ardından Ağız geldi ve annem çimenlere oturmamı söyledi ama ıslak olduğu için reddettim.

"Trudie," dedi Ağız, "neler oluyor? Ne yapıyorsun?"

Annem, ona benden özür dilemesini söyledi. "Nomi'den özür dile," dedi. Beni işaret edip dururken, görüş alanım bulanıklaşana kadar Ağız'ın evinin önündeki beyaz sütunlara baktım. "Ondan seni affetmesini dile," dedi Trudie. "Onu çok korkuttun, Hans. Ona üzgün olduğunu söyle. Söyle! Doğru olmadığını söyle. Hepsinin hikâye olduğunu söyle. Sevgi hakkında hiçbir şey bilmiyorsun, hiçbir şey. Sen hiçbir konuda bir şey bilmiyorsun ve senden çok nefret ediyorum."

Ağız sütunların ortasında gözleri kapalı ve başı gökyüzüne dönük şekilde duruyordu. Trudie söylenmeye devam etti. "Şimdi Nomi'ye üzgün olduğunu söyleyip ondan seni affetmesini dile. Hemen, Hans. Özür dilemeden içeri giremezsin."

Sonra Trudie birkaç saniye sessiz kaldı, cırcır böceklerini dinlerken *Şimdi eve gideceğiz*, diye geçirdim içimden. Ama Trudie,

"Red mi ediyorsun? Dilemeyecek misin? Özür dilemeyecek misin? Pekâlâ. Çok iyi. Bak ne diyeceğim. Seni asla affetmeyeceğim. Nomi de seni asla affetmeyecek. Bu sana çok büyük bir mutluluk getirir, değil mi, seni kendini beğenmiş canavar... Hadi söyle. Özür dile... Unut gitsin. Unut gitsin!"

Trudie'ye onu affettiğimi, yanıldığını söylemek istedim ama sonra Ağız karısına eve girmesini söyleyip babamı aradı. "O adama gelip karısını almasını söyle."

Anneme onun için yüreğinin sızladığını söyledikten sonra evine girdi. Kaldırımın kenarına oturup babamın gelmesini beklerken, annem erkek kardeşinin evine taşlar atıp daha önce duymadığım küfürler etti.

Okuldan sonra Travis bu kez pançosuz gelip özür diledi. Ona bazen saçmaladığını söyledim ve bunun farkında olduğunu ama daha nazik davranmayı deneyebileceğimi söyledi.

"Sen basit bir soygunda panikleyip tetiği çeken ve kendin de dahil bir sürü kişinin hayatını mahvedebilecek türden bir adamsın," dedim ona.

"O kapüşonu çıkaracak mısın?" diye sordu. Ardından, kasabadan ayrılıp sessizce Anola adında bir kasabaya doğru yol aldık.

Ona beni bağlayıp çalıların arasında öldürmeyi planlayıp planlamadığını sormak istedim ama ağzımı açamayacak kadar kızgındım. Arabayla ilerlemeye devam ettik. Travis radyodaki şarkıya eşlik ediyordu...ve ben de çakıllı yoldan kalkan tozu soluyordum, en sonunda küçük bir toprak yola vardık ve bir süre onu takip ettikten sonra çalılık arazide ortasında ahşap bir kulübe olan bir açıklığa çekti. Kulübenin yanına park edip bana baktı.

"Ee?" dedim.

"Annemlerin kar arabası evi. Şömineleri de var."

"Harika," dedim. "Ateş iyidir."

"Bir yatak ve diğer ıvır zıvırlar da var," dedi Travis.

"Aaaaah," dedim. İkimiz de kulübeye baktık. "Sanırım arada bir buraya geleceğiz. Sence güzel mi?"

"Elini tutup "Evet, çok güzel," dedim.

Kapüşonumu çıkarmak isteyip istemediğimi tekrar sordu, ben de "Hayır, teşekkürler, böylesi hoşuma gidiyor," dedim. Ona hapların muhtemelen başarılı bir şekilde vücudumu kandırdığını söyledim. Verimsiz rahmime bakıp olumlu anlamda başını salladı. El ele tutuşup merakla kulübeye bakarken radyoda güzel bir şey bulmaya çalıştık.

Yavaşça kasabaya döndük. Travis'in omzuna yaslanıp ayaklarımı pencereden dışarı çıkardım ve son sigaramı paylaştık. Bana "Bebeğim," dedi. Sigarayı başımın üzerinden geçirirken, "Al bebeğim," diyordu. "Hiç durmadan yol almak harika olmaz mıydı?" diye sordum. Travis saçımı öptü. "Evet, bir gün bunu yaparız," dedi. Radyoda *The Cars* çalıyordu. Her şey çok güzeldi. Havanın sıcaklığı harikaydı ve etraf güzel kokuyordu. Tek görebildiğim masmavi gökyüzü ve dumandı. Sonra babasıyla halı döşemeye gitmesi gerekti.

Erkek kardeşinin evine taş atıp ona kötü sözler söylediği geceden sonra annemin yaptığı her şey gizemli ve rahatsızlık verici görünüyordu. Sanırım şimdi buna ıstırap adını verebilirim. Her şeyin Tanrı'nın takdiriyle olduğu bir kasabada yas tutmak zordu. İçinizin bomboş olmaması gerekirken, içinizdeki boşlukla ne yapmanız gerektiğini bilmek zordu. Trudie geceleri uzun yürüyüşlere çıkmaya başladı. Gündüzleri evde hâlâ ev işi ve yemek gibi işlerle meşgul oluyordu ama konuşmayı neredeyse tama-

men bırakmıştı. Bir öğleden sonra eve dönünce, onu ve babamı mutfakta gözyaşları içinde birbirlerine sarılırken buldum.

"Sorun ne?" diye sordum. Bir sorun olmadığını söyleyip gülümsediler ve bana hiçbir konuda endişelenmemi söylediler. Okulda benimle Trudie hakkında konuşan çocuklar onun bir vampir mi olduğunu yoksa tamamen aklını mı kaçırdığını merak ediyorlardı.

"Neden geceleri o şekilde dışarıda dolaşıyor?" diye sorarlardı. Omuzlarımı silkip "Nereden bileyim," derdim.

Bir gün akşam yemeği bulamayınca çok sinirlendim. Ne şımarık bir kıyım, değil mi? Her neyse, ona şöyle söyledim: "Anne, her gün yemek zorundayız."

"Biliyor musun, kesinlikle haklısın," dedikten sonra takvimin yanına gidip her ayın her haftasının her gününün karesinin içine YEMEK kelimesini yazdı. "İşte," dedi işi bitince. "Bunun yardımı olabilir." Babam okuldan eve gelip takvimi görünce, beş ya da on dakika boyunca gözlerini ona diktikten sonra kanepede annemin yanına oturup elini tuttu ve onunla birlikte kaskatı bir şekilde büyük pencereden gökyüzü ve otoyola baktı.

Her nasılsa amaçsızca kasabada dolaşacak kadar vakit bulmuştum ve üzerinde çalıştığım düşmanlık ve umutsuzluğun üzgün bir özlem ve kurtarıcı bir sevgiyle birleştiği karmaşık bir kombinasyonu ima eden yeni ifadeyle bir şeylere bakıyordum.

Sihirli bir değneğim olsaydı, ana caddede yürürken *ting* derdim: Artık bir CBGB'sin.* *Ting*: Asabi bir sokak satıcısısın. *Ting*: Lou Reed'sin. Selam, Nomi. Selam, Lou. Benimle dolaş. Tamamdır, dostum.

Ağız kilisenin önüne yeni bir tabela koymuştu. BURANIN SICAĞI OLDUĞUNU MU SANIYORSUNUZ? TANRI. Durup tabelaya baktım. Buna inanamadım. Tamamen yeni

* Country, Bluegrass ve Blues müzik türlerinin kısaltması. (ç.n.)

bir yaklaşımdı. İncil'den bir bölüm bile değildi. Komik olması gerekiyordu ama değildi. Ağız tehditler savururken Tanrı'yı kukla gibi kullanıyordu. Adam aklını kaçırmıştı. Yeni ifadem tamamen dağıldı ve ağzım açık, elim kalbimin üzerinde öylece kalakaldım. Sıcığın, esrarın, Travis'le birlikte olmanın, aşırı yorgunluğun ya da vücudumun hamile olmadığı hâlde kendini hamile sanmasının etkileriyle bir ilgisi olabilirdi, çünkü birden ağlamaya başladım ve kendime hâkim olamadım. Neden tabe-
da "Tükenmez bir su kaynağı gibi olacaksınız" yazmıyordumese-
la? Neden bu kahrolası tabela biraz olsun cesaret vermiyordu?

Kalkıp kilisenin yan tarafında Ağız'ın ofisinin olduğu yere doğru yürüyüp kapıyı yumrukladım. Kapıyı tekmeledikten sonra penceresine taş attım.

"İçeri girmeme izin ver! Hemen içeri girmeme izin ver!" diye haykırdım. Sanırım orada değildi. Ya da oradaydı ama lanet okumakla meşgul olduğu için beni fark etmedi. Tabela-
nın yanına gidip onu var gücümle tekmeledim, işim bittiğinde
kara harfler eğri plastik parçalarının yanında yerde yatıyorlardı. Güçlülükle soluyarak kaldırıma oturdum ve on beş dakika için-
de geçen iki arabaya baktım. "Oral seks ne kadar?" diye sordu arabaların birinin sakini. Ayakkabılarının birinde on beş santi-
metrelik destekli topuk olan adamın biri yavaşça yanımdan ge-
çerken anadilinde geçit törenini bekleyip beklemediğini sordu. Başımı iki yana sallayıp gülümsedim. Saçıma hafifçe dokundu: "Yerde oturan, terk edilmiş bir kadın gibi olacak," dedi. Ada-
mın ana caddenin sonunda, İsa'nın kolları arasında gözden kay-
bolmasını izledim.

Yaklaşık on iki yaşında uzun boylu bir kız ve on yaşında kısa boylu bir oğlan yanıma gelip tabelayı benim parçalayıp parçala-
madığımı sordular.

"Evet, ben parçaladım," dedim.

"Neden?" diye sordular. Kız dirseğini oğlanın başına koydu. Omuzlarımı silktim.

* İncil'in Yeşaya kitabının 3. bölümünün 26. mısrası. (ç.n.)

"Başın belaya girecek mi?" diye sordu oğlan.

"Sanmam," dedim. Onlara nereye gittiklerini sordum. Kız bir kutu çikolata alacaklarını söyledi. "Onun için," diye ekledi oğlanı göstererek. "Yıl boyunca sadık bir kolçak olduğu için." Oğlan kızın dirseğinin altından gülümsedi.

"Çok kullanışlı," dedim.

"Biliyorum," dedi kız. "Ayakta dururken yoruluyorum."

Tabelayı parçaladığımı kimseye söylemeyeceklerine söz verdiler ve onlara teşekkür edip Nasıralı adamımıza doğru yürüdüler.

Lids'i özlüyordum. Yanınızda arkadaşınız yokken bir şey yapmadığınızda amaçsızca dolaşmak tam olarak amaçsızlık olmuyor. İstirahat Limanı'nın yanındaki küçük parktan geçerken bir ağacın altına ufak bir çadır kurulduğunu fark ettim. Çadırın yanına gidip selam verince, bir kadın çadırın kanadından kafasını dışarı uzattı. "Ah, üzgünüm," dedim. "Ben sadece çadırı merak etmiştim."

"Bir ev bekliyoruz," dedi kadın.

"Ah, anlıyorum," dedim. "Affedersiniz."

"Dün yerde yirmi dolar bulduk ve onunla yiyeceklerle sabun aldık."

"Pekâlâ," dedim.

"İhtiyaçlarımızın karşılanacağını biliyoruz," dedi kadın.

Gülümseyip olumlu anlamda başımı salladım. "Nerelisiniz?"

"Paraguay," dedi kadın. "Gran Chaco."

"Vay canına," dedim ve hemen ardından "Doft'u tanıyor musunuz?" diye sordum.

Kadın bir kez daha ihtiyaçlarının karşılanacağından emin olduğunu söyledi. Başımı salladım. "Pekâlâ, iyi eğlenceler," dedim. Bana teşekkür edip çadırın kanadını kapattı.

Reimer Caddesi'nden hastaneye doğru yürüdüm, eskiden ayık kalmaya çalıştığım Kids Korner'ı ve sonra morg tünelini geçtim. Asansörle ana kata çıkıp Lids'in odasına gittim. Anne-babası oradaydı, Dr. Hunter ve bir hemşire de oradaydılar.

Lids yatağında yatarken korkmuş ve çaresiz görünüyordu, yüzü neredeyse yanıp söner gibi parlıyordu.

"Ah, Naomi," dedi Lids'in annesi. Bir görüşme yapmamız gerekiyor. "Başka bir zaman gelebilir misin?"

"Evet elbette," dedim.

Lids ve ben kısaca birbirimize baktık ama gülümsemedik. Koridora çıkıp danışma masasındaki iyi hemşireye neler olduğunu sordum. Hemşire başını iki yana sallayıp bilmediğini söyledi. "Bir tür görüşme, belki de. Muhtemelen Lids'in o öğleden sonra iyice güçten düşmesiyle ilgili."

"Güçten düşmek derken neyi kastediyorsunuz?" diye sordum. Hemşire bana Lids'in birdenbire kalkıp yürüyüşe çıkmaya karar verdiğini ama Barkman ve Lumber'ın köşesine varınca kaldırıma yığıldığını söyledi. Biri onu mutfak penceresinden görmüş ve polisi aramış, adam ona yardımcı olmak için yanına gitmiş ama Lids canı çok yandığı için adamın ona dokunmasına izin vermemiş. "Sonra anne-babası ve Dr. Hunter geldiler ama kimsenin ona dokunmasına izin vermedi. İnleyerek kaldırımda yattı."

"Peki buraya nasıl döndü?" diye sordum hemşireye.

"En sonunda anne-babası onu kaldırıp arabalarının arka koltuğuna koymuşlar," dedi.

"Şimdi daha iyi mi hissediyor?" diye sordum hemşireye.

"Evet, bir bakıma daha iyi," dedi hemşire. "Ona sakinleştirici bir ilaç ve biraz tost verdik."

Lids *zorla bir arabanın arka koltuğuna atılmış*. "Anne-babası onu eve götürmek istemiş ama Lids hastaneye geri dönmekte ısrar etmiş," dedi hemşire.

"Çünkü evde onu dualar ve domates suyuyla tedavi ediyorlar," dedim ona.

"Burada da durum pek farklı değil," dedi hemşire. "Dürüst olmak gerekirse, ne yapacağımızı bilmiyoruz."

"Bu hissi bilirim," dedim.

Hemşire bana KitKat ikolatalarından birini verdi ve Lids'e yakında geri döneceğimi haber vereceğini söyledi.

Yürüyerek kasabadan çıktım, parka fabrikasını geçip gölete doğru ilerledim. Oraya daha önce hiç gitmemiştim. İçeri girebilmek için tel örgünün üzerinden tırmanmam gerekti. Kasabanın atığının biriktirildiği dört olimpik havuz vardı. Kötü görünmüyordu. Kötü de kokmuyordu. Bu fikri aşabilirsiniz, güzel bile sayılırdı. Güneş her şeyi kavunun ii gibi hoş bir turuncuya boyayan bir konumdaydı. *Her şey burada başladı*, dedim içimden. Bu tuhaf bir şekilde güzel filtreden geçirilmemiş lağım çukuru olmasaydı, burada olmazdım. Bir süreliğine oturdum. Tash'ın babamın anneme burada evlenme teklif ettiğini söylerken şaka yapmış olabileceği aklıma geldi. Başka kimse gelmedi. Psişik olarak martıların göletlere inmelerine engel olmaya çalıştım. En sonunda kalktım ve tel örgünün üzerinden atlayıp öteki tarafa geçtim.

Bankanın lobisinde yüzümü serin granite yaslayarak durup havalandırmanın tadını çıkardım. Biri kapıyı açtı ve uzakta tanıdık bir ses duydum. "Yaşama ve ölüme şöyle bir göz at. Arabacı, geç git bakalım!" Yeats'ın mezar taşındaki kelimeleri iek desenli bir elbise giyen tutucu banka memuruna sadece benim babam söyleyebilirdi. Bağlamı bilmiyordum. Kadının olumlu anlamda başını sallayıp gülümsediğini ve babamın vücudunun talimatlarını bekler gibi ağırbaşlılıkla tezgâhın öteki tarafında durduğunu gördüm. "Bu doğru," dediğini duydum. "Bazı karbonlara düşkünüm." Banka memurunun ne dediğini duyama-

dım. Babamın eski bir öğrencisi olmalıydı. "Evet," dedi babam suratsızca, "atomların içi boşluklu yapıda birleştiği bir tür karbon hatırlıyorum... Ah, evet." Başını kaldırıp el salladı.

Birlikte yürüyerek eve döndük. Bana o gün öğlen otoparkta dururken birden at tezeği kokusu aldığını sandığını ve beni düşündüğünü söyledi.

"Öyle mi?" dedim.

"Evet," dedi, "eskiden at binmiş olman bakımından."

İkimizin de bunun üzerine söyleyebileceği pek fazla şeyi yoktu. Eve vardığımızda bir adam garajın çöken çatısının köşesini tamir ediyordu.

"Ee," dedi babam, "tamir edilebilir gibi mi?"

Adam izole halkımızın dilinde bir şey homurdandı ve babam ona nazikçe karşılık verdi. İngilizceye geri dönüp adamı teşvik eden sözler söylemeye başladı. Ona bir bardak su getirmeyi teklif etti. İçeri girip babamın adamı izlemesini izledim. Utanç verici olduğu için içimden ona bunu yapmamasını söylemek geldi. Neden çatınızı tamir eden bir adamı izlemek isteyesiniz ki?

YİRMİ İKİ

Tash on üç yaşındayken bir yaz işi vardı, Trudie'nin annesine bakıyordu; böylece büyükanne sarhoş olmayacak, evini yakmayacak ve dolayısıyla evinden atılıp bizimle yaşamak zorunda kalmayacaktı.

Tash bana annesinin içki içmesinin ve pişmanlık duymasının Ağız'ın suçu olduğunu söyledi. Her şey daha farklı olabilirdi. Birinden alıntı yaptığı hissine kapıldım ya da günün birinde bir rock şairi olacaktı, bu rüzgârın kasabamıza taşıdığı şehir gazetesi parçasında gördüğüm bir tanımdı. Her şey daha farklı olabilirdi. Büyükanнемizin evinin önündeki yaban elması ağacında oturur ve Economy Foods fırın ürünleri bölümüne titrek bir gezi düzenlemediğinden emin olurduk.

Tash çok iyi para kazanıyordu ve arada sırada ona eşlik etmemin karşılığında bana Trambolin Parkı için on sent veriyordu. Bir keresinde ağaçta oturuyorduk ve bana hapsirmekle ilgili bir şey anlattı. Yatağına uzanıp oğlanları her düşündüğünde, hemen iki kez hapsirirmiş. Bir süre sonra bu onu tedirgin etmeye başlamış, çünkü anne-babamızın hapsirıkların ne anlama geldiğini bildiğine ikna olmuş. "Çok manalı," dedim. "Ben sadece güneşte durduğumda hapsiriyorum." Henüz on yaşında olduğum için böyle olduğunu söyledi. O konuşmadan üç sene sonra, hapsirıklarım farklı içtenlik ve mutlulukların belirtisi oldu.

O ağaçta başka şeyler de oldu. Bana nasıl hızlı ve derin nefes alınacağını gösterdi. Burun kemiğini beyne doğru yumruklayarak bir insanı nasıl öldürebileceğimi gösterdi. Arabalara yaban

elması atardık. İlk reglini orada oldu. Yeni mayolarımızı giymiştik. Çok üzgün görüldüğü için "Vay canına, şanslı ördek," dedim. Tash de "Evet, sana da Mutlu Noeller!" diyerek karşılık verdi.

Travis bugün bana yürümeyi yeniden öğretti. Daha fazla sallanmalı ve yükselip alçalmalı, bütün vücudumu kullanmalıydım. Bu bir tür keş yürümesiydi. Travis buna *umursamaz* demeyi tercih ediyor. Sonra ana caddenin sonundaki toprak arazilerden birinin ötesindeki RK Çiftliği'nde gezip ayak bilekleri tüylü ve nektarin kadar büyük gözlü devasa atları izledik. Turistleri sahate köyde yük arabalarıyla gezdiren atlar onlardı.

Yağmur yağmaya başlayınca ahırdaki dizgin ve eyerlerin saklandığı küçük odaya girdik ve tahtaların üzerine atılan eyerlere oturduk. Travis döşeme ısıtıcısını açtı ve ıslak tişörtümü kuruması için onun üzerine koymamı söyledi, öyle yaptım ama beş dakika sonra tuhaf bir koku alınca tişörtüme baktık, tamamen erimişti.

Bana giymem için kendi tişörtünü verdi. Tişörtün eteğini sıkıştırıp boyun boşluğundan kafamı geçirdim.

Yağmur durunca dışarı çıktık ve düşmeden çit boyunca yürümeye çalıştık. Ana fikrin düşmemek olduğu aktivitelere bayılıyordum. "Seninle olmak hoşuma gidiyor," dedim Travis'e ve o da bana beyzbol eldiveni gibi güzel koktuğumu söyledi. O eldiveni artık kullanmıyordu. Bayan Klippenstein'in kocasına –Küfürbaz Adam olmadan önce, ikisi de genç ve sağlıklıyken– söylediği şeyi düşündüm. "Neredeyse kusursuzsun," demişti ona.

"Neredeyse kusursuzsun," dedim Travis'e.

"Kıçımda sivilceler var," dedi. Onun evine gidip buzlu çayla dondurulmuş sosis hazırladık. Sonra bodrumdaki yatak odasının serin beton zeminine uzanıp karanlıkta Lou Reed ve şarkıların arasında uzakta oyun oynayan küçük Mennonit çocukların

çığlıklarını dinledik. Travis'in anne-babası eve gelince her şey mahvoldu; uyuyakalmıştık, mum yanıp bitmişti ve plak dönüp duruyordu. Travis'in annesi merdivenin tepesinde dünyamızın sona erdiğini ve oğlunun odasından çıkıp gitmem gerektiğini haber vermek için ışığı açıp kapatıyordu.

Merdiveni tırmandık, gözlerimizi ovuşturup "Aman Tanrım, saat kaç olmuş," diye söylenerek aydınlık oturma odasına girdiğimizde annesi Travis'e bakıp babasının bir yerde halı döşemek için ona ihtiyacı olduğunu ve sivilcelerini sıkması gerektiğini söyledi, hangilerini kastettiğini merak ettim.

"Onu evine bırakabilir miyim?" diye sordu Travis.

Annesi yürümeyi bildiğimi düşündüğünü söyleyince, "Ah, evet, biliyorum," dedim. "Bugün öğrendim." Ön kapılarından çıkarken durmaksızın çalan rüzgâr çanını tetikledim. Sokağı yarılادیğimde bile onu duyabiliyordum.

Araba yolumuza vardığımda, komşumuz avaz avaz bağırarak oğlunu tutarak hiddetle dışarı çıktı. Oğlanın ağzından baloncuklar çıkıyordu ve komşum yıldönümü gecesi için sakladığı Max Factor banyo toplarından ikisini çocuğun yediğini söyledi.

"Çok yazık," dedim.

Komşum çocuk sahibi olana kadar beklememi söyledi.

"O zaman ne olacak?" diye sordum.

"O zaman gerçek perişanlığın ne olduğunu anlayacaksın," dedi. *Demek o zaman?*

Babam mutfak masasında oturmuş ellerine bakıyordu. "Bugün okula gitmedin mi?" diye sordu.

"Okuldan neyi kastettiğine bağlı," dedim. (Haha, çok akıllıca. Tanrım, ben bir pisliğim.)

"On ikinci sınıfı tekrar edeceğini söylüyorlar," dedi babam.

"Hayır, bundan vazgeçtiler," dedim. (Midemi bulandırıyor-

dum.) Odama gidip kapıyı sertçe kapattım ve bir *Sweet Cap* yaktım. Bir keçeli kalem alıp Christina'nın ağzından çıkan bir konuşma baloncuğu çizdim. CANIN CEHENNEMEEEE! diyordu uzaktaki çirkin eski eve. Hoparlörleri patlatmadan mümkün olduğunca yüksek sesle *Broken English* çalmaya başladım ve yatağımda bağdaş kurup içime kanserojen çekerken şifoniyerin aynasındaki yansımama baktım. Pencereden dışarı bakıp birkaç karavana el salladım.

Turistler Bokçukuru'nda hayatın ne kadar basit olduğunu görebilmek için akın akın geliyorlardı. Travis müzede çalışıyor, keçilerle ilgileniyor, yel değirmenini süpürüyor ve turist çocuklarının tek sınıflı sahte okulun kara tahtasına yazdığı kötü şeyleri siliyordu. Bana kara tahtaya şaka amaçlı, boydan boya büyük harflerle İTAAT EDİN yazdığını ve Ağız'ın onu görünce hoşuna gittiğini söyledi. Ağız müzenin vezir-i azamı. Bu kasabadaki her şey –okul, kilise, müze, tavuk tesisi– Paris'in kanalizasyonu gibi diğer her şeyle bağlantılı. Kilise ve Devlet ya da gerçeklik ve anlayış arasında bir ayrım yok ve her şeyin sorumluluğu Ağız'da.

Bazen Travis'in aslının aynısı bir ahırda urganın arkasında oturup beşikte bir lahana bebek sallayan uzun etekli ve başlıklı bir kızın kocası rolünü oynaması gerekiyordu. Orada oturup mum ışığında İncil okuyor. Arada sırada birbirlerine gülümsemeleri gerekiyor.

Kızın adı Adeline Ratzlaff ve bir keresinde bir başka kızı imajını çaldığı için dövmek amacıyla okula pirinç muşta getirmişti, hatırladığım kadarıyla dar *Great Scott* kot pantolonu, *Greb Kodiak*'lar, kolsuz bir bluz ve Fawcett modeli saç ve bolca makyaj bazı vardı. Diğerlerinden farkı yoktu. İşte, Menno Kız geliyor. Travis Amerikan turistler için bir sakınma kabini başlatmak istediğini söyledi. "Öpüşme kabini gibi," dedi, "sadece..."

"Evet, evet," dedim ona, "sanırım anlıyorum."

Plağım durunca, garaj kapısının açıldığını ve sonra arabanın geri geri araba yoluna çıkıp otoyolda ilerlediğini duydum, muhtemelen kahve almak için Amerika'ya gidiyordu. Yatağım-
da gerinip Christina'ya baktım. Bugüne kalan ve yapılmayacak
birçok şey vardı. Buzdolabına göz atmak için mutfağa gittim.
Masaya oturup bir parça kâğıda bir şeyler çizdim. Babam ona
bir şey yazmıştı:

Bir liderin/kıdemli kişinin özellikleri:

Kişisel — v.2,3

Aile — v.4,5

Kilise — v.5,6

Dünya — v.7

Babam bir dünya lideri olursa, hayatlarımızın nasıl değişece-
ğini düşündüm.

Kâğıdı tersine çevirip "Şeytan Devrildi" başlıklı bir tablo-
yu inceledim. Oklar ve dizelerle birbirlerine bağlanan farklı
kategoriler vardı. Göğe yükseliş, ölüyü kurtarmak, ölüyü kur-
tarmamak, milenyum, dipsiz çukur, ateş gölü, ucube ve sahte
peygamber, yeni cennet, yeni dünya. Okların ve zaman çizelge-
lerinin karmaşık sistemini takip etmeye çalıştım. Vazgeçip kâğı-
dı tersine çevirdim ve onu tekrar babamın masada bıraktığı yere
koydum. Yatak odama döndüm.

Yatağıma uzanıp düzenli olarak vücudumdaki bütün kasları
gevşeterek gece gelen yüz ağrıyla mücadele etmeye çalıştım.
İşe yaramadı. Frankenstein gibi hissettim, sanki alnımda sürgü-
ler ve zar zor hareket ettirebildiğim kocaman bir çenem vardı.
Kalktım ve Travis'in mola verip bir süre benimle takılıp takıla-
mayacağını görmek için on iki numaralı otoyoldan müzeye yü-
rümeye karar verdim. Bantlı İsa sandaletlerimi, kot şortumu ve

pembe askılı bluzumu giydim. Sonra kötü yaşlanan Macar bir jimnastikçiye benzemek için ağır bir göz makyajı yapıp saçımı sıkı bir atkuyruğu şeklinde topladım.

Babama bir not bıraktım: "Sence de pencereyi tamir ettirmemiz gerekmez mi? Yarın okula gideceğim. Samuel Champlain kimdi? Öptüm, Nomi."

Babama Kanada tarihi hakkında sorular sormak hoşuma gidiyordu, çünkü bu konuda konuşmak onu mutlu ediyordu.

Travis ve sahte karısı saman evin arkasında esrar içiyorlardı ve iyi vakit geçirir gibi gülüyorlardı.

"Ne yapıyorsun?" diye sordum.

"Mola verdik," dedi kız.

"Seninle konuşmuyordum," dedim.

"Nomi, rahatla," dedi Travis. "Esrar ister misin?" Nefesini tutup sigarayı bana uzattı. Öksürmeye başladı, sonra bana göz makyajımı sordu.

"Biraz yürüyüşe çıkabilir miyiz?" diye sordum.

"Elbette," dedi ve kalkıp kıza veda etti. Yel değirmenine doğru yürürken elimi tutup sinirlenmememi söyledi.

"Onunla tuhaf bir şey yapmıyorsun, değil mi?" diye sordum.

"Tanrım, hayır," dedi. "Sadece mola vermiştik. Ne bekliyorsun?"

Afalladım. *Beklemek mi?*

"Gerçekten Montreal'e mi gidiyorsun?" diye sordum.

"Kahretsin, bilmiyorum," dedi. "Gitmek istiyorum ama seninle de olmak istiyorum ve gitmek için paraya ihtiyacım var, ayrıca annem ve babam deliye dönerler. Bilmiyorum. Bu biraz karışık."

"Evet," dedim. Keçilerin yaşadığı küçük ahıra girdik ve beni onlarla tanıştırdı. Bir saman yığınının oturup kovalarına siyah yem topakları döktük.

"Geri dönmek zorunda mısın?" diye sordum.

"Evet," dedi, "birazdan."

"Lütfen o kızla mutlu olma," dedim.

Kabul edip onunla mutlu olmayacağını söyledi.

Bana Alice Cooper'a benzediğimi söyledi. Kalktık, kollarını belime dolayıp uzun zamandır bir çiftmişiz gibi bana sarılırken başımı onun köprücük kemiğine yasladım ve o da çenesini başıma yasladı.

Markete gidip siyah elbiseli bir kadından portakal aromalı uzun şekerlemelerden aldım. Son zamanlarda beni kilisede görmediğini söyledi. "Biliyorum," dedim. Üzüldüğünü söyledi. Ben de üzgün olduğumu söyledim.

Bana baktığında, etrafı alevlerle çevrili, çığlık atan bir çocuk görüyormuş. Bu onun için zor olmalı.

Hemen gitmek istemedim. Dükkânlar, insanların gelip gitmeleri, bir şeylere bakmaları hoşuma gider. Ona gününün nasıl geçtiğini sordum, neredeyse bitmek üzere olduğunu söyledi. Yorgundu. Olumlu anlamda başımı sallayıp tekrar gülümse dim. "Burası çok sıcak," dedim.

"Ah, tezgâhın arkasında bir vantilatörüm var," deyip cihazı işaret etti.

"Gerçek değil, değil mi?" diye sordum. Kadın utangaç bir şekilde gülümsedi.

"Günah olduğunu düşünmüyorum," dedim.

"Ah, Tanrım, umarım değildir," dedi kadın. İkimiz de hafifçe güldük.

"Nomi," dedi. "Bir öneride bulunabilir miyim?"

Elbette bulunabileceğini söyledim.

"Matta'yla başlamanı önerebilir miyim?" diye sordu.

"Bu muhtemelen iyi bir fikir," dedim. "Teşekkür ederim." Kadın buna memnun oldu. Biraz daha oyalanıp onunla ko-

nuştuğuma sevindim. Ben de bunu tecrübe etmek istiyordum. Birinin hayatını kurtardığını sanmanın nasıl bir his olduğunu bilmek istiyordum.

"Baban nasıl?" diye sordu. "Okul nasıl gidiyor?"

"Karbonları işliyorlar," dedim. "Ve termodinamikleri. Çok sevdiği İkinci Yasa'yı." Kadın başını iki yana salladı.

"Son derece istikrarsız karbonlara kafasını taktı," dedim.

"Aaaah," dedi kadın.

"Ve entropiye."

"Öyle mi?" dedi.

"Evet," dedim.

"Vay canına, bu çok ilginç," dedi.

"Bir bakıma öyle," dedim. Bilgili bir uyum içinde nazıkçe başlarımızı salladık.

"Senin için dua edebilir miyim?" diye sordu kadın.

"Elbette," dedim. Ona teşekkür edip veda ettim.

Kokomo Yolu'ndan cehennem çukuruna doğru ilerleyip suya girdim. Giysilerimle suda süzülürken gözlerimi kapatıp şekerimi emdim. Arabaların park ettiğini ve oğlanlar su sıçrattırken kızların "Hayır, yapmayın, hayır, yapmayın!" diye bağırdıklarını duyunca orayı terk ettim. Henüz eve gitmek istemediğim için Abe Tepesi'ne gidip kar kızağı sığınağının tepesine oturdum ve kot şortumun ucundan damlayan lacivert su damlalarının bacaklarımda desenler oluşmasını izlerken şehir ışıklarının yanmasını bekledim.

Beş yaşındayken en sevdiğim kitapta kelimeler yoktu, sadece renkler vardı. İlk sayfa siyahtı. İsa'nın olmadığı kalbim buna benziyordu. İkinci sayfa kırmızıydı. O, İsa'nın üzerime çöküp bir şekilde beni kurtaran kanıydı, üçüncü sayfa beyazdı ve bu yeni, temiz kalbim anlamına geliyordu ve dördüncü sayfa sonsuza kadar yaşayacağım cennetin sokaklarının rengi olan altın

rengiydi. Pazar Okulu'nda öğretmenimiz kitabın sayfalarını havaya kaldırıp kullandığı kâğıt mendilini sıkıştırdığı bluzunun kolundan fırlayan uzun işaretparmağıyla her birini gösterirdi ve ağıt gibi monoton bir şekilde bütün renklerin anlamlarını söylerdik. Sonra keçeli tahtaya sıra gelirdi. Eski, pürüzlü haça İsa'dan başka birini koymamıza izin verilmezdi ve karakterleri seslendiremezdik, çünkü her defasında İsa kötü adamları benzetmek için haçtan aşağı atlardı.

Bir gün evde sivrisinek ısırığımı kanatana kadar kaşdım ve onu İsa'nın kanını simgeleyen sayfayla kıyasladım, onun kanı turuncuya çalıyordu ve bu beni korkuttu. Bir iğne alıp İsa'nın kanıyla uyumlu bir renk bulmak için giderek artan bir çaresizlikle onu bütün parmaklarımın ucuna batırdım. Maalesef, kanım yanlıştı. Tash kitabı banyodaki çöp kutusunda kanlı parmak izleriyle dolu bir şekilde bulmuştu ve ona ne yaptığımı söylemediğim için bunu büyük bir olay hâline getirmişti.

YİRMİ ÜÇ

Annemi dışarı attılar. Onu kapının önüne koydular. Buna *aforoz edilmek* deniyor. "O aforoz edildi," dedi babam.

"Ah," deyip başımı salladım. "Bu hikâyeyi daha önce de duymuştum."

"Mesele bundan ibaret," dedi babam. Kasabalıların kilisenin etrafında toplanıp onu kendi bildikleri şekilde alıkoymaları bekleniyordu. Farklı yöntemler vardı. Sessizlik popülerdi.

Ağız, önde gelen yaşlılar, yardımcı papazlar ve sıradan kişiler yedi ya da sekiz dakikalık bir görüşmenin sonucunda Trudie'nin tarih olduğuna karar vermişlerdi.

Annemin bu konuda nasıl hissettiğini bilmiyordum. Ona sorma fırsatım olmadı. Zihnimde annemin yatağında oturup bana baktığına dair belli belirsiz bir resim var. Sanırım eli kolumdaydı, üzerinde siyah balıkçı yaka bir kazak vardı ve bana bakıyordu. Tash'in gitmeden önce gülümsediği gibi içtenlikle gülümsüyordu. Bu korkutucu bir gülümseme. Kaybedecek hiçbir şeyin olmadığı anlamına gelen bir gülümseme. Janis Joplin'e göre, artık özgür olduğunuz anlamına geliyor. Birkaç saniye ona baktım ama karanlıktı, fark edip etmediğini bilmiyorum. Yavaşça elini kolumda yukarı aşağı hareket ettirdi, sonra hafifçe ağladığını duyunca yüzümü yastığa gömdüm, çünkü ağladığını duymak istemiyordum. Ardından elini başımda hissettim ve bir de baktım ki kapıyı sessizce arkasından kapatıp gitmiş.

O zaman temelli gittiğini bilmiyordum. Sabah babamı oturma odasının ortasında büyük pencereden otoyola bakarken

buldum, bütün gün yerinden kımlıdamadı. Ne konuştu ne de bir şey yedi. Orada üzerinde koyu renk takım elbisesi ve kravatıyla ceplerindeki bozuklukları şıkırdatarak durdu. Bütün gün çıkan tek ses cebinde birbirlerine çarpan bozuk paralardı.

Annem gittikten sonra, büyükannemin içki içmesinin iyice kötüye gittiğini biliyorum. Kendi çılgınca hikâyelerini uydu-ruyordu. Babam bir keresinde büyükannemin ona birkaç gün boyunca betona gömüldüğünü ve hayatta kaldığını anlattığını söyledi. Ona Ağız doğduğunda çok mutlu olduğunu söylemiş. O gördüğü en güzel bebekmiş ama her şeyi çok ciddiye alıyormuş. Onunla asla şakalaşamıyormuş.

"Eh," demiş babam. Başka ne söyleyebilirdi ki? Babamın Ağız'dan nefret ettiğini sanmıyorum. Bay Quiring dünyanın sorunlarının çoğunun bireylerden değil, ideolojilerden kaynaklandığını söyledi. Ağız kız kardeşini dışlamaktan başka ne yapabilirdi? Ne büyük bir saçmalık.

Sonra bir gün, Trudie ayrıldıktan belki bir-iki ay sonra, kasabada yürürken Bayan Klippenstein'ı bacaklarının üzerinde bir battaniye ve başında kırmızı yün bir bereyle İstirahat Limanı'nın önünde tekerlekli sandalyede otururken gördüm. Ona ziyarete gelip gelmediğini sorduğumda "Hayır," dedi, artık orada yaşıyormuş, çocukları en sonunda tartışmadan galip ayrılmışlar.

Trudie'nin Bayan Klippenstein'a gitmeye hazırlanırken evde koşturmasını hatırlıyorum. Neredeyse her gün akşam yemeğinden sonra, sargı bezi, bant ve merhemini çantasına atıp ellerini çırparak "Pekâlâ, gidiyorum! Sonra görüşürüz!" derdi. Bayan Klippenstein evinde yalnız ve tıbbi bakıma ihtiyaç duymadan İstirahat Limanı'nda yaşıyorsa, Trudie nereye gidiyordu?

"Ne zamandır buradasınız?" diye sordum Bayan Klippenstein'a. Kadın başını iki yana salladı. Sonra tekerlekli sandalyesinin metal parmaklıklarını tutup uzaklara daldı.

"Al beni Tanrım ve beni yeniden yarat," dedi.

Tekrar sordum ve aynı şeyi söyledi. "Al beni Tanrım ve beni yeniden yarat. Al beni Tanrım ve beni yeniden yarat." En sonunda yanından uzaklaştım.

Trudie gitmişti. Babam ve ben yalnızdık. Yaşamak için elimizden gelenin en iyisini yaptık; bilirsiniz, yedik, uyuduk, o çalıştı ve ben okula gittim. Çamaşırları yıkamaya başladım. Renklere göre ayırdıktan sonra onları yığınlar hâlinde yıkıyor, kurutuyor, katlıyor ve kaldırıyordum. Babamın çorapları, iç çamaşırları ve mendilleri gibi bazı eşyaları için annemin çekmecelerini kullanmaya karar verdim. Önce gözlerinin ela olduğunu sandığı fotoğraflı pasaportu ve Bay Quiring'in mektupları da dahil annemin çekmecelerdeki eşyalarını boşalttım.

Müzeden eve dönerken yol üstündeki evlere baktım. Sulama sistemlerinin arasından koştum. Köpekler havladılar. Vinny'nin pizza restoranının önünde kaldırıma oturup Bert'e her yanımdan geçtiğinde sanki ilk kez geçiyormuş, en iyi arkadaşımış ve iki senedir onu görmemişim gibi el salladım. Eve varınca, babamı kucağında bir fotoğraf albümüyle katlanır sandalyesinde uyurken buldum. Garaja gidip kaç kilometrede olduğunu görmek için arabayı bir saniyeliğine çalıştırdım. Okuldan sonra kapıyı sertçe kapattığımdan beri neredeyse dört yüz seksen kilometre sürmüştü. Katlanır sandalyeye geri dönüp kucağındaki fotoğraf albümünü aldım ve onu odasına götürüp komodininin en üst çekmecesine koydum. Bir battaniye alıp onu babamın bacaklarına örttüm, gözlüğünü çıkarıp içeri götürdükten sonra mutfak masasına koydum. Masada küçük bir not vardı: "Samuel Champlain'in kim olduğunu biliyorsun."

"Bir sorum daha var," yazdım. "Neden annem beni yanında götürmedi?"

Babamın gözlüğünü mutfağın ışığına doğru kaldırıp hohladım ve boyundan bağlı bluzumun ucuyla camları silip tekrar masaya koydum. Bulaşık makinesine biraz deterjan koyup onu çalıştırdıktan sonra yatmaya gittim.

"Gece çıkan şiddetli fırtına ana caddedeki rögar kapaklarından bazılarını şampanya tıparları gibi patlattı," dedi babam.

"Az önce *şampanya tıpası* dedin," dedim. Kutlamayı çağırırttığı için şampanyanın babamın söylememesi gereken kelimeler listesinde olduğunu sanıyordum. Rögar kapaklarından biri Danny Pastanesi'nin vitrininde bir delik açıp küçük, pembe bir jöle ve pudra nehri oluşturmuş. Kaldırımın kenarında ters duran ıslak bir düğün keki varmış. Yel değirmenine yıldırım düşmüş ve devasa pervanelerden biri yanmaya başladıktan sonra karanlığa doğru uçmuş. Müzedeki hayvanlar çılgına dönmüş. Babam her şeyi görmüş. Saat üç civarı katlanır sandalyesinde sıırıslıklam uyanmış ve kasabada arabayla dolaşp her şeyin bütün gece yanıp parçalanmasını izlemiş.

"Eğlenceli miydi, yoksa değil miydi?" diye sordum ona. Beni bir yerden tanıyormuş ama çıkaramıyormuş gibi baktı bana.

Fırtına boyunca uyudum ve rüyamda bir sürü göğüs kılım olduğunu gördüm.

Uyandığımda babam tek kalçasını zar zor yatağımın ucuna ilıstırmıştı. Kollarını göğsünde kavuşturup bacak bacak üstüne atmıştı ve yere bakıyordu.

"Ah, uyanmışsın," dedi.

"Burada ne arıyorsun?" diye sordum.

"Sadece bir şey söylemek istedim," dedi.

"Söyle o hâlde," dedim. Bana fırtınadan bahsetti. Başımı sallayarak onu dinledim, sonra kalktığında "Bazı şeyleri biraz farklı bulursan şasıрма," dedi. Ardından gitti. Bir dakika bekle-

dikten sonra kalkıp oturma odasına gittim ve kanepe, iki kişilik koltuk ve masanın artık orada olmadığını gördüm. Hole çıktım ve babamın perşembe ayakkabılarını gördüm, üzerlerinde ertesi gün yapması gereken şeyleri hatırlatan küçük kartlar vardı. Birini alıp okudum: "Yeni bir hayat stratejisi geliştir."

Cuma günleri onun için önemli olmalıydı. Telefon çalınca açtım, arayan babamdı ve okula gitmek için çaba göstermem gerektiğini söyledi. Bana bir şey ifade etmediğini bildiğini ve beni suçlamadığını fakat on ikinci sınıfın ileride isteyebileceğim bir şey olabileceğini söyledi.

"*Gelecek* ne komik bir kelime," diye içimden geçirdim.

"Pekâlâ, denerim," dedim. Ona neden eşyalardan kurtulduğunu sorunca, boş alanları sevdiğini, bu şekilde günün birinde oralara neler koyacağını hayal edebildiğini söyledi.

Uzun bir süre sessiz kaldık. Sonra ona hiçbir yere gitmeyeceğimi, onu asla terk etmeyeceğimi söyledim. "Eh..." demekle yetindi.

"Şampanya tıpası demek?" dedim. Dün gecenin çılgınca olduğunu söyledi. Okuldan sonra kütüphane toplantısı olduğunu haber verdi ve ona eve döndüğünde çok güzel bir yemeğin hazır olacağını, akşam birlikte televizyon izleyebileceğimizi ve daha sonra dondurma almaya gidebileceğimizi söyledim. Birbirimize veda ettik.

Masaya bakınca babamın notunu gördüm. Sorumu kısmen yanıtlamıştı. "Annen ayrıldığında uyuduğun için seni beraberinde götürmedi."

Nihayet. Hımmmm. Sanırım cehenneme inanmayı bıraktığımızı ve artık kâbus görmediğimi kastediyordu. Olabilir. Söylemesi zor. Sanırım yanıtın bir başka kısmını çözdüm: Annem, babamın bana ondan daha çok ihtiyacı olduğunu biliyordu. Kasabayı onun hatrına terk ettiğinden oldukça eminim. Annem ve kilise arasında bir tercih yapmak zorunda kalmak babamı mahvederdi. Her şeyden çok sevdiği kadını nasıl kalkıp aleni

bir şekilde suçlayabilirdi? Ve bir gün karısını affedip cennetteki geleceklerini sonsuza dek güvenceye alabilecek kiliseye nasıl sırtını dönebilirdi. Güzel sonu olmayan bir hikâyenin ortasında takılıp kalmıştı. İkimiz de aynı hastalıktan mustariptik.

Okula hazırlanırken bir *Cap* içip tekrar tekrar "Down by the River"ı dinledim. Babamın yemekten hoşlandığı her şeyi düşündüm. Annemin "Nomi, her zaman affetme olasılığı vardır," dediğini duydum. "Bunu sakın unutma." Ve Tash'in "Aman Tanrım!" dediğini duydum. O gittikten sonra, kasabanın kreşi Kids Korner'da işe girdim. Oradaki ilk işim kreşte takılıp üç ve dört yaşındaki çocuklarla oyun oynamaktı ama kreşin müdürü Bayan Groening bizi yanaklarımıza ve alnımıza pembe kalpler yapıştırmış bir hâlde Beatles eşliğinde dans ederken yakalayınca, beni bebekler bölümüne geçirdi. Bir de baktım ki üç ya da beş bebek beşiklerinde öğle uykusundayken karanlık çocuk odasında oturuyordum. Çok karanlık olduğu için okuyamıyordum. Uykuya dalmamak klinik olarak mümkün değildi, özellikle de uzun süredir uykusuzluk çektikten sonra. Uyanık kalmak için aklıma gelen her şeyi denedim. Düşündüm. Şarkılar mırıldandım. Amfetamin aldım. Hiçbir şey işe yaramadı. En sonunda sallanan sandalyede uykuya dalınca kovuldum. Büyük çocuklar bana veda kartı verdiler. "Bize klozet olma oyununu öğrettiğin için teşekkür ederiz," yazıyordu. Onlara Menno kızılarını nasıl sallamaları gerektiğini öğretmemden hiç bahsetmemişlerdi. Çocukları, her şeye hayattaymış gibi tepki vermelerini özlüyorum.

Sabah iki on ikinci sınıfın beyzbol turnuvası vardı. Eldivenim olmadığı için beni aksiyondan altı yüz kilometre ötede orta sahaya koydular ve yirmi dakika boyunca dar bir çember içinde yürüdükten sonra ellerimi belime koyup oyun boyunca kıpırdamamaya karar verdim. Uzaktan gelen maçın boğuk tezahü-

ratları ve alkışları duyabiliyor, arada sırada kalelerin etrafından koşan küçük figürleri görebiliyordum. Vuruş sırası bize geçince, Bay Quiring seslendi: "Nomi! Buraya gel!" Elimden geldiğince hızlı bir şekilde yedek kulübesine koştum. Bütün gün bunu yapmaya karar verdim. Ya hızla koşacaktım ya da hiç hareket etmeyecektim.

Vuruş sırası bana gelince, kale işaretine doğru koştum ve sonra sopa omzumda donmuş gibi orada durdum. Atıcı biraz dolaşmam için bana dört top fırlattı. Bay Quiring vuruş yapan oyunculara "Birinin geçip gitmesine izin verin," deyip duruyordu. O esnada hakem "Kaleye koş!" dedi. Sopayı bırakıp var gücümle ilk kaleye koştum. Oraya varınca, ikinci kaleye koşmaya hazır olduğumu gösteren, kafam güzel bir pozisyonda dondum. Bütün hayatımı iki viteste, boşa ve dördüncüde olacak şekilde geçirip geçiremeyeceğimi merak ettim. Ayaklarımı sürtmekten çok yorulmuştum. Martin Schultz ilk kalede oynuyordu ve bana geri zekâlı olup olmadığını sordu.

Öğleden sonra kapalı arabalı sinemayı ve çöplüğü geçip St. Malo'da yüzmeye gittik. Yeşil balçıkla kaplı bir toplama havuzu vardı, suya balıklama dalmak için harikaydı. Birlikte ilk derisi aldığım bir grup kız kumda oturmuş hem ağlıyor hem de birbirlerine sarılıyorlardı, sorunun ne olduğunu sormak için yanlarına koşunca, "Buraya kadmış," dediler. "Üzgünüm," dedim. Bir *Sweet Cap* yakmak dışında kıpırdamadan oturdum. Tina bana sonbaharda Up With People'a* katılmayı deneyip denemeyeceğimi sordu. Sonra sosisli sandviç, buzlu dondurma ve patates cipsi yedik. Özgüvenli oğlanlar havlularıyla kızlara vurdular ve diğerleri ya onları izlediler ya da Frisbee oynadılar.

* Genç yetişkinlere çok kültürlü çevrelerde etkileşim kurmayı ve farklı ihtiyaçları olan topluluklarda değişim yaratmayı öğretmek için seyahat, performans sanatları, gönüllülük ve farklı uygulamalardan yararlanan beş aylık bir program kullanan, Amerikalı, kâr amacı gütmeyen organizasyon. (ç.n.)

Len, *Vauxhall* uyla beni eve bıraktı. Bagajda seyahat etmenin nasıl olduğunu görmek isteyip istemediğimi sorunca, "Elbette," dedim. Bagajı açtı ama saçma sapan şeylerle doluydu ve arabanın etrafını dolaşmakta çok tembeldi, kıpırdamadan ön koltukta oturdum ve sonra eve yaklaştığımızda arabasından evime kadar koştum. İçeri girdiğimde telefon çalıyordu. Arayan yıllık komitesinden Sheri'ydi. Resmimin altına Dı dı dı dı dı dı dı yazmalarının sorun olup olmadığını sordu. *Alacakaranlık Kuşaklığı'nın* müziği olup olmadığını sordum, "Evet," dedi. Okuyan kişilerin bunu nasıl bileceklerini sorduğumda, "Bileceklerdir, " dedi.

Sonra boş oturma odasına gidip parçalanmış pencereden uzakta, yere oturdum. Gözlerimi kapatınca hiçbir şey görmedim ama onun hem ciddi hem de ciddiyetten uzak sesini duydum.

Tash: "Ereksiyonun ne olduğunu biliyor musun?"

Ber: "Elbette."

Tash: "Bilmen gereken tek şey bu."

Ber: "Saçmalama."

Tash: "Nomi, dünya. Dünya, Nomi."

YİRMİ DÖRT

Ray'in doğum günü yemeğini pişirmenin vakti gelmişti. Görkemli bir şey değildi ama önemsizliği zarıftı. Üzerinde şurup gezdirilmiş kâğıt kadar ince krepler ve kantalup kavunu. Işıkları loşlaştırıp perdeleri kapattım ve birkaç kokulu mum yakıp Tash'in Keith Jarrett'ın İsveç'te bir yerde canlı konser kaydının olduğu plağını koydum.

Babama bahçedeki püskürtme kafasına takabileceği yeşil seramik bir kurbağa, golf kulübü için eğlenceli çoraplar, çöplük için bir paket Glad Garbage torbası ve ön kısmında kalem koyabileceği özel bir bölümü olan Schlitzking Giyim'den aldığım yeni bir gömlek hediye ettim. Sonra üzerinde çok sayıda mum ve ortasında bir maytap olan Bir İki Üç Dört Keki adını verdiğim keki çıkardım. "Özür dilerim," dedim, "kırk üç tane mum alamadım." Ama şarkı söyledim. Bu süre boyunca babamın yüzünde hoş bir gülümseme vardı ve gömleğinin kollarını iyice yukarı sıvayıp durdu, şarkıyı bitirdiğimde mumları üfledi ve "Kız arkadaş yok," dedim, "Hayır, yok," dedi ve sonra keki tezgâha götürüp ikimize de kocaman birer dilim kestim.

Dört yaşında ilk büyük hayal kırıklığımı yaşadığımda annemin benim için pişirdiği kekin aynısıydı. Büyükbabam, annemin babası ölmüştü ve onu çok özlediğim için bir gün cennete göndermek üzere ona şuna benzer bir mektup yazmaya karar verdim: *Sevgili Büyükbaba, umarım eğleniyorsundur. Ben eğleniyorum. Seni özleyorum. Seni seviyorum. Lütfen bu mektubu aldığında bana yaz.* Sonra çok rüzgârlı bir günde mektubu alıp dışa-

rı çıktım ve gökyüzündeki büyükbabama ulaşabilmesi için arka basamaklarda durup onu rüzgâra bıraktım. Bir süre uçuşmasını izledim ve sonra elbette rüzgâr onu alıp Tanrı'ya götürdü. Her gün o aptal basamaklara oturup saatlerce büyükbabamın bana bir mektup göndermesini bekledim. Sonra bir gün dışarı çıktım, orada avlunun ortasında duruyordu, çok heyecanlandım ve sevindim, hemen onu alıp içeri koştum ve anneme gösterdim, annem bana mektubu okudu. Büyükbabam iyiymiş, iyi hissediyormuş ve o da beni özlüyormuş. Oraya vardığımda yaşamam için bir yer hazırlatacağını ama o güne çok uzun zaman olduğu için şimdilik bunu unutmamı ve diğer çocuklarla birlikte eğlenmemi, koşup oynamamı ve endişelenmememi öneriyordu. Ya da bu tür şeyler.

Yaklaşık bir hafta sonra, annem ve ben arabadan inerken araba yolumuzun yanındaki çite sıkışmış buruşturulmuş bir kâğıt parçası gördüm, koşup onu aldıktan sonra düzleştirince büyükbabama gönderdiğim mektubum olduğunu fark ettim. Nasıl burada olabilirdi? Anneme sordum. Mektubun cennette olması gerekiyordu. Bu büyükbabamın mektubu almadığı anlamına gelirdi, değil mi? Ağlamaya başlayınca annem elimi tuttu, birlikte içeri girip mutfak masasına oturduk ve beni hem üzgün hem de umutlu görmeye dayanamadığı için sözde büyükbabamdan gelen mektubu kendisinin yazdığını söyledi. Cennete bir mektup göndermenin imkânsız olduğunu, çünkü rüzgârın oraya gitmediğini söyledi. Cennet her zaman sakinmiş, rüzgâr yokmuş. Başka şeyler de söyledi ama tam olarak anlamadım. Cennette rüzgâr olmadığını anladım. Kasabanın etrafında esen rüzgârı bu kadar çok sevmemin bir nedeni de bu. Bana kendimi dünyada hissettiriyor. Sonra annem ve ben bir Bir İki Üç Dört Keki pişirdik ve o esnada ağlamayı ve üzgün olmayı bıraktım, hatta okuldan eve dönen Tash ve babama kekle sürpriz yapmak hoşuma bile gitti.

Babam, "Çok teşekkür ederim, Nomi, bu gerçekten sürpriz oldu," dedi. "Rica ederim," dedim. "Doğum günün kutlu olsun, baba." Sonra eski gömleğini çıkarıp yenisini giydi ve özel cebine koyması için ona çekmecedan çıkardığım kalemi verince, "Vay canına, şuna bak," dedi.

Keklerimizi yiyip birbirimize gülümserken, Keith Jarrett'ın şarkılarını çalıp sitem etmesini dinledik, ona bir dilim daha isteyip istemediğini sorduğumda "Hayır, teşekkür ederim, bir dilim daha yersem çok yemiş olurum," dedi. Sonra televizyonu dışarı taşıyıp onu garajın yakınındaki bir prize taktık ve katlanır sandalyelerimize oturup Detroit'deki bir beyzbol maçını izlerken, güneş biz fark etmeden battı. Bu özel olay hakkında aramızda her zamanki sohbet geçti.

"Hey baba, hava karardı, güneşin battığını fark ettin mi?"

"Hayır, ya sen?"

"Hayır."

"Tuhaf."

"Çok tuhaf." Sonra bunun süper bir doğum günü olduğunu söyledi. Süper. Onu şımarttığımı da ekledi.

Maçtan sonra babam yatmaya gidince Travis'i aradım, kamyonetiyle gelip beni aldı. Keçi ahırını kırmızıya boyamasına yardım ettim.

Giysilerimize o kadar boya sıçradı ki, onları çıkarmaya karar verdik. Kocaman bir fırçayla vücuduma tuhaf hiyeroglifler çizmesine izin verdim, ben de onun kışına bir hedef tahtası çizdim. Sonra babasının kamyonetinin ön koltuğuna plastik serip Altın Tarak'ın yerine gittik ve mor yakıtla kendimizi yıkadık. Travis bir süre beni bir çakmakla takip etti, onu şıklatarak beni ateşe vermeye çalışıyordu. Cehennem çukuruna gidip suda mor yakıtı üzerimizden arındırdık, yakıt suyu güzelleştirdi ve saatlerce gazlı gökkuşaklarında süzülerek sohbet ettik, sonra Travis'in

çakmağıyla yakıtı yaktık, cehennemde gibiydik. Çukurda alev alev yanan gökkuşağı gölcükleri, yanan anızın kokusu, sıcak rüzgâr, ölen tavuklar, gece ve çocukluğum.

Dünyada var olmaması gereken bir kasabayı nasıl hatırlarsınız?

Eve döndüm. Ayıldım. Üzüldüm. Mutfak masasında bir not vardı. "Nomi: Mezuniyetten sonrası için bir planın var mı?" Büyük, belirsiz fikirleri bu şekilde görüşüyorduk. Bir saniyeden kısa bir süre içinde yanabilecek bir kâğıt üzerinde. Çok uzun bir süre kelimelere baktım.

Sonra yazdım. "Sevgili baba: Cesaret ve asalet modeli olmak istiyorum."

Banyoya gidip kustum ve sonra yatağında sızdım, güneş bir kez daha doğup bana yenilenmiş umudu, vaadi ve diğer sonsuz şeyleri hatırlatana kadar kısa bir süreliğine öldüm. Pencereme koyabileceğim kocaman ve karanlık bir şey bulmalıydım, aksi takdirde yavaşça yorgunluktan ölecektim.

İkinci Cadde ve Kroeker'in köşesinde Fransız kornomun üzerine oturup bir *Sweet Cap* yakarken, neden daha sık alıştırmayı yapmadığımı merak ettim. Tash'e göre, çok iyi çalındığında Fransız kornosu dünyadaki en güzel enstrümandı. Onu çalmaya başlama sebebim Tash'di. O flüt çalmayı seçmişti, çünkü kutusunun aynı zamanda namlusu kesik pompalı tüfek barındırabilecekmiş gibi görünmesi hoşuna gidiyordu. Odasında güneşliği kapalı ve bir çay bardağında tütsü konileri yakarken "Oh Shenandoah" adlı şarkıyı çalardı. Yatağıma uzanıp flütünü çalarken komik bir şekilde nefes almasını dinlerdim.

O kadar sıcaktı ki, ısıyı görebiliyordum. İç organlarımın ısındığını hissedebiliyordum. Kendi kanımla kaynayıp kaynayamayacağımı merak ettim. İkinci zili de duydum ama kımıldayamadım. Ken bebeğin iç çamaşırıyla bütünleşmesi gibi Fransız kornomla kaynaşmıştım. Betonla sert buluşmanın dünyaya bir tür yeniden girişi teşvik etmesini umarak öne doğru eğilip enstrümanın kılıfından düştüm ama sadece canım acıdı.

Alüminyum evden çıkan bir kadın bana halkımızın dilinde iyi olup olmadığını sordu, bir süre soruyu düşündükten sonra *Yo, yo, fane, schmack*[†] dedim ve büyükannemle nadiren ayık olduğunda ve onu yaban elması ağacından uzak tutmaya çalışmadığımızda yaptığım sohbetlerden hatırladığım diğer birkaç kelimeyi ekledim. *Zeia gute, danke*[†], dedim el sallayarak.

Kadın kaşlarını çatdı. *Yo?* diye sordu.

Oba yo[‡] dedim. Kadın içeri girip kapıyı sertçe kapatırken, ellerim ve dizlerimin üzerinde doğruldum ve bir bulut, sadece bir bulut için dua ettim. Kahrolası bir bulut için Afrika'da bir yere bir kilise dikedim. "Neden benden nefret ediyorsun?" diye haykırdım, evet, güneşe *haykırdım*. Alüminyum evin yakınlarındaki bir kapının tıkırdadığını duydum.

Fransız kornosunun elli dolarlık depozitosuyla ilgili okul sekreteriyle diyalogum:

— Enstrümanı geri getirdiğimde elli doları alabileceğimi söylemişlerdi.

— Mezuniyetten sonra çek veriyoruz, geç kalan kütüphane kitapları gibi şeyleri hesaba katıyoruz.

— Ya mezun olmazsam?

— O zaman sanırım depozitonu geri alamazsın.

— Peki bunun mezuniyetle ne ilgisi var?

Evet, evet, iyiyim, aptallık ettim. (ç.n.)

† Çok iyiyim, teşekkürler. (ç.n.)

‡ Kesinlikle! (ç.n.)

- Bilmiyorum ama prensibimiz böyle.
- Ama hiç mantıklı değil. İşte Fransız kornosu, lütfen elli dolarımı alabilir miyim?
- Üzgünüm.
- Lütfen onu bana verir misiniz?
- Yapamam. Üzgünüm.
- Lütfen? Anlamıyorum. Buraya geldim. Yürüdüm... Böyle olmaması gerekiyor... Ah, Tanrım, lütfen?
- Yapamam. Prensibimiz...
- Biliyorum, biliyorum ama o paraya ihtiyacım var. Buraya nasıl geldiğime dair bir fikriniz yok... Lütfen?
- Hayır, üzgünüm ve ilk derse gitmeni öneririm. Şimdiden yirmi dakika geciktin.
- Ah affedersiniz, biliyorum, pekâlâ... Üzgünüm.
- Fransız kornosunu bırakabilirsin, Nomi.
- Hayır, onu götüreceğim.
- Ama okulun prensibi...
- Hayır, hayır, sorun değil, onu götürüyorum.
- Korkarım onu burada, ofiste bırakman gerekiyor.
- Korkma.
- Nomi!
- Hişşş...
- Nomi!

Uyuşturucuyla takas etme umuduyla on ikinci otoyolun kenarındaki hendekten mor çiçekler toplamak dışında, daha sonra ne olduğunu pek hatırlamıyorum. Uyandığımda, kanepemde yatıyordum. Tek farkı kanepemin Altın Tarak'ın karavanında olmasıydı. Çiçekler hâlâ elimdeydi.

"Onları suya koymalı mıyız?" diye sordum Tarak'a. Çiçekleri ona verince mutfığa gitti. Tiger Claw Kung Fu Okulu tişörtünü giymişti. Karavan bölmeleri olan tek bir odadan ibaretti.

"Bir şey sorabilir miyim?" dedim. "Bu kanepeyi nereden aldın?" Tarak onu birkaç gün önce gecenin bir yarısı babamdan

satın aldığını söyledi. Sabahın üçü ya da dördünde beni ya da bir şeyi bekler gibi takım elbiseli ve kravatlı bir şekilde ön bahçede, kanepede oturuyormuş.

"Öyle mi?" diye sorunca Tarak olumlu anlamda başını salladı. Sonra Eldon arpa sandviçi isteyip istemediğini sordu. "Böyle iyiyim, teşekkürler Eldon," dedim. "Anlaşıldı," dedi ve buzdolabına doğru gitti.

Tarak bir La-Z-Boy koltukta oturmuş çamaşırları katlarken karamsar bir şekilde *The Dark Side of the Moon*'a başını sallıyordu. "O şeye verdiğim depozitoyu alacaktım, elli dolar kadar... ama beni geri çevirdiler," dedim.

"Ah, evet," dedi Tarak. "Demek paran yok?"

"Hayır, yok," dedim. "Onları toplamayı düşündüm... çiçekleri... onları topladım ve umdum ki..." *Bu rahat bir alışveriş olmayacak*, diye geçirdim içimden. Tarak gözlerini kapatıp bir süre müzikle uyumlu bir şekilde sallandı. Babamın eskiden kestirirken başını koyduğu kanepenin minderinin yıpranmış parlak kısmına baktım. Orada karanlığı rüyalarıyla uzaklaştırıyordu. Eldon biramla geri döndü ve onu gözüyle açar gibi yaptı.

"Bu çok... Vay canına," dedim, sanki Noel Baba'yım gibi ona gülümseyerek. Sonra Eldon farklı bir La-Z-Boy koltuğa oturup biramı içti ve sinekleri şişenin ağzından uzak tutmaya çalışırken kanepenin babamın başıyla eskittiği kısmına baktı.

"Pekâlâ!" dedi Tarak en sonunda. "Ne yapacağız, Nomi?" Gülümseyip omuzlarımı silktim, sonra Eldon striptiz Scrabble fikrini ortaya attı ama "Teşekkürler, kalsın," dedim.

"Sıradan Scrabble'a ne dersin?" diye sordu Tarak.

"Kelimelerle aram...pek iyi değil," dedim. Tarak, Eldon'ın skor tuttuğunu ve her gece kelimeleri incelediğini söyledi.

"Çok tuhaf," dedim.

Eldon da "Neden tuhaf olsun, neden tuhaf olsun?" diye sordu.

* İngiliz rock grubu Pink Floyd'un 1973 çıkışlı albümü. (ç.n.)

Tarak, "Ağır ol, Gümüş", kız ilginç bulduğunu söylemeye çalışıyordu," dedi.

Sonra Eldon Fransız kornoma bakıp karşılığında onu alabileceklerini söyleyip değerini sordu.

"Hiçbir şey," dedim. "İşe yaramaz bir şey. Bazen onun üzerine oturup dinleniyorum." Üçümüz bir süre ona baktıktan sonra Tarak bana ne kadar çaresiz olduğumu sordu.

"Sanırım oldukça çaresizim," dedim.

"O hâlde o bebeği alalım," dedi ve "sen de buradan mutlu ayrıl."

Mutlu mu?

Eldon parlak, mavi bir pürmüz yaktı ve Tarak eski bir *Sucrets* kutusunun kapağını okşadı.

"Ee?" diye sordu Eldon.

"O kelimeyi zihnimde inceliyordum," dedim.

"Hangi kelimeyi?" diye sordu.

"*Mutlu*," dedim.

"Benimle dalga mı geçiyorsun?" diye sordu. Tarak elini kaldırıp Eldon'a dik dik baktı ve "Uzatma dostum," dedi.

Bir kelimeyi zihninizde sürekli tekrarlayıp durmanın nasıl olduğunu bilir misiniz?

İkisi de gözlerini bana diktiler. Elimi kanepenin minderine koyup sıcaklığını ve yıpranmış kumaşını hissettim. "Fransız kornomu alıp gideceğim," dedim. "Üzerinize alınmayın. Siz çok iyi adamlarsınız, bira ve içeride oturmama izin verdiğiniz için teşekkürler, burası çok...yuvarlak...ve gölgeli." Gülümseyip alnımdaki teri siler gibi yaptım. "Hoşça kalın," dedim. "Güzel kanepeler." Sineklikli kapıyı çok ama çok yavaş bir şekilde kapattım.

* "Ağır ol Gümüş" Amerikalıların çocukluk kahramanlarından Silver Ranger'ın atına hitap şeklidir.

Kilisenin basamaklarına oturup ana caddedeki arabalara baktım. Kalkıp birkaç dakika kesintisiz zıplamak için Trambolin Parkı'na yürüdüm. Travis'in arka bahçesine yerleştirilen ahşap salıncağa oturdum. Fransız kornom dayanılmaz bir şekilde ağır gelmeye başladı. Son sürat sakinleştirilmiş kümes hayvanlarını taşıyan tırlarla aramda on beş santimetre mesafe olacak şekilde otoyoldan eve yürüdüm. Eve varınca, babamı mutfak masasında yüzde elli indirimli yumuşatıcı reklamı olan kuponlara bakarken buldum.

"Aynı şeyi söyleyen kâğıt yığınları gerçekten ilgini çekiyor olmalı?" dedim. Bana bakıp gülümsedi ve bir trafik polisi gibi elini kaldırdı.

"Savaş nasıl?" diye sordu. Bu en sevdiği sorulardan biriydi. Başımı eğip keyifsizce gülümsedim.

"Umarım şimdiden beyaz bayrağı sallamazsın," dedi.

"Yok artık, yüzbaşı," dedim. *Yok artık* dememden hoşlanmazdı ama *yüzbaşı* kelimesi muhtemelen *ayaklanmayla* özdeşleştirdiği için hoşuna gidiyordu.

"Aradılar," dedi. Yarın saat altıda arenada ehliyet sınavın var.

"Öyleyse, arabaya ihtiyacım olacak," dedim. "Onu satma."

"Akşam yemeğinde ne var?" diye sordu. "*J* ya da *K* ile başlayan şeyler mi?"

Dondurucudan bir şeyler almak için garaja gittim ama dondurucunun da gittiğini hatırladım. Bir zamanlar durduğu yerde doksana yüz seksen santimetrelilik temiz bir dikdörtgen vardı. İçeri geri dönüp babamın karşısına oturdum: Ne yapıyorsun? diye sordum.

O kadar büyük bir dondurucuya ihtiyacımızın olmadığını söyledi. Gözlüğünün arkasından gözlerini kırpıştırdı. Gözleri çok yeşil ve güzeldi.

"Baba," dedim, "yumuşatıcının ne olduğunu biliyor musun?" Kupon yığınlarına bakıp içini çekti.

"Bizim aslında..." Cümlesini tamamlamadı. Sessizce oturup

uzun bir komadan çıkmanın belirtilerini gösteriyorlarmış gibi kuponlara baktık.

En sonunda "Bu gece eğlenceli bir şey yapalım," dedim, babam da "Çarpışan Araba Yarışı'na ne dersin?" diye sordu.

Eski panayır yerinde onunla birlikte çitlere yaslanıp arabaların birbirlerine çarpmalarını ve sonra kapıları eksik, kaportalarından dumanlar tüterek daha fazlası için geri dönmelerini izlemek güzeldi. Elbette, panayır yerinde takım elbiseli ve kravatlı tek kişi babamdı. Mola esnasında küçük motosikletleriyle atlayış yapan oğlanları izlemek için otoyolun kenarındaki hendeg'e yürüdük. Ve Amerikan plakalı arabaları saydık: Yirmi yedi. Gerçek kasabalılar toprak arazide toplanmış, birbirlerine çarpan arabalara tezahürat yaparken, turistler Ağız'ın sahte kilisede mum ışığında Vahiy Kitabı'nı okumasını izlemeye gidiyorlardı.

Sonrasında babam direksiyon alıştırması yapmama izin verdi. İşini *eksiksiz* yapan biri ya da bölgesini işaretleyen unutkan bir köpek gibi Townline Yolu ve Garson'dan kasabanın eteklerini dolaşıp durduktan sonra on ikinci otoyoldan Kokomo Yolu'na çıktım. Babam İntihar Tepesi'nin arkasındaki ateşlerin ne olduğunu sorunca ona şöyle açıkladım: "Gençler takılıyorlar. Beladan uzak duruyor, bira içiyor, eşleşiyor ve Ateş Gölü'nde sonsuza kadar kavrulmadan önce biraz eğlenmeyi umuyorlar." Babam benden *schput* etmememi istedi; bu ebedi cehennem cezası ve diğer dine dayalı temalarla dalga geçme anlamına gelen eski bir kelimeydi.

Eve gitmek istemedim. Ellerimi direksiyonu eve doğru kırmaya ikna edemedim. O yüzden aynı yollarda dolaşıp durdum, babam da etrafı ilk kez görüyormuş gibi pencereden dışarı bakmaya devam etti.

YİRMİ BEŞ

Travis ve ben ayışığında Ash Park'taki oyun parkı demirlerinin tepesine oturup bacaklarımızı salladık ve ılık *Baby Duck*'larımızı* içtik. Demirlere ters bir şekilde asılı kalarak içmeye çalıştık ama pek işe yaramadı ve gülmekten şişeyi düşürüp kırdım, Travis onun bir parçasıyla koluna Nomi'nin N'sini kazıdı ama canı çok acımaya başlayınca durmak için izin istedi.

Sonra yavaşça yürüyüp sohbet ederken bir alışveriş arabası bulduk, beni kaldırıp onun içine koydu ve RK Çiftliği'ne kadar itti. Ahıra girdik, dizgin ve eyerlerin saklandığı odadaki bir rafta bulduğumuz at jiletiyle birbirimizin saçını kestik ve sonra boş bölmelerin birindeki samanların üzerinde öpüşürken çiftlikte çalışan adamlardan birinin arabayla yaklaştığını duyunca (ıslıkla "We Are the Champions"ı çalıyordu) katıla katıla gülecek arka kapıdan koşarak çıktık, çünkü hava aydınlanıyordu ve saçımızın ne kadar kötü olduğunu görebiliyorduk.

Ana caddeye kadar koşup yel değirmenindeki yangın merdiveninin tepesine tırmandık, kasabanın en yüksek noktasıydı ve sabah erkenden işe koyulan bir çiftçinin doğan güneşe karşı siluetlerimizi görmesini, bu barsız ve trensiz kasabada bile mutluluğun mümkün olduğunu düşünerek heyecanlanmasını umarak orada çılgınca öpüştük.

Sıçan Nehri'nden sis yükseliyordu, kasabanın etrafındaki tarlalar mavi ve sarıydı, bahçelerdeki küçük ağaçlar pembe ve mordu, sıcaklık parıldamaya kesinlikle hazırdı ve her şey hayali

* Bir tür köpüklü şarap. (ç.n.)

bir cennet gibi sakin ve güzeldi. Annenizin kahvaltı hazırladığı, babanızın satmayı planlamadığı bir masada kendinden emin bir şekilde oturduğu ve kız kardeşinizin "Nomi, daha önce fark etmemiştim ama dişlerin çok güzelmiş," gibi bir şeyler söylediği bir sabaha uyanmanın açık hava versiyonuydu.

Tash'in *Lady Schick*'ini kullanarak nihayet kafamı kahrolası dünyanın gözleri önüne serdim ve eski olta yaramı tekrar buldum. Bütün küpelerimi takıp bol bol rimel ve göz kalemi sürdüm, kot şortumu, bikini üstümü ve kocaman polis postallarımı giyip bisikletimle okula gittim.

Bay Quiring hâlâ ev ödevimi beklediğini söyledi. "Eh... evet...teslim edeceğim," dedim.

"Okulun makyaj ve aksesuar kurallarını unutmuş gibi görünüyorsun," dedi bana.

"Hayır," dedim. "Unutmadım..."

"Kuralları bilerek mi çiğnediğini söylüyorsun?" diye sordu.

"Hayır," dedim. "Ne? Ne demek istiyorsunuz?"

"Rehber öğretmenle görüşmek mi istiyorsun, Nomi?" diye sordu.

"Görüşmek mi?" dedim. Dokuz yaşına geri döndüm. Kilitli dolabımın önünde oturuyordum. Serin, yeşil metali hissetmek için yanağımı çevirdim.

Bay Quiring yanağımı tutup "Bana bak, yoksa sinir krizi mi geçiriyorsun?" diye sordu. Ona bana dokunmamasını söyleyince de dışarı çıkmamı istedi.

"Mezun olmak zorundayım," dedim. Bunun onu ilgilendirmediğini söylemesini çok dürüstçe buldum.

Bir gün, dokuz yaşındayken, erken kalkıp kasabada yürüyüşe gittim. İnce beyaz bir tişört, gerçek kotu andıran lacivert polyes-

* Tıraş makinesi. (ç.n.)

ter pantolon ve çorapsız, *North Star* koşu ayakkabıları giymiştim. Dolaşıp durdum ve kendimi çok iyi hissettim. Tüm hayatım boyunca olmadığım kadar mutluydum, hâlimden oldukça memnun ve son derece tasasızdım.

Okula gidince, öğretmene çok mutlu olduğumu söyledim. "O kadar mutluyum ki, havalara uçabilirim. O kadar harika hissediyorum ki, Fred Astaire gibi dans edebilirim," dedim ona.

Öğretmenim hayatın bir rüya olmadığını söyledi. Ve dans etmenin günah olduğunu. "Şimdi kendine gel ve otur." Hayatımda ilk kez varlığımın farkına varmıştım. İlk kez hayatta olduğumu fark ediyordum. Hayattaysam, ölebilirdim, sonsuza kadar. Sonsuza kadar ölmek. Cennet ya da başka bir alemde sonsuz bir hayat değil... Sadece karanlık, perde, sahne. Kalıcı olarak. Yeni dinimin anahtarının bu olduğuna karar verdim. Hayat bu yüzden muhteşemdi.

O günü geri istiyorum. Yine dokuz yaşında olup birinin bana, "Nomi, bir gün gideceksin, toza dönüşeceksin ve hatta tozdan da ufak olacaksın. Bir hiç olacaksın. Var olabileceğin başka bir yer yok. Bu dünya senin için yeterince iyi, çünkü öyle olmak zorunda. Hadi git ve onu sev, (Menno yanılıyor)" demesini istiyorum.

Eski günlerin hatrına William Caddesi'nde kocaman bir mor su borusu makarası yuvarladım. Babamın okuluna gidip sınıfının penceresine hafifçe vurdum. Önce beni duymadı ama sinekliğin ardından sesini duyabiliyordum. Sınıfının bir tür performans yapmasından bahsediyordu, bir koro, şiir okuması ya da o tür bir şey olabilirdi. Çocukların onun için topladığı leylaklarla dolu kapların olduğu masasında oturuyordu.

"Size söylemem gereken bir şey var," dediğini duydum. "Üzüleceğinizi bilsem de bunu söyleyeceğim," diye devam etti.

Çocuklara hepsinin umutsuz monotonlar olduğunu, kendilerine bile hayırları olmadığını söyleyeceğini sandım. Babamın kötü haber vermekten nefret eder gibi suratını ekşitip kollarını göğsünde kavuşturduğunu gördüm.

"Ara sıra dinleyicilerinize gülümsemek iyi bir fikirdir," dedi. Suratsızlığı biraz bile kaybolmadı ve utanmış gibi bakışlarını yere çevirdi.

Acı çekmesine anlayış göstermeliydim ama gülmeye başladım, o anda beni duyup başını çevirdi. Dışarı çıkıp sıra duvarın yanındaki gölgede benimle durdu. Gömleğinin kollarını kıvrıp kravatını düğmelerinin arasına sıkıştırmıştı.

"Ne yapıyorsun?" diye sordum ona.

"İşimi," dedi.

"Her zamanki şeyler demek?"

Babam "Evet," dedi. "Ya sen?" diye sordu.

Omuzlarımı silktim.

"Sanırım bugün okula gitme fikrini pek umursamadın?"

"Evet," diye ona katıldım. "Aslında, pek sayılmaz." Babam anladığını belirtir gibi başını sallayıp otoparka doğru baktı. İçeri girmesini, aksi takdirde sınıfın hayvanat bahçesine döneceğini söyledi. Öğrencilerinden bazılarının pencereden bize baktığını görebiliyordum. Onlara el sallayınca utanıp kaçtılar.

"Çok sevimliler," dedim babama.

"İyi çocuklar," dedi. Sonra vedalaştık ve sınıfa döndü.

Eve gidip *Gizlisonda Mektupları*'nı okumaya çalıştım. Kendimi geliştirmenin yolları üzerine bir liste daha yapmayı denedim. *Çoktan ölmüş gibi yaparsan, her şeyin önemi azalır* kısmına kadar gelebilirdim. Yatağıma uzanıp havada süzülebileceğim kadar rahatlamaya çalıştım.

Uyanınca oturma odasına gittim ve stereonun yanında yerde yatan yaşlı bir kadınla karşılaştım, Ray elinde bir bardak

suyla mutfak lavabosunun başında durmuş pencereden dışarı bakıyordu. "Ah," dedi, "hişşş." Arka kapıyı açıp nazikçe beni bahçeye çıkardı. "Onu okulda koridorlarda amaçsızca gezirken buldum," dedi. "Tamamen sersemlemiş hâlde." Bana kadının şehirden bir hâkim olduğunu, koro ve şiir gruplarına not vermek için burada bulunduğunu söyledi. "Sanırım sıcaktan etkilendi," dedi.

Ona kadını neden eve getirdiğini sorunca, babam dinlenmesi gerektiğini söyledi. "Bir kanepenin için iyi olurdu," dedim. Babam olumlu anlamda başını salladı. Kanepenin artık burada olmadığını unutmuştu.

"Ona biraz çay hazırlayacağım," dedi. "Uyandığında içebilir."

Sınıfının henüz performans gösterip göstermediğini sordum.

"Yarın," dedi babam.

Sessizce eve girip çaktırmadan kadına baktım ama oturma odasında değildi. Sifonun çekildiğini ve banyo kapısının açıldığını duydum, ardından kadın koridorda ilerleyip oturma odasına girdi.

"Merhaba," dedim.

Gülümseyip başını iki yana salladı, ah Tanrım, bu çok... Turkuaz yün etek ve ceket takımı vardı. Yetmiş yaşında olmalıydı. Ray içeri girip kadına nasıl olduğunu sorunca, kadın daha iyi olduğunu söyledi ve babam onu benimle tanıştırdı, adı Edwina McGillivray'di, üçümüz bir süre birbirimize gülümseyerek öylece durduktan sonra çay hazırlamayı teklif ettim, Ray de dışarı çıkıp ön basamaklarda oturarak biraz hava almayı önerdi, artık hava biraz daha serindi ve sonra onu arabayla okula bırakabilirdi.

Çayı dışarı götürdüm ve Ray'le Edwina'nın yanında çimenlere oturdum. Ray kadına katlanır sarı sandalyesini vermişti ve küçük bir çocuk gibi onun yanında basamakta oturuyordu. Kadının uzanıp başına hafifçe vurabilirdi.

"Pekâlâ," dedi Edwina, "sadece ikiniz misiniz?"

Ray ve ben birbirimize baktık, ben olumlu anlamda başımı salladım, o da "Evet, sanırım şimdilik öyleyiz," dedi.

Bayan McGillivray nezaketle başını sallayıp çayını yudumladı. Ray kadının fincanı ve tabağının etrafında uçuşup duran eşek arısını uzaklaştırmaya çalıştı.

"Pekâlâ," dedi kadın, "soyadınızın ne olduğunu söylemişsiniz?"

"Nickel," dedi Ray. "Ray Nickel."

"Nickel, Nickel," dedi Bayan McGillivray. "Neden kulağa bu kadar tanıdık geliyor?"

Ray gülümseyip omuzlarını silktilti.

"Trudie Nickel adında birini tanıyor musunuz? diye sordu kadın."

Ray boğazını temizleyip o isimde birini tanıdığını, hatta onun karısı olduğunu söyledi. "Onun annesi," dedi beni işaret ederek. Doğrulamak için başımı salladım ve gözlerimi hayranlık gibi görünen fakat panik olabilecek bir ifadeyle gökyüzüne bakan Ray'e diktim.

"Trudie'yi nereden tanıyorsunuz?" diye sordum kadına.

"Onu tam olarak tanımıyorum," dedi Bayan McGillivray. "Şarkı söylüyordu. Değil mi?"

"Şarkı söylemek mi? Sanırım..." dedim. "Demek istediğim..."

"Evet," dedi Ray. "Şarkı söylerdi. Evet."

"Ama şarkı mı söylerdi," diye sordum babama, "yoksa..."

"Trudie şarkı söylerdi," dedi Ray."

"Öyle mi?" dedim.

"Evet," dedi Bayan McGillivray, "ah hem de nasıl! Performansını izledim, neydi adı... Tanrım, uzun zaman oldu...Pantages Playhouse'ta bir müzikalde..."

"Ne?" diye sordum.

"Ah, bu çok uzun zaman önceydi."

"Doğru..."

"Evet, Trudie o zaman çok gençti. Biraz daha çay alır mısınız? dedi Ray.

"*Batı Yakası Hikâyesi* miydi?" diye sordu Bayan McGillivray.

Ray ayağa kalktı. "Öyle olmalı, evet, büyük ihtimalle... Çay?"

"Lütfen," dedi Bayan McGillivray.

"Bir müzikalde Trudie'nin performansını mı izlediniz?" dedim.

"Evet, harikaydı," dedi Bayan McGillivray. "Gerçekten yerinde duramıyordu."

Ray eve girdi.

"Ama..." dedim.

"Ah, çok yetenekliydi," dedi Bayan McGillivray. "Sesi..." Kadın içini çekip kahkaha attı. Ben de gülümsedim ve bunun kadar ilginç bir gün daha geçirip geçirmeyeceğimi merak ettim. Bayan McGillivray fısıldadı: "Nerede olduğunu sormamın bir sakıncası var mı?"

"Biz..." dedim. "O... bilirsiniz, onlar..."

Bayan McGillivray olumlu anlamda başını sallayıp anladığını söyledi.

Ray biraz daha çayla geri dönüp kral kelebeklerin göçü hakkında konuşmaya başladı, çünkü az önce bir tanesi Bayan McGillivray'ın turkuaz eteğine konmuştu. Babam yüksek sesle ve pek duraksamadan konuştu. Aslına bakılırsa, hiç duraksamadı. Sonra Bayan McGillivray akşam performansları için okula dönme vaktinin geldiğine karar verdi.

"Şimdi iyi misiniz?" diye sordu Ray ona.

"Ah, evet," dedi Bayan McGillivray, "artık çok daha iyiyim, teşekkür ederim. Daha iyiyim."

"Şunları kaldırır mısın?" diye sordu babam bana. Sonra Bayan McGillivray'ın sol koluna girip ona kaldırımda arabaya kadar eşlik etti.

Garajdan bisikletimi çıkarıp Travis'e her şeyin yolunda olduğunu söylemek için müzeye kadar gittim. Karısının beni duymaması için evin kapısının girişinde ona fısıldadım. Çok tatlıydı. Kel kafamı okşadı ve yara izimin bana kişilik kattığını, kolundaki *N* harfini o gece tamamlayacağını söyledi.

Eski günlerdeki gibi, ekmek pişirilen kil fırınlarına kadar yürüdük ve Travis onun üzerine oturmam için beni kaldırıncaya, bacaklarımı beline dolayıp yüzünü göğsüme bastırdım. Askılarının omuzlarından inmesine ve siyah fötr şapkasının yere düşmesine izin verdi.

Sonra onun geri geri ve benim ileri doğru koştuğum aptalca bir yarış yaptık ama buna rağmen o kazandı. Birisi elinde lahana bebekle evden çıkıp Travis'e bir an önce geri dönmesini söyledi.

"Gitme," dedim. "Onu boş ver." Travis gülümsedi. "Hey, dedim, *Batı Yakası Hikâyesi*'nden herhangi bir şarkı biliyor musun?"

"Bilmediğini, gitmesi gerektiğini ve beni sekizde gelip alacağını söyledi. Hollandalı adamların yeni pervane üzerinde çalışmalarını izlemek için yel değirmenine doğru gittim. Adamlar el sallayınca, onlara öpücük gönderip güldüm ve yan tarafıma uzanıp dudaklarımın arasında bir bir ot sapı alarak seksi görünmeye çalıştım. Sonra tuhaf bir şey oldu.

Dyck Dodge'daki araba yıkama işimi hatırladım. Bay Quiring bana sadık kalacağım planlar yapmaya başlamam gerektiğini söylemişti, o yüzden o noktada işime bir daha dönmeye karar verdim. Güzel bir histi.

Kalkıp yel değirmeninde çalışan adamlara el salladım ve demirhaneye doğru yürüyüp önündeki bağlama kazığına oturdum, bacaklarımı sallayarak bir sigara yaktım. Altı ya da yedi cumartesi günü araba yıkamayı kaçırmıştım ve kimse bana bir şey söylemeye tenezzül etmemişti. Sanırım işten resmen kovulmuştum.

Amerikalı genç bir erkek yanıma gelip selam verdi. Gülümsedim.

"Dilimizi biliyor musun?" diye sordu.

"Evet," dedim.

"Mennocu bir kız mısın?" diye sordu bana.

"Evet," dedim. Olumlu anlamda başını sallayıp gülümsedi ve fazladan sigaram olup olmadığını sordu. Birlikte bağlama kazığına oturup sigara içtik. Ona burada anne babasıyla mı olduğunu sorunca başını sallayarak onayladı.

"Burada iyi ne var?" dedi. Ona harmancılık gösterisini görüp görmediğini sordum. "Hayır, görmedim," dedi.

Bana nerede birilerini tavlayabileceğini sordu, ben de ona ona Silver Bullet'ın yerini tarif ettim. Amerikalı olmanın nasıl bir his olduğunu sorunca, oğlan omuzlarını silkip bunu hiç düşünmediğini söyledi. Ona Amerika'da ne yaptığını sordum ve pek bir şey yapmadığını söyledi. Ondan hoşlandım. Sonra anne-babası yürüyerek yanımıza geldiler ve onu bulduklarına sevindiklerini söylediler.

"Merhaba," dediler bana. "Merhaba," diyerek karşılık verdim. Babası yerli mi, yoksa turist mi olduğumu sordu.

"Yerliyim," dedim.

Adam olumlu anlamda başını sallarken karısı gülümsedi ve oğulları bağlama kazığından atlayıp tanıştığımızı memnun olduğunu söyledi.

"Aynen," dedim. Uzaklaştılar, oğlan anne-babasını birkaç adım geriden takip ediyordu ve arkasını dönüp çaresizce omuzlarını silkti. Başımı sallayıp gülümsedim ve sonra el salladım. Sigaramı bitirince kalkıp büyük ahıra doğru yürüdüm. Tulumlu birkaç yaşlı adamın bir tür otantik tahtaya astıkları kocaman bir domuzu kesmelerini izledim. Adamlar domuzun içini dışarı çıkarıp buldukları her şeyi büyük beyaz kovalara dolduruyorlardı.

Turistlerden birinin çocuğuna, "Geride dur, elimi tut, sana elimi tutmanı söyledim," dediğini duydum.

Adamların ayakları çakıltaşlarında kırmızı izler bırakıyordu ama sanırım biraz kan arada toz kalkmasını önlüyordu.

Turist, çocuğunu ayakta balarına doğru ilerleyen cıvık mad- deden uzaklaştırmaya çalışırken ocuk, "Bırak beni, bırak beni," diye bağırıyordu. Kendime bir görev belirledim: Kasabanın bir ucundan diğerine hiç durmadan ve gidonu tutmadan bisiklet srecektim, eğer karşıma bir araba çıkarsa işim zordu.

Hiç işe yaramadı. Ağaçların çoğundan yeşil solucanlar sallanı- yordu ve onlardan kaçınmak için ellerimi kullanmak zorunda kaldım. Eve gidip akşam için endişelenmeye başladım. Zaman geçti. Yatağımda uzandım. Giysilerimi değiştirdim. Müzik dinledim. Hayatımın görkemli kavisinin taslağını çıkarıp g- lmsemem üzerinde çalıştım.

Kel, sarhoş, depresif ve kıskanç olmasaydım, Travis kulağıma benimle birlikte hareket et diye fısıldadığında, "Montreal'e mi?" demeseydim keşke... Ne de olsa kastettiği şey o anda ora- da vücuduyla uyum içinde hareket etmemdi. Ve sonrasında bacaklarımdaki kanı silmem için bana eski bir mini-golf skor kartı vermeseydi, eve dönerken kamyonette ağlamaya başlama- saydım ve saatte seksen kilometre hızla giderken sebepsiz yere geri vites almasaydım, bir bakıma her şey daha iyi gidebilirdi.

YİRMİ ALTI

Saat sabahın dördü civarında, radyolu saatim hâlâ çalışıyordu, babamın araba yoluna girdiğini duyunca kalkıp dışarı çıktım ve ona geceleri neden bu kadar çok dolaştığını sordum. "Gündüz çalışıyorum," dedi.

Ona bir çılбір yaptım. Masaya oturduk, babamın üzerinde yeni takım elbisesi vardı ve ben ise dizlerimi kendime doğru çekip tişörtümü üzerlerine geçirdim. "Hayatının geri kalanını burada geçirmek istemiyorsun, değil mi?" diye sordu.

"Burayı mı kastediyorsun?" dedim. "Yoksa burayı mı?" Kollarımı savurarak gökyüzü gibi daha geniş bir yeri gösterdim.

"Hımmm," dedi babam.

Kel kafamı dizlerime yaslayıp gözlerimi kapattım, hiçbir şey görmeden "Kahretsin, çok yorgunum baba," dedim.

Kahretsin kelimesinden hoşlanmamasına rağmen, uzanıp parmağıyla nazikçe olta yarama dokundu ve o günü hatırladığını söyledi.

Dördümüz Falcon Gölü'nde bir teknedeydik. Oraya gidip dokuz beygir gücünde küçük bir tekne kiralamak ve yanımıza biraz yiyecek alıp gölün bir ucundaki adalardan birinde piknik yapmak annemin fikriydi. Annem mayosunun üzerine kocaman mavi ve sarı şal desenli şort ve bluz takımını ve beyaz *Keds*'lerini, babam deniz şortunu ve kravat takmadan gömleğini, kahverengi çoraplarını ve ayakkabılarını giymişti.

Tash ve ben çok heyecanlıydık, babam sırayla bize tekneyi idare ettiriyordu ama bunu her yaptığımızda hepimiz hareket etmek zorunda kaldığımız için birçok kez devrilmekten son

anda kurtulduk ve bunun çok komik olduğunu düşündük, özellikle de annemiz. Adaya varınca, annemiz bütün yiyecekleri bir örtünün üzerine dizdi ve o bununla meşgulken, babam, Tash ve ben yemek yemeyi planladığımız yere yakın kocaman bir kaya çıkıntısında balık tutmaya gittik. Babam Tash'e misinin suyun içinde öne ve geriye gideceği şekilde oltayı nasıl atacağını göstermeye çalışıyordu ve bana "Nomi, git ve soğutucudan yemi al," dedi. Yemi getirmek için Tash ve babamın yanından uzaklaşırken, Tash oltasını savurdu ve misina geriye gidince kancanın ucu kafama indi.

Çok fazla çığlık ve kan vardı, Tash kendisini çok kötü hissetti ama annem ve babam hepimizi sakinleştirip kancayı çıkardılar ve kafamdaki kocaman yarığı göl suyuyla yıkayıp başıma bir çay havlusu doladılar, Mısırlı bir tanrıçaya benziyordum.

Sonra bir şeyler yedik ama o esnada gökyüzünde ilerleyen fırtına bulutlarını fark ettik ve göl dalgalanmaya başladı, babam tekneyi kontrol etmeye karar verdi ve beş dakika sonra geri gelip bize teknenin artık orada olmadığını söyledi. Annem kahkaha atmaya başladı ve Tash artık bizim de İsviçreli Robinsonlar olduğumuzu söyledi.

Kafama bir havlu sarılı hâlde ailemle birlikte bir adada mahsur kalmaktan memnundum, tek endişem teknenin kiralık olması ve onu kaybettiğimiz için ücretini ödemek zorunda olmamızdı. Sürekli cehennem tehdidinin yanı sıra bu tür şeyler için de endişeleniyordum.

Babam "İşaret fişegimiz var mı?" diye sorunca, annem gülmekten neredeyse ölecekti.

"Hay aksi," dedi annem, "işaret fişeklerini almayı unuttum."

Hava sıcaaktı, yiyeceğimiz, böcek ilacımız, hatta battaniyelerimiz bile vardı ve birlikteydik. Babam annemi güldürmek için bilerek aptalca şeyler söylemeye devam ederken, Tash ve ben adanın kenarında dolaşıp taş ve benzeri şeyler topluyor, hayatımızın geri kalanını adada nasıl geçireceğimizden ve daha sonra bizimle ilgili bir film çekilmesinden bahsediyorduk.

Sonra yağmur başladı ve hepimiz ılık ılıa ağaçlara koşup piknik örtüsünü tepemizde tuttuk, yağmur bir süreliğine kesilince babam dışarı çıkıp marşmelov kızartabilmemiz için bir ateş yakmaya çalıştı, pek umduğumuz gibi gitmeyince zaten ısladığımız için yüzmeye karar verdik ve adanın hemen yanındaki ılık suda kovalamaca oynadık. Tash ve ben annemin bacaklarını babamın beline dolayıp onu öptüğünü gördük, babam gözlüksüz, mahcup, şaşkın ve komik görünüyordu.

Ardından babam çıra olarak kullanmak için getirdiğimiz gazete parçasıyla bir ateş yaktı ve marşmelovları kızartıp gün batımını izledik. Ve sonra, birdenbire kıyıda yaklaşık yüz metre ötede tekemiz gözlerimizin önünde belirdi ve hepimiz sessizleşip hayal kırıklığına uğradık. En sonunda annem, "Pekâlâ tatlım, sanırım yüzüp onu geri getirmelisin," dedi. Babam öyle yaptı. Annem, kardeşim ve ben sahilde ateşin yanında oturup babamın gölde yüzmesini ve tekemizi kurtarmasını izledik.

"Hey, Ray," dedim. "Bir yumurta daha ister misin?"

"Hayır, teşekkürler," deyip gülümsedi.

"Annemin bir müzikalde olduğunu söylememiştin," dedim.

"Doğru," dedi Ray. "Söylemem gerekirdi. Herhalde senin şurada olduğun yaşıydı."

"Onu izledin mi?" diye sordum.

"Evet," dedi ve annemin harika olduğunu söyledi.

"Hans onu seçmelere aldı," dedi. "Ve Trudie rolü kaptı."

"Hans mı?" diye sordum. "Ağız mı?"

"O zaman farklıydı," dedi Ray. "Daha...az..." Ellerini havaya kaldırıp tekrar aşığı bıraktı.

"Hey, sınıfın festivalde nasıl iş çıkardı?"

"Çocuklar harikaydılar," dedi babam. "Kusursuzlardı." Kalıp yatmaya gideceğini söyledi.

"Bayan McGillivray size kaç puan verdi?" diye sordum.

"Yüzde kırk dokuz," dedi.

"Ne? Bu da ne demek?" Uzanıp ceketinin arkasını çektim. "Neden böyle bir şey yapsın? Ona çay hazırladın! Eşek arısını kadından uzak tuttun!"

Ray elini duvardaki telefona koyup siyah ahizenin üzerinde tuttu. "Bilmiyorum," dedi. "Gerçekten bilmiyorum...Bunu çözemiyorum. Çocuklar performanslarının doruğundaydılar, yüzde yüz on emek verdiler, söylediğim gibi... Kusursuzlardı, kesinlikle kusursuzlardı."

Ray elini telefondan çekip mutfaktan çıktı. Kalkıp karanlık koridorda peşinden gittim. "Çocuklar," dedim. "Onlar..."

"Yıkıldılar," dedi babam. Ve yatak odasının kapısını kapattı.

Sabah babamın kendisine yazdıktan sonra kaldırıp attığı notlardan birini mutfak lavabosunun altındaki çöpten çıkardım. "Ciğer kapasitesini araştır," yazıyordu.

Telefon çaldı. Yanıt verdim ve hattın öteki ucundaki babamdı. "Endişelenme," dedi, "bombalanmıyoruz."

"Sorun değil baba," dedim. "Gök gürültüsünün ne olduğunu biliyorum."

"Ah..." dedi. "Öyle mi? Bilimsel açıdan bildiğini mi kastediyorsun?"

"Beni öldüremeyeceğini biliyorum," dedim.

"Doğrudan öldüremez," dedi.

"Gazetenin üçüncü sayfasında bir yerde dünyanın farklı yerlerindeki bir zamanlar el değmemiş sıradağ zirvelerinin şimdi çöplerle dolu olduğunu okudum," dedim ona.

"Evet, dedi babam.

"O makaleyi kesip tezgâhta ekmek kızartma makinesinin yanına koymuşsun," dedim.

"Özür dilerim," dedi. Bu benden beklenecek bir davranış değil.

"Mutfak masası ve dört çirkin sandalyenin nerede olduğunu sorabilir miyim?" dedim.

"Hayır," dedi. Sonra "Evet, elbette sorabilirsin," dedi.

"Uyanıkken kaç saniye nefesini tutabildiğini merak ettim."

"Aslında umurumda değil," dedim. Babamın nefesini verdiğini duydum. *Lütfen teşekkür etme*, diye içimden geçirdim.

"Öte yandan, yıldırım," dedi.

"Evet, biliyorum," dedim.

Telefonu kapattık. Sonra babam tekrar aradı.

"Ah, merhaba, Nomi"? dedi, sanki iki saniye içinde evi terk etmem ve evimizde yaşamayan ama sesi bana benzeyen bir yabancıнын yerimi alması tamamen gerçek bir olasılıkmış gibi.

"Baba, sen misin?" diye sordum.

"Ah, evet," dedi. Bir an için şüphe mi etmişti?

"Ehliyet sınavını unuttun," dedi. Sızlanıp bekledim.

Bugün aradılar ve onlara kendini iyi hissetmediğini söyledim.

"Artık *hasta* kelimesini kullanıyoruz baba," dedim.

"Randevunu bugün öğlen 16.30'a aldım," dedi. "Arabayı alıp seninle orada buluşacağım. Bu sana okuldan alana gelmen için yeterli zaman tanır.

"Genelde geç saatlere kadar okulda kalıp ekstra projeler, teoremler ve dirikesim üzerinde çalışıyorum baba," dedim.

"Evet, biliyorum," dedi. "Hepsinden haberim var."

"Bu *bana* okuldan alana gitmem için yeterli süreyi tanıyacak demek istedim."

On yaşındayken, Tash beni cehennem çukurunda yüzmeye götürdü. Etrafında halat olan küçük bir sandalımız vardı, ondan suya atlardık, bir keresinde atladıktan sonra ayağım halata sıkıştı ve onu çıkaramayınca boğulacağımı sandım, Tash havasız kaldığım son âna kadar durumu fark etmemişti, sonra elini ayağımda hissettim ve halat kıpırdadı, su yüzeyine çıkıp göz yaşlarına boğuldum. O gün daha sonra az kalsın öleceğimi fark

ettim ve bir tür miras yaratmanın vakti geldiğine karar verdim, o yüzden babama insanların söylediğim şeyleri mi yoksa söylemediğim şeyleri mi hatırlayacaklarını sordum. "Affedersin ama hangi insanlar?" diye karşılık verdi.

Sınavı geçtim. Babam alanın dışında beni bekliyordu ve yanına dönüp sınavı geçtiğimi söyleyince iki kez yüksek sesle "Aferin!" dedi. Sonra bir şey keşfetmiş gibi "Aha!" dedi. Ayrıca, bir arabayı geride bırakmak için hızlandığımda "İşte böyle, artık propanla pişiyorsun," dedi. Dur tabelasında dönüp ona baktım ve "Dur bir dakika, sen gülümsüyor musun? Sorun ne?" diye sordum. Tash'ın eskiden yaptığı gibi yanaklarını içine çekti ve pencereden bir ağız dolusu çürük diş gibi ana caddede dizilen gerçekten çirkin küçük binalara baktı.

Akşam yemeğinde etli sebze çorbası içip ince biftek yedik.

"Bu gece sebze çorbası yiyeceğimizi unutmuşum," dedi babam. Oturma odasında yerde oturuyorduk. Babam penceredeki kurşun deliğine İÇİNDEKİLERİ SARSMAYIN yazan bir karton parçası yapıştırmıştı. Beni neyin tıkadığını sordu ve ona te-tikleyici bir noktaya, bir zirveye ve sonuca ihtiyacım olduğunu söyledim.

"Mezuniyete ihtiyacın var," dedi.

"Öyle diyorlar," dedim.

"Hımm," dedi babam. Çorbasını karıştırıp ona baktı. Kal-kıp mutfağa gittim ve saate baktım.

"*Hymn Sing*'i kaçıracaksın," dedim ona.

"Öyle mi?" dedi. "Sakıncası var mı?" Çorbasını işaret etti.

"Çekinme," dedim. Kasesini alıp aşağı indi. Yemeğimi bitirdikten sonra ortalığı topladım ve dışarı çıkıp komşunun çamaşırlığına bakarken bir *Cap* içip hayvanların bile içgüdüsel

bir şekilde yapabildiği sıradan bir insan aktivitesini berbat ettiğimden beri Travis'in aramamış olduğu gerçeğini düşünmemeye çalıştım. *Yürüyüş pratiği yapmalıyım*, diye geçirdim içimden. *Ve saçımı uzatmalıyım*.

İçeri girip onu aradım ve annesi Lowe Çiftliği'nde bir işi olduğunu söyledi.

"Lowe Çiftliği," dedim. "Orası ne kadar uzakta?" Yaklaşık otuz iki kilometre olduğunu söyledi.

"Lowe Çiftliği'nde nerede?" diye sordum.

"Birinin evinde," dedi. "Bir müşterinin evinde."

"Lowe Çiftliği'nde çok ev var mı?" diye sordum.

"Belki yirmi ya da otuz tane vardır," dedi annesi. "Sınırın yakınında. Sınıra yakın!"

"Lowe Çiftliği sınıra yakın mı?"

"Evet," dedi kadın, "Morris ve St. Jean'in arasında kalıyor."

"Pekâlâ!" dedim, "eğer sınıra yakınsa oraya gidebilirim."

"Ama Travis çalışıyor," dedi annesi.

"Yardım edebilirim," dedim. "Karşılıksız. Bana ödeme yapmak zorunda değilsiniz. Arabayla giderim. Artık ehliyetim var. Onu bugün aldım."

Bir sorunum vardı, o kadarını biliyordum. Travis'le konuşmayı çok istiyordum. Beni sevdiğini söylediğini duymak ve buna gerçekten inanmak istiyordum.

Travis'in annesi yardımına ihtiyacı olduğunu sanmadığını söyledi.

"Ne demek istiyorsunuz?" dedim. "Lowe Çiftliği'ndeki adresi biliyor musunuz?"

Annesi oraya girmemin iyi bir fikir olduğunu düşünmediğini söyledi.

"İyi bir fikir değil mi?" dedim. "Bence bu çok iyi bir fikir. Gideceğim. Travis'in nerede olduğunu bana söylememeniz umurumda değil. Gerekirse onu bulana kadar arabayla dolaşırım."

Kadın başka bir şey söylemeye başladığı anda telefonu yüzüne kapattım. Bodrumdan gelen koro sesini duyabiliyordum: Eve dönüyorum, eve dönüyorum, kaybolan hayatımı yeniden yaşamaya, annemin duaları beni takip etti, beni takip etti, yer yüzünün her köşesinde.

"Arabayı alıyorum!" diye seslenip Ray nasıl karşılık vereceğini bilemeden evden ayrıldım.

Lowe Çiftliği'ni baştan sona dolaştım. Görülecek pek bir şey yoktu. Hiçbir yerde kamyonet göremedim. St. Jean ve Morris'e gidip ikisini de kontrol ettim. Arabayla her caddeden geçtim. Travis'in evine dönüp zilini çaldım. Annesi bornozuyla kapıyı açtı.

"Özür dilerim ama bana yalan söylediğinizi düşünüyorum," dedim. "Travis burada mı?"

Kadın oğlunun evde olmadığını söyledi ve sonra Travis'in babası elinde bir gazeteyle kapıya gelip ona sorunun ne olduğunu sordu.

"Nomi, Travis'in nerede olduğunu merak ediyor," dedi.

"Benim için bir işle meşgul," dedi babası.

"Gördüğün gibi yalan söylemiyordum, Nomi," dedi annesi.

"Hayır, işle meşgul değil. Lowe Çiftliği'ni baştan sona dolaştım ve onu hiçbir yerde görmedim."

"Lütfen, Nomi," dedi annesi.

"Travis'e uğradığını söyleriz," dedi babası.

"Hayır, hayır, hayır, söylemeyin," dedim. "Zavallı olduğumu düşünür."

"Hayır, düşünmez," dedi annesi. "O seni önemsiyor."

Tanrım, bu çok aşırıydı. Annesi şefkatli davranıyordu ve Travis beni *önemsiyordu*. Travis'in beni önemsemesini istemi-yordum. Beni tahtalarla kapatılan otobüs durağının duvarına yaslayıp bana sahip olamazsa, kendisini öldüreceğini söylemesini istiyordum.

"Nomi," dedi annesi, "çok geç oldu tatlım."

"Ah, evet," dedim. Gökyüzüne baktım.

"Ee... sanırım Travis'in odasında bir şeyimi unuttum."

Tash'in "Nomi çok zavallısın, dostum. Kendine gel. Uzaklaş. Sana ne öğrettim?" dediğini duyar gibi oldum. *Bana bazı insanların gidebileceğini ve bazılarının gitmeyeceğini öğrettin, ben gidemeyen insanlardan biriyim, çünkü sen gidenlerden birisin ve yün takım elbisesiyle bomboş bir evde oturan, benden başka kimsesi olmayan yaşlı bir adam var, o yüzden sana çok teşekkür ederim,* diye içimden geçirdim.

"Ne unuttun?" dedi babası.

"Ah," dedim, "sadece... emin değilim ama... sanırım o bilezik gibi bir şey."

"Travis'in odasında ne unuttuğunu hatırlayamıyor musun?" diye sordu annesi. Kocasına bir şey fısıldadı ve Travis'in babası eve dönerken, annesi dışarı çıkıp kolunu omzuma doladı.

"Nomi," dedi, "gençsin ve önünde uzun bir hayat var. Beş sene sonra bunların hiçbirini hatırlamayacaksın."

Babası geri döndü ve bilezik bulamadığını söyledi, annesi gidip kendim bakmak isteyip istemediğimi sorunca, içeri girip Travis'in odasına indim, birkaç saniye öylece durup eşyalara baktım ve kemirgen Soul'a veda ettim. Travis'in sandığından bir pena alıp cebime koyduktan sonra tekrar yukarı çıktım.

"Bulabildin mi?" diye sordu babası, başımı iki yana sallayıp "Hayır," diye fısıldadım.

Sinirlendiğimde ağlarım ve sonra bazen uzun bir süre uyurum, uyandığımda genelde daha iyi hissederim. Bir rüyadan uyanmak gibi, rüyayı hatırlayamasam da. Arka bahçede çalılarının ardındaki tahta salıncağın yanında çimenlerin üzerine düzgünce dizdiğim sigaralarla Travis'in adını yazdım. Uzun bir süre onlara baktıktan sonra T'yi içip Ravis'in anlamasını umarak geri kalanını bıraktım.

YİRMİ YEDİ

Dün gece dört yerdeydim: Kyro Yol Oteli, hastane, Silver Bul-
let ve çöplüğün arkasındaki mavi tarla. Okyanusun ortasında
olmak gibiydi, çünkü yeni doğan güneş tarladaki çiği parıltatı-
yordu ve çöplükteki martılar etrafta uçarken biraz gürültü çıkā-
rıyorlardı. Arabanın kaportasına oturunca bir yolcu gemisinin
güvertesinde kilometrelerce uzanan suya bakar gibi hissettim.
Tuhaf bir hisse kapıldım.

Bir arkadaşınız, akrabanız ya da biriyle çok uzun bir süre
geçirip o kişiden sıkıldığınızda, yeniden yalnız kalmak isteme-
nize rağmen o kişinin gitme vakti geldiğinde gitmesini hiç is-
temediğinizi fark edip ona çok iyi davrandığınız, onun için bir
şeyler yaptığınız, yine de zamanın tükendiğini bildiğiniz, sonra
kısmen rahatladığınız ama aynı zamanda daha iyi bir dost olma-
dığınız için üzüldüğünüz ve kendi kendinize bir sonraki sefere
daha iyi bir dost olacağınızı söylediğinizde kapıldığınız türden
bir histi. O kişiyi arayıp bir pislik gibi davrandığınız için özür
dilemek isteyebilirsiniz ama aynı zamanda aptalca bir şeye baş-
lamak istemediğiniz için bu hissin geçip gitmesini ve kimsenin
sizden nefret etmemesini umabilirsiniz.

Arabanın kaportasına oturmadan yaklaşık bir saat önce
hastanede Lids'i arıyordum ama odasında değildi, eşyaları da
yoktu, göğē yükselişin gerçekleşmiş olabileceğini düşünüp bana
arkadaşımanın nerede olduğunu söyleyebilecek bir hemşire ya da
yetkili birini bulmak umuduyla koridorlarda dolaştım ve en
sonunda Lids ve benim okuldan tanıdığımız, fırlattığım elma
suyunu silen hademeyi görünce yanına gidip ona Lids'in nerede

olduğunu bilip bilmediğini sordum, bana Eden'a taşındığını söyledi.

"Ne?" dedim. "Ne?"

"Eden," dedi.

"Eden da ne?" diye fısıldadım. Nedense fısıldamaya başladım. "Bilirsin işte, nehrin öteki tarafındaki o yer, buradan birkaç kilometre uzakta..."

Bilerek mi üstü kapalı konuşuyor?

"Eden," dedim. "Lids, Eden'a mı gitti?"

Adam olumlu anlamda başını salladı.

"Emin değilim," dedi "ama anne-babası Dr. Hunter'a izin verdiler..." Hademe on parmağıyla başına dokunup zzzzzzzzz dedi.

"Neden bahsettiğini bilmiyorum," dedim.

"Şok tedavisi," dedi hademe. "Kızın bazı şeylerden daha iyi anlam çıkarabilmesi, daha iyi muhakeme etmesi için. Bilemiyorum," diye ekledi. "Tek bildiğim Eden'a, buranın batısında bir yerdeki o akıl hastanesine gittiği." Hademe gidip koridorun bir kısmını sildi.

Hastanenin ön kapısına doğru yürüdüm, danışmada oturan hemşire bana yardımcı olup olamayacağını sordu. Masaya yaklaşıp "Sanırım ölüyorum," dedim. Bana kaç yaşında olduğumu sordu, on altı deyince bunun aptalca olduğunu, bir öküz kadar sağlıklı olduğumu söyledi.

"Yapabileceğin bir şey yok mu?" diye sordum. Hastanenin içinde bir esrar sarmaya kalktığımı, aptal sigara kâğıtlarımı o karton kutudan çıkarmaya çalıştığımı ama beceremediğimi hatırlıyorum. "Kahretsin, kahretsin, kahretsin," diyerek teker teker onları yırtıp durdum.

Hemşire bana sorunun ne olduğunu sorunca, "Yüzüm," dedim. "Yüzüm sızlıyor. Birdenbire...bilirsiniz, yüzümü yırtmak ya da kahretsin...her şeyi imha etmek istiyorum. Bilmiyorum. Demek istediğim tam olarak imha etmek değil...Bu kâğıtlar

* (İng.) Cennet bahçesi. (ç.n.)

beni deli ediyor...ah. Bir tür ağır kesici, Aspirin ya da morfin...belki ameliyatın etkisi olur mu? Merak ediyorum. Acaba röntgen mi çektirsem? Ölecekmiş gibi hissediyorum, anlarsınız ya? Beni duyuyor musunuz? Böyle hissediyorum. Yolu yarılmış gibi."

"On altı yaşındasın," dedi hemşire, "bu bir kızın hayatında harika bir dönem. Evine gidip kendine bir fincan çay demle ve rahatlamaya çalış."

"Öyle mi?" dedim.

"Evet," dedi hemşire, "sadece yatağına uzan ve gözlerini kapat."

"Ama bunu zaten sık sık yapıyorum ve işe yaramıyor... Pekâlâ, yine denerim," dedim. "Tabii yatağım hâlâ yerinde duruyorsa. Eşyalar birer birer yok oluyor. Acaba..."

Hemşirenin başının arkasındaki dosyaları işaret ettim.

"Numune kitiniz ya da o tür bir şeyiniz var mı? Demek yok... Pekâlâ, çay demiştiniz, değil mi? Ve gözlerimi kapatıp uzanacağım. Affedersiniz, az önce dünyanın bütün nimetlerinin ayaklarımın altında olduğunu mu söylediniz?"

Hemşire olumlu anlamda başını salladı.

"Pekâlâ, teşekkür ederim. Gecenin bu saatinde sizi rahatsız ettiğim için üzgünüm. Kibritiniz var mı? Benimki kaybolup duruyor...sanırım...dışarısı çok rüzgârlı, değil mi? Eden'in nerede olduğunu biliyor musunuz?"

Hemşire başını iki yana sallayıp bir şeyler yazmaya başladı.

Sonra mavi tarlaya gidip karanlıkta oturdum ve araba çakmağının yüz kez yanmasını izleyip ısınmak için onu ellerime yaklaştırdım. Bahsettiğim o uzun uykuyu çektim...ve sonra bir yolcu gemisinde uyandım.

Ama bunun öncesinde, hastane ve tarlanın öncesinde bir ara Kyro Yol Otelinin otoparkında altı numaralı odanın önüne aceleyle park etmiş bir kamyoneti ateşe verdim. Lahana bebek

için bir bakıcı bulmuş olmalıydılar. Kamyonetin arkasından rulo yapılmış küçük bir halı fırlamıştı ama çok hızlı bir şekilde alev topuna dönüştü.

Arabaya atlayıp *Mountain Dew** ve sigara kâğıdı almak için Mac'e uğradım, bu sırada Gloria bana hâlâ kasabada ne yaptığımı sordu. "Ben... Bilmiyorum," dedim.

"Şehre gideceğini sanıyordum," dedi Gloria.

"Gideceğim," dedim. "Aslına bakarsan, bunu yapamam."

"Ama çoktan gittiğini sanıyordum. Gelip veda etmemiş miydin?"

"Evet ama...ben sadece...bunu istemiştim," dedim gazoz kutusunu işaret ederek. "Teşekkürler... Veda etmeme rağmen gitmediğim için üzgünüm." Gloria sorun olmadığını söyledi.

"Saçını yaz için mi kestin?" diye sordu.

"Evet," dedim. "Demek istediğim, hayır."

"Hoşuma gitti," dedi. Teşekkür edip başımı neredeyse omzuma değecek şekilde eğerek karşısında durdum, sanki omzum bir başkasına aitti ya da öyle olması gerekiyordu.

"Kurallar ne demiştin?" diye ona sordum.

"Kucaklaşmak ve çiçekleri kopartmak yok," dedi Gloria.

"Doğruuuuu," dedim. Vardiyası bitene kadar onunla vakit geçirdikten sonra dinlenme odasına gidip plak dinlerken balıklara yem vermek, giysilerimizi takas etmek ve televizyon izlemek istedim. Ama başka bir müşteri içeri girince, yavaşça arkama dönüp dükkâna girerek yanlış bir şey yapmış gibi gözlerimi ona diktim, sonra Gloria'nın adama mayonez bulması gerekti ve en sonunda başımı dikleştirip dışarı çıktım.

Büyükannemin eski evine kadar yürüyüp kapıyı tıklattım. Kapıyı açan kişiye ne diyeceğimi bilmiyordum. "Merhaba, rahatsız ettiğim için üzgünüm," demeyi düşündüm. Ama söyleyecek başka bir şey bulamazsam, bu tuhaf ve belirsiz bir sessizliğe yol

* Gazoz. (ç.n.)

açardı. Kimse kapıyı açmayınca ben açıp içeri girdim ve küçükken Trudie'ye ait olan, üst kattaki çatısı eğimli, küçük yatak odasına çıktım. İçeride dağınık bir yatak, ahşap bir sandık, sarı bir şifonyer ve bin *Hardy Boys* kitabıyla dolu gibi görünen bir kitaplık vardı. Yere küçük giysi yığınları saçılmıştı. Hokey oyuncularının birkaç poster ve bir de İsa'nın posteriyi vardı.

Yere uzanıp gözlerimi kapattım ve Trudie'nin şehirdeki müzikalleri hayal etmesini gözlerimin önüne getirmeye çalıştım. Kuzenimin motosikletinden fırlayıp havada süzülürken, Tash'le birlikte çimenlerde çığlık attığımızı gördüm.

Elim yanlışlıkla pazen bir pijama altına değdi. "Benim sorunum ne?" diye fısıldadım. Gitmek için kalkınca, oğlanın kitaplığında küçük bir sınıf fotoğrafı olduğunu fark ettim. Onun hangisi olduğunu, fotoğraftaki giysilerle eşleşecek giysileri odasında bulup bulamayacağımı merak ettim ve sonra Ray'in arkasından ucunda dimdik ve gururla gülümsediğini gördüm. Altıncı sınıf öğretmeni Bay Nickel. Yanındaki çocuk ona yan gözle bakıp gülüyordu. Hiç şüphesiz fotoğraf çekilmeden saniyeler önce Ray kötü bir espri yapmış olmalıydı. Bir dakika boyunca resme baktım ve onu yanımda götürmeyi düşündüm.

Mezarlığın arkasındaki mısır tarlasından Altın Tarak'ın yerine doğru gittim, çünkü kaybolma ihtimalim olduğunu düşündüm. YAVAŞLAYIN: AT GEÇİDİ yazan tahta bir tabelanın yanından geçerken, bir an için Travis'in bunun odasında olmasını isteyeceğini düşündüm. Sonra, *Ah, tabii ya*, dedim içimden. Birdenbire dünyanın bana sunduğu en güzel tecrübenin Travis'in odasının serin zemininde yüzüstü yatarken gitarında "Fire and Rain"i ya da herhangi bir şeyi çalmasını dinlemek ve belki hafifçe başımı kaldırıp "Vay canına, bu çok çılgınca!" deyip gülümsemek olduğunu düşündüm. Belki de hiçbir şey söylemeden elini tutup kalbime koymaktı, Travis böylece bana dair bilmesi gereken her şeyi bilebilirdi.

Tarak sineklikli kapıyı açtı. Eldon oturma odasında The Kinks'le birlikte gitar çalıyordu, gülümseyip ellerimi uzattım.

"Parasızım," dedim. Tarak yavaşça başını sallayıp bana o hâlde neden geldiğimi sordu.

Bilmiyorum, dedim. Bana sigaralarından bir tane verdi ve ben de ona bir kutu *Mountain Dew* verdim. Buna gerek olmadığını söyledi. Ön kapının yanında yere oturup gazoz kutusunu yanağıma yasladım.

"Yorgun musun?" diye sordu Tarak.

"Hayır, hayır..." dedim.

"Dikkat et," dedi. "Saçın yanacak..." Sigarayı kafamdan uzaklaştırırken, olumlu anlamda başını salladı.

"Teşekkür ederim," dedim. En sevdiğim şarkı başlıyordu ama Eldon onu kapatıp The Commodores'u koydu ve kendi kendine yavaşça dans etmeye başladı. Tarak yerde yanıma oturdu.

"Merhaba," dedim. "Sen de mi oturmaktan hoşlanıyorsun?"

"Evet," dedikten sonra hafifçe omzumu öptü ve başımı geriye yaslayıp gözlerimi kapattım. "Ağlama," dedi. "Hadi ama ağlama." Beni biraz daha öptü ve bunu yaparken cebinden bir şey çıkarıp benimkine koydu, sonra kalkıp elini uzattı, onu tuttum, sigaramı bir saksının içinde söndürdü ve sonra yatak odasına gidip kapıyı kapattık.

Güzel, mavi bir tarlanın ortasında bir arabanın kaportasında uyandım. Tarak bana kendimi çok hoş teslim ettiğimi söyleyince, "Aman Tanrım araba, onu Mac'te unuttum," dedim. Beni arabasıyla arabamın yanına bırakıp cebimi kontrol etmemi söyledi. Anahtar hâlâ kontakta idi, arabama binip radyoda güzel bir şeyler ve kafamı çekebileceğim bir yer bulmaya çalışarak uzun bir süre dolaştım, sanırım soluğu burada aldım. *Mountain Dew* kutum hâlâ bendeydi ama boştu. Kendime bir ev bulduğum aşikârdı. Arabada yaşayıp erzak almak için kasabaya gidebilirdim. Bazen gece geç saatte gerçek müzik çalan Amerikan rad-

yo istasyonlarını yakalayabilirdim. Gündüzleri uyuyabilirdim. Herhangi bir şey yapabileceğim bir gece işi bulabilirdim. Akşam yemeğine babamı çağırırdım, arabanın kaportasına oturup yemek yerken günbatımını izleyebilir ve sonra yemeğimizden arta kalanları güverteden martılara atabilirdik. Aklımdan bunları geçirirken, suyun üstünde yürüyen takım elbiseli ve kravatlı Yüce İsa elinde iki karton bardakta kahveyle yanıma geldi.

Karton bardakları kaportaya koyduktan sonra ceketini çıkarıp omuzlarıma doladı. Parlak pürüzsüz astarı çıplak tenimde hissetmek hoştu. Sonra öteki tarafına uzanıp daha sonra onunla sinek öldürmeyi planlıyormuş gibi iki kez katladığı kilise bültenini sakladığı iç cebinden iki kapkek çıkardı.

"M' deyiz, değil mi?" dedi.

"Hayır," dedim "N' deyiz. Ertesi gün oldu."

"Aklıma N ile başlayan bir şey gelmiyor," dedi.

Kapkeke baktım. "Fındıklı mı?" diye sordum.

"Fındıklı kapkek," diye onayladı.

"Yarın için sabırsızlanmıyorum," dedim.

"Hayır," diyerek yine bana katıldı. Bir süre uzaklara daldık.

"Ama Nomi," dedi. "Bir de olumlu tarafından bak."

"Çöplük bir adaya benziyor, değil mi?" dedim. "Temiz bir ada. Demek istediğim, çok düzenli. Sen dünyanın en iyi çöplük temizleyicisisin."

"Bugün Sıçan Nehri'nin kıyısını temizliyoruz," dedi.

"Kimlerle?" diye sordum.

"Öğrencilerimle."

Ona baktım. "Öyle mi?" dedim. Dudaklarını büzüştürüp ona aldığım, başını suya daldırıp çıkaran kuş gibi yavaşça başını salladı.

"Korkunun kokusu alınabilen bir şey olduğunu biliyor muydun?" diye sordum. Güneş kafasından parlıyordu. Gözünü çıkarıp üzerine nefesini verdikten sonra oturur pozisyonu yüzünden cebinden çıkarmakta beş dakika boyunca zorlandı-

ğı bir mendille onu sildi. Gözlüğünü havaya kaldırıp gözlerini kısarak onu süzdükten sonra takıp bana baktı. Daha net bir versiyonuma.

"Böylesi daha mı iyi?" diye sordum. "Kaç parmağımı kaldırıyorum?" Üç tanesini kaldırmıştım.

"Bu bilincini yitirenlere sorulur," dedi.

Sessizce oturup dinledik.

"Dilediğini yapabilirsin," dedi. Bunun doğru olmadığını biliyordum. Benim için artık yapabileceği bir şeyin kalmadığını hissetmiş gibi bunu söylediğini biliyordum. Fakat bu da doğru değildi.

"Olumlu yanı ne baba?" diye sordum ona.

"Neyin?" diye sordu.

"Az önce yarın için sabırsızlanmamanın olumlu bir yanı olduğunu söyledin," dedim.

"Ah," dedi. "İnanç."

"Olumlu yanı inanç mı?" diye sordum.

"Bence öyle," dedi babam. "Yarın daha iyi olacak. Bu sana çok basit geliyor, değil mi?" diye sordu.

"Evet," dedim. "Biraz basit geliyor."

"Pekâlâ," işte böyle.

Sanırım babam bana tetikleyici bir nokta vermiş olabilir ama emin değilim.

Ağız ve sessiz karısı kahve içmek için bize geldiklerinde, yüksek ve yankılanır bir sesle konuştu. Belki de evimiz boş olduğu ve fısıltıdan daha yüksek bir şeyi özümseyemediği için kulağa öyle geliyordu. İki girişte babamın ayakkabılarının ve notlarının yanında dururken, babam ve ben lavabonun iki yanında mutfak tezgâhına oturup onu dinledik.

"Karar verildi," dedi Ağız.

"Neye karar verildi?" diye sordu babam.

"Nomi'nin aforoz edilmesine," dedi Ağız.

Ona bakıp "Hay aksi, kahretsin," diye fısıldadım.

"Hangi kriterlere dayanarak?" diye sordu babam.

"Katılım göstermemesine," dedi Ağız. "Göz yumamayacağımız başka şeyler de var...kilise üyelerinin yangın çıkarmalarına ve..." Bana kısa bir bakış attı. Kot şortumu ve bikini üstümü değiştirmemiştim. Ayaklarımda hâlâ postallarım vardı ve bacaklarım toprak lekeşi içindeydi. Gülümseyerek olumlu anlamda başımı salladım.

"Anlıyoruz," dedi babam.

"Bilirsiniz," dedi Ağız. Boğazını temizledi. "Bazı komşularınız neler olduğunu merak ediyorlar...arka bahçenizde bir çarım var ve ön pencereniz...o paramparça oldu, değil mi?"

"Evet," dedi babam. Olumlu anlamda başımı salladım. Ağız etrafına bakıp başını iki yana salladı. "Eşyalarınız yok mu?"

"Biz..." dedi babam. Dönüp bana baktı.

"Temizlik yapıyoruz," dedim. Babam evet anlamında başını salladı.

"Anlıyorum," dedi Ağız. Anlayışla başını salladı.

"Oldukça derinlemesine," dedi babam. "Üzgünüm, Nomi."

"Ah, sorun değil," dedim. "Ben...buna hiç gerek yok...hayır, hayır." Umursamazca elimi salladım. Gonad Yenge'ne gülümsedim. İstemsizce kendine geliyormuş gibi kadının dudaklarının kenarları hafifçe seğirdi.

"Biraz daha kahve alır mısınız?" diye sordum. Ağız istemedi, köyün müzesindeki yel değirmenine yeni pervane takılmasının şerefine bir kurdele kesme etkinliğine katılacaklarmış.

"Ah," dedi babam, ne çabuk tamamlandı."

"Evet," dedi Ağız, "çok sevinçliyiz."

"Tahmin edebiliyorum," dedi babam. "Umarım yıldırım aynı yere iki kez düşmez," dedi.

"Haklısın," dedi Ağız. "Yel değirmeni turistlerin bir zamanlar nasıl yaşadığımızı anlamalarına büyük katkı sağlıyor."

"Kesinlikle," dedi babam. Olumlu anlamda başımı salladım.

"Ne günlerdi ama," dedim. Musluğu açtım. "Su?"

"Hayır teşekkürler," dedi Ağız.

Eğilip musluktan su içtim. Orada kaldım ve en sonunda ön kapının açılıp kapandığını duyana kadar kafamı suyun altında tuttum.

Bütün doğru işlerimiz kirli paçavra gibi, yaprak gibi soluyoruz, suçlarımız rüzgâr gibi sürükleyip götürüyor bizi.* Konuşan babamdı. Tüyler ürpertici bir şekilde okuyordu.

"Bu bir dörtlük mü?" diye sordum. "Yoksa az önce..." Kollarımı havada savurdum.

"Nomi, sence ben..." Kollarını sallayarak beni taklit etti. "Elbette bu bir dörtlük."

Başımı iki yana sallayınca, babamın gözlüğüne damlalar sıçradı. "Affedersin," dedim.

"Sorun değil," dedi. Ona gözlüğünü temizlemesi için bir fırsat daha verdim.

"İşte," dedi babam. Bana saçımı kurulayıp makyajımı silmem için bir sofraya bezi verdi.

"Pekâlâ, akciğer kapasiten ne?" diye sordum.

"Ah, o mu?" dedi. "Yüzün şu anda gri. Makyajını ovuştur-maktan." Geriye kalan tek bıçağımızın geniş yüzeyindeki yansımama baktım. Sofra bezinde temiz bir köşe bulup yüzümü biraz daha ovuşturdum.

"Sence biz... Bu gece lezzetli bir şey pişireceğim. Yeni bir sistemim var."

Babam olumlu anlamda başını salladı. "Sistemler iyidir," dedi. "Herkesin bir tür sisteme ihtiyacı var."

"Ve çamaşır," dedim. "Nerede kalmıştık? Bu gece o işi halledeceğim, endişelenme."

Çamaşırları düşündüm. Alt kata koşup bir çamaşır ve kurut-

* İncil'in Yeşaya kitabının 64. bölümünün 6. mısrası. (ç.n.)

ma makinemizin olduğundan emin oldum. Yukarı döndüğümde babam ayakkabılarını giyyordu.

"Sakıncası var mı?" diye sordu. Elini uzattı. Arabanın anah-tarlarını cebimden çıkarıp ona verdim. Başka bir şey söylemek istediğini düşündüm, çünkü kapıda durdu, dönüp bana baktı.

Bir şey mi unuttun? diye sordum. Gözlüğü temizdi. Göz göze geldik ve bakışlarımız bir an için kaynaştıktan sonra arkasını dönüp gitti.

Sofra bezini yüzüme koyup hiçbir şeye çarpmadan odama kadar yürüdüm, ne de olsa çarpabileceğim bir şey yoktu, odamın ortasındaki kocaman ve sert şey hariç. Sofra bezini yüzümden çekince, Fransız kornomu gördüm. Yatağıma oturup onu kutusundan çıkardım. Birkaç kez onu üfledim. *Christina'nın Dünyası*'na dönüp var gücümle üfledim. CANIN CEHENNEME! dedi. Gözlerimi açıp tuvalet masasının aynasında kendime baktım. Babam haklıydı. Yüzüm griydi. Başım çatlıyordu. Fransız kornosunu ağzıma yaklaştırdım. *Böylesi daha iyi*, diye geçirdim içimden. Pirinç yüzümü gizliyordu. Kutumu açıp eski bando müziklerinden bazılarını buldum. Sonra her şeyi toplayıp Abe Tepesi'ne gittim.

Kızak kulübesinde oturup çakmağımı notaların yanında banka koydum, böylece notaları kısmen görebiliyordum ve kendi kendime "All Through the Night"ı çalmayı öğrendim. Alevin kornonun altın rengi parlak metalini aydınlatması hoşuma gitti. Şehrin ışıklarına baktım. Sonra güzel olmasa da en azından katlanılabilir olana dek şarkıyı tekrar tekrar çaldım.

Tash'in penceresi açık bir şekilde yatağına uzanıp "Hey, bu Fransız kornosu çalan Nomi, doğru çalındığında dünyanın en güzel enstrümanı," diye düşündüğünü hayal ettim. Sonra bir *Sweet Cap* içmeye çalıştım ama dudaklarım onu doğru düzgün tutamayacak kadar uyuşmuştu, o yüzden sigarayı parmaklarımın arasında tutup yanarak kül olmasını izledim.

YİRMİ SEKİZ

Bacaklar için yeterince yeri olan bir arabam var, dört kapılı bir *Custom 500 Ford*. Babam ortadan kaybolmadan önce onu yıkatmaya götürmüş ve araba yolunda günışığının altında ısıt ısıt parlamaya bırakmıştı.

Nasıl gitmişti? Yürüyerek mi? Yoksa otostop mu çekmişti? Tren, otobüs ya da araba olmadan bir kasabayı nasıl terk edersiniz?

Ayrıca, çalmayı öğrenmeyi planladığım bir Fransız kornom, Akai stereom ve plaklarım, Tash'in eşyaları ve evin bana ait olduğunu belirten, epey resmi görünümlü bir not var.

Babamın geride bıraktığı tek şey yeni takım elbisesi, başını suya daldırıp çıkaran kuş ve çocukluğundan beri sahip olduğu İncil'di. Bütün bilgileri mutfak masasına bıraktığı bir notta açıklamıştı. Evin satışıyla nasıl ilgilenmem gerektiğini, arabanın yağını nasıl değiştireceğimi, mümkünse yarı bodrum bir daire almamam gerektiğini ve numaramı sadece ismimin ilk harfiyle, *N* ile (unutmuş olma ihtimalime karşılık?) listelememi ve "Söz verdiğin lezzetli yemek için sabırsızlanıyorum," notunu yazmıştı. "Sistemini geliştirmen için sana bir, iki ya da beş sene vereceğim. Bu arada, yapmamız gereken işler var. İsa'nın olumlayıcı sözlerini unutma, Nomi. *İşte ben, dünyanın sonuna dek her an sizinle birlikteyim.*"

Bana affedici Peygamber Yeşaya'dan bir dörtlük bırakmıştı:

* İncil'in Matta kitabının 28. bölümünün 20. mısrası. (ç.n.)

Çünkü sevinçle çıkacak, esenlikle geri götürüleceksiniz. Dağlar, tepeler önünüzde sevinçle çıkıracak, kırdaki bütün ağaçlar alkış tutacak.*

Bundan emin değildim ama hoşuma gitti. Kulağa güzel geliyor-du ve bana iyi hissettirdi.

N güzeldi. O gizemli bolluk. Çok uzun bir süre harfe baktım. Bence bunu yazarken *farkındaydı*. Hatta yazarken yavaşlamış ve ona bakıp gülümsemiş olabilirdi. Bu sahip olduğum bir şeydi. Çok sevecen bir *N*'ydi. Babamın bunu yazmasına gerek yoktu. İsmimin ilk harfini biliyordum.

Bir başka dörtlükten oluşan bir not da eklemişti. Unutma, on-lara karşı bir tavır olarak giderken ayaklarının tozunu silk.†

Kime karşı, diye merak ettim. *Neye karşı?*

Bir süre babamın katlanır sarı sandalyesinde oturup otoyolu iz-ledim ve fikrini değiştirme ihtimaline karşılık bekledim. Dağ-lara tırmanıp birkaç sene boyunca tepelerindeki çöpleri temiz-lemek için devasa akciğer kapasitesini kullanacaktı ve ben de Fransız kornosunu nasıl çalacağımı öğrenmek için kendiminki-ni kullanacaktım. Hiçbiri işe yaramazsa, sadece nefes alacaktık.

Bir şey daha vardı. Kiliseden aforoz edilmiş, dışlanmış, ko-vulmuş, sürgün edilmişim, adına ne dersiniz deyin. Ray, inan-cına sahip çıkıp kasabada kalmak isteseydi... Evet, onun için

* İncil'in Yeşaya kitabının 55. bölümünün 12. dörtlüğü. (ç.n.)

† İncil'in Matta kitabının 10. bölümünün 14. mısrasına ithafen: "Sizi kabul etmez, sözlerinizi dinlemezlerse o evden ya da kentten ayrılırken, ayaklarınızın tozunu silkin." (ç.n.)

cehennem çukurunu, suyun üzerindeki alevi, Travis'in gitarını çalan yeşil ellerini, "Benimle birlikte hareket et," diye kulağıma fısıldamasını, trambolini, eski panayır alanını ve rodeo sunucularının bölmelerinde yazan yazıları, göleti ve mezarlığı, kızak kulübesini ve RK iftliği'ni, devasa atları, penceresiz okulumu, masamı ve Amerikan turistleri, Ağız'ı, ana caddeyi, Sunset Restoranı'ndaki piknik masasını, Sheridan Klippenstein'ı, kasabadaki her şeyi, East Village'ı tamamen gördüm ve o anda bana o kadar da kötü görünmedi. Belki de gözlerimi kapattığım anlar hariç, bir daha hiçbirini grmeyeceğimi bildiğim içindi. Sonra Schlitzking Giyim'de aynanın önünde takım elbisesiyle durmuş, yeşil gözleri gözlüğünün ardında parlayan ve gülümsemek üzere olan babamı gördüm.

Menno Simons'ı düşündüm ve onu insanları verimsiz bir yere yönlendirip dünyayı tamamen dışlayarak sadece Gge Yükseliş'i beklemenin ve hayatları boyunca delice sevdikleri biri bile olsa, karşılarındaki kişi sanki orada değilmiş gibi ona ruhsuzca bakmanın doğru olduğuna inandırmaya iten ne tür bir çocukluk yaşadığını merak ettim. Lids'in Eden'da beynine elektrik verildiğini ve üzerinde *her şey daha farklı olabilirdi* szckleri bulunan başka bir yerden kasabamıza szlen o küçük gazete parçasını düşündüm. devimin başlığı bu olacak. Bana bir Barbara Streisand şarkısını hatırlatsa da kulağa güzel geliyor. Adımı sağ st köşeye yazdım ve onu n verandanıza bırakacağım. Bahse girerim YETERSİZ olarak değerlendirip kelimeyi kırmızı bir dairenin içine alacaksınız. Ona ihtiyaım yok, Bay Quiring, endişelenmeyin. Tavuklara yedirin ve lütfen Lids'e karşı nazik olun.

Görünüşe bakılırsa, sanki önemi varmış gibi hikyemle hâlâ sizi etkilemeye çalışıyorum. Everest'e tırmanacağı günü hayal eden, ölüm döşeğindeki bir hasta gibiyim. Onayınıza ihtiyaç duyan bir yanım var ve sebebini bilmiyorum. Belki de bir ğretmen çocuğu olmamdan kaynaklanıyordur. Belki bir ihtimal hikyemi sınıfa okumamı istersiniz.

Birçok kez sizinle konuşmak istedim ama ne diyebilirdim ki? Çünkü Trudie'nin sizden hoşlanmasını ve sizin de ondan hoşlanmanızı sapkınca, karmaşık bir şekilde anlayabiliyorum. Öte yandan, sapkınca ve karmaşık şekilde, hiçbirine anlam veremiyorum. Rehber öğretmen ihtiyacım olduğunda nerede?

Aileme bir son temin ettiniz. Kendi tavsiyenizi dikkate aldınız. Sınıfta verdiğiniz nasihatlere uydunuz. Her hikâyenin bir başlangıcı, ortası ve sonu olmalı. "Halkımızın Kaçışı" ödevime üzgün, tatlı Trudie'nize yazdığınız mektuptan bir bölüm ekledim. Ancak bu mektupta ona üzgün, tatlı Trudie diye hitap etmiyorsunuz. Hatta resmi bir selamlama bile yok. İlk başta hissettiğiniz "dinmek bilmeyen" tutku düşünüldüğünde biraz acımasız görünüyor. Ama her şey değişir. Hikâyeler gelişir. Sözlü anlatım biçimi falan. Şöyle başlıyorsunuz.

Bayan Klippenstein'in boş evinin anahtarının sende olduğunu ve geceleri birkaç kasabalı adamla içeri girip zina yaptığını Hans'a söyleyeceğim. İnan bana, sözlerimi çürütmek için ne söylersen söyle kimse sana inanmaz.

Bu kasabada deli (kaçık manasında) olmakla tanınıyorsun ve kelimelerinin değeri yok. Tekrar düşünecek misin?

Trudie'ye kaçık dedikten ve onu Ağız'a ispiyonlamakla tehdit ettikten sonra size bir şans daha vermesini mi bekliyordunuz? Sizce de ona çiçek vermeniz daha etkili olmaz mıydı?

Gerçi bir teorim var: Annemi size çeken şey üzüntü ve sizden uzaklaştıran şey sevgiydi. Ray'e duyduğu sevgi. Bana ve Tash'e olan sevgisi. Ve en azından yeniden birlikte olmamızın kusursuz fikrine olan sevgisi. Bu kasabada birçok kusursuz fikir var. Ama sevgi, ucuz esrara kıyasla mantarın güçlü etkisi gibi üzüntüden ağır basar. Sevgi her şeydir. Ondan daha üstün bir şey yoktur. Bence hepimiz hissettiğimiz sevgiyi canlı tutabilmek

için gücümüzün yettiği, erişimimizde olan şeylerden yararlanıyoruz. Bir bakıma aramızdaki tek fark sizin kiliseye erişip onu kullanmanız (zaten hep oradaydı, ne gelenek ama!) ve benim evde, yatağında kalıp gözlerimi kapatmamdı.

Hayat böyledir, insan intikam hayali kurmaz. Sadece hayal kurar. O sıcak haziran rüzgârının kokusunu alabiliyordum, yeni bir gün için hareketlenip ılık ve hoş vaatlerde bulunarak bir kez daha East Village'daki bütün Mennoların kalbini kırmaya hazırlanıyordu.

Komşunun kızı o anda çimenlerde yuvarlandı ve kolunu etrafıma dolayıp kel kafamı okşarken "Teşekkür ederim," diye fısıldadım. Mücadele ettiği onca saçmalık ve şaşkınlığın ortasında tek bir şeyin farkında olduğu için Ray'e teşekkür ediyordum. Onu asla terk etmeyeceğimi biliyordu ve eğer kasabayı terk edeceksem, önce kendisinin gitmesi gerektiğinin farkındaydı. "Bu iki madde eder," dediğini duydum. Onunla konuştuğumu sanan komşunun kızı, nazik bir çocuk olduğu için "Rica ederim," dedi. O iyi bir kızdı. Hepimiz iyi çocuklardık. Âmin. Sonra benim ayrılma vaktim ve onun da evine dönme vakti geldi.

Annemin babamı, kilise ve kendisi arasında bir seçim yapmak zorunda bırakmanın onu kahredeceğini bildiği için kasabayı terk ettiğini bilmek en sevdiğim hikâyeydi. Annemin dışlanma hikâyesinin diğer olası sonucu kendisi için buradan bir çıkış yolu açmış olmasıydı, bu da annemin babamı hiçbir zaman sevmediği ya da onu yıllar önce sevdiği ama daha sonra sevmekten vazgeçtiği, belki de onu sevdiği ama özgür olma fikri kadar sevmediği olasılığına yol açıyordu. Belki de bu sadece onun için uygun bir bahaneydi. Bu doğru olabilir. Bilmiyorum.

Annem Ray'e kaçınılmaz olarak ailesine son verecek bir kasabada onu tuttuğu için kızdığından mı sizinle ilişki yaşadı? Böyle bir kasabanın indirimli içki saati gibi her gün çiğneyip tüküreceği türden çocuklar olduğumuzu bildiği için mi günlerini çocuklarını özgür ve bağımsız yetiştirmeyi isteme çıkmazı içinde geçirdi? Ağzı bir keresinde annemin suçluluk duygusu ve pişmanlık yüzünden kendini öldürebileceğini söylemişti. Bence dayımın en çok hoşuna gidecek son bu olurdu. Ona anlamlı gelebilecek, alışılmış, korkunç son.

Ağz'ın "Gerçekçi olalım," demesi babama bile kahkaha attırmıştı. Ama beni merakta bıraktı. Eğer annem buradan çok uzağa gitmeyi planladıysa, neden pasaportunu babamla paylaştığı üst çekmecede bıraktı? Cesedi Sıçan Nehri'nin dibinde miydi? Kocaman açtığı ela gözleri ebedi bir alaycı dehşetle kardeşi Ağz'ın zorla suya sokarak vaftiz ettiği on beş yaşındaki gençlerin savurduğu kollarına mı bakıyordu? Yoksa hayatta ve gayet iyi durumda, doğu kıyı şeridindeki turistik bir kasabada *Amway* ya da öyle bir şey mi satıyordu? Belki de nihayet İsrail'e gitmeyi başarmıştır ve Tel Aviv'de bir kurye olarak çalışıyordur?

Babam gerçekten de dağlardan çöp toplamaya mı gidiyordu yoksa o da Sıçan Nehri'nin dibinde miydi? Hayır, ilk hikâyeyi, fedakârlık ve acı dolu olanı tercih ederim, çünkü gerçek dünyada bir yerde ailemize tekrar bir araya gelip mutlu olma fırsatı sunuyor. Sonsuz sevgiyle ilgili. Buna inanmak istiyorum. Kendime anlattığım hikâyeler bir rüyaya dönüşüyor ve yavaşça gerçekleşiyor. Bu kasabada yaşadıkça hikâyelerin önemli olduğunu ve onlara inanırsak, gerçekten inanabilirsek günahlarımızdan arınma şansımızın olduğunu öğrendim. East Village bana günün birinde ailemin mutlu bir şekilde yeniden bir araya gelmesinin mümkün olabileceğine inanma gücü verdi. Hayata göğüs germenize yardımcı oluyorsa, güzel bir yalana güvenmenin nesi yanlış?

Deri bilekliğimi Clayton'ın annesinin evinin kapısına sıkıştırıp arabaya bindim. Clayton'ı hayalinde canlı tutmanın başka yollarını bulacağını biliyordum. Bir sigara yakıp koltuğu biraz direksiyona yaklaştırdım ve radyoda fena olmayan bir şarkı bulup yola çıktım.

Kulağa güzel geliyor, değil mi? Aslına bakılırsa, henüz deri bilekliği bırakmadım ama yakında bırakacağım. Bundan oldukça eminim. Araba bende. Tek yapmam gereken evi satmak. Eşyasız, sağlam bir kulübe. Aileler için harika. Ucuza gidecek.

Açıkcası, bu hikâye hâlâ yatak odamda, yerde oturmuş kasabadan ayrılırsam ne olacağımı düşünerek, küçük bir çocukken yeni biçilmiş çimlerin kokusunu içime çekerek, annemin ve kız kardeşimin mutfaktan gelen sohbetleriyle kahkahalarını ve bahçeyi kurcalayarak yatak odamın penceresinin hemen önünde bir şeyleri güzelleştiren babamın çıkardığı sesleri dinleyerek yatağımda uykuya dalmaktan ne kadar hoşlandığımı hatırlayarak bitiyor.

TEŞEKKÜR

Zen gibi bir sükûneti ısı güdümlü füzenin kesinliğiyle birleştiren üstün düzenleme becerilerinden ötürü Michael Schellenberg'e, bana nazikçe yazarların yazdığını hatırlatan Carolyn Swayze'ye, ilk taslakları okuyan Paul Tough'a, binlerce detaya yol gösterip onları güvenli limana ulaştıran Cheryl Cohen'e ve elbette bütün çıkışları koruyan NCR'ye en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Ödüllü yazar Miriam Toews, bu çarpıcı ergenlik romanında üzüntü ve umudu, son derece tutucu bir inanç nedeniyle dağılan ailesini anlatan bir gencin sesiyle vücuda getiriyor.

Başkahramanımız Nomi Nickel, *Karmaşık Bir Nezaket*'teki anlatısına "Ailemizin yarısı, güzel görünen yarısı kayıp," diyerek başlıyor... Annesi ve ablası kadrajdan çıkınca üzgün ve tuhaf babasıyla yalnız kalan Nomi, günlerini ailesinin nasıl bölündüğünü anlamaya çalışarak ve East Village'in eteklerinde yer alan tavuk kesimhanesi Mutlu Aile Çiftliği'ndeki kaçınılmaz kariyerini düşünerek geçiriyor.

Aynı anda hem kasvetli hem de eğlenceli bir dile sahip olan bu roman, nefes aldırmayan, baskıcı bir din tarafından yönetilen kasabada, yok olmaya yüz tutmuş ailesinin kalıntıları arasında kapana kısılmış Nomi'ye göre dünyayı ele alıyor. Onun gülünç ve eşsiz sesi, bildikleri tek toplulukla çatışmaya girdikçe dağılan tuhaf ve sevgi dolu bir ailenin hikâyesini anlatıyor.

"*Karmaşık Bir Nezaket* baştan sona bir zevkti. Kara mizahın hâkim olduğu bir eser ('Görünüşe bakılırsa, buradaki insanlar ölmek için sabırsızlanıyorlar. Ana etkinlik bu.') ama bütünüyle düşünüldüğünde özgürleştirici ve kesinlikle eğlenceli."

-Daily Mail

kafkapitap.com

KDV'den
muafır.